

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း စစ်တမ်း

၂၀၁၅ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ

Livelihoods and Food Security Trust Fund

ကျေးဇူးတင်လွှာ

မြန်မာနိုင်ငံ ကျေးလက်လူထု၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အသက်မွေးမှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်လှူဒါန်းကြသော ဥရောပသမဂ္ဂ နှင့် ဩစတြေးလျ၊ ဒိန်းမတ်၊ ပြင်သစ်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရများကို ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။ LIFT တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ပထမဆုံးထည့်ဝင်လှူဒါန်းသည့် မစ်ဆူဘီရီ ကော်ပိုရေးရှင်းကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အသိပေးကြေငြာချက်

ဤစာတမ်းကို ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဒိန်းမတ်၊ ပြင်သစ်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့် မစ်ဆူဘီရီ ကော်ပိုရေးရှင်းတို့ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းထားသည့် LIFT ရန်ပုံငွေ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။ ယခုစာတမ်းတွင် ရေးသားဖော်ပြချက်များသည် LIFT အလှူရှင်များ၏ တရားဝင်အတည်ပြုထားသည့်အမြင်များဟု မယူဆနိုင်ပါ။

မျက်နှာဖုံးခါတ်ပုံ Jacquetta Hayes/LIFT

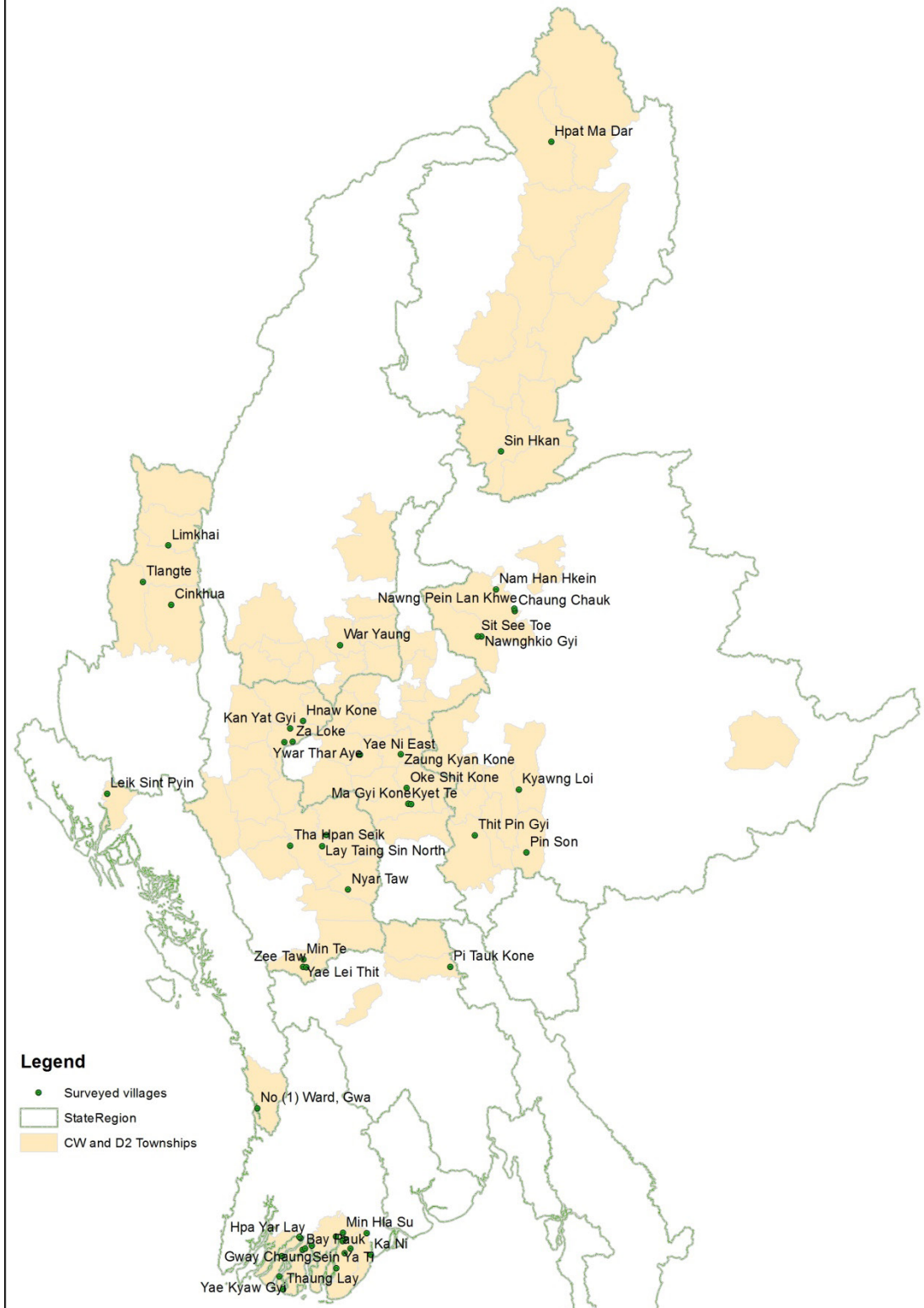
မာတိကာ

အနှစ်ချုပ်	၁
နိဒါန်း	၈
စစ်တမ်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ	၁၀
ကောက်ယူပုံနည်းလမ်း	၁၁
စစ်တမ်း၏အကန့်အသတ်များ	၁၅
စစ်တမ်းကောက်ယူမှုကို ထိခိုက်စေသော အကြောင်းကိစ္စများ	၁၅
တွေ့ရှိချက်များ	၁၇
KII နှင့် FGD တို့မှ ယေဘုယျ တွေ့ရှိချက်များ	၁၇
အသေးစားငွေကြေးအုပ်စုများ	၁၇
လယ်သမား အုပ်စုများ နှင့် လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းများ	၂၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများ	၃၃
လုပ်အားနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်သော အုပ်စုများ	၃၇
လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ အုပ်စုများ	၃၈
စပါးဘဏ်/မျိုးစေ့ဘဏ် အုပ်စုများ	၄၁
သစ်တောအုပ်စုများ	၄၄
စစ်တမ်းအဆင့်(၁)မှ သုံးသပ်ချက်များ	၄၇
LIFT သို့တင်ပြသော ကနဦးအကြံပြုချက်များ	၅၃
စစ်တမ်းအဆင့်(၂)အတွက် အကြံပြုချက်များ	၅၄
နောက်ဆက်တွဲများ	၅၅
(က) LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော နမူနာကောက်ခဲ့သော ကျေးရွာ၅၀၏ တည်နေရာနှင့် ရွာအလိုက် စီမံချက်များ	၅၆
(ခ) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များ နှင့် ရလဒ်အကျဉ်းချုပ်	၅၉
(ဂ) ပင်မသတင်းပေးသူအတွက် မေးခွန်းလွှာ နှင့် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲ အတွက် တိုက်ကြည့်မေးခွန်းစာရင်း	၆၇
(ဃ) စစ်တမ်းအတွက်စည်းကမ်းချက်များ	၇၇

အတိုကောက်များ

CFW	လုပ်အားနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်ခြင်း
EU	ဥရောပသမဂ္ဂ
FG	လယ်သမားအုပ်စု
FGD	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲ
IP	လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်
LIFT	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေ
MF	အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း
M&E	စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်ခြင်း
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
UN	ကုလသမဂ္ဂ
UNDP	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
UNOPS	ကုလသမဂ္ဂစီမံကိန်းဝန်ဆောင်မှုရုံး
VDC	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
VO	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း

Figure 1: Location of Villages Selected for the Village Organisation Study

အနစ်ချုပ်

နိဒါန်း¹

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးရန်ပုံငွေသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်းနှင့် ဝင်ငွေ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်ချက် အလှူရှင်များကထည့်ဝင်ထားသော ရန်ပုံငွေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။² အလှူရန်ပုံငွေတစ်ရပ်၏လုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက် နေသော LIFT၏ရည်မှန်းတာဝန်မှာ မြန်မာ့ ကျေးလက်ဒေသရှိ ရည်မှန်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ လူနစ်သန်းကို စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ဝင်ငွေ ပိုမိုရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ LIFTကို ၂၀၁၉ခုနှစ်မှ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမည် ဖြစ်သည်။

LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှတစ်ဆင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ၂၀၁၄ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်း(အဖွဲ့) ၁၀၀၀ကျော်ကို ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းအများစုမှာ နဂိုကမရှိခဲ့ဘဲ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်များအရ ထူထောင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအမည်မှာ များပြားလှပြီး ကျေးရွာလူထုတစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများမှသည် လှည့်ပတ် ရန်ပုံငွေများ၊ ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေသော ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စုငယ်များအထိ ရှိသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပုံများ မတူသည့်နည်းတူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အထောက်အပံ့များ သည်လည်း ကွဲပြားသည်။ ဤအထောက်အပံ့များတွင် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ထွန်းရေးဆိုင်ရာ၊ သီးခြားအသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများ၊ လေ့လာရေးခရီးများ၊ အပြန်အလှန် လည်ပတ် ခရီးများ၊ ရန်ပုံငွေနှင့် ပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ခြင်း (စာရေး ကိရိယာများ၊ ငွေသေတ္တာများမှသည် မတည်ငွေများ၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ လက်သုံးကိရိယာများ အထိ)တို့ ပါဝင်သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် အဖွဲ့အစည်း ၁၀,၀၀၀ကျော်မှ အဖွဲ့ဝင် ၁၀၉,၉၂၅ဦးသည် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာသင်တန်းများကို တက်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင် အမျိုးသမီး ၆၇,၆၇၇တို့လည်း ပါဝင်သည်။

အချို့နေရာများတွင် IP စီမံချက်များသည် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများကို ကျေးရွာရှိ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများထံသို့ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန်အတွက် အဓိကအထောက်အကူဖြစ်စေသည်အတွက်သာ ပံ့ပိုးခဲ့ကြသည်။ အချို့နေရာများတွင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများကို အားကောင်းစေရန်မှာ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအနေဖြင့် ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်များဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာ အကဲဖြတ်ခြင်း များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့အသစ်များ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ရှိပြီးသားအဖွဲ့များကို သင်တန်းများအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပေးပြီး မြှင့်တင်ပေးသည်ဖြစ်စေ ကျေးရွာ လူထုအတွင်း လူမှုရေးနယ်ပယ်နှင့် ဩဇာအာဏာသက်ရောက်မှုနယ်ပယ်များတွင် ထွန်းကားလာမှုများတွေ့ရသည်။ ထိုနည်းတူစွာ IP များ၏ ပံ့ပိုးမှုများသည် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများသည် အိမ်ထောင်စုများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအလိုက် အကျိုးခံစားခွင့်များရရှိအောင် ကြားခံဆောင်ရွက် လာနိုင်ကြပြီး အထူးသဖြင့် ဦးတည်အုပ်စုများ၊ သတ်မှတ်ချိန်၊ အထောက်အပံ့များ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့တွင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ LIFT အနေဖြင့် အဆိုပါ အဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားပြုမှုများနှင့် ၎င်းအဖွဲ့များ၏ အမျိုးသမီး၊ နွမ်းပါးသူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဘာသာရေးအလိုက် လူနည်းစု များအပေါ် တန်းတူညီစွာ ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်မှုများ ကို နားလည်ရန် အရေးကြီးသည်။

စစ်တမ်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ

ဤစစ်တမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများကို LIFTက ထောက်ပံ့နေခြင်းကြောင့် ရရှိလာသော ရလဒ်များကို သေချာစွာစစ်ဆေးသုံးသပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ အထူးသဖြင့် -

- ထိရောက်သောအဖွဲ့များ ဖြစ်ပေါ်စေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးအတွက် ယေဘုယျမှုများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ စိန်ခေါ်မှုများကို ပိုမိုနားလည်စေရန်။
- ဆင်းရဲသားများအတွက် ထိရောက်သော ရေရှည်တည်တံ့သော အဖွဲ့များဖြစ်ပေါ်စေရန် လိုအပ်မည့် အထောက်အပံ့ နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်သော အခြေအနေတို့ကို ပိုမိုနားလည်စေရန်။

1 ဤစစ်တမ်းကို ဒီဇိုင်းပုံစံထုတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ထမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူအများအပြားက ပါဝင်ကူညီခဲ့ကြသည်။ အလေးအနက် ကျေးဇူးတင်ရွေးချယ်သူများမှာ LIFT၏ စောင့်ကြည့် အကဲဖြတ်အဖွဲ့ အထူးသဖြင့် အဆင့်တိုင်းတွင် ထိထိဝင်ဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဦးအောင်ကျော်ကျော်၊ မြန်မာစစ်တမ်းသုတေသနမှ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြသော စစ်တမ်းအဖွဲ့များ၊ သယ်ပို့ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အကဲဖြတ်များ၊ ကျေးရွာအခြေအနေကို အသိပေးခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် စစ်တမ်းအဖွဲ့များကို အကူအညီပေးခဲ့သော LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊ မေးမြန်းသော အကြောင်းအရာများကို အချိန်ပေးကာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသော ရွာသူရွာသားများကို ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။ ရော့ကောလက်က အပြီးသတ် သုံးသပ်မှုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး သုံးသပ်ချက်များ၊ အကြံပြုချက်များအပါအဝင် ဤစစ်တမ်းရေးသားခြင်းကို တာဝန်ခံ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

2 LIFT၏အလှူရှင်အဖွဲ့တွင် ခရိုင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဒိန်းမတ်၊ နယူးဇီလန်၊ နယ်သာလန်၊ ပြင်သစ်၊ ယူကေ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီတလီ၊ အိုင်ယာလန်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဩစတြေးလျတို့ပါဝင်ပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ မစ်ဆူဘီရှိကော်ပိုရေးရှင်းတို့ ပါဝင်ကြသည်။ UNOPSကို LIFTရန်ပုံငွေ၏ စီမံခန့်ခွဲသူအဖြစ် ရွေးချယ်ထားပြီး စီမံခန့်ခွဲရေးရုံး(FMO)ကိုလည်း ဤကိစ္စအတွက် ထူထောင်ထားသည်။

- ကျေးရွာအဆင့်တွင် အဖွဲ့များမှတစ်ဆင့် သို့မဟုတ် အဖွဲ့များ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ အနာဂတ်စီမံချက်များကို လမ်းညွှန်မည့် အကြံပြုချက်များ၊ သင်ခန်းစာများကို ရေးဆွဲပြုစုရန်။

ဤစစ်တမ်းတွင် အောက်ပါ သုတေသနမေးခွန်းများကို စဉ်းစားသုံးသပ်ခဲ့သည်။

- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ရာတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မည်သည့်ချဉ်းကပ်နည်းများကို အသုံးပြုခဲ့သလဲ။
- ထိုချဉ်းကပ်နည်းများတွင် မည်သည့်တို့က အများဆုံး/အနည်းဆုံး အလုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ။ ယင်းတို့ အသီးသီး ကြုံတွေ့ခဲ့သော အောင်မြင်မှုနှင့် အကန့်အသတ်တို့မှာ မည်သည့်တို့လဲ။
- အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုတို့ တိုးတက်အောင် အဖွဲ့တို့က မည်မျှ ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သလဲ။
- စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် သက်သက်အတွက်သာ အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ခြင်း၏ အကျိုး အပြစ် တို့မှာ မည်သည့်တို့လဲ။ မည်သည့် အထောက်အပံ့သည် သင့်လျော်၍ မည်သည့်က မသင့်လျော်သလဲ။
- အဖွဲ့များသည် စီမံချက်ပြီးဆုံးပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်လား။ ယင်းတို့သည် ရေရှည်တည်တံ့ နိုင်သလား။ ယင်းတို့ ရေရှည် တည်တံ့ရန် မတည်တံ့ရန်ကို မည်သည့်တို့က ဖန်တီးနေသလဲ။
- ဤအဖွဲ့အစည်းများသည် မည်မျှလောက် ကိုယ်စားပြုသလဲ။ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခံနိုင်ရည် မရှိသူများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် မည်မျှ မျှတမှုရှိသလဲ။
- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့မှုကြောင့် ကျေးရွာအဆင့်ရှိ လူမှုရေးအရင်းအနှီးများ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ မည်သို့ ပြောင်းလဲသွားကြသလဲ။

ကောက်ယူပုံနည်းလမ်း

ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသော ကနဦးစစ်တမ်းအဆင့်တွင် LIFTကျေးရွာ၅၀သို့ ကွင်းဆင်း လေ့လာခဲ့သည်။ ကျေးရွာတိုင်းတွင် စစ်တမ်း အဖွဲ့များသည် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲ(FGD)များ နှင့် အဓိကအချက်အလက်ပေးနိုင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံမှု (KII)များတို့ကို အဖွဲ့ဝင်များ၊ အခြား ရပ်ရွာကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဒုတိယနှင့် နောက်ဆုံးအဆင့် စစ်တမ်းကိုမူ မပြုလုပ်ရသေးပါ။ ဤအဆင့်တွင်မူ ယင်းတို့တွင် ဆောင်ရွက်နေသော စီမံချက်များပြီးစီးပါက ထိုကျေးရွာများသို့ တဖန်သွားရောက်ကာ အဖွဲ့များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ရေရှည်တည်တံ့မှုတို့ကို အကဲဖြတ် မည်ဖြစ်သည်။

LIFT၏မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အဆင့်(၂)နှင့် နိုင်ငံအဝန်းအစီအစဉ်များအရ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ခဲ့သော LIFTကျေးရွာ၃၈၂၀၄ ကျေးရွာ၅၀ကို စစ်တမ်းအတွက် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ရွေးချယ်ခြင်းမှာ စီမံချက်များ ကို လွှမ်းမိုးမိစေရန်နှင့် ကျေးရွာများ၊ စီမံချက်များကို ကျမှန်းရွေးချယ်ရန်လည်း ပါဝင်သည်။

ဤကျေးရွာ၅၀တွင် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသော LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ၁၉၅ ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၃၅မှာ စီမံချက် ၂ခုကို အကောင်အထည်ဖော်နေပြီး ကျန်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှာ တစ်ခုစီကိုသာ အကောင်အထည်ဖော်နေသည်။ စုစုပေါင်း စီမံချက် ၂၂ခုတို့ ပါဝင်သည်။ အချို့ကျေးရွာတို့တွင် LIFTစီမံချက် တစ်ခုထက် ပို၍ ရှိသည်။(အသေးစိတ်ကို အစီရင်ခံစာ၏ စာကိုယ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။)

ဤစစ်တမ်းတွင် အရေအတွက်နည်းလမ်းရော အရည်အသွေးနည်းလမ်းကိုပါ အသုံးပြုထားသည်။ ကျေးရွာတိုင်းတွင် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် အကြားအမြင်များသော ရပ်သူရွာသားများတို့ကိုတွေ့ဆုံကာ KIIများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် စံမေးခွန်းတစ်စုံကို အသုံးပြု၍ လွန်ခဲ့သော၁၂လအတွင်း ဤကျေးရွာတွင် လှုပ်ရှားခဲ့သော အဖွဲ့များနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူခဲ့သည်။

FGDများကျင်းပကာ ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် အများဆုံးအဖွဲ့၃ဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်သည့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို ရွေးချယ်ကောက်ယူခဲ့ပြန်သည်။ LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အထောက်အပံ့အဖွဲ့အရေအတွက်ကို လိုက်၍ တရွာနှင့်တရွာကောက်ယူခဲ့သော အဖွဲ့အရေအတွက် မတူညီပါ။ ကျေးရွာ၁၆ရွာတွင် အဖွဲ့၃ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း၊ ၁၂ရွာတွင် ၂ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း၊ ၂၂ရွာတွင်၁ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့သည်။

ကောက်ယူခဲ့သောအဖွဲ့တိုင်းနှင့် FGD ၂ဖွဲ့စီ ကျင်းပခဲ့သည်။ တစ်ဖွဲ့တွင် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့တာဝန်ခံများ၊ အဖွဲ့ဝင်များ နှင့်လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ဖွဲ့တွင် အသက်မွေးမှုနှင့် လူမှုစီးပွားအခြေအနေတူညီသော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ နှင့်လည်းကောင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းတွေ့ဆုံပွဲများအပြင် ရွာတိုင်းရှိ ဆင်းရဲမွဲတေသော အိမ်ထောင်စုများမှ ယောက်ျားနှင့်မိန်းမများကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ သီးခြား FGDများ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဤကျေးရွာ ၅၀တွင် အောက်ပါအဖွဲ့အမျိုးအစားများကို တွေ့ရှိရသည်

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ/ဆပ်ကော်မတီများ၊
- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းများ/ တိုးချဲ့လယ်သမားအုပ်စုများ၊
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲနေသောအဖွဲ့များ၊
- အဖွဲ့ဝင်များသို့ချေးငွေများထုတ်ပေးသည့် ကျေးရွာငွေငွေချေးအသင်းများ (စု/ချေး)/ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စု များ/ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး အုပ်စုများစသည့် အဖွဲ့များ၊
- လုပ်အားနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်သောအုပ်စုများ၊
- စပါးဘက်နှင့် မျိုးစေ့ဘက်အုပ်စုများ
- သစ်တောအုပ်စု၊

အကြားအမြင်များသော ရပ်သူရွာသားများနှင့် စုစုပေါင်းKII အကြိမ်၅၀ကို လည်းကောင်း၊ ရွေးကောက်အဖွဲ့ များနှင့် စုစုပေါင်း KII ၉၃ကြိမ်နှင့် FGD စုစုပေါင်း ၂၈၇ကြိမ်ကိုလည်းကောင်း မြို့နယ် ၂၈မြို့နယ်မှ ကျေးရွာ၅၀တွင် ၂၀၁၄ခုနှစ် အပြီလ ၃၀ရက်နေ့မှ ဇွန်လ ၇ရက်ထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အရေအတွက်ကိုလိုက်၍ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းသည် ရွာတစ်ရွာတွင် ၁ရက်မှ ၄ရက်ထိ ကြာသည်။

သက်ဆိုင်ရာရွာများတွင် အလုပ်လုပ်နေသော LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများက ဤစစ်တမ်း အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် များစွာဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့က စစ်တမ်း၏အစီအစဉ်ကို ကျေးရွာများအား ကြိုတင်အသိပေးထားပြီး ထိုကျေးရွာတွင် ယင်းတို့ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အမျိုးအစားကို ပြောပြသည့်အပြင် ကျေးရွာနှင့် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တို့ကိုလည်း စစ်တမ်းအဖွဲ့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးကြသည်။

စစ်တမ်း၏အကန့်အသတ်များ

အစမ်းစစ်တမ်းကောက်ယူမှု ဥက္ကဋ္ဌပြုလုပ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း စစ်တမ်းအဖွဲ့များ သည် FGDများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲကြုံရကြောင်း သိရှိရသည်။ ယင်းမှာ LIFTက ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အခြားသုတေသနများတွင်လည်း ကြုံတွေ့နေကျအခက်အခဲဖြစ်သော အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနကို အတွေ့အကြုံမရှိကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အောက်ပါတို့မှာ စစ်တမ်းအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် တွေ့ရှိချက်တို့၏ အရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေသော အကြောင်းကိစ္စအချို့ဖြစ်သည်

- ယေဘုယျအားဖြင့် FGDအရည်အသွေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အချိန် ၂နာရီခွဲမှ ၄နာရီထိ ကြာမြင့်သည်။ ယင်းမှာ အလွန်ကြာမြင့်သည်။ ထို့ပြင် စစ်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို မရင်းနှီးကြောင်းနှင့် တိုက်ကြည့်စာရင်း မေးခွန်းများကို အလွန်သမရိုးကျဆန်စွာ အသုံးပြုကြောင်း ထင်ရှားသည်။
- အချို့စစ်တမ်းကောက်ယူမှုများမှာ အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနတွင် အတွေ့အကြုံမှာ အကန့်အသတ် ဖြင့်သာ ရှိကြသည်။
- အချို့စစ်တမ်းအဖွဲ့များမှာ အဖွဲ့၏သဘာဝကို သဘောမပေါက်သဖြင့် မကြာခင်က အုပ်စုများကာ ခွဲမိကြသော ကြောင့် မေးခွန်းများစွာမေးမြန်းခြင်း သို့မဟုတ် မသက်ဆိုင်သောမေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းတို့ ရှိကြသည်။
- သင်တန်း ၂ကြိမ်ပေးကာ အစမ်းကောက်ယူခြင်း ဥက္ကဋ္ဌပြုလုပ်ခဲ့ရာတွင် တက်ရောက်သူများနှင့် မသက်ဆိုင်လှသောမေးခွန်းများကို ချန်လှပ်ရန် အထူးညွှန်ကြားလိုက်သော်လည်း ဆွေးနွေးသူအများစုသည် တိုက်ကြည့်ရမည့်မေးခွန်းစာရင်းကို မေးခွန်းလွှာသဖွယ်အသုံးပြုပြီး မေးခွန်းများကို အစဉ်လိုက် ဖတ်ပြခဲ့ကြသည်။
- ဆွေးနွေးသူအချို့သည် မေးခွန်း၏ရည်ရွယ်ချက်ကို နားမလည်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအုပ်စုအတွက် အဓိကကျသောမေးခွန်းများကို မမေးမိခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကို မစူးစမ်းမိခြင်း၊ မသက်ဆိုင်သော အဖြေများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများ ရှိခဲ့သည်။

အထက်ပါတို့စွပ်များရှိခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့် ရွာသားများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများထံမှ သတင်းအချက်အလက်အမြောက်အမြားကို စုဆောင်းရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့များ၏ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှု၊ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝ၊ အဖွဲ့ဝင်ပါဝင်မှု၊ အကျိုးခံစားခွင့် ဖြန့်ဝေမှု၊ အဖွဲ့၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အဖွဲ့၏အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ အဖွဲ့၏ ရေရှည်တည်တံ့မှု စသည်တို့ကို ကျေးရွာသားများက မည်သို့မြင်ကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များစွာ ရရှိသည်။

စစ်တမ်းရလဒ်များသည် LIFT၏အဖွဲ့အားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာLIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ အလုပ်များ ကို လည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုသည်ဟု မမြင်သင့်ပါ။ ယင်းအဖွဲ့များ မည်သို့တည်ထောင်ခဲ့သည်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို မည်သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်၊ မည်သူတို့ကို အကျိုးပြုခဲ့သည်၊ နောင်အချိန်တွင် ယင်းတို့ဆက်လက်တည်တံ့မည်၊ မတည်တံ့မည် စသည်တို့ကို ရပ်ရွာလူထုကမည်သို့ မြင်နေသည်ကိုသာ ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။

စစ်တမ်းအဆင့်(၁)မှ သုံးသပ်ချက်များ

LIFTနှင့် ယင်းကထောက်ပံ့ခဲ့သော စီမံချက်များသည် အထောက်အပံ့ကျေးရွာများ၏ လူမှုရေးနှင့် အဖွဲ့အစည်း အခြေအနေတို့ကို ထိရောက်စွာ သက်ရောက်ခဲ့သည်။ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် စစ်တမ်းကောက် ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းအသစ် ပျမ်းမျှ ၂ဖွဲ့စီကို ထူထောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ လက်ရှိအဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့် လုပ်ငန်းမဆောင်ရွက်ဘဲ (စစ်တမ်းကောက်ကျေးရွာ ၆၀%တွင် ရှိပြီးဖြစ်သည်) အများအားဖြင့် အသင်း အဖွဲ့အသစ်များကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ယင်းအဖွဲ့တို့၏ ပန်းတိုင်များ ရည်မှန်းချက်များကို ချမှတ်ပေးခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များရွေးချယ်ခြင်း (အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများကို ရွေးချယ်ခြင်း) လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ကြီးကြပ်ခဲ့တတ်ကြသည်။ တစ်ခါတရံ ခေါင်းဆောင်များ စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီများကိုပင် ရွေးချယ်ပေးကြသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစုမှာ အဖွဲ့တစ်ချင်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို သတ်မှတ်ပေးပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုရေးဆွဲရာတွင်လည်း အကျအညီပေးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထောင်နှင့်ချီသော ဤအဖွဲ့များ၏ အလားအလာမှာ အလွန် အရေးပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤစစ်တမ်းမှတွေ့ရှိချက်အရ LIFT၏ စီမံချက်တိုင်းသည် လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို လိုအပ်သလောက် အလေးမမူကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။³ ယေဘုယျအားဖြင့် ကာလတို LIFT၏ စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အခရာကျသော လိုအပ်ချက်အဖြစ် အဖွဲ့များကို အလျင်အမြန် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစု၏ စီမံချက်များမှာ ကျေးရွာအမြောက်အမြားကို လှမ်းခြုံထားသော်လည်း ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများမှာ မလုံလောက်သည့်ပြင် အကောင်အထည်ဖော်ရာသည့် အချိန်မှာလည်း တိုတောင်းသည်။ ဤစစ်တမ်းမှ သိရသည်မှာ အဖွဲ့သစ်များစွာမှာ စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ကို အနည်းဆုံးသာရရှိကြကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ ထပ်မံတက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများမှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိကြောင်းတို့ ဖြစ်သည်။ LIFT၏စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် တိကျသောအစီအမံများရှိသူ နည်းပါးသည်။

သို့သော်လည်း ရေရှည်တည်တံ့ရန် မျှော်မှန်းထားခြင်းမရှိသော အဖွဲ့များသည်ပင်လျှင် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ပါဝင်ရန် စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သောအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် တာရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိကြပေ။ သို့သော်လည်း ဒေသခံ လုပ်အားဖြင့် မိမိတို့ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ထိထိ ရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြသဖြင့် စစ်တမ်းကောက်ခဲ့သော အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သောအုပ်စု တဝက်ခန့်သည် လုပ်ငန်းအသစ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်စောလျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းသစ်များ ထူထောင်ခြင်း

စစ်တမ်းကောက်ရွာအများစုတွင် အဖွဲ့များရှိနေပြီးဖြစ်သော်လည်း LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစုသည် အဖွဲ့အသစ်များကို ထူထောင် ခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ထိုအဖွဲ့အသစ်များကို ယင်းတို့၏ စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့ကြောင်းကို သိရသည်။ ရလဒ်ကို အဓိကထားသော သေချာစွာစောင့်ကြည့်ထားသည့် ဦးတည်ချက်ရှိသည့်

3 လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို တိကျစွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထားခြင်း မရှိပေ။ လူမှုရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်ထွန်း စေသော၊ တကယ်လူမှုဆက်ဆံရေးများတွင် တွေ့ရသော အားလုံးက လက်ခံထားသော စံနှုန်းများ တန်ဖိုးထား မှုများကိုခေါ်ကြောင်း ဖရန်စွ ဖွဲ့ကွယ်ာမ က ရှင်းပြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအောင်မြင်စေရန် လိုအပ်သောအခြေခံဟု သူက မှတ်ယူသည်။ (ဖရန်စွ ဖွဲ့ကွယ်ာမ၊ 'လူမှုရေးအရင်းအနှီးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလောလတ်သောအစီအစဉ်' SAIS Review တွဲ ၂၂၊ မှတ် ၁၊ဆောင်းဦး-ဆောင်း ၂၀၀-၂) ဤဝေါဟာရကို စတင်သုံးစွဲသူ အမေရိကန် လူမှုရေးပညာရှင် ဂျိမ်းကိုလမင်ကမှ လူမှုရေးအရင်းအနှီး ဆိုသည်မှာ- အုပ်စုတစ်စုတွင်ရှိ လူများ၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကို ဆိုလိုကြောင်း ယူဆသည်။ ယင်းတွင် အားလုံးလက်ခံသော စံနှုန်းနှင့် တန်ဖိုးထားမှုတို့ကို အခြေခံကာ ဘုံရည်မှန်းချက်တစ်ခုကို ဦးတည်ကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ ရောဘတ် ပတ်တန်မိကလည်း ထိုသို့ပင် မြင်သည်။ လူမှုရေးအရင်းအနှီး ဆိုသည်မှာ လူမှုရေးကွန်ရက်များ၏ စုပေါင်းတန်ဖိုးထားမှုပင်ဖြစ်ပြီး ထိုကွန်ရက်များမှ ထွက်ပေါ်လာသော အချင်းချင်းအတွက် လုပ်ပေးလိုသော စိတ်ဥွတ်မှုကိုဆိုလိုသည်။ ရောဘတ် ပတ်တန်မိ (၂၀၀၀)။ တဦးတည်း ဘောလုံးလုံခြုံခြင်း၊အမေရိကန် လူ့အသိုက်အမြုံ၏ လျှို့ဝှက်မှုနှင့် ပြန်ထူထူမှု (ဆိုင်မှန်နှင့်ရှုစကား)။ လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို လူ့အသိုက်အမြုံတွင် သော်လည်းကောင်း လူ့အချင်းချင်းတွင် သော်လည်းကောင်း ရှိကြသည့် ယုံကြည်မှု နှင့် တုံ့ပြန်မှုတို့ဖြင့် တိုင်းတာနိုင်သည်ဟု ပတ်တန်မိက ယုံကြည်သည်။

စီမံချက်များကို အချိန်တိုအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များစွာသည် ဦးတည်ကျေးရွာများတွင် စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် သိသာစွာအဓိကကျသည့် အဖွဲ့များကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ရှိရင်းစွဲ ကျေးရွာအဖွဲ့ အစည်း တစ်ခုကို တာဝန် အသစ်များယူစေရန်အတွက် လမ်းညွှန်သင်ကြားရသည်ထက် အဖွဲ့အစည်း အသစ်တစ်ခုကို စီမံချက်၏ ရည်မှန်းချက်များ တာဝန်များနှင့်အညီ တည်ထောင်ရသည်က ပို၍လွယ်ကူသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များစွာကပင် ယင်းတို့အဖွဲ့များ၏ ရည်မှန်းချက်များ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ တာဝန်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဖွဲ့များ၏အကြံအစည်နှင့် အုပ်စုလိုက်နားလည်သင်ယူမှုတို့အတွက် နေရာမရှိတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် မှီတွယ်နေလိုမှုဖြစ်လာသည့်ပြင် LIFTမရှိတော့ပါက ဆက်လက်ရှင်သန်ရန် ပြင်ဆင်ထားမှုလည်း နည်းပါးလာသည်။

အဖွဲ့များ တည်ထောင်ရန် အားပေးမှုများ၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့တို့၏ အခန်းကဏ္ဍများ LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့များသည် ပင်မမဏ္ဍိုင် အခန်း ကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့သည် မည်သည့်အထောက်အပံ့အတွက်မဆို အကျိုးခံစားရမည့်သူများကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် အကျိုးဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ လုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် စည်းရုံးပေးခဲ့ကြသည်။ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအပါအဝင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲ ခဲ့ကြသည်။ LIFTနှင့် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်သူများထံသို့ တင်ပြရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သုံးစွဲသည့် မှတ်တမ်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့များက ဤသို့ဆောင်ရွက်မပေးခဲ့ပါက ရသမျှအချိန်နှင့် ပစ္စည်းအင်အားတို့ဖြင့် လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ နည်းပါးပေမည်။ အဖွဲ့များကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပြည့်အဝ ကိုယ်စားပြုသောအဖွဲ့ များ ဖြစ်ထွန်းစေရန် သို့မဟုတ် အင်အားဖြည့်ပေးရန်ထက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏အကျိုးအတွက်သာ တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု အငြင်းပွားစရာရှိသည်။ တခါတရံ ရွာပေါင်းများစွာတွင် ယင်းတို့၏စီမံချက်များကို လျင်မြန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အချို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များသည် ကြိုတင်သတ်မှတ် ထားသောလုပ်နည်းကို အသုံးပြုကာ အဖွဲ့များကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။

အချို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကမူ ကျယ်ပြန့်သော အားလုံးပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်များ ချရန်ကို ပိုမိုအလေးပေးခဲ့ကြပြီး အဖွဲ့များကို စည်းရုံးရန် အားဖြည့်ပေးရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်သူများတွင် VDCများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ပါဝင်ကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အစွန်းရောက်သော ချဉ်းကပ်မှုနှစ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ တချိုးတွင်မူ ကျေးရွာများစွာ၌ ပုံစံတစ်ခုကို အသုံးပြုကာ ရှင်းလင်းသိသာသော အောင်မြင်မှုအညွှန်းများ (ဥပမာ။ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းချေးငွေ ရရှိသော အမျိုးသမီးအရေအတွက်၊ ငွေကုန်ကျိုးနှုန်းသော ရွာသောက်ရေကန်ပြန်ဖော်မှု အရေအတွက် စသည်) တို့ကို အကောင်အထည်ဖော်သည့်စီမံချက်များ ရှိကြသည်။ အခြားတချိုးတွင်မူ နောင်အချိန်ထိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းကြောင်းကို မိမိဘာသာ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းကို ထူထောင်ပေးမည့် အားဖြည့်ပေးမည့် စီမံချက်များ ရှိနေကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်မှုနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ သတ်မှတ်မှု

အဖွဲ့အားလုံးတွင် အဖွဲ့ဝင်အများစုမှာ ယောက်ျားများ ဖြစ်ကြသည်။ LIFTက ထောက်ပံ့နေသောအဖွဲ့များ၊ အခြားအဖွဲ့များအပါအဝင် ဤကျေးရွာ၅၀ရှိ အဖွဲ့ ၁၇၈ဖွဲ့အနက် ၁၆၅ဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်အင်အားကို KIIများ ပြုလုပ်ရာတွင် ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအဖွဲ့တို့၏ စုစုပေါင်း အင်အား ၁၁၃၉၁ဦးအနက် ၇၄၄၀ဦးမှာ ယောက်ျားများ ၆၅%ဖြစ်ကြပြီး ကျန် ၃၉၅၁ဦးမှာ မိန်းမများဖြစ်ကြသည်။ LIFTအထောက်အပံ့ခံအဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးထုကို ကိုယ်စားပြုမှုမှာ ၃၁%ရှိပြီး အခြားအဖွဲ့များတွင်မူ ၄၀%အထိ ရှိသည်။

LIFTအထောက်အပံ့ခံအဖွဲ့များစွာသည် (PACTမှတစ်ဆင့် LIFTကထောက်ပံ့နေသော အသေးစားငွေကြေးအုပ်စုများ ကဲ့သို့) အမျိုးသမီးများအတွက်သာ သီးသန့်ဖြစ်သော်လည်း အမျိုးသမီးထုကို ကိုယ်စားပြုမှု နည်းပါးခြင်းမှာ အံ့ဩဖွယ်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများတွင် အမျိုးသမီးထုသည် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ သီးခြား တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေကြပြီး အိမ်ထောင်စု၏ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အာဟာရပြည့်ဝမှုကို စီမံခန့်ခွဲနေရသောကြောင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ကျားမကွဲပြားမှုသည် အရေးကြီးသည်။

အဖွဲ့အစည်းများသည် မည်မျှ ကိုယ်စားပြုပါသနည်း ။အမျိုးသမီးများ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး ထိခိုက်လွယ်သောသူများနှင့် ပတ်သက်လျှင် ယင်းတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မည်မျှ မျှတပါသနည်း

စစ်တမ်းရလဒ်အရ သိရှိရသည်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ ဘုံရည်မှန်းချက်များမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါး ထိခိုက်လွယ် သောသူများကို ထောက်ပံ့ရန် ဖြစ်သော်လည်း ယင်းတို့ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သော အဖွဲ့အများစုတို့သည် ဤလူထုတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားမပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ လယ်သမား အဖွဲ့များတွင် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုကြပေ။ အချို့ဆိုလျှင် အဖွဲ့ဝင်များက အနည်းဆုံးပိုင်ဆိုင်ရမည့် လယ်မြေ အကျယ်အဝန်း ကိုပင် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးမည့် အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအချို့ဆိုလျှင် ချေးငွေများ အတွက် အတိုးငွေသေချာပေါက် ရရှိစေရန်အတွက် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို အဖွဲ့ဝင်ခွင့်မပြုလိုကြပေ။ အချို့အဖွဲ့များသည် အသင်းဝင်ကြေး(ငွေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်း) မပေးနိုင်သော အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို အဖွဲ့ဝင်ခွင့် မပြုကြပေ။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများသို့ အဖွဲ့များ၏ သက်ရောက်မှု

အဖွဲ့ဝင်များရော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများထံမှပါ သိရှိရသည်မှာ အချို့အဖွဲ့များ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်များသည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများထံသို့ အပြည့်အဝ အောင်မြင်စွာ မရောက်ရှိကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ မြေမဲ့ယာမဲ့များကို ဦးတည်ထားရှိသည် သို့မဟုတ် ရိက္ခာအရားဆုံး အချိန်အတွက် လူမှုရေးသက်စောင့်ပိုက်ကွန်များကို ထူထောင်ထားရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့များ သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်များ သည် အခက်အခဲများနှင့် တွေ့ကြုံနေကြသည်။

တခါတရံ စီမံချက်များ၏ နဂိုသဘာဝအရ အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများသို့ ရောက်ရှိမည်ဟု မမျှော်လင့်နိုင်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်အားရှိသူ အချိန်အားရှိသူ တို့ကိုသာ ထောက်ပံ့နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သီးခြားစီစဉ်မပေးပါက အိုမင်းမစုမ်း မကျန်းမမာ မသန်မစွမ်းသူများ အမျိုးသမီးဦးစီးနေသော အိမ်ထောင်စုများသို့ အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းက အနည်းငယ်သာ ထောက်ပံ့ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများသို့ မရောက်ရှိစေသည့် ဒီဇိုင်းဆိုင်ရာ အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများပင် ဖြစ်သည်။

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များလည်း ရှိပါသေးသည်။ အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းကို ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများ ထိခိုက်လွယ်သူများ အတွက် အကျိုးရှိဆုံးအချိန်(အခြားအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ အနည်းငယ် သာရှိသောအချိန်)တွင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိရောက်မှု ရှိစေရန် အလုပ်လုပ်ချိန်လည်းများရမည် ဖြစ်သည်။ ဤစစ်တမ်းကောက်ရာတွင် တွေ့ရှိခဲ့သမျှသော အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းအများစုမှာ အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံး ထိခိုက် အလွယ်ဆုံး အိမ်ထောင်စုများက အလုပ်အများစုကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရစေရန် ဦးမတည်ကြပေ။ ဤလုပ်ငန်းကို ယေဘုယျအားဖြင့်

ရပ်ရွာတွင်းရှိ စိတ်ပါဝင်စားသူ လုပ်အားရှိသူတိုင်းက လုပ်နိုင်သည်။ လူမှုရေးသက်စောင့် ပိုက်ကွန်တာဝန်ကို အဖွဲ့ တဖွဲ့က ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့လှူဒါန်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ကျေးရွာစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း မျှော်မှန်းချက်ချမှတ်ခြင်းတို့တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် လိုအပ်ပေမည်။

သို့သော် အရေးအကြီးဆုံးသော အကြောင်းရင်းမှာ စွန့်စားရလွန်းသည်ဟု ယင်းတို့ ထင်မြင်သော လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ရန် အဆင်းရဲအန္တရာယ်ပါးဆုံး ထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများက ဝန်လေးကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တိတိကျကျ ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းထံမှ ငွေချေးရန် သို့မဟုတ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းမှ မွေးကောင်များရယူရန်တို့ကို စွန့်စားရလွန်းသည်ဟု ယင်းတို့က ထင်မြင်တတ်ကြသည်။ တစ်ခါတရံ အဖွဲ့များ ကိုယ်တိုင်ကပင် အဆင်းရဲအန္တရာယ်ပါးဆုံးသူများကို ပါဝင်ရန် မတိုက်တွန်း အားမပေးကြပါ။ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရန်အတွက် အပြန်အလှန်တာဝန်ခံမှုမှာ အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းတိုင်း၏ ဘုံလိုအပ်ချက်ပင်ဖြစ်ပြီး ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး ပေးသော အကြောင်းရင်းတရားလည်း ဖြစ်သည်။ PACT၏အဖွဲ့များ သည် ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီးများကို ချေးငွေ ထောက်ပံ့ရန် စီမံထားသော်လည်း ငွေပြန်ဆပ်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ဝင်တို့က ယူဆထားသူ များကို ဝင်ခွင့် မပေးခဲ့ပါ။ ထို့အတူ အခြားကျေးရွာအသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများတို့ကလည်း ကြေးဆုံးဖွယ်ရှိသူများကို အားမပေးကြပါ။ ထို့ပြင် အလားအလာရှိသော စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများက ရှာဖွေနိုင်ရန် သို့မဟုတ် လိုအပ်သည့် နည်းပညာဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ ရရှိစေရန် ထောက်ပံ့မှုမှာလည်း နည်းပါးသည်။

ထို့အတူ အဖွဲ့များကဆောင်ရွက်နေသော အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းတို့ မှာလည်း မြေမဲ့ယာမဲ့တို့ကို တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရန်ကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့များကိုပေးအပ်ရန် ရည်စူးထားသော်လည်း အမြဲအောင်မြင်သည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အခြားအဖွဲ့ဝင် များက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုခြင်း ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင်က ငွေ သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းများကို ချေးယူရန် မစွန့်စား လိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ချေးငွေများပြန်မဆပ်ရသေးမီ မွေးကောင်များသေဆုံးသည်ကို မြင်ကြရသောအခါ ပိုမို ကြောက်ရွံ့လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် အကြွေးပေးခြင်းဟူသည် မည်သည့်အသွင်သဏ္ဍန်ဖြင့်ဖြစ်စေ (ငွေ၊ မွေးကောင်၊ စပါးစသည်ဖြင့်) ကျေးရွာရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဆုံးသူများအဖို့ ထိရောက်သောအထောက်အပံ့ အမြဲမဖြစ်နိုင်ပေ။

အဖွဲ့ဝင်များသို့ ယေဘုယျသက်ရောက်မှုများ

အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များသည် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ထိရောက်စွာ မထောက်ပံ့နိုင်သော်လည်း အသင်းဝင်များကိုမူ အကျိုးပြုသည်။ အထူးသဖြင့် လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများကို ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏အကြွေးများ လျော့သွားပြီဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ် လျော့နေပြီဖြစ်ကြောင်း အများစုက တင်ပြကြသည်။ လယ်သမားကြီးများကမူ ဤသို့အမြဲတမ်း မထင်မြင်ကြချေ။ အဖွဲ့များကချေးသော ငွေပမာဏမှာ နည်းပါးသောကြောင့် လယ်သမားကြီးများမှာ အခြားငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ငွေချေးနေရဆဲ ဖြစ်သည်။ အချို့ အသေးစားငွေကြေးအုပ်စုများမှ အဖွဲ့ဝင်များက လုပ်ငန်းမအောင်မြင်မှုကြောင့် ပိုအကြွေးထူလာ ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အထူးသဖြင့် မွေးကောင်များသေဆုံးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အတိုးအလျှော့လုပ်ပေးသော အခြားငွေချေးသူများထံမှ ငွေချေးယူကာ မူလချေးငွေကို ပုံမှန်ပြန်ဆပ်ရသည်များလည်း ရှိသည်။ အချို့အဖွဲ့ဝင်များကလည်း အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်း များထံမှ အရင်းအနှီးငွေများကို အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူချိရသော်လည်း ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ပြင်ပငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ငွေချေးယူနေရကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အချို့အဖွဲ့များက ချေးငွေကို ပုံမှန်ပြန်ဆပ်ရန် သတ်မှတ်ထား ခြင်းကိုလည်း ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။ လယ်လုပ်ငန်းမှဝင်ငွေမှာ ရိတ်သိမ်းပြီးမှသာ ရရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် နှစ်ပတ် တစ်ကြိမ် ပေးဆပ်နိုင်ရန် အိမ်ထောင်စုများစွာမှာ ပြင်ပငွေချေးသူတို့ထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ချေးယူနေကြရသည်။

အိမ်ထောင်စုများစွာတွင် အကြွေးတင်မှုမှာ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့ကျနေသော်လည်း အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ဝင်အများစုက ချေးငွေများ သည် ယင်းတို့၏ အသက်မွေးမှုကို အနည်းငယ်သာ ပြောင်းလဲပေးသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ချေးငွေနည်းပါးကြောင်းနှင့် သက်ရောက်မှု အကောင်အထည်ပေါ်ခြင်းမှာလည်း နှေးကွေးကြောင်း အများအပြားက တင်ပြကြသည်။

သို့သော်လည်း အချို့ရွာများတွင် ငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ များနှင့် ပြိုင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ပငွေချေးသူများသည် အတိုးနှုန်းများကို လျော့ချကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ယင်းသည် ရပ်ရွာတစ်ရပ်လုံးအတွက် အကျိုးကျေးဇူး ရှိစေမည် ဖြစ်သည်။

ရပ်ရွာတစ်ရပ်လုံးသို့သက်ရောက်မှုများ

ဤစစ်တမ်းတွင်ကောက်ယူခဲ့သော အချို့အဖွဲ့များသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏စီမံချက်၏ ကျယ်ပြန့်သော အထောက်အပံ့အစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းမျှ သာ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့တိုင်းသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အကျိုးပြုမည်ဟု အမြဲတမ်း မမျှော်လင့်နိုင်ပေ။ အများစုသည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သီးခြားအုပ်စု ငယ်တစ်ခုခုသို့ သို့မဟုတ် အသက်မွေး လုပ်ငန်းအုပ်စု တစ်ခုခုသို့သာ ဦးတည်ကာထောက်ပံ့နေကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါက ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များကို ကိုင်တွယ်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏စီမံချက်များတွင် လူမှုရေးအုပ်စုအလိုက် သီးခြားမဟာဗျူဟာများကို ထည့်သွင်း ထားခဲ့ကြသည်။

လယ်သမားများကိုသာထောက်ပံ့ရန် ဦးတည်ထားသော အချို့စီမံချက်များသည် မျှတမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုရုံသာမက လယ်မြေဧကအောက်သာ ပိုင်ဆိုင်သော လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများကိုပင် အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် လက်မခံကြပေ။ အများအားဖြင့် လယ်သမား အုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းသည် ရပ်ရွာတစ်ရပ်လုံးသို့ သက်ရောက်မှု မရှိကြောင်းကို ဝန်ခံကြသည်။

အဖွဲ့၏လွတ်လပ်မှု/ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းနိုင်မှု၊ စွမ်းဆောင်မှုများ၊ ရေရှည်တည်တံ့မှု၊ ဤစစ်တမ်းတွင် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို သတ်မှတ်ချက်ဘောင်အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးသပ်ခဲ့သော်လည်း ခန့်မှန်းရန် မလွယ်ကူပါ။

အချို့လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့များနှင့် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)အဖွဲ့များတွင် အဖွဲ့ဝင်လျော့နည်း လာကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ အထောက်အပံ့နည်းပါးလွန်းခြင်းနှင့် ထိုအထောက်အပံ့ကို စောင့်ရသည်မှာ ကြာလွန်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ မွေးကောင်များ သေဆုံးခြင်းကြောင့် အဖွဲ့ဝင်များ စိတ်မပါတော့ သည်လည်း ရှိသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်တိုးပွားခြင်းသည် အဖွဲ့နှင့်စီမံချက်တို့ အောင်မြင်နေကြောင်း ပြသသည့် လက္ခဏာကောင်းဖြစ်သော်လည်း ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည်ဟု ညွှန်းပြခြင်းကား မဖြစ်နိုင်ပေ။

ရန်ပုံငွေလည်ပတ်နေခြင်းသည် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည်ဟုပြသသော သတ်မှတ်ချက်ဘောင်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒေသခံများကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲနေသော လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့များအတွက် ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှ ထပ်မံထည့်ဝင်မှုများမရှိဘဲ ရန်ပုံငွေတိုးပွားခြင်းသည် ချေးငွေပြန်ဆပ်မှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ထည့်ဝင်မှု (ဥပမာ။ အသင်းဝင်ကြေး၊ စုငွေ)၊ အတိုးများတို့ကြောင့်ဖြစ်ပြီး အကျိုးခံစားသူတိုးပွားရန် သို့မဟုတ် ချေးငွေ များများ/

ကြာကြာ ထုတ်ချေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ရန်ပုံငွေများလျော့နည်းလာခြင်းသည် အဖွဲ့တစ်ခု၏ အနာဂတ်ကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပြီး ချေးငွေမသမာမှုများ၊ ငွေချေးသူများ ပျက်ကွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု မှားယွင်းခြင်း သို့မဟုတ် မသင့်လျော်ခြင်းတို့ကို ပြသနေသည်။ မသင့်လျော်မှုများရှိကြောင်း မတင်ပြကြသော်လည်း အချို့ အဖွဲ့ဝင်များက ထုတ်ချေးမည့်ငွေ သို့မဟုတ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ လျော့နည်းလာကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ထိုသို့ဆုံးရှုံးရန် အလားအလာအများဆုံးရှိသူများမှာ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)ကို စီမံခန့်ခွဲနေသောအဖွဲ့များ ဖြစ်သည်။ ချေးယူသူများက ပြန်မဆပ်သဖြင့် ဤပြဿနာမျိုးနှင့်ဆိုင်နေရသော စပါးဘက်တစ်ခုကို စစ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိခဲ့သည်။

LIFT၏အထောက်အပံ့ခံ လယ်သမားအုပ်စုများသည် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုတစ်မျိုးကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ လယ်သမား အုပ်စုများစွာသည် သီးနှံသစ်များ၊ မျိုးသစ်များ၊ စိုက်နည်းသစ်များကို လက်တွေ့ကွင်းဆင်းစမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့၏ လက်တွေ့ စမ်းသပ်မှု မိမိဘာသာမိမိ သင်ယူနိုင်စွမ်း ရှိမှုတို့သည် အဖွဲ့၏ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုကို သွယ်ဝိုက် ၍ အထောက်အကူပြုသည့်အပြင် လယ်သမားများကလည်း ဆက်လက်စမ်းသပ်ကာ နည်းပညာအသစ်များကို အသုံးပြုမည့် အလားအလာရှိသည်။ စမ်းသပ်နိုင်ယူခြင်းမရှိမီ နည်းပညာများကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ရွေးချယ်ပေးသောကြောင့် အဖွဲ့များကို သုတေသနစွမ်းရည်ရှိလာအောင် ထောက်ပံ့မှုသာ ယင်းတို့သည် ရေရှည် တည်တံ့နိုင်မည်။ ပြင်ပမှ နည်းပညာအကူအညီများ ဆက်လက်ထောက်ပံ့ရန် တင်ပြချက်များက ဤသုံးသပ်ချက်ကို ထောက်ခံနေကြသည်။

VDCများသည် အခြားအဖွဲ့များနှင့်စာလျှင် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှု အထောက်အကူကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ ပိုမိုရရှိသည်။ VDCများသည် ကျေးရွာ၏ စီမံရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့ကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည့် အရေးကြီးသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟု လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ရှုမြင်ထားကြသည်။ လေ့ကျင့် ပေးထားသော်လည်း မလုံလောက်သေးကြောင်း ကော်မတီဝင်အများစုက တင်ပြကြသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုကို အင်အားဖြည့်ပေးရမည်ဟု တိကျစွာသိရှိသော အုပ်စုများစွာမရှိပေ။ ထို့အတူ LIFT၏ စီမံချက်များပြီးဆုံးပါက မည်သို့လုပ်ကြမည်ဟု တိကျစွာစီမံထားသည့် VDCမှာလည်း အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။

ရေရှည်တည်တံ့မှုနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းရင်းများ ရှိကြသေးသော်လည်း ယင်းတို့၏ အကျိုးပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အကဲဖြတ်ရန် ပိုမိုခက်ခဲ သည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များကို လည်းကောင်း လမ်းညွှန်မည့် ပြတ်သားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် အရေးကြီးသည်ဟု ထင်မြင်ရသော်လည်း ယင်းတို့တွင် မရှိကြောင်းကို အဖွဲ့ဝင်များစွာက တင်ပြထားသည်။ အများဆုံးဆိုင်သော ရပ်ရွာကချမှတ်ထား သော ပြတ်သားသော ပန်းတိုင်များ ရည်မှန်းချက်များသည် အရေးကြီးသကဲ့သို့ LIFTလွန်ကာလအတွက် စီမံချက်များသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ယင်းတို့သည်လည်း အဖွဲ့များတွင် မရှိကြပြန်ပေ။ မိမိတို့အဖွဲ့၏ ပန်းတိုင်များ မျှော်မှန်းချက်များကို ချမှတ်နိုင်စွမ်း၊ လုပ်ငန်းစီမံချက် ရေးဆွဲနိုင်စွမ်း၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်း၊ ခေါင်းဆောင်နိုင်စွမ်း၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ် နိုင်စွမ်း စသည့် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာစွမ်းရည်များကို အကဲဖြတ်ရန် အဖွဲ့ဝင်များ အုပ်ချုပ်သူများကို တိုက်တွန်းပါသည်။ မိမိကိုယ်မိမိအကဲဖြတ်မှု၏ ရလဒ်များသည်လည်း မပြတ်သားပါ။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့၏အဖွဲ့များသည် အချို့ကိစ္စများတွင် အင်အားဖြည့်ရန် လိုအပ်နေကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် စီမံချက်ပြီးဆုံးပါက ယင်းတို့၏အဖွဲ့များသည် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ဆက်လက် လို မလို ကို အဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များသို့ တိုက်ရိုက်မေးမြန်းခဲ့သည်။ မည်သည့်အဖွဲ့အမျိုးအစားမဟုတ် ဖြေဆိုသူအများစုက လိုအပ်မည်ဟု တင်ပြကြသည်။ LIFTထံမှ အကူအညီကို ဆက်လက်တောင်းခံလိုသည့် ရပ်ရွာလူထု၏ လွှမ်းမိုးမှု ကြောင့် ဤသို့ဖြေကြားခြင်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဤအဖြေမျိုးကို သတိကြီးစွာထား၍ အနက်ကောက်သင့်သည်။

အဖွဲ့၏ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အဖွဲ့ဝင်များ၊ ကျေးရွာလူထုများတို့သို့ တာဝန်ခံမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုရှိကြောင်းကို အဖွဲ့ဝင်များရော၊ အပြင်လူများပါ တင်ပြမှုရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့တာဝန်ခံများကိုရွေးချယ် ရာတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များက ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော်လည်း ရွေးချယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်သည် မျှတကြောင်း၊ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်များကို တာဝန်ခံ ကြောင်း၊ ရပ်ရွာလူထုသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော အဖွဲ့ ၉၄ဖွဲ့တွင် တစ်ဖွဲ့သာလျှင် အဖွဲ့တို့၏ အကျိုးခံစားခွင့်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် မျှတမှုကို စိုးရိမ်ကြောင်းကို အသင်းဝင်များရော အပြင်လူများကပါ တင်ပြခဲ့ကြသည်။

အဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအရင်းအနှီးများ၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ ခေါင်းဆောင်များ၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များနှင့် အဖွဲ့ တို့က မည်သို့အပြန်အလှန် အကျိုးပြုသည်ကို မေးမြန်းထားသော မေးခွန်းများကို ထည့်သွင်းထားသော်လည်း အသေးစိတ် သတင်းအချက်အလက် အနည်းငယ် ကိုသာ ရရှိခဲ့သည်။ အလားတူပင် အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာလူမှုရေးအရင်းအနှီးများကို မည်သို့ ဆောင်ရွက်ပေးသည်ကို ပိုမိုနားလည်နိုင်ရန် ဤစစ်တမ်းက အားထုတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက် ပိုမိုရရှိခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနတွင် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံ လိုအပ် နေသေးကြောင်းကို ဤအကြောင်းအရာနှစ်ခုတွင် ထင်ဟပ်နေသည်။

LIFTသို့ ကနဦး အကြံပြုချက်များ

LIFTကဲ့သို့သော သွက်သွက်လက်လက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုတွင် နှမ်းပါးသူများအတွက်ဦးတည်သော၊ အပြည့် အဝကိုယ်စားပြုနိုင်စွမ်းရှိသော၊ တာဝန်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော၊ သို့မဟုတ် မိမိဘာသာ သင်ယူနိုင်စွမ်းရှိသော၊ ရေရှည်တည်တံ့မည့် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်အောင် အဖွဲ့များကို အင်အားဖြည့်ပေးရန် အဆိုပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ LIFTသည် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုကိုအားပေးပြီး ရလဒ်နှင့် ငွေကြေး ကုန်ကျရကျိုးနပ်မှုကို ဦးတည်သည်။ ယင်းတို့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသောရပ်ရွာတွင် အချိန်၊ ငွေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို ပုံအောနေသော INGOများက ရှေ့နေလိုက်နေသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို တည်ဆောက်ရန် အတွက် အားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် LIFTကဲ့သို့သော အစီအစဉ်တစ်ခုနှင့် အံဝင်ခွင်ကျ အမြဲဖြစ်နိုင်ပေ။

မည်သို့ဆိုစေကာမူ ဤစစ်တမ်းမှအဆိုပြုထားသော အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်

- သင့်လျော်သောအဖွဲ့တစ်ခု ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိနေပြီးဖြစ်လျှင် (အဖွဲ့အသစ်တစ်ခုကို တည်ထောင်မည့် အစား) ယင်းသည် LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် စီမံချက်နှင့် သင့်လျော်ခြင်းရှိ မရှိ၊ စိတ်ဝင်စားခြင်း ရှိ မရှိ၊ ထောက်ခံရန် စည်းရုံး၍ ရ မရကို စုံစမ်းလေ့လာရန်။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အဖွဲ့များ၏စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေး စီမံချက်များအား အပိုင်းလိုက် ဆောင်ရွက် စေရန်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် တာဝန်ကို လျော့ကာလျော့ကာ ယူသွားစေရန်၊ လုပ်ငန်းသိမ်းမဟာဗျူဟာ၊ ထူထောင်ထားသော အဖွဲ့များ၏ ရေရှည်တည်တံ့ရေးစီမံချက်တို့ကို ရေးဆွဲစေရေး တိုက်တွန်းအားပေးရန်။

- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ရပ်ရွာက မှီခိုမှုမဖြစ်စေရန်၊ အထူးသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရာတွင် ပြင်ပမှလူများကို ရပ်ရွာက အားမကိုးစေရန်။
- LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကိုသာမက အဖွဲ့များကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်စီမံနိုင်စွမ်း၊ အနာဂတ် အတွက်စီမံချက်များ၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်း၊ အထောက်အပံ့များကိုရရှိနိုင်သည့် အခြားနည်းလမ်းများကိုနားလည်စွမ်းတို့ ရရှိလာစေရေး တည်ဆောက်ပေးရန်။
- အဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုအသုံးပြုရန်၊ အချင်းချင်းအထောက်အပံ့ပြုရန်နှင့် သင်ယူရန်၊ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း ရှိရန်၊ ပြောဆိုခွင့်ရှိရန်တို့အတွက် အဖွဲ့နှင့် အထက်အဖွဲ့အစည်းများ ကွန်ရက်ဖွဲ့စည်းခြင်းကို အားပေးရန်။
- လယ်သမားအုပ်စုများအပါအဝင်ဖြစ်သော အဖွဲ့များသို့ တိုက်ရိုက်အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများ ကို ရှာဖွေရန်၊ အစမ်းဆောင်ရွက်ရန်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှတစ်ဆင့် အမြဲတမ်း မဆောင်ရွက်ရန်။ (သို့မဟုတ် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အနည်းဆုံးသာ ဆောင်ရွက်စေရန်)
- အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို တိကျသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ရေးဆွဲစေရန်နှင့် အဖွဲ့ဝင် များကို အနည်းဆုံးသင်တန်းပေးထားစေရန်၊ ဤအချက်များသည် ယင်းအဖွဲ့များ၏ အောင်မြင်မှု/ရေရှည် တည်တံ့မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးမည့်အပြင်၊ မိမိတို့၏ တာဝန်နှင့်စွန့်စားရမှုတို့ကို အဖွဲ့ဝင်များ ရှင်းလင်းစွာ နားလည်စေရန်အတွက် ယင်းတို့ကို လိုအပ်သည်။
- အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ချေးငွေပြန်ဆပ်မှုအစီအစဉ်နှင့် ငွေချေးခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများ တို့ကို သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးရာသီနှင့် ပိုမိုသင့်လျော်အောင်ဆောင်ရွက်ရေးကို အားပေးရန် (သို့မဟုတ်ပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေပြန်ဆပ်ရန်အတွက် အခြားမှ ငွေချေးယူခြင်းကြောင့် ချေးငွေ၏အကျိုးခံစားခွင့် လျော့နည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။)
- လုပ်ငန်းမအောင်မြင်သည့် အဆုံးအရုံးကို လျော့ပါးစေရန်နှင့် ရပ်ရွာတွင်းမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဆုံးသူများက လုပ်ငန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် ငွေချေးယူရေးကို အားပေးရန်အတွက် သက်စောင့်ပိုက်ကွန် သို့မဟုတ် အာမခံ အစီအစဉ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရယူထားရန်။
- မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့် ဆင်းရဲသောလယ်သမားများသည် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အထောက်အပံ့သာမက နည်းပညာနှင့်စီးပွားရေးသင်တန်းများကို ချေးငွေ သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့ငွေများ နှင့် အတူ လိုအပ်သည်။
- ကျေးရွာများရှိ အဆင်းရဲဆုံးနှင့်အထိခိုက်လွယ်ဆုံးသူများကို ထောက်ပံ့နိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို စုံစမ်းရန်/ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ရန်ပုံငွေများကို ပိုမိုလျာထားရန်။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အဖွဲ့တို့၏စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးသည် အချိန်ယူရသည်။ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်စီမံချက်များသည် အချိန်တိုသောကြောင့် ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာရလဒ်များကို ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ဖိအားပေးခံထားရသလို ဖြစ်နေသည်။ ထို့ပြင် စီမံချက်တိုင်းကလည်း အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးကို အလေးအနက်ထားကြပေ။ ထို့ပြင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တိုင်းတွင်လည်း စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှု အတွေ့အကြုံမရှိကြပေ။ LIFTကိုယ်တိုင် သည်ပင်လျှင် ကျေးရွာအဆင့်၌ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးကို မည်မျှဦးစားပေးရမည်ကို ပြတ်သား ရှင်းလင်းခြင်း မရှိပေ။ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် အဖွဲ့စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းမှုကို အကဲဖြတ်မည့် ယူတ္တိဗေဒဆိုင်ရာ မူဘောင်အညွှန်းများလည်း LIFTတွင် တိကျစွာမရှိပေ။ ဤအချက်တို့ကြောင့် အဖွဲ့များသည် အားနည်းကြ သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် အဖွဲ့များ၏အခန်းကဏ္ဍသစ်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် အချိန်ရောက်ပြီလား။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အထက်အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် စမ်းသပ်တီထွင်မှုများကို ထောက်ခံအားပေးပြီး ကျေးရွာများကိုယ်တိုင်က စီမံချက်များကိုအဆိုပြုကာ ရန်ပုံငွေ (ထောက်ပံ့ငွေအသေးစားများ)ကို စီမံခန့်ခွဲလျှင်ကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဤနည်းဖြင့် အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည် ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရှင်းလင်းစွာ ထောက်ပံ့နိုင် မည့်အပြင် LIFTနှင့်အလျှိုင်းများလည်း ငွေကြေးကုန်ကျကျေးဇူးတင်မည် ဖြစ်သည်။

စစ်တမ်းအဆင့်(၂)အတွက် အကြံပြုချက်များ

အလားတူစစ်တမ်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အောက်ပါ ရိုးရှင်းသော အကြံပြုချက်များသည် သုတေသနအရည်အသွေးကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါမည်

- အဆင့်(၁)မှအတွေ့အကြုံများ၊ ပိုမိုတိကျသောရည်ရွယ်ချက်များကို အခြေခံကာ လမ်းညွှန်မေးခွန်းများကို တိုတိုရှင်းရှင်း ပြုလုပ်ရန်။
- အတွေ့အကြုံပိုမိုသော အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသီများကို ရှာဖွေရန်၊ ယင်းတို့၏ အတွေ့ထွေ ကျွမ်းကျင်မှု ကိုသာမက မဆိုင်သောမေးခွန်းများကို ဖယ်ရှားနိုင်စွမ်းနှင့် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ရှာဖွေနိုင်စွမ်း ရှိ မရှိ ကိုပါ စစ်ဆေးရန်။
- ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ များစွာနားလည်သော သုတေသီများကို ကြိုးစားရှာဖွေရန်။
- အဖွဲ့များနှင့် အဖြေများကို ကနဦးအုပ်စုခွဲရာတွင် ပိုမိုတာဝန်ယူရန်၊ အဖြေများနှင့် သုံးသပ်ချက်များကို ကောက်ယူစစ်ဆေးနိုင်ယူရာတွင် လမ်းညွှန်နိုင်မည့် စာရင်း ဇယား ပုံစံများ ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန်။

စစ်တမ်းအဆင့်(၂)တွင် များစွာလွယ်ကူနိုင်ပြီး အချိန်နှင့်ပစ္စည်းနည်းနည်းနှင့် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာ၏ စာကိုယ်တွင် နောက်အဆင့်၏ အဓိကနယ်ပယ်များကို အဆိုပြုထားသည်။

နိဒါန်း

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ (LIFT)သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ဝင်ငွေရှားပါးမှုကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သည့် အလှူရှင်ပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ရန်ပုံငွေတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။⁴ LIFT၏ပန်းတိုင်သည် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်(၁) (အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းနှင့် ငတ်မွတ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်)ကိုရောက်ရှိရန် ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့တစ်ရပ်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေရာတွင် LIFT၏ရည်မှန်းတာဝန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသရှိ ဦးတည်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ လူနစ်သန်းကို စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ဝင်ငွေ ပိုမိုရနိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ LIFTကို ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေမည် ဖြစ်သည်။

LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အမျိုးမျိုးဖြင့် လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ ယင်းတို့သည် LIFT၏ ရည်မှန်းတာဝန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် စီမံချက်များကို ဦးတည်နယ်မြေတွင် ဆောင်ရွက်ရန် အဆိုတင်သွင်းပြီး အောင်မြင်ခဲ့သူများဖြစ်ကြသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် LIFTသည် ဤတိုင်းပြည်၏ အပူပိုင်းဇုန်၊ တောင်ပေါ်ဒေသ (ကချင်ပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်)နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်/ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဟူသော စိုက်ပျိုး-ဂေဟဗေဒဇုန်၂ခုတွင် စီမံချက်များကို ငွေကြေးထောက်ပံ့နေသည်။

LIFT၏ရန်ပုံငွေကိုလက်ခံကာ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ၂၀၁၄ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် စီမံချက်အမျိုးမျိုးကို အကောင်အထည်ဖော်ကြပြီးဖြစ်ရာ ယင်းတို့သည် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း (အဖွဲ့) ⁵ ဟု ခေါ်သော ကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့ စုစုပေါင်း ၁၁၀၀ ဖွဲ့ကို ထောက်ပံ့ခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင် နဂိုမူလက မရှိခဲ့ဘဲ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက စည်းရုံးခဲ့သည့် အဖွဲ့များပါဝင်သကဲ့သို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ကာ အင်အားဖြည့် ပေးရန် ရည်ရွယ်ထားသော နဂိုရှိရင်းအဖွဲ့အနည်းစုလည်း ပါဝင်သည်။ အဖွဲ့အမျိုးမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ (VDC)များကဲ့သို့ ကျေးရွာတစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စားပြုသောအဖွဲ့များမှသည် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေနှင့် ငွေစုငွေချေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စုငယ်များအထိ ပါဝင်သည်။ ဤအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်မှာ မတူညီသကဲ့သို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကပေးသော အထောက်အပံ့မှာလည်း မတူညီကြပေ။

အထောက်အပံ့များကို အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစားခွဲနိုင်သည်။

- ခေါင်းဆောင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ထွန်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း (ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် တာဝန်ခံယူမှု)၊
- အဖွဲ့ဝင်များကို သတ်မှတ်ထားသော သက်မွေးမှုဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း
- လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ၊ အုပ်စုအချင်းချင်း၊ စီမံချက်အချင်းချင်း အပြန်အလှန် လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ၊ အစိုးရဌာနများသို့ လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ၊
- ငွေနှင့်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ခြင်း (သာမန်စာရေးကိရိယာများ၊ ငွေသေတ္တာများမှသည် မတည်ငွေများ၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ လက်သုံးကိရိယာများ အထိ)။

၂၀၁၄ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် အဖွဲ့ ၁၀၀၀၀ကျော်မှ အဖွဲ့ဝင် ၁၀၉၉၂၅ဦးတို့သည် စီမံခန့်ခွဲရေး သို့မဟုတ် နည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။^၆ ယင်းတွင် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင် ၆၇၆၇၇ဦးလည်း ပါဝင်သည်။^၆

LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ အဖွဲ့အမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်၊ လေ့ကျင့်ပြီးအဖွဲ့ဝင်အရေအတွက် စသည် တို့ကို ပုံမှန်ရရှိနေသော်လည်း ဤထောက်ပံ့မှု၏ ထိရောက်ပုံကိုမူ အနည်းငယ်သာ သိရှိရသည်။ အထူးသဖြင့်

- အဖွဲ့အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အဖွဲ့ဝင်တို့၏ စီမံခန့်ခွဲရေး သို့မဟုတ် နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု တိုးတက်မှုရှိ မရှိ။

4 LIFT၏ အလှူရှင်အဖွဲ့တွင် ဆိုင်ဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဒိန်းမတ်၊ နယူးဇီလန်၊ နယ်သာလန်၊ ပြင်သစ်၊ ယူကေ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီတလီ၊ အိုင်ယာလန်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဩစတြေးလျတို့ပါဝင်ပြီး ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ မစ်ဆုတ်ရှိကော်ပိုရေးရှင်းတို့ ပါဝင်ကြသည်။ UNOPSကို LIFTရန်ပုံငွေ၏ စီမံခန့်ခွဲသူအဖြစ် ရွေးချယ်ထားပြီး စီမံခန့်ခွဲရေး (FMO)ကိုလည်း ဤကိစ္စအတွက် ထူထောင်ထားသည်။

5 LIFT နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ ၂၀၁၄

6 LIFT M&E Database.

- သင်တန်းနှင့် အခြားစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုတို့ကြောင့် စွမ်းဆောင်ရည် ပြောင်းလဲလာမှု ရှိမရှိ။
- အဖွဲ့ဝင်တို့၏ အသက်မွေးမှု/ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ဤအဖွဲ့များက တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ရှိမရှိ။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်များပြီးဆုံးချိန်တွင် ဤအဖွဲ့များ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှု ရှိမရှိ။

စီမံချက်များက ကျေးရွာရှိအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများသို့ အထောက်အပံ့များကို ပေးအပ်ရာတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်သာ အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ခဲ့ကြခြင်းလည်း ရှိသည်။ အဖွဲ့များကို အင်အားဖြည့်ပေးခြင်းသည်သာ အဓိက ရည်မှန်းချက် ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ဖြင့် ကျေးရွာများကို ယင်းတို့ဘာသာ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့် အကဲဖြတ် ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်စေသည်လည်း ရှိသည်။

အဖွဲ့အစည်းသစ်များကို တည်ထောင်သည်ဖြစ်စေ ရှိရင်းအဖွဲ့အစည်းများကို အားဖြည့်ပေးသည်ဖြစ်စေ ကျေးရွာ တွင်းရှိ လူမှုရေးအရင်းအနှီးနှင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့တို့သို့ သက်ရောက်မှုများ ရှိသည်သာဖြစ်၏။ ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရှိရင်း ကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့များ ခေါင်းဆောင်များသည် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းတို့ကို ရလွယ်သော အဖွဲ့များကြောင့် တခါတရံတွင် ဩဇာကျဆင်းခြင်း ရှိတတ်သည်။ အချို့ကျေးရွာများတွင် အသင်းအဖွဲ့များပြားခြင်း အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် တခါတရံ တင်းမာမှုများရှိသည်ကို LIFT၏အရည်အသွေးဆိုင်ရာနှင့် လူမှုစီးပွားရေး ဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များက တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။⁷

ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကထောက်ပံ့ထားသော အဖွဲ့များသည် အိမ်ထောင်စုများ လူတိုင်းချင်း များတို့ထံသို့ အကျိုးခံစားခွင့် ရောက်ရှိရေးတွင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူရွေးချယ်ခြင်း၊ အချိန်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့တွင် မလွဲမရှောင်သာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု၊ အမျိုးသမီးများ၊ ဆင်းရဲမွဲတေထိခိုက်လွယ်သူများ၊ လူမျိုးစုများ၊ ဘာသာရေးလူနည်းစုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မျှမျှတတ ဆုံးဖြတ်မှု ရှိမရှိ ဆိုသည်ကို LIFTက နားလည်ရန် အရေးကြီးသည်။

စစ်တမ်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံရှိအဖွဲ့များသို့ LIFTကထောက်ပံ့မှု၏ ရလဒ်များကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်သုံးသပ်ရန် ဤစစ်တမ်းက ရည်ရွယ်သည်။ အောက်ပါတို့ကို နားလည်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မည်

- အဖွဲ့များကို ထူထောင်ရန် သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့ရန် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသို့ လှုံ့ဆော်နေသော အဓိက အကြောင်းရင်းများ၊
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အသုံးပြုနေသော ချဉ်းကပ်နည်းများနှင့် အထောက်အပံ့ အမျိုးအစားများ၊
- ဤအထောက်အပံ့များ၏ သက်ဆိုင်မှုနှင့် ထိရောက်မှု၊
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဖွဲ့များ၏အကူအညီဖြင့် သို့မဟုတ် အဖွဲ့များမှတစ်ဆင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် အနာဂတ် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များက ကြုံတွေ့ရမည့် အခက်အခဲများနှင့် အခွင့်အလမ်းများ၊

ဤစစ်တမ်း၏ယေဘုယျရည်မှန်းချက်များမှာ

- ထက်မြက်သောအဖွဲ့များအဖြစ် စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရမည့် ယေဘုယျမူဝါဒများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ စိန်ခေါ်မှုများကို ပိုမိုနားလည်စေရန်၊
- ဆင်းရဲသားများအတွက်ရည်မှန်းသော ထိရောက်သော ရေရှည်တည်တံ့သော အဖွဲ့များဖြစ်စေရန်အတွက် လိုအပ်မည့် အထောက်အပံ့များနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ခွင့်ရှိသည့်အခြေအနေတို့ကို ပိုမိုနားလည်စေရန်၊
- ကျေးရွာအဆင့်တွင် အဖွဲ့များမှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြင့်ဖြစ်စေ အကောင်အထည် ဖော်မည့် အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုစီမံချက်များကို လမ်းညွှန်မည့် အကြံပြုချက်များနှင့် သင်ခန်းစာများကို ပြုစုဖော်ထုတ်ရန်၊

ဤစစ်တမ်းသည် အောက်ပါသုတေသနဆိုင်ရာမေးခွန်းများကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်မည်ဖြစ်သည်

- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ရာတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မည်သည့်ချဉ်းကပ်နည်းများကို အသုံးပြုခဲ့သလဲ။
- ထိုချဉ်းကပ်နည်းများတွင် မည်သည့်တို့က အများဆုံး/အနည်းဆုံး အလုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ။ ယင်းတို့ အသီးသီး ကြုံတွေ့ခဲ့သော အောင်မြင်မှုနှင့် အကန့်အသတ်တို့မှာ မည်သည့်တို့လဲ။
- LIFT ကဲ့သို့သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု စီမံချက်များတွင် မည်သည့်အကြောင်းများက အဖွဲ့အစည်းများကို ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးရာတွင် အလေးအထက်ထားကြောင်း ဖြစ်စေသလဲ။ အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုတို့ တိုးတက်အောင် အဖွဲ့တို့က မည်မျှ ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သလဲ။
- စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် သက်သက်အတွက်သာ အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ခြင်း၏ အကျိုး အမြစ် တို့မှာ မည်သည့်တို့လဲ။ မည်သည့် အထောက်အပံ့သည် သင့်လျော်၍ မည်သည့်က မသင့်လျော်သလဲ။
- အဖွဲ့များသည် စီမံချက်ပြီးဆုံးပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်လား။ ယင်းတို့သည် ရေရှည်တည်တံ့ နိုင်သလား။ ယင်းတို့ ရေရှည် တည်တံ့ရန် မတည်တံ့ရန်ကို မည်သည့်တို့က ဖန်တီးနေသလဲ။
- ဤအဖွဲ့အစည်းများသည် မည်မျှလောက် ကိုယ်စားပြုသလဲ။ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခံနိုင်ရည် မရှိသူများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် မည်မျှ မျှတမှုရှိသလဲ။
- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့မှုကြောင့် ကျေးရွာအဆင့်ရှိ လူမှုရေးအရင်းအနှီးများ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ မည်သို့ ပြောင်းလဲသွားကြသလဲ။

ကောက်ယူပုံနည်းလမ်း

ဤစစ်တမ်းသည် LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသို့ ရိုးရှင်းသောမေးခွန်းလွှာတစ်ခုဖြင့် မေးမြန်းကာ စတင်ခဲ့သည်။ ယင်းမေးခွန်းလွှာတွင် ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အမျိုးအစား၊ အမျိုးအစားအလိုက် အရေအတွက် (ရိုင်းစွဲရော၊ အသစ်ပါ)၊ ထိုအဖွဲ့များသို့ ပေးနေသည့် အထောက်အပံ့ အမျိုးအစားများ ပါဝင်သည်။⁸

ဤစစ်တမ်းအတွက် ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းကို အဆင့် ၂ဆင့်ခွဲထားသည်

ကနဦးအဆင့်စစ်တမ်းတွင် LIFTကျေးရွာ၅၀သို့ စစ်တမ်းအဖွဲ့များကသွားရောက်ကာ FGDနှင့်KII ဆွေးနွေးပွဲများကို ပြုလုပ်ပြီး အောက်ပါတို့ကို အကဲဖြတ်မည်

- အဖွဲ့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးသာမက အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရပ်ရွာ၏ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ အသက်မွေးမှု တို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အထောက်အပံ့များ၏ ထိရောက်မှု၊ ရလဒ်၊ သက်ရောက်မှုများ၊
- အဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်သူများ၏ ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အကျိုးခံစားခွင့် ဖြန့်ဝေရာတွင် မှုတမှု၊

ပထမအဆင့်တွင် ရန်ကုန်တွင်အခြေပြုထားသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြားအမြင်များသူတို့နှင့် KIIတွေ့ဆုံမှုများပြုလုပ်ကာ ယင်းတို့၏မဟာဗျူဟာများ၊ အဖွဲ့များတည်ထောင်ခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေး အထောက်အကူများ ပေးအပ်ခြင်းတို့၏ အကြောင်းရင်းများကို စူးစမ်းခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

ဒုတိယနှင့်နောက်ဆုံးအဆင့် စစ်တမ်းလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းအဖွဲ့များသည် မူလကျေးရွာ၅၀သို့ ပြန်လည် သွားရောက်ကာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် အဖွဲ့များ၊ ယင်းတို့ ရရှိထားသော အကျိုးကျေးဇူးများ၊ ယင်းတို့ဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်းများတို့၏ ရေရှည်တည်တံ့မှု ရှိမရှိ၊ အဖွဲ့၏ ထိရောက်မှု၊ အဖွဲ့၏ကိုယ်စားပြုမှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ မှုတမှုတို့ ပြောင်းလဲခြင်း ရှိမရှိကို အကဲဖြတ်ကြမည် ဖြစ်သည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် စစ်တမ်း၏ပထမအဆင့်သာ ပါဝင်သည်။

LIFT၏ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အဆင့် ၂နှင့် နိုင်ငံတဝန်း အစီအစဉ်အောက်တွင်⁹ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဆောင်ရွက်နေသော LIFTကျေးရွာ၅၀၂၀၀ အနက်မှ ကျေးရွာ၅၀ကို စစ်တမ်းကောက်ရန် ရွေးချယ်ထားသည်။¹⁰ ဤသို့ ရွေးချယ်ခြင်းမှာ စီမံချက်များကို လွှမ်းမိုးစေရန်နှင့် ကျန်းမာရေးချယ်မှု လည်း အသင့်အတင့်ပါဝင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ဤရွေးချယ်မှုကို ကျန်းမာရေးနမူနာကောက်ခြင်းဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။

နမူနာရွေးချယ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်၏ အကျဉ်းချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်

- အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိသောအိမ်ထောင်စု ၂၀ထက်နည်းသောကျေးရွာများ၊ ပရောက်ဇီမီတီဒီဇိုင်းပွဲစားများထံမှ ခြေနင်းရေတင်စက်ဝယ်ဖူးသဖြင့် စာရင်းတွင်ပါဝင်နေသောရွာများတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း မပြုပါ။¹¹
- အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာ၇၀၀ခန့်မှ ၄ရွာကိုသာ ကျန်းမာရေးကောက်ယူခဲ့ပြီး ကျန်ရွာများတွင် ကောက်ယူခြင်းမပြုပါ။¹²
- UNDP/PACTက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာ၃၀၀ခန့်မှ ၄ရွာတွင်သာ စစ်တမ်းကောက်ယူရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။¹³
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့အသေးစားခုခုက တီထွင်ဆန်းသစ်သောနည်းလမ်းများဖြင့် အဖွဲ့များကို ချဉ်းကပ် ဆောင်ရွက်နေသော ရွာများအနက် ကိုယ်စားပြုရွာ၃ရွာကိုသာရွေးချယ်ခဲ့သည်။¹⁴
- ကျန်၃၉ရွာကို အရွယ်အမျိုးအစားအလိုက်(ကျေးရွာလူဦးရေစုစုပေါင်း) စနစ်တကျ ကျန်းမာရေးချယ်ခဲ့သည်။

8 လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့တိုင်းသည် ဤမေးခွန်းလွှာကို မှန်မှန်ကန်ကန်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖြေကြကြောင်း သတိပြု စေလိုသည်။ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် ဖြည့်သွင်းထားသောမေးခွန်းလွှာတွင် မပါဝင်သော ယင်းတို့ထူထောင်ထား သည့် အဖွဲ့အစည်းများကို စစ်တမ်းအဖွဲ့များက တွေ့ရှိကြသည်။

9 LIFT M&E IP Monitoring Database as at Feb 2014.

10 စီမံချက် ၅၀အနက် တစ်ခုကို LIFT သင်ယူခြင်းနှင့် ထိထွက်ဆန်းသစ်ခြင်းလုပ်ကွက်မှ ထောက်ပံ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

11 ဤကိစ္စမျိုးတွင် အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ထားသည်ဟု မမျှော်လင့်ပါ။

12 Proximity Designs က အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ရန် ထူထောင်ထားသော အဖွဲ့များမှာ ရပ်ရွာသို့ လုပ်အားခပေးချေ ရန်အတွက်သာ ယာယီထူထောင်ထားခြင်းကြောင့် ဤအဖွဲ့အမျိုးအစားအတွက် လွှမ်းမိုးစေရုံသာ ၄ရွာကို ရွေးချယ်ထားသည်။

13 ၄ရွာကိုသာ ကျန်းမာရေးချယ်ခဲ့သည်။

14 DPDO, AVSI, LEADတို့က ထောက်ပံ့ထားသော ရွာများမှ တစ်ရွာစီကိုသာ ကျန်းမာရေးချယ်ခဲ့သည်။

နမူနာရွာ၅၀ကို ဤသို့ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ အောက်ပါဇယား(ဇယား၁)တွင် နမူနာရွာ၅၀ရှိ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် စီမံချက်များကိုဖော်ပြထားသည်။ (နောက်ဆက်တွဲ(က)တွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ယင်းတို့စီမံချက်များ ဆောင်ရွက် နေသည့် ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြို့နယ်၊ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းတို့ကို ဖော်ပြထားသည်။)

ဇယား၁။ နမူနာကျေးရွာ ၅၀တွင်ပါဝင်သောလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်စီမံချက်များ

LIFT IP	ဆောင်ရွက်ဆဲ ကျေးရွာ အရေအတွက်	စီမံချက်များအမည်	စီမံချက် ဆောင်ရွက်ပြီး ကျေးရွာ အရေအတွက်
ActionAid/ Thadar	၅	ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် အသက်မွေးမှုစနစ်များအတွက် ဒေသခံများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း	၂
		သဒ္ဓါအပူပိုင်းရန်တွင် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းက ဦးဆောင် သော အသက်မွေးမှု အရင်းအမြစ်များဖွံ့ဖြိုးရေး	၃
ADRA	၁	ရပ်ရွာကဦးဆောင်သော အသက်မွေးမှုနှင့် ဆင်းရဲမှုလျှော့ချရေး	၁
AVSI	၁	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အသေးစားလယ်သမား သမဝါယမတစ်ခု၏ အတွေ့အကြုံကိုတင်ပြခြင်း	၁
CESVI	၃	ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ နောင်ချိုနှင့်ကျောက်မဲမြို့နယ်တို့တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းရေး	၃
DPDO	၂	အပူပိုင်းရန်ရှိ မသန်မစွမ်းသူများအတွက် မျိုးစေ့ကြခြင်း	၂
GRET	၃	ချင်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မြို့နယ်၅ခုတွင် ရေရှည်တည်တံ့သော အသက်မွေးမှုနှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု	၃
HelpAge	၂	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းစီမံချက်ကို သာနာညီမျှမှု အားလုံး ပါဝင်စေမှု ချဉ်းကပ်နည်းဖြင့်၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်လွယ်မှုကို လျှော့ချခြင်း	၂
LEAD	၁	ရိက္ခာဖူလုံမှုကို အရှိန်မြှင့်ခြင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာခရိုင် ပြင်စလူ မြို့နယ်ခွဲရှိ ကုန်းကြီးနှင့် တည်ပင်ကိုင်းကျေးရွာအုပ်စု တို့တွင် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သွင်းအားစုများ ထည့်သွင်းပေးခြင်းဖြင့် လယ်သမားများ၊ လယ်ယာ လုပ်သားများကို ရိက္ခာဖူလုံစေခြင်း။	၁
Mercy Corps	၇	နုလန်ထူပြီးနောက်၊ ဈေးကွက်ဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသူများ အတွက် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပြုစုခြင်း	၄
		ရိက္ခာဖူလုံရန်အတွက် ရပ်ရွာရန်ပြန်နိုင်စွမ်းကို တည်ဆောက်ခြင်း	၃
MERN	၁	ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင် အသက်မွေးမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သယံဇာတ ထိန်းသိမ်းရေး	၁
Metta	၄	လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများ ရိက္ခာဖူလုံရန်အတွက် လယ်သမား သင်တန်းကျောင်း	၄
Oxfam	၁	အပူပိုင်းရန်တွင် ရန်ပြန်နိုင်စွမ်းကိုတည်ဆောက်ခြင်း	၁
PACT/Pyapon	၂	ဖျာပုံဘက်စုံ အသက်မွေးမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	၂
Proximity Designs	၁၀	အပူပိုင်းရန်ရှိ ထိခိုက်လွယ်သော ရပ်ရွာများသို့ အသက်မွေးမှု အထောက်အပံ့ပေးခြင်း။	၅
		ဘိုကလေး၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း၊ လပွတ္တာရှိ ထိခိုက်လွယ်သော ရပ်ရွာများသို့ အသက်မွေးမှု အထောက်အပံ့ ပေးခြင်း	၅
Radanar Ayar	၃	ဘိုကလေးတွင် လူမှုစီးပွားနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး	၃
SWISSAID	၁	အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းကို အားဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် အသက် မွေးမှုကို ကောင်းမွန်စေခြင်း	၁
UNDP/PACT	၁၀	မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ အသက်မွေးမှုကို ရေရှည် တည်တံ့သော အသေးစား ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ကောင်းမွန်စေခြင်း	၁၀
UNDP/SC	၃	မန်မာနိုင်ငံရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ အသက်မွေးမှုကို ရေရှည် တည်တံ့သော အသေးစား ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ကောင်းမွန်စေခြင်း	၃
WHH/GRET	၃	ဘိုကလေး၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်များတွင် အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးတိုးတက်မှုဖြစ်ပေါ်စေရန် တန်ဖိုးကွင်းဆက်ကို ဖြစ်ထွန်းစေခြင်း	၃

စုစုပေါင်းလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၁၉၉၅သည် နမူနာကောက်သောကျေးရွာ၅၀တွင် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီးဖြစ်သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၃၉ သည် စီမံချက် ၂ခုစီကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး ကျန်အဖွဲ့များသည် တစ်ခုစီကိုသာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြသည်။ စုစုပေါင်း စီမံချက် ၂၂ ခုကို နမူနာကောက်ယူခဲ့သည်။¹⁵

15 UNDPနှင့် စာချုပ်အရ စီမံချက်တစ်ခုကို PACT (UNDP/ PACT)နှင့် SCCUNDP/SCတို့က အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကို ဇယား (၁) တွင် သီးခြားစီမံချက်များအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။

အချို့ရွာများတွင် LIFT စီမံချက်တစ်ခုထက်ပို၍ရှိကြရာတွင် ရွာ ၂ရွာတွင် စီမံချက် ၃ခုစီရှိကြပြီး၊ ရွာ ၁၁ရွာတွင် စီမံချက် ၂ခုစီရှိကြကာ၊ ရွာ ၃ ရွာတွင် စီမံချက် ၁ ခုစီသာရှိကြသည်။¹⁶

နောက်ဆက်တွဲ(ခ)တွင် စီမံချက်တစ်ခုစီ၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့် အဓိကရလဒ်များကိုဖော်ပြထားရာ စစ်တမ်းကောက် မည့်အဖွဲ့ များနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုနားလည်စေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

ဤကွင်းဆင်းသုတေသနတွင် အရေအတွက်နည်းလမ်းကိုရော အရည်အသွေးနည်းလမ်းကိုပါ အသုံးပြုထားသည်။ ကျေးရွာတိုင်းတွင် ကျေးရွာ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အကြားအမြင်များသော အရပ်သူအရပ်သားများကို တွေ့ဆုံကာ KIIများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် စံမေးခွန်းတစ်စုံ ကိုအသုံးပြု၍ လွန်ခဲ့သော ၁၂လအတွင်း ဤကျေးရွာတွင်လုပ်ရားခဲ့သော အဖွဲ့များနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူခဲ့ သည်။ ယင်းတို့တွင် အဖွဲ့ များ၏သဘာဝ၊ အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်(ကျား/မ)၊ ထူထောင်သည့်ရက်စွဲ၊ ရရှိသော အထောက်အပံ့၏သဘာဝသဘာဝ(ရှိ/မ ရှိ)၊ အဖွဲ့များဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းအမျိုးအစားတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။

FGDများကိုအသုံးပြု၍ ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် အများဆုံးအဖွဲ့ ၃ဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်သည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ရွေးချယ်ကောက်ယူခဲ့ပြန်သည်။ LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အထောက်ပံ့ခံအဖွဲ့ အရေအတွက်ကို လိုက်၍ တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာကောက်ယူခဲ့သော အဖွဲ့ အရေအတွက် မတူညီပါ။ ကျေးရွာ ၁၆ရွာတွင် အဖွဲ့ ၃ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း၊ ၁၂ရွာတွင် ၂ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း၊ ၂၂ရွာတွင် ၁ဖွဲ့စီကိုလည်းကောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့သည်။

ကောက်ယူခဲ့သောအဖွဲ့ တိုင်းနှင့် FGD ၂ဖွဲ့စီ ကျင်းပခဲ့သည်။ တစ်ပွဲတွင် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ တာဝန်ခံများ၊ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ပွဲတွင် အသက်မွေးမှုနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေတူညီသော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူ အပြင်လူ များနှင့်လည်းကောင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းတွေ့ဆုံပွဲများအပြင် ရွာတိုင်းရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများမှ ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့ကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ သီးခြားFGDများကျင်းပခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဖွဲ့တစ်ခုတည်းသာရှိသောရွာများတွင်လည်း သာမန်အားဖြင့် FGD ၄ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။¹⁷

ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် အဖွဲ့ ၃ဖွဲ့ထက်ပိုရှိပါက အောက်ပါစံကို အသုံးပြု၍ ကွင်းဆင်းသုတေသနအဖွဲ့များက ရွေးချယ်သည်

- အဖွဲ့ ၃ဖွဲ့လုံးကို LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထောက်ပံ့ထားရမည်။(လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က တည်ထောင်ထားခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ အခြားအထောက်အပံ့အတွက် အသုံးပြုခြင်း)
- VDCကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ရန်၊ မရှိပါက အသင်းဝင်အများဆုံးအဖွဲ့ကို ရွေးချယ်ရန်။ (ဤအဖွဲ့သည် လက်ရှိအချိန်တွင် အသက်ဝင်လုပ်ရားနေရန်မလိုအပ်)
- LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဖွဲ့မှ အထောက်အပံ့ကိုရရှိခဲ့သည့် အခြားအဖွဲ့နှစ်ခုကို ကျပန်း ရွေးချယ်ရန် (ယင်းတို့သည် လက်ရှိအချိန်တွင် အသက်ဝင်လုပ်ရားနေရန် မလိုအပ်)

အကြမ်းအားဖြင့် FGDထက်ဝက်ခန့်ကို ညနေစောင်း သို့မဟုတ် ညပိုင်းတွင်ကျင်းပခဲ့ရသည်။ အကြောင်းမှာ တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းများကြောင့် နေ့ပိုင်းတွင် မအားလပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ခဲ့သော အဖွဲ့အရေအတွက်ကိုလိုက်၍ ရွာတစ်ရွာတွင် ၁ရက်မှ ၄ရက်ခန့်ထိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

FGDများတွင် အောက်ပါအုပ်စုများ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ/ဆပ်ကော်မတီများ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းများ တိုးချဲ့လယ်သမားအုပ်စုများ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (ပစ္စည်း)ကို စီမံခန့်ခွဲနေသောအဖွဲ့များ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော အသင်းဝင်မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- ကျေးရွာငွေစုငွေချေးအသင်းများ(VSLA)၊ အဖွဲ့ဝင်များသို့ ချေးငွေများထုတ်ပေးသည့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စု များ(SHG)၊ ကိုယ်အားကိုယ်ကိုးအုပ်စုများ(SRG) (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အသင်းဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- သစ်တောအုပ်စုများ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ရန် ထူထောင်ထားသောအုပ်စုများ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- စပါးဘက်နှင့် မျိုးစေ့ဘက်အုပ်စုများ (ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အဖွဲ့ဝင်ရော မဟုတ်သူများပါ ပါဝင်သည်)
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးအိမ်ထောင်စုများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ (ယောက်ျား မိန်းမ သီးသန့်အုပ်စုများ) ယင်းတို့သည် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ပါဝင်သည်။

16 LIFTစီမံချက်ဒေတာဘေ့စ်ကိုအခြေခံသည်။
 17 အချို့ရွာများတွင် ရွာလုံးကျွတ်ပါဝင်ကြသောကြောင့် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူဟူ၍ မရှိပေ။

ဇယား ၂။ အဖွဲ့အမျိုးအစားများ FGDတွင် တက်ရောက်သူအမျိုးအစားများ ကျင်းပခဲ့သော FGDအရေအတွက်

အဖွဲ့ သို့မဟုတ် FGD အုပ်စုအမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကျင်းပသော FGD(FGDအရည်)	အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် ကျင်းပသော FGD(FGDအတို)
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (VDC)	၁၇	၁၇
အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း (ကျေးရွာစု/ချေးအသင်း၊ အရင်းမပျောက် မတည်ငွေ (ပစ္စည်းမဟုတ်) အသေးစားချေးငွေအပါအဝင်)	၃၆	၃၆
လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း) (မွေးမြူရေးအများစု)	၅	၅
လယ်သမားအုပ်စု/လယ်သမားသင်တန်းကျောင်း	၂၃	၂၂
အလုပ်နှင့် ငွေဖလှယ်ခြင်း	၈	၈
စပါး/မျိုးစေ့ဘက်	၄	၄
သစ်တောအုပ်စု	၁	၁
အဖွဲ့များနှင့်ကျင်းပသော FGDအရေအတွက်စုစုပေါင်း	၉၄	၉၃
စုစုပေါင်း ထိခိုက်လွယ်ယောက်ျား (FGDအတို)		၅၀
စုစုပေါင်း ထိခိုက်လွယ်မိန်းမ (FGDအတို)		၅၀

ဤစစ်တမ်းကို LIFT၏စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်အဖွဲ့က ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး တိုက်ရိုက်စီမံခန့်ခွဲကာ သုံးသပ်ချက်ကိုလည်း ပြုစုခဲ့သည်။ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းကို ဒေသခံသူတေသနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ငှားရမ်းကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ LIFT၏ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်အဖွဲ့သည် KIIမေးခွန်းများနှင့် FGDတိုက်ကြည့်စာရင်းတို့ကို ပြုစုခဲ့သည်။ နမူနာ ကောက်ယူ မည့်ကျေးရွာ၅၀ကိုလည်း LIFTကပင် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ စစ်တမ်းကောက်အဖွဲ့များကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ အစမ်းကောက်ယူခြင်းတို့ကိုလည်း စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်အဖွဲ့ကပင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စစ်တမ်းကောက်လုပ်ငန်း ကန့်သတ်ရက်တာသည် စစ်တမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သောဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ကျင်းပခဲ့သောFGDတိုင်း၏ အကျဉ်းချုပ်ကို ရိုးရှင်းသောအင်္ဂလိပ်စာဖြင့် ပြုစုပေးခဲ့သည်။ မြန်မာဘာသာနှင့် မှတ်တမ်း အပြည့်အစုံကိုလည်း FGDတိုင်းအတွက် ပြုစုခဲ့သည်။ တွေ့ဆုံပွဲသို့တက်ရောက်သူများ၏ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသော စကားများကိုလည်း ဤမှတ်တမ်းတို့မှ ရွေးချယ်ပြီးလျှင် ဘာသာပြန်ထားသည်။

အကြားအမြင်များသော ရပ်သူရွာသားများနှင့် KIIအကြိမ် ၅၀ကိုလည်းကောင်း၊ ရွေးချယ်ထားသော အဖွဲ့များနှင့် KII ၉၃ကြိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ FGD ၂၈၇ကြိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ မြို့နယ် ၂၈မြို့နယ်မှ ရွာ၅၀တွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့မှ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဒေသခံကန့်သတ်ရက်တာသည် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်း ၁၅ ဦး (တာဝန်ခံ ၅ ဦး၊ ဆွေးနွေးသူ ၅ ဦး၊ မှတ်တမ်းတင်သူ ၅ ဦး) တို့ကို ကွင်းဆင်းကာ စစ်တမ်းကောက်ယူစေခဲ့သည်။¹⁸ FGDတာဝန်ခံများမှာ ကန့်သတ်ရက်တာ၏ အချိန်ပြည့် ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြပြီး အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနနှင့် FGDဆောင်ရွက်မှုတို့တွင် အတွေ့အကြုံအချို့ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဤတာဝန်ခံများကို အစမ်းဥက္ကဋ္ဌကောက်ရာတွင် ယင်းတို့၏လုပ်ဆောင်ချက် များကို အခြေခံလျက် LIFT၏စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်အဖွဲ့နှင့် ကန့်သတ်ရက်တာ၏အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့တို့က ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌအစမ်းကောက်ယူခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ စစ်တမ်းဆိုင်ရာလက်သုံးကိရိယာများနှင့် ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်နည်းတို့ကို စမ်းသပ်ရန်နှင့် အချောကိုင်ရန်အတွက် သက်သက်သာမဟုတ်ဘဲ၊ ကန့်သတ်ရက်တာ၏ ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းတို့က ယင်းတို့ကို အသုံးပြုတတ်စေရန်နှင့် FGDများကို အသုံးပြုပြီး အရည်အသွေးဆိုင်ရာ သုတေသနကို ဆောင်ရွက်တတ်စေရန် သင်တန်းပေးခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ KIIမေးခွန်းလွှာနှင့် FGD တိုက်ကြည့် စာရင်းတို့ကို နောက်ဆက်တွဲ(၈)တွင်ဖော်ပြထားသည်။ မည်သည့်FGDမဆို တိုက်ကြည့်စာရင်းပါ မေးခွန်းအနည်းငယ်နှင့်သာလျှင် သက်ဆိုင်ကြောင်း ကို သတိပြုစေလိုပါသည်။

စစ်တမ်းလုပ်ငန်းကို သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာရှိ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းတို့က များစွာအဆင်ပြေအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းတို့က ကျေးရွာများကို ဤစစ်တမ်း၏အစီအစဉ်ကို ကြိုတင်အသိပေးထားပြီး ကျေးရွာတွင် ယင်းတို့ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အမျိုးအစားကို ပြောပြသည့်အပြင် ကျေးရွာနှင့် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တို့ကို လည်း ကွင်းဆင်းအဖွဲ့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ကြသည်။

18 ဝန်ထမ်း ၁၅ဦးအနက် ၁၁ဦးမှာ မိန်းမများဖြစ်သည်။

စစ်တမ်း၏ အကန့်အသတ်များ

အစမ်းစစ်တမ်းကောက်ယူမှု ၃ ကြိမ်ပြုလုပ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များသည် FGDများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲကြုံရကြောင်း သိရှိရသည်။ ယင်းမှာ LIFTက ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အခြားသုတေသနများတွင်လည်း ကြုံတွေ့နေကျ အခက်အခဲဖြစ်သော အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနများတွင် အတွေ့အကြုံမရှိကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ LIFTနှင့် ကန့်ထိရက်တာတို့သည် ဤပြဿနာကို ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များကို သင်တန်းနှစ်ကြိမ်ပေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန်အားထုတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကန့်ထိရက်တာ၏ လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာများအရ စစ်တမ်းအဖွဲ့များသည် FGDလုပ်နည်းတွင် အတွေ့အကြုံမရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာများ FGDအကျဉ်းချုပ်များကို သုံးသပ်ချက်တို့အရ အောက်ပါတို့မှာ စစ်တမ်းကို အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် တွေ့ရှိချက်တို့၏ အရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေသော အကြောင်းကိစ္စအချို့ဖြစ်သည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူမှုကို ထိခိုက်စေသောအကြောင်းကိစ္စများ

- ယေဘုယျအားဖြင့် FGDအရည်အသွေးကိုဆောင်ရွက်ရန် အချိန် ၂နာရီခွဲမှ ၃နာရီထိ ကြာမြင့်သည်။ ယင်းသည် အဖွဲ့အမျိုးအစားနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုပမာဏကို မူတည်သည်။ ယင်းမှာ အချိန်အလွန်ကြာမြင့်သည် သာမက စစ်တမ်းရည်ရွယ်ချက်များနှင့် မရင်းနှီးကြောင်း၊ တိုက်ကြည့်စာရင်းကို အလွန်သမရိုးကျဆန်စွာ အသုံးပြုကြောင်းလည်း ထင်ရှားသည်။
- လက်စွဲနည်းနာများကို အသုံးပြုရန် ရှင်းလင်းစွာရေးသားထားသော ညွှန်ကြားချက်များမရှိပါ။ သို့သော် သင်တန်းများနှင့် အစမ်းကောက်ယူခြင်းများတွင် တောက်လျှောက် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။
- အချို့ဆွေးနွေး သူတို့မှာ အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသန အတွေ့အကြုံ အနည်းငယ်သာရှိကြသည်။
- အချို့စစ်တမ်းကောက်အဖွဲ့ များမှာ အဖွဲ့၏သဘာဝကို သဘောမပေါက်သဖြင့် မကြာခင်က အုပ်စုမှားခွဲမိတတ်သောကြောင့် မေးခွန်းအများကို သို့မဟုတ် စစ်တမ်းနှင့်မသက်ဆိုင်သော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခဲ့ကြသည်။
- သင်တန်းနှစ်ကြိမ်ပေးကာ အစမ်းကောက်ယူခြင်းသုံးကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ရာတွင် တက်ရောက်သူများနှင့် များစွာ မသက်ဆိုင်သော မေးခွန်းများကို ချန်လှပ်ရန် အထူးညွှန်ကြားလိုက်သော်လည်း၊ ဆွေးနွေးသူအများစုသည် တိုက်ကြည့်စာရင်းကို မေးခွန်းလွှာသဖွယ်အသုံးပြုပြီး မေးခွန်းများကို အစဉ်လိုက်ဖတ်ပြခဲ့ကြသည်။¹⁹
- ဆွေးနွေးသူအချို့သည် မေးခွန်း၏ရည်ရွယ်ချက်ကို နားမလည်သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအုပ်စုအတွက် အဓိက ကျသောမေးခွန်းများကို မမေးမိခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကို မစူးစမ်းမိခြင်း၊ မသက်ဆိုင်သောအဖြေများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းတို့ ရှိခဲ့သည်။
- တက်ရောက်သူတို့မှာလည်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် မိုးဦးကျစိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် အလုပ်ရုံပုံစံ ကြသည်။ အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီသီးနှံများကို ရိတ်သိမ်းရန်နှင့် နောက်ရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရန် ပြင်ဆင်နေသောကြောင့် အလုပ်ရုံပုံစံကြသည်။ ထို့အတူ ဆင်းရဲမွဲတေသောယောက်ျား၊ မိန်းမများသည် လည်း နေ့စားလုပ်ခရရန်အတွက် နေ့အချိန်တွင် အလုပ်လုပ်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် FGDများကို ညပိုင်းတွင် ကျင်းပရသည်က များသည်။
- ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတို့တွင် ဖြေဆိုမည့်ယောက်ျားများကို တွေ့ရှိရန် ခဲယဉ်းသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းတို့သည် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများအဖြစ် အခြားနေရာများတွင် အလုပ်လုပ်နေရသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။
- ရွေးချယ်ထားသောကျေးရွာများတွင် အဖွဲ့ များမရှိသဖြင့် အနီးအနားကျေးရွာများကို LIFTက ရွေးချယ်ကာ အစားထိုးလိုက်ခြင်း နှစ်ကြိမ်ရှိခဲ့သည်။
- ကချင်၊ ကရင် (တောင်ပို)၊ ချင်း၊ ပအိုဝ်း၊ ရှမ်းတို့တွင် FGD ပြုလုပ်ရာ၌ ဘာသာပြန်မှတစ်ဆင့် ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ ခန့်မှန်းသည်ထက် အချိန်ပိုကြာလာသောကြောင့် တက်ရောက်သူတို့မှာ ဆွေးနွေးပွဲနောက်ပိုင်းတွင် စိတ်မဝင်စားကြတော့ပေ။ အချို့နေရာများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ရောက်မှုမှာ အားနည်းသည်။²⁰
- အချို့ကျေးရွာများတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အထောက်အပံ့ကိုမရပါက တက်ရောက်သူများကို ခေါ်ယူမေးမြန်းရန် ခက်ခဲသည်။ ယင်းတို့၏စီမံချက်များ ပြီးဆုံးနေပြီဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ဆက်သွယ်ရန် သို့မဟုတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုရယူရန် ခက်ခဲသော ရွာအနည်းငယ်လည်း ရှိသည်။

19 ပထမလုပ်ငန်းတိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာတွင် ကန့်ထိရက်တာက ဤသို့ဖော်ပြထားသည်။ 'စာအရေးအသားမှာ ရှုံးဆန်သဖြင့် ရှာသားများနားမလည်ကြပါ'။ ထို့ပြင် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နှင့်သက်ဆိုင်သော အစဉ်လိုက်မေးခွန်းများကို အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များစွာက ဖြေရန် အခက်အခဲတွေ့ကြကြောင်းကိုပါ ဖော်ပြခဲ့ သည်။ သို့ဖြစ်စေကာမူ မဆိုင်သော်လည်း အကျိုးမထူးသော်လည်း ထိုမေးခွန်းတို့ကို မေးခဲ့ကြသည်။

20 နောင်စစ်တမ်းကောက်ယူသောအခါ တီးတိမ်ချင်း၊ ဟားခါးချင်း၊ ကရင်၊ ရှမ်း၊ ပအိုဝ်း၊ လီဆူး၊ ကချင်ဘာသာပြန် များလိုအပ်မည်။ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်တို့မှ အဆင့်မီဘာသာပြန်များကို ငှားရမ်းပြီး စီမံချက်နှင့် စစ်တမ်းတို့၏ ရည်မှန်းချက်တို့ကို ယင်းတို့နားလည်အောင် အချိန်ယူကာ ရှင်းပြသင့်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက် များနှင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ယင်းတို့ ခြေမြေမြစ်မြစ်နားလည်အောင် လုပ်သင့် သည်။

အထက်ပါကိစ္စရပ်များရှိခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့်ရွာသားများ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် ရွာသူ ရွာသားများထံမှ သတင်း အချက်အလက်အမြောက်အမြားကို စုဆောင်းရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့များ၏ စိတ်ဓာတ် တက်ကြွမှု၊ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝ၊ အဖွဲ့ဝင်ပါဝင်မှု၊ အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ပေမှု၊ အဖွဲ့၏ အားသာချက် နှင့် အားနည်းချက်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အဖွဲ့၏အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ အဖွဲ့၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုစသည်တို့ကို ရွာသား များက မည်သို့ရှုမြင်ကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များစွာ ရရှိသည်။

စစ်တမ်းရလဒ်များသည် LIFT၏ အဖွဲ့အားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ အလုပ်များကို လည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုသည်ဟု မမြင်သင့်ဘဲ၊ ယင်းအဖွဲ့များ မည်သို့ တည်ထောင်ခဲ့သည်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို မည်သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်၊ မည်သူတို့ကို အကျိုးပြုခဲ့သည်၊ ယင်းတို့ဆက်လက်တည်တံ့မည်၊ မတည်တံ့မည်စသည် တို့နှင့်သက်ဆိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏အမြင်ကို ပေးအပ်နေသည်ဟု ရှုမြင်သင့်သည်။

တွေ့ရှိချက်များ

KIIနှင့် FGDတို့မှ ယေဘုယျတွေ့ရှိချက်များ

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

စစ်တမ်းကောက်ကျေးရွာများတွင် LIFT၏အဖွဲ့များသာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသည် မဟုတ်ပေ။ ကျေးရွာ ၅၀တွင် ကျေးရွာ ၂၀တွင်သာ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ အထောက်အပံ့ရရှိနေသော အဖွဲ့များရှိကြပြီး ကျန်ရွာ ၃၀ရှိ အဖွဲ့များမှာ LIFTထံမှ အထောက်အပံ့မရရှိပေ။²¹ Iကျေးရွာ၅၀တွင် အဖွဲ့ ၁၇၈ဖွဲ့ရှိရာ ၁၀၁ဖွဲ့ကို LIFTက ထောက်ပံ့နေပြီး ၇၇ဖွဲ့မှာ ထောက်ပံ့ခြင်းမရှိပါ။

စစ်တမ်းကောက်ကျေးရွာများတွင် အခြားအဖွဲ့များရှိနေပြီးဖြစ်သော်လည်း LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အဖွဲ့ အသစ်များကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ KII ကျင်းပခဲ့သော LIFTအထောက်အပံ့ခံ အဖွဲ့ ၉၃ဖွဲ့အနက် အများစုကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၂ဖွဲ့သာလျှင် မူလရိုင်းစွဲဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အများစုမှာ ယောက်ျားများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာ ၅၀ရှိ အဖွဲ့ ၁၇၈ဖွဲ့အနက် ၁၆၇ဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်အင်အား များကို KII ဆောင်ရွက်စဉ်အတွင်း လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအဖွဲ့များ၏ စုစုပေါင်းအဖွဲ့ဝင် ၁၁၃၃၁ အနက် ၇၄၄၀ဦး မှာ ယောက်ျားများဖြစ်ကြပြီး (၆၅%) ၃၉၅၁ဦးမှာ မိန်းမများ (၃၅%) ဖြစ်ကြသည်။

LIFT IP က ထောက်ပံ့သလား	အမျိုးသားအဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း	အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း	ပျမ်းမျှ အမျိုးသားအဖွဲ့ဝင်	ပျမ်းမျှ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင်
မထောက်ပံ့ပါ	၂၇၅၀	၁၈၁၆	၄၀	၂၉
ထောက်ပံ့သည်	၄၆၆၅	၂၁၁၀	၄၈	၂၃
စုစုပေါင်း	၇၄၄၀	၃၉၅၁	၄၅	၂၅

LIFT အထောက်အပံ့ခံအဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးကိုယ်စားပြုမှုမှာ ၃၁%ရှိပြီး အခြားအဖွဲ့များတွင် ၄၀%ရှိသည်။

ကျေးရွာ၅၀အနက် ၁၈ရွာတွင် LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ပြီးဖြစ်၍ လုပ်ငန်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေခြင်း မရှိတော့ပါ။

အသေးစားငွေကြေးအုပ်စုများ

စုစုပေါင်း အသေးစားငွေကြေးအုပ်စု ၃၆၀နှင့် FGDများ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ ကျေးရွာ၃၀၀မှဖြစ်သည်။ ရွာငရွာတွင် တစ်သင်းထက်ပိုသော ကျေးရွာစု/ချေးအသင်းများနှင့် FGDကျင်းပခဲ့ပြီး ယင်းတို့ကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ဖွဲ့တည်းက ထူထောင်ထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သည်။²²

အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း(MF) အားလုံးကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးတည်းမှ ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ MF အဖွဲ့များမှာ စီမံချက် ၁၂ခုမှ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၃၀အနက် ၁၂ရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော FGDများမှာ PACT စီမံချက် အောက်ရှိ အဖွဲ့များနှင့် ဖြစ်သည်။ ကျန်၁၈ရွာရှိ FGDကျင်းပခဲ့သော အဖွဲ့များမှာ အောက်ပါလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် သက်ဆိုင်နေသည် - UNDP/ Save the Children (SC), WHH/GRET, Proximity Designs, Action Aid (AA), Thadar, Mercy Corps, LEAD, HelpAge, DPDO.

PACT၏အဖွဲ့များမှာ အဖွဲ့အစည်းဆန်ပြီး ကျန်အဖွဲ့များမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စုများ သို့မဟုတ် စု/ချေးအုပ်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာအဆင့်က တာဝန်ခံကာ စီမံခန့်ခွဲနေပြီး အသင်းဝင်ဖြစ်မှု၊ စည်းမျဉ်းများ၊ ငွေချေးစည်းကမ်းချက် များနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိကြသည်။

21 စစ်တမ်းကောက် ကန်ထရိုက်တာ၏ လုပ်ငန်းသိမ်း အစီရင်ခံစာမှ တွက်ချက်သည်။ နောက်ဆက်တွဲ (၂)
 22 တစ်ရွာတွင် စု/ချေးသုံးဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုရွာတွင် LIFT လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထူထောင်ထားသော အခြားအဖွဲ့အစည်းများမရှိတော့သောကြောင့် စစ်တမ်းအဖွဲ့သည် FGDများကို တစ်ရွာလျှင် သုံးကြိမ်ထိ တိုးမြှင့်ခဲ့ရသည်။

PACTအသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များ

အဖွဲ့တည်ထောင်ခြင်း၊ အသင်းဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အမျိုးမျိုးကို FGDများတွင် တင်ပြခဲ့ကြသည်။²³ PACT၏ အဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးများကို အသက် ၆၀အောက်များကိုသာ ဝင်ခွင့်ပြုသည်။ အဖွဲ့များသည် ဆင်းရဲသော အမျိုးသမီးများအတွက်ဟု ဆိုသော်လည်း အတန်သင့်ချမ်းသာသူများကိုပါ ဝင်ခွင့်ပြုထားကြောင်း ထောက်ပြကြသည်။ အများစုကမူ အဖွဲ့ဝင်ခွင့်မှာ ပွင့်လင်းမျှတ သည်ဟု တင်ပြကြသည်။ “လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး၊ ဘယ်အမျိုးသမီးကိုမဆို ဝင်ခွင့်ပြုတယ်”။ သို့သော်လည်း တစ်ယောက်ကမူ ဤသို့ပြောပြသည်။ “ပြန်မဆပ်နိုင်တဲ့သူတွေကို ပေးမဝင်တော့ ဒါ မမျှတဘူးလို့ထင်တယ်။”

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များ၊ တာဝန်ခံများကို ရွေးချယ်ရာတွင်မူ မျှတသည်ဟု အဖွဲ့အားလုံးက ယူဆကြသည်။ ခေါင်းဆောင်နှင့် တာဝန်ခံများကိုမူ အဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်ကြသည်။

အဖွဲ့အများစုတွင် အဖွဲ့ဝင်များတိုးတက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးရှဉ့်ပါ PACTအုပ်စုများကို ထပ်မံဖွဲ့ပေးရန် လိုအပ်သည်။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်စီမံချက်များပြီးဆုံးသောအခါ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသော အောင်မြင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုးတင်ပြကြသည်။ FGDခုခုတွင် ယင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် စု/ချေးအသင်းများကို ထူထောင်လိုကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ အခြားသူများကမူ အသက်မွေးမှုကောင်းကောင်း ရရှိရန်သာ မျှော်လင့်ကြသည်။ (FGD ၆ခုတွင်) သို့သော် ချေးငွေမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ထူထောင်ရန် မလုံလောက်ကြောင်း တစ်ဦးက တင်ပြသည်။ တစ်ဦးကမူ “အတိုးနှုန်းလျော့ပြီး ထုတ်ချေးငွေတိုးဖို့” မျှော်လင့်နေသည်။

PACTအဖွဲ့များထူထောင်ပြီးနောက်ပိုင်း အပြောင်းအလဲများကို မေးမြန်းသောအခါ အဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းကို မပြောင်းလဲကြောင်း ပြောကြသည်။ သို့သော် တစ်ဦးကမူ “အရင်ကဆို အဖွဲ့က ဝက်မွေးဖို့ကို တိုက်တွန်းတယ်။ ခုတော့ ကြက်၊ ဘဲ၊ ကျွဲ၊ နွားတွေကိုပါ ပေးမွေးတယ်”ဟု ဆိုသည်။

PACTအဖွဲ့များ၏ သက်ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ဖြေကြားချက်များမှာ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းနှင့် ချေးငွေများ ရရှိကြောင်း အထူးသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော အဖြေအချို့ကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်

- အဖွဲ့ဝင်တွေက စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ ပိုရင်းနှီးလာနိုင်တယ်။
- တိရစ္ဆာန်မွေးမြူဖို့ ငွေရင်းနှီးလာနိုင်တော့ ဆင်းရဲသားတွေလည်း လူနေမှုပိုမြင့်လာတာပေါ့။ အရင်တုန်းကဆို ဒီလိုမလုပ်နိုင်ဘူး။ ချေးငွေတို့ ထောက်ပံ့ငွေတို့မှ မရကြတာ။
- ငွေချေးတဲ့အစီအစဉ်က အသုံးအဝင်ဆုံးပဲ။ အတိုးနှုန်းက နည်းတယ်လေ။ ရွာသားတွေက ရွာထဲမှာချေးရင် အတိုးနှုန်းက ၁၀%ကနေ ၁၂%အထိရှိတယ်။
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်တွေက ရိုးရိုးမွေးရင် ချေးငွေ ၃၀၀၀၀ရတယ်။ ဆေးရုံမှာမွေးရင် ၅၀၀၀၀၊ ဗိုက်ခွဲမွေးရင် တော့ ၁၀၀၀၀ထိရတယ်။ ရပ်ရွာကိုတော့ ခုထိသက်ရောက်မှု မရှိသေးပါဘူး။

ရပ်ရွာသို့ သက်ရောက်မှုမှာ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိကြောင်း FGDအများတွင် ကြားသိခဲ့ရသည်။ သို့သော် ရပ်ရွာ အတွင်း ငွေလည်ပတ်စီးဆင်းမှု ပိုများလာသောကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးအသင့်အတင့်ရှိကြောင်း အချို့က တင်ပြခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် ဘုရားပွဲတော်စရှိတ်ပို၍ ထည့်ဝင်လာ နိုင်ကြောင်း တစ်ဦးကတင်ပြသည်။ ရွာတစ်ရွာတွင်မူ နောက်ကျအင်ကြေးများကို ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူမှုရေးတို့တွင် သုံးစွဲကြကြောင်း သိရှိရသည်။

တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများက ယင်းတို့၏ PACT အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းလမ်းတစ်ခုမဟုတ် ကြောင်း ပြောကြသည်။ ထို့ပြင် PACTအဖွဲ့များသည် အရေးအကြီးဆုံးသောအဖွဲ့များဟု မယူဆကြောင်းကိုလည်း ပြောပြသည်။

အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ပေါ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မေးသောအခါ PACT အဖွဲ့ဝင်များသာ အများဆုံးကြောင်း ဖြေကြသည်မှာ အံ့သြစရာမဟုတ်ပေ။ ယင်းတို့မှာ အုပ်စုအဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်အားလုံး အကျိုးအမြတ် ရရှိကြကြောင်း အချို့ကပြောဆိုသော်လည်း ယင်းအဆိုကို အချို့က သဘောမတူကြပေ

- ပထမတော့ လူ၂ယောက် ယောက် ချေးငွေရကြတယ်။ လယ်သမားတွေကတော့ အကျိုးအရှိဆုံးပေါ့။ လယ်သမားမဟုတ်တဲ့ အလုပ်အကိုင်လေးတွေလုပ်တဲ့သူတွေကတော့ အနည်းဆုံးပေါ့။

ဆိုလိုသည်မှာ PACT အဖွဲ့များ၏ အကျိုးကျေးဇူးရှိခြင်းသည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ ချေးငွေရရှိခြင်းနှင့်သာမက ချေးငွား သူတို့တွင် စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းရှိမရှိနှင့်လည်း သက်ဆိုင်နေကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ မြေပိုင်သူများက စိုက်ပျိုးရေး တွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံနိုင်ကြသည်။ မြေမဲ့ယာမဲ့ များမှာ စွန့်စားရမှုနည်းပါးသော/မရှိသော စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းကို ရှာရန် ပိုခက်ခဲသည်။

PACT အဖွဲ့များတွင် ဝိုင်းကြီးချုပ်တာဝန်ခံခြင်းကိုမူ လူတိုင်းကသဘောကျကြသည် မဟုတ်ပေ။

- အဖွဲ့စည်းကမ်းက မတရားဘူး။ တစ်ယောက်က မဆပ်တာနဲ့ ကျန်တဲ့သူတွေက သူ့အတွက် ဝိုင်းပေးကြရတယ်။

ဤသို့ဖြေကြားချက်များ နှစ်ခုသုံးခုတွေ့ခဲ့ရသည်။ အချို့က ဤစနစ်ကို အကောင်းမြင်ကြသည်

- ၂ပတ်တစ်ကြိမ်ပေးရတဲ့အတိုးကို တစ်ယောက်က မပေးနိုင်ရင် ကျန်တဲ့သူတွေက သူ့အတွက်ပေးပေး ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်တော့ ဒီလူက ကျန်တဲ့သူတွေကို ပြန်ပေးတာပေါ့။

FGDတိုင်းတွင် အဖွဲ့၏အားသာချက်အကြောင်းကို မေးခဲ့သည်။ အဓိကအားသာချက်မှာ အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း စည်းလုံးကြခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း အချို့ကဖြေကြသည်

- အဖွဲ့ဝင်တွေက အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေစကားကို နားထောင်ကြတယ်။ ပေးစရာရှိရင်လည်း တိတိကျကျ ပေးကြတယ်။ အစည်းအဝေးတွေကိုလည်း မပျက်မကွက် တက်ကြတယ်။ စည်းလုံးကြတယ်။ ကတိတည် ကြတယ်။ လုပ်ငန်းကို တကယ်ပြီးစီးအောင် ဝိုင်းလုပ်ကြတယ်။

²³ FGDသို့ တက်ရောက်သူများက တင်ပြသော စည်းမျဉ်းများကိုသာ ဖော်ပြမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းတို့သည် PACTက ပေးသောစည်းမျဉ်းများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များကို ထင်ဟပ်ချင်မှ ထင်ဟပ်မည်။

စိန်ခေါ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချေးငွေများနှင့်ပတ်သက်၍သိရှိကြောင်း၊ အဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်၍မရှိကြောင်း၊ ယင်းတို့တွင် ချေးငွေနှုန်းပါးကြောင်းလည်း ပါဝင်သည်။

- အခက်အခဲကတော့ ငွေပဲ၊ ကိုယ်လိုချင်သလောက် မချေးနိုင်ဘူးလေ။

လုပ်ငန်းကြီးကြီးလုပ်လို၍ ချေးငွေများများလိုချင်ကြောင်း အချို့ကပြောပြကြသည်။

ပြန်ဆပ်ရန်အခက်အခဲရှိကြောင်းကိုလည်း အပြောများသည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေက ချေးငွေတွေကိုပြန်ပြီး မရင်းနှီးဘူးဆိုရင် နောက်နှောင် ပြန်ဆပ်တဲ့အခါမှာ ဒုက္ခရောက် တော့တာပဲ။
- ချေးငွေနှစ်မျိုးလုံး (စီးပွားရေးရေး၊ လူမှုရေး)ကို ယူရင် ပြန်မဆပ်နိုင်တော့ဘူး။
- ပြန်မဆပ်နိုင်တော့ သူများဆီကချေးပြီး ဆပ်လိုက်ရတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ကတော့ ငွေမချေးဘူး။ သူက ပြန်မဆပ်နိုင်မှာကို ကြောက်လို့လေ။ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ် အတိုးမပေးနိုင်ဘူး။ သူက ကုန်သည်လည်း မဟုတ်ဘူးလေ။ သူ့ဘာသာသူရှာစားနေရတာ။
- ပြဿနာကတော့ ၂ပတ်တစ်ကြိမ်အတိုးပေးရတာပဲ၊ တစ်လတစ်ကြိမ်ထိ တိုးပေးသင့်တယ်။

ဖွဲ့စည်းရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲကို တင်ပြသူမှာ တစ်ဦးတည်းသာရှိသည်_ အဓိကအခက်အခဲကတော့ ရှဦးအုပ်စုတွေ ဖွဲ့ရတာပါပဲ။

လွန်ခဲ့သော ၂လအတွင်း အစည်းအဝေးကျင်းပနိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းသောအခါ အစည်းအဝေးများ ပုံမှန်ကျင်းပကြောင်း တစ်ဦးကဖြေကြားသည်_ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပတယ်။ အကြမ်းဖျင်း ၂၅ကြိမ်ပေါ့။ PACTလာမှ ခေါ်တာလေ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်တော့ မခေါ်ဘူး။ ဤအစည်းအဝေးများမှာ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရေး နှင့်ပတ်သက်၍ အဓိကခေါ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။

မှတ်တမ်းမှတ်ရာထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ - အဖွဲ့ ၂၅ကျော်၊ အတွင်းရေးမှူးတို့က အဖွဲ့ဝင်မှတ်တမ်း၊ ငွေစာရင်း မှတ်တမ်းတွေကို သိမ်းထားတယ်။ ဤမှတ်တမ်းများကို အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်းကိုသာ အသိပေးပြီး ရပ်ရွာသို့ အသိပေးခြင်းမရှိပေ။ သို့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်းကိုပင် အသိပေးခြင်းမရှိကြောင်း တစ်ဦးက ဖြေကြားသည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေက စာရင်းတွေကိုမသိဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း မသိချင်ကြဘူး။ အဖွဲ့ဝင်တွေက ကိုယ့်ငွေစာရင်းကိုယ် ထားရမယ်။ ငွေပြန်ဆပ်တဲ့အခါတိုင်း ယူသွားရမယ်။

စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းသို့ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် PACTမှာတော့ရှိတယ်။ တစ်ဦးကဖြေကြားသည်မှာ_ အစည်းအဝေးနောက်ကျလို့မရဘူး။ နောက်ကျရင် ဒဏ်ရိုက်မယ်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်က အကြွေး (အတိုး) မဆပ်နိုင်လျှင် အားလုံးက သူ့အစား ဆပ်ပေးရတယ်။ ၂၅ယောက် မှာသေယောက် အစည်းအဝေးမတက်ရင် ချေးငွေ(အသစ်)ထုတ်မပေးဘူး။

အခြားသူများက ဤသို့ထွက်ဆိုကြသည်:

- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို အဖွဲ့ဝင်အားလုံးကိုပြောပြထားတယ်။ သူတို့က သဘောတူလက်ခံထားကြတယ်။
- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို PACTက ချပေးတာလေ။ အဖွဲ့ဝင်တွေက လိုက်နာရမှာပေါ့။

PACTက အဖွဲ့ဝင်များကို ပုံမှန်သင်တန်းပေးကြောင်း FGDတိုင်းတွင် ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်။

- အဖွဲ့ဝင်တိုင်းကို သင်တန်းတူတူပေးတယ်။ ကိုယ့်စီးပွားရေးမှာ ကိုယ်ပိုက်ဆံတွေကို ဘယ်ကိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရမယ်။ ဘယ်လိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရင် အကျိုးရှိမယ်ဆိုတာတွေကို ပညာပေးတယ်။
- ဟုတ်တယ် - စီးပွားရေးဘယ်လိုလုပ်ရမလဲလို့ သင်တန်းပေးတယ်။ သင်တန်းစာအုပ်လေးတွေပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မမှတ်မိတော့ဘူး။
- အဖွဲ့ဝင်ချင်းတို့သူတွေက သင်တန်း ၅ရက်တက်ပြီးမှ ဝင်ရမယ်။
- သင်တန်းက ငွေစုငွေချေးအကြောင်းကို အဖွဲ့ဝင်တွေကိုပဲ သင်ပေးတာလေ။ စာရင်းကိုင်တာတို့၊ ချေးငွေ စီမံတာတို့ကိုတော့ အဖွဲ့ဝင်တွေ ကိုရော ခေါင်းဆောင်တွေကိုပါ သင်တန်းပေးမထားဘူး။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်လို့ နည်းပညာသင်တန်းတွေပေးတာလည်း မရှိဘူး။

သင်တန်း၏ထိရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍

- ထိရောက်မှုကတော့ ကိုယ်ဘာစီးပွားရေးလုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ မူတည်တယ်။
- သင်တန်းတွေက ထိရောက်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အဖွဲ့ဝင်တွေက လမ်းညွှန်ချက်တွေကို လိုက်နာရမုန်းသိလာတယ်။ ချေးငွေတွေကို အကျိုးရှိရှိသုံးစာတတ်အောင် လို့ ဆော်ပေးတယ်။
- ဟုတ်ကဲ့။ အကျိုးရှိပါတယ်။ ရွာသားတွေက အတိုးနှုန်းတို့ အတိုးပေးရမယ့်အချိန်တို့၊ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရမယ့် အချိန်တို့ကို သိရတယ်လေ။
- သင်တန်းက ထိရောက်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပိုက်ဆံကို ဘယ်လိုစုရမယ်။ ဘယ်လို အကျိုးရှိရှိ သုံးရမယ်ဆိုတာ သိလာရတယ်။
- ငွေစုတဲ့အကျင့် ရလာတာပေါ့။

သင်တန်းထပ်ပေးရန်လိုမလို မေးမြန်းသောအခါ အများစုကြီးက ယင်းတို့၏အဖွဲ့ကို သင်တန်းပေးရန်လိုကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ သို့သော် ယင်းတို့လိုချင်သော သင်တန်းအမျိုးအစားမှာ စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သော သင်တန်း အမျိုးအစား ဖြစ်သည်_

- အသက်မွေးမှုသင်တန်းတွေလိုအပ်တယ်။ စက်ချုပ်တာတို့၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးတို့၊ သားဖွား သင်တန်းတို့ပေါ့။
- ဟုတ်တယ်။ စက်ချုပ်တာ၊ မုန့်လုပ်တာမျိုးလို လုပ်ငန်းသင်တန်းတွေ လိုချင်တယ်။
- စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းတို့၊ မြေဩဇာသုံးစွဲနည်းတို့၊ ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲနည်းသင်တန်းတို့ကို ပေးရမယ်။
- စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ အထွေထွေသင်တန်းတွေလိုတယ်။

စီမံချက်ပြီးဆုံးသွားချိန်တွင် PACTထံမှအထောက်အပံ့ ထပ်မံတောင်းခံယူရန်မှလွဲ၍ မည်သူ့ထံမှ သင်တန်းထပ်ပေးရန် တောင်းဆိုရမည်ကို အဖွဲ့ဝင် အများစုက မသိကြပေ။

PACTနှင့် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များသည် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို စောင့်ကြည့်နေကြကြောင်း အများစုက ဖြေကြားသည်

- ဟုတ်တယ်။ လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုကို စစ်ဆေးပါတယ်။ သူတို့ ချေးငွေလျှောက်ထားရာမှာ ပါတဲ့အတိုင်း တိရစ္ဆာန်တွေ ဝယ်မဝယ်ကိုလည်း စစ်ဆေးပါတယ်။
- သူတို့ပြောထားသလို မွေးမမွေးကို PACTဝန်ထမ်းတွေက လူတိုင်းကို စစ်ဆေးတယ်။
- ဟုတ်ကဲ့။ အုပ်စုခေါင်းဆောင်တိုင်းက အဖွဲ့ဝင်တွေတိုးတက်မှုရှိမရှိကို စစ်ဆေးရတယ်။

သို့သော် အဖွဲ့ဝင်များ၏ တိုးတက်မှုလုပ်ငန်းအခြေအနေကို အဖွဲ့ကမစစ်ဆေးကြောင်း ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုလည်း ရှိခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ငွေချေးသူများသည် ချေးငွေများကို စီမံချက်အတိုင်း အမြဲမသုံးစွဲကြောင်းကိုလည်း အခြား ဆွေးနွေးပွဲများတွင် သိရှိခဲ့ရသည်။

ချေးငွေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်ပတ်သက်၍ PACTချေးငွေများတွင် ငွေမချေးမီ ငွေကြိုစုရန်မလိုအပ်ပေ

- ပိုက်ဆံချေးပြီး ပြန်ဆပ်လိုက်တာပဲ။ PACTက မချေးခင် အရင်ကြိုစုရဖို့ မလိုဘူး။
- ပညာရေးတို့၊ ရေလုံအိမ်သာတို့၊ ကျန်းမာရေးတို့၊ လယ်သမားတို့အတွက် ငွေချေးတယ်။ အရင်ကြိုစုစရာ မလိုဘူး။ အပေါင်တင်စရာလည်း မလိုဘူး။ လက်မှတ်လေးတစ်ချက်ပဲ လိုတယ်။
- အသင်းဝင်ကြေးက ၁၀၀ပါ။ ငွေတစ်သိန်းချေးဖို့ ငွေတစ်ထောင်စုဖို့ လိုတယ်။ ဒီစုငွေတွေကို အသင်းဝင် ကွယ်လွန်သွားရင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်တွေ့ကြုံရင် ထောက်ပံ့တယ်။
- အာမခံတို့ ဘာတို့ တင်ဖို့မလိုဘူး။ ၁%ပဲ စုဖို့လိုတယ်။
- ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတွင်းမှာ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ်ပြန်ဆပ်ရမယ်။ ချေးငွေ ဖြေပေးရတယ်။ သာမန်ချေးငွေ၊ အသေးစားချေးငွေ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူသုံးပစ္စည်း၊ TVတို့ဘာတို့ပေါ့ ချေးငွေဆိုပြီး ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်း ဖြေပေးလုံး ချေးငွေခွင့်မရှိပါဘူး။ လူတစ်ယောက်မှာ ၂မျိုးပဲ ချေးငွေရှိတယ်။
- ရိုးရိုးချေးငွေပြန်ဆပ်ပြီးမှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေချေးလို့ရတယ်။
- အသင်းဝင်အသစ်တွေက ပထမနှစ်မှာ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ ချေးလို့မရဘူး။
- ပထမအကြိမ်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေက အများဆုံး ၃သိန်းပဲ၊ ဒုတိယအကြိမ်ဆိုရင်တော့ ၅သိန်းပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုချေးရအောင် လယ်တွေအများကြီးစိုက်ဖို့လိုတယ်။ လယ်တစ်ဧကစိုက်မှ ချေးငွေတစ်သိန်းပဲ ရတယ်။ အသေးစားချေးငွေက စတုရန်းတန်းကတော့ အများဆုံး ၃သိန်းပဲချေးနိုင်တယ်။ နောက် ၅သိန်း၊ ၁၀သိန်း၊ ၁၅သိန်းထိ ချေးနိုင်ပြီ။ တစ်လအတိုးနှုန်းက တစ်လကို ၁.၂%ပဲရှိတယ်။ ၁၀သိန်းနဲ့အထက် ချေးရင်တော့ အဖွဲ့အပြင်က လူနှစ်ယောက်က အာမခံဖို့လိုတယ်။
- အဖွဲ့ဝင် ဘယ်သူမဆို ချေးနိုင်တယ်။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကတော့ ၁၀သိန်းကနေ ၅သိန်းထိရှိတယ်။ အတိုးနှုန်းကတော့ ၃%ပဲ။ အတိုးတွေကို ၁၂ရက်ပေးပြီးရင် မူရင်းချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရမယ်။

PACTစီမံချက်များအောက်တွင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေမှာ အတိုးနှုန်းအမျိုးမျိုး (တစ်လ ၁.၂%၊ ၂%၊ ၂.၅%၊ ၃%)ရှိနေ ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။

ငွေချေးခြင်းဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်မှုမရှိပေ။ ယင်းတို့ကို PACTက ချမှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ငွေဘယ်လိုချေးရမလဲဆိုတာကိုတော့ လျော့မပေးဘူး။ အတိုးကို အချိန်မီဆပ်ရင်ဆပ်၊ မဆပ်ရင်ဒဏ်ရိုက်မယ်။

အရင်ရရှိခဲ့သော ချေးငွေနှင့် PACTချေးငွေတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခိုင်းသောအခါ အဖွဲ့ဝင်များက အတိုးနှုန်းသက်သာကြောင်း ချက်ချင်းပင် ဖြေဆိုကြသည်။ သို့သော် အခြားအချက်အလက်များလည်းရှိနေသေးသည်

- ရွာထဲက အခြားငွေချေးတဲ့သူတွေနဲ့စာရင် PACTအတိုးနှုန်းက နည်းတယ်။
- ငွေချေးတဲ့သူတွေဆီက အတိုးနှုန်းကမမှန်ဘူး။ အတက်အကျရှိတယ်။
- အရင်ကလေးခွဲတဲ့ အပြင်ငွေချေးသမားတွေနဲ့စာရင် PACTအတိုးနှုန်းက အများကြီးနည်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆပ်မယ်လို့သဘောတူထားတဲ့အချိန်မှာ မဆပ်နိုင်ရင် နောက်မှဆပ်ရင်လည်းရတယ်။ PACT နဲ့ကျတော့ တိတိကျကျ ပြန်ဆပ်ရမယ်။
- အရင်ကဆို အပြင်ကလူတွေဆီက ချေးရတယ်။ အတိုးနှုန်းကတော့ ၈%က ၁၀%ထိ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့လိုမှာ ၂ပတ်တစ်ကြိမ်ချေးတဲ့နေ့မှာ အထိအကျပြန်ပေးစရာမလိုဘူး။ ငွေလက်ခံတဲ့အခါ ပြန်ပေးတဲ့အခါ မှာလည်း လက်မှတ်ထိုးစရာမလိုဘူး။ ဒါပေမယ့် ပစ္စည်းတွေကို အပေါင်တင်ထားရတယ်။ ဒီအဖွဲ့မှာတော့ ဒါမျိုးလုပ်ဖို့ မလိုဘူး။
- အရင်ကဆို မရှိဆင်းရဲသားတွေက ငွေချေးဖို့မလွယ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီအဖွဲ့မှာတော့ စည်းကမ်းလိုက်နာနိုင်ရင် ဆင်းရဲသားတွေလည်း ငွေချေးလို့ရတယ်။
- အဖွဲ့က ချေးနိုင်တဲ့ငွေကို သတ်မှတ်ထားတယ်။ အပြင်မှာဆိုရင်တော့ လိုသလောက် သွားချေးလို့ ရတယ်။
- အပြင်ငွေချေးတဲ့သူတွေက မဆပ်နိုင်ရင် အတင်းတောင်းမယ်။ အိမ်ကိုသိမ်းသွားမယ်။ အဖွဲ့မှာတော့ ဒါမျိုး မလုပ်ဘူး။

အဖွဲ့ဝင်များကို PACTချေးငွေများသည် သက်ဆိုင်ရာအိမ်ထောင်စုသို့ အကျိုးထူးမထူး မေးမြန်းရာတွင် အချို့ဖြေကြားချက်များမှာ အလွန်အားရဖွယ်ဖြစ်သည်

- ချေးငွေကို တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း ပြန်ဆပ်ဖို့မလိုတော့ဘူး။ အရစ်ကျခွဲဆပ်လို့ရတယ်။ အရင်တုန်းကဆို အကြွေးနဲ့ပဲနေတာ အခုတော့ မဟုတ်တော့ဘူး။
- တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ထူးခြားလာတယ်။ အခုဆို အချင်းချင်းစိတ်ချယုံကြည်လာကြတယ်။
- အကြွေးတွေလျော့သွားတော့ လူတွေလည်း အလုပ်က အကျိုးအမြတ်ရလာတာပေါ့။ ဒီတော့ ချေးငွေတွေကို အချိန်မီပြန်ဆပ်လာနိုင်တာပေါ့။
- အသက်မွေးမှု ပိုကောင်းလာတယ်။ (မှတ်ချက် - ဤသို့ ဖြေကြားသူ အများအပြားရှိသည်။)
- အဖွဲ့ဝင်တွေက ငွေစုလာနိုင်တော့ အိမ်တွေဘာတွေ ပြင်နိုင်တာပေါ့။

PACTချေးငွေရရှိခြင်းသည် အချို့အိမ်ထောင်စုများတွင် ပြဿနာရှိမရှိကိုလည်းကောင်း အကြွေးတိုးလာသလား၊ လျော့လာသလားကိုလည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အများစုက ပြဿနာမရှိကြောင်း အကြွေးလျော့ လာကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြသည်

- အကြွေးကလျော့လာတယ်။ အရင်ကလို အတိုးကြီးကြီးနဲ့ အပြင်ကငွေမချေးရတော့ဘူးလေ။
- အတိုးနှုန်းနည်းတော့ အကြွေးလျော့လာတာပေါ့။ အဲဒါကလည်း ပိုင်းကြီးချုပ်ငွေချေးအုပ်စုရဲ့ သဘောကြောင့်ပေါ့။

သို့သော် လူတိုင်း ဤသို့မထင်မြင်ကြပါ။ ငွေများများချေးရန်လိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများသည် PACTချေးငွေ သက်သက်ကို အားမကိုးနိုင်ပါ။

- အကြွေးက နည်းနည်းပဲ လျော့ပါတယ်။ ချေးငွေက မလောက်တော့ တခြားက ချေးရတော့ အတိုးနှုန်း များတာပေါ့။

အသင်းဝင်ဦးရေနှင့် ချေးငွေတိုးပွားနေကြောင်း PACTအုပ်စုဝင်တိုင်းက ထွက်ဆိုကြသည် - လူတွေက ဒီအဖွဲ့ကို ပိုပိုစိတ်ဝင်စားလာကြတယ်။ ချေးငွေတွေကြောင့် လူတွေအကျိုးရှိလာတာကို တွေ့လာလို့ပေါ့။²⁴

ကျေးရွာရှိ လူမှုအရင်းအနှီးနှင့် ဒေသခံအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို LIFT၏အဖွဲ့များက မည်သို့ ဩဇာ သက်ရောက်မှုရှိကြောင်း FGDတိုင်းတွင် မေးမြန်းခဲ့သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အဖွဲ့သည် ဩဇာသက်ရောက်မှု မရှိကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များက ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ PACTအဖွဲ့များသည် အဖွဲ့ဝင်များသို့ ငွေထုတ်ချေးရန်နှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်သက်သက်ကိုသာ အာရုံစိုက်သည်။ ဤအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းကို သော်လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပုံကို သော်လည်းကောင်း မပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့ပေ။

- ကျေးရွာခေါင်းဆောင်တွေက အဖွဲ့ဝင်တွေမဟုတ်ဘူးလေ။ အခြားအဖွဲ့တွေ အစိုးရရုံးတွေနဲ့ ပုံမှန် အဆက်အသွယ်ရှိပါတယ်။ ဘာမှထူးထူးခြားခြား မဖြစ်ပါဘူး။
- လက်ရှိကျေးရွာခေါင်းဆောင်တွေက ချမ်းသာပြီး အသက် ၆၀ ကျော်ပြီလေ။ ဒီတော့ အဖွဲ့ကို မဝင်နိုင်ဘူးပေါ့။
- ငွေချေးတဲ့သူတွေကတော့ ချေးတဲ့သူနဲ့ စီးပွားရေးအခြေအနေကိုကြည့်ပြီးမှ ချေးတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် PACT ကတော့ ဆင်းရဲသားတွေလည်း ချေးတာပဲ။
- အဖွဲ့က ကျေးရွာပေါ်မှာရော အင်အားအဆောက်အအုံပေါ်မှာရော ဩဇာ မရှိပါဘူး။
- အဖွဲ့က ရပ်ရေးရွာရေးမှာရော ကျေးရွာအုပ်စု၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့၊ ကျေးရွာလူကြီးတို့၊ ရာအိမ်မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူးတို့ကိုရော ဩဇာမရှိပါဘူး။

အသေးစားငွေကြေး အဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှု

အဖွဲ့၏ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အဖွဲ့ဝင်များကို မေးခွန်းအများအပြားမေးခဲ့သည်။ ခိုင်မာသော အဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်အောင် ယင်းတို့၏အဖွဲ့ကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ရန်လိုမလို ပထမဦးစွာ မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖြေအမျိုးမျိုးကိုရရှိခဲ့ပြီး အများစုက ရန်ပုံငွေ ပိုရရှိရန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များညီညွတ်မှု ပိုမိုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုသာ ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောအဖြေများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ကြသည်။

- အဖွဲ့မှာဝင်ချင်တဲ့ ရွာသားတိုင်းကို ဝင်ခွင့်ပြုသင့်တယ်။
- လည်ပတ်ဖို့ ငွေတို့ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းတို့ လိုတယ်။
- ငွေလည်းပိုလိုတယ်။ ပိုပြီးညှိဖို့လည်းလိုတယ်။ ပိုပြီးလုပ်နိုင်ဖို့ အဖွဲ့ဝင်တွေလည်း ပိုလိုတယ်။ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုလည်း ပိုလိုတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက စည်းလုံးဖို့လိုတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း ဘက်မလိုက်ဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ အဖွဲ့က တောင့်လာမယ်။
- ပြန်ဆပ်ဖို့အချိန်ပိုပေးဖို့နဲ့ အတိုးနှုန်းလျော့ပေးဖို့ လိုတယ်။

အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို ဖွံ့ဖြိုးစေရန်အတွက် အနာဂတ်စီမံချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းရာတွင် တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အကယ်၍ ယင်းတို့တွင် စီမံချက်များရှိပါက PACTထံမှ အထောက်အပံ့များကို တောင်းခံရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

- ခုလောလောဆယ်တော့ ဘာစီမံချက်မှ မရှိသေးဘူး။ အခြားအဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း ဘာအကူအညီမှ ရထားတာမရှိဘူး။
- ခုထိတော့ ဘာစီမံချက်မှ လုပ်မထားဘူး။ သေသေချာချာ သင်ပေးမဲ့သူရှိရင်ကောင်းမယ်။
- အနာဂတ်အတွက် ဘာစီမံချက်မှမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် PACTက ဆက်မထောက်ပံ့ရင်တော့ အကောင်းဆုံး ကိုယ်ဘာသာကိုယ် ဆက်လုပ်သွားမယ်။

အဖွဲ့များ၏ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုမှာ စဉ်းစားစရာဖြစ်လာသည်။ PACT၏အဖွဲ့များမှာ စွမ်းဆောင်ရည် အနည်းငယ် သာရှိရန် လိုအပ်သည်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအားလုံးကို PACTကရေးဆွဲထားပြီး ပြုတ်တစ်ကြိမ် လာရောက်စစ်ဆေး နေသည်။ ငွေကြေးရရှိရန်အတွက် ငွေစုဆောင်းရန် မလိုပေ။ ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီးများက အပေါင်မပါဘဲ ငွေပိုမိုချေး ငှားနိုင်ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ငွေချေးငှားနိုင်သည်။ သို့သော် PACT၏အကူအညီ PACT၏အထောက်အပံ့ ရပ်ဆိုင်းသွားပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း များစွာမရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ချက်

အခြားရွာတစ်ရွာတွင် အလားတူအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ရမည်ဆိုပါက အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သော မည်သည့်သင်ခန်းစာ များကို ရရှိခဲ့ပါသနည်းဟု PACT အဖွဲ့တို့ကို နောက်ဆုံးတွင် မေးမြန်းခဲ့သည်။

- ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်နဲ့ အကြွေးဆပ်တာက တယောက်တည်း ပြန်ဆပ်ရတာထက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး လျော့တယ်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေရှိတော့ ချေးငွေပေးဆပ်တာလည်း ပုံမှန်ပဲဆိုတော့ စိတ်မဆင်းရဲဘူးပေါ့။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက ခေါင်းဆောင်စကားကို နာခံသင့်တယ်။ ခေါင်းဆောင်ကလည်း အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းသင့်တယ်။ (ဤသို့ဖြေကြားသူ အများအပြားရှိသည်)
- အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေကို မကြာမကြာ စစ်ဆေးသင့်တယ်။

အခြားအသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များ

PACTကဖွဲ့ထားခြင်းမဟုတ်သော အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၁ရဖွဲ့အနက် တစ်ဖွဲ့သာလျှင် ရပ်ရွာတွင် နဂိုက တည်းက ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ကျန်အဖွဲ့အားလုံးမှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာ၏ဆင်းရဲမွဲတေမှုကို လျော့ချရန် အတွက်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့သည် ဆင်းရဲမွဲတေ သော အမျိုးသမီးတို့၏ အသက်မွေးမှုကို တိုးတက်စေခဲ့ကြောင်းသိရ၏။

PACTမှတစ်ပါး အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကထောက်ပံ့ထားသော ရွာခရီးစဉ်အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းပမာဏနှင့်သဘာဝမှာ ကွဲပြားသည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများက ယင်းတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း အုပ်စုခွဲခဲ့ကြသည်။

²⁴ ရလဒ်အားအတိုးကို စုဆောင်းကာ တိုးချဲ့ချေးငှားပေးသော ကျေးရွာ စု/ချေးအဖွဲ့များကဲ့သို့ PACTက လုပ်ငန်းမဆောင်ရွက်ပါ။ PACT မြန်မာသည် ရန်ပုံငွေများကို ဗဟိုမှထုတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်ငွေကြေးအဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (၅၅၅)
- စု/ချေးအုပ်စု (၄၅၅)
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (မွေးမြူရေး) (၃၅၅)
- အသေးစားငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ (၂၅၅)နှင့်
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး) ²⁵

ယင်းတို့၏လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံမှာ တွေ့ပြားသည်။ အချို့အဖွဲ့များတွင် ငွေအရင်စုပြီးမှ ငွေချေးခွင့်ပြုသည်။ အချို့မှာ ထိုသို့မဟုတ်

- ငွေမချေးခင် အငွေအရင်စုဖို့ မလိုဘူး။ ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ပါ။
- ဝိုင်းကြီးချုပ်ငွေစုစနစ်ပါ။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးမဆပ်နိုင်ရင် ကျန်အဖွဲ့ဝင်တွေက ဝိုင်းပြီးဆပ်ပေးရတယ်။
- မတည့်ငွေမရှိဘူး။ ချေးငွေက SCက လာတာလေ။ စုငွေလည်း မလိုဘူး။ အပေါင်လည်းမလိုဘူး။ ငွေချေးလို့ရတယ်။
- SCဆီက ငွေအထောက်အပံ့ယူပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေကို ငွေချေးရာမှာသုံးတယ်။ အတိုးကိုတော့ ၂ပတ်တစ်ကြိမ် ပြန်သွင်းရတယ်။ ချေးငွေအားလုံးကိုတော့ လေးလပြည့်ရင် ပြန်ဆပ်ရတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက VDCဆီက တစ်ဦးချင်း ချေးနိုင်တယ်။ ချေးတဲ့လူတွေဆီကအတိုးကို ခေါင်းဆောင်တွေက သုံးလတစ်ကြိမ် စုကောက်ပြီး VDCကိုတာဝန်ခံပြီး ပြန်သွင်းရတယ်။
- အသင်းသားတိုင်း ၃၀၀၀စီ ချေးနိုင်တယ်။ တစ်လကို ၄၀၀၀ပြန်ဆပ်ရတယ်။ စုငွေက ၂၀၀ဆိုတော့ စုပေါင်း၄၂၀၀ပေါ့။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက ငွေအရင်စုရတယ်။ ပြီးမှချေးပေးတာ။
- လတိုင်းပဲ အဖွဲ့ဝင်တွေကို သီးနှံချေးငွေတွေ ၅၀၀၀စီ ထုတ်ပေးတယ်။ အတိုး၅%ပေါ့။ တခါတည်းလည်း မဆပ်ရဘူး။ အပေါင်လည်း မတင်ရဘူး။ အုပ်စုက လက်မှတ်ထိုးဖို့ပဲလိုတယ်။

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များကို တခါတရံတွင် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကဝိုင်း၍ရွေးသော်လည်း၊ တခါတရံတွင် အဖွဲ့ဝင်များကသာ ရွေးချယ်ကြသည်။ ယင်းမှာ အဖွဲ့၏အနေအထားကိုလိုက်၍ဖြစ်သည်။

- တစ်အိမ်ထောင်ကို လူတစ်ယောက်တက်ရတယ်။ တက်ပြီးတော့ အစည်းအဝေးမှာ ကော်မတီကိုရွေးတယ်။
- ပထမတော့ လယ်နည်းနည်းပဲရှိတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့လယ်သမား၂၀ကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ရွေးတယ်။ ပြီးတော့ လယ်သမားရေး၊ လယ်လုပ်သားရေး အိမ်ထောင် ၁၅၀လောက် ရှိလာတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ချင်တဲ့ ရွာသားတွေကို စုပြီးတော့ အများဆန္ဒနဲ့ ကော်မတီဝင်တွေကိုရွေးတယ်။
- ခေါင်းဆောင်တွေရွေးဖို့ အစည်းအဝေးခေါ်တယ်။ ပြီးတော့ ဘယ်နေရာ ဘယ်အလုပ်တွေမှာ လုပ်ဖူးလဲလို့ မေးတယ်။ အရည်အချင်းရှိတဲ့သူတွေကို အားလုံးသဘောတူညီချက်နဲ့ ကော်မတီဝင်အနေနဲ့ရွေးတယ်။

တခါတရံ ကော်မတီဝင်များမှာ ယောက်ျားများသာဖြစ်ကြပြီး ဆင်းရဲမွဲတေသောအမျိုးသမီးများ အသက်မွေးမှု တိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန်အတွက်ရည်ရွယ်သော (UNDP/SC)တွင်မူ အမျိုးသမီးများသာ ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏ရည်မှန်းချက်အရ အမျိုးမျိုးရှိသည်။ တခါတရံ တရွာလုံးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင် သော်လည်း အများစုမှာ အခွင့်အရေးချို့တဲ့သောလူအုပ်စုတစ်ခုသာ ဝင်ခွင့်ပြုထားကြသည်။ မည်သူတို့အား အကျိုးခံစားခွင့်ပေးသည်ကို အမျိုးမျိုးတင်ပြကြသည်။

- ရပ်ရွာတစ်ခုလုံး
- အမျိုးသမီးများ
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ လယ်သမားတွေ (၂အုပ်စု)
- လယ်သမားတွေ၊ အကြောင်းက ချေးငွေတွေကို လယ်သမားများတွေကိုပဲ ထုတ်ပေးတာကြောင့်ပဲ
- မသန်စွမ်းပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဦးစားပေးတယ်
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတွေက ပထမဦးစားပေး၊ အဲဒီနောက်မှ မသန်မစွမ်းသူတွေ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ၊ အမျိုးသမီးအိမ်ထောင်ဦးစီးတွေ
- ဆင်းရဲတဲ့ ပျံကျလုပ်သားတွေ
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့လူတွေ (၅ အုပ်စု)
- ပျံကျလုပ်သားတွေ
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့သူတွေနဲ့ မြေမဲ့ယာမဲ့တွေ
- မြေမဲ့ယာမဲ့တွေ

ဆွေးနွေးပွဲအများစုတွင်ပင် အဖွဲ့ဝင်များရွေးချယ်ပုံမှာ မျှတကြောင်း ပြောဆိုကြသည်။ သို့သော် နှစ်ဦးကမူ လုံးလုံး သဘောတူညီသည် မဟုတ်ပေ။ လူတိုင်းမဝင်နိုင်ပါ။ အကြောင်းကတော့ VDCတွေက လူဆင်းရဲတွေကိုပဲ ရွေးတယ် ဟုပြောသည်။ ကျန်တစ်ဦးကမူ LEAD က ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖြစ် အလုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အလုပ်လိုချင်တဲ့ သူတွေက ၅၀၊ ၆၀ လောက်ရှိတယ်။

အဖွဲ့ဝင်အများစုမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ၊ အခွင့်အရေးချို့တဲ့သူ၊ မြေမဲ့ယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေများကိုသာ အဓိကထုတ်ချေးပေးသော PACTနှင့်မတူဘဲ ဤအဖွဲ့များမှာ စီးပွားရေးဆောင်ရွက်ခွင့် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသော ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများကို ပိုမိုထောက်ပံ့နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏ရည်မှန်းချက်အရ အသင်းသားဦးရေတိုးတက်နေသော PACTအဖွဲ့ များနှင့်မတူဘဲ ဤအဖွဲ့များတွင် တခါတရံ အသင်းသားဦးရေ ကျဆင်းနေတတ်သည်။

- အဖွဲ့စဖွဲ့တုန်းက အသင်းသား၁၅ယောက်ရှိတယ်။ တခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်ဖို့ ၅ယောက်က ထွက်သွားတယ်။ ဒီတော့ အစည်းအဝေးကျင်းပဖို့တောင် အချိန်မပေးနိုင်တော့ဘူး။
- အသင်းသား၄ယောက် ထွက်သွားတယ်။ သူတို့က ရန်ကုန်ကို တက်သွားကြတာ။ နောက်ထပ် အသင်းသား အသစ်လည်း မရသေးဘူး။
- နဂိုအသင်းသားအတိုင်း ရှိမနေတော့ဘူး။
- ပထမက အသင်းသား၂၅ယောက်ရှိတယ်။ ၄ယောက်ထွက်သွားပြီး အသစ်၃ယောက်ဝင်လာတယ်။ လောလောဆယ် အသင်းသား ၂၄ယောက်ရှိတယ်။

- နဂိုအသင်းသားတိုင်းလည်း မကျန်တော့ဘူး။
- အသင်းသားအသစ်လက်ခံဖို့ ညွှန်ကြားချက်မရှိဘူး။
- နဂိုအသင်းသား ၅၀မှာ ၂၈ယောက်ကျန်သေးတယ်။
- တချို့တော့ ထွက်သွားပြီ။ နဂိုက အသင်းသား ၅၀ ရှိတယ်။ ခုတော့ ၂၅ယောက်ပဲ ရှိတော့တယ်။ ၂၄ယောက် ထွက်သွားတာက အသင်းမှာ စိတ်မဝင်စားလို့ အစည်းအဝေးမတက်နိုင်ကြလို့ပဲ။

ဆွေးနွေးပွဲ၁၈ကြိမ်အနက် ၆ကြိမ်တွင် တက်ရောက်သူတို့က အသင်းသားများ တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြကြသည်ကို မှတ်သားရန်ဖြစ်သည်။

တက်ရောက်သူတို့က တင်ပြခဲ့သော ပြဿနာများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများက အဖွဲ့ဝင်လျော့ချခြင်းအကြောင်းရင်းကို မီးမောင်း ထိုးပြနေသည်

- ချေးငွေတွေက အကန့်အသတ်နဲ့ဆိုတော့ လိုချင်သလောက် မရနိုင်ဘူး။
- အကြွေးတွေဆပ်တဲ့အခါမှာ ပြဿနာရှိတယ်။ တချို့က အချိန်မီပြန်မဆပ်နိုင်ဘူး။
- အကြွေးပြန်ဆပ်ရမယ့်အချိန်က အသင်းသားတွေအတွက် ပြဿနာပဲ။
- ချေးချင်တဲ့သူကများပြီး ငွေကမလောက်ဘူး။²⁶
- ငွေကမလောက်တော့ ရင်းနှီးဖို့မလွယ်ဘူး။
- အကြွေးမဆပ်နိုင်တာကများလာတော့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်လာတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းမှုသိပ်မရှိဘူး။
- ငွေချေးတာက စည်းကမ်းစနစ်တကျ မရှိဘူး။ ဘယ်သူတွေ ရသင့်တယ်။ ဘယ်လောက် ချေးနိုင်တယ်။ စည်းကမ်းတွေကဘာလဲဆိုတာ သေချာမရှိဘူး။

PACTငွေကြေးအဖွဲ့များနည်းတူ အခြားငွေကြေးအဖွဲ့များတွင်လည်း အဖွဲ့လုပ်ငန်းမစတင်မီကနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အကျိုးကျေးဇူးများရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်

- ရွာထဲက အခြားငွေချေးတဲ့သူတွေနဲ့မတူဘူး။ အတိုးနှုန်းလည်းနည်းတယ်။ အပေါင်လည်းတင်စရာမလိုဘူး။
- အဖွဲ့ကအတိုးနှုန်းက အပြင်ကငွေချေးတဲ့သူတွေထက် ပိုကောင်းတယ်။ အားလုံးက တန်းတူပဲ။ အကြွေး ပြန်မဆပ်နိုင်ရင် ပစ္စည်းတွေကို ပြန်ရောင်းစရာလည်း မလိုဘူး။ အပြင်က ငွေချေးရင်တော့ ဒါမျိုးဖြစ်မှာ ကျိန်းသေပဲ။
- ဆင်းရဲတဲ့လူတွေက ချမ်းသာတဲ့သူတွေလောက် အပြင်က ငွေမချေးနိုင်ဘူး။
- ရွှေရှိရင် မရှိတဲ့လူထက် ပိုပြီးငွေများများချေးနိုင်တယ်။
- အပြင်ကလူဆီက ငွေချေးပြီး ပြန်မဆပ်နိုင်ရင် ရဲကဖမ်းမယ်။
- အဖွဲ့မှာတော့ မဆပ်နိုင်သေးရင်လည်း တစ်လအတွင်း ပြန်ဆပ်မယ်ဆိုပြီး လက်မှတ်ထိုးထားရုံပဲ။ အပြင် ငွေချေးတဲ့လူကတော့ အိမ်ကိုလိုက်ပြီး ပြဿနာရှာမယ်။
- အပြင်ငွေချေးသမားက ကိုယ့်ကိုမယုံရင် ငွေမချေးဘူး။ အဖွဲ့မှာလို ငွေချေးရဖို့ မလွယ်ဘူး။

သို့သော် ငွေချေးစားသူတို့နှင့်ယှဉ်လျှင် အားနည်းချက်များရှိကြောင်းကို အချို့ကတင်ပြခဲ့သည်

- အပြင်မှာဆိုရင် ကိုယ်ကြိုက်သလိုဆပ်လို့ရတယ်။ အဖွဲ့မှာကတော့ စည်းကမ်းတင်းကြပ်ထားတယ်။
- အပြင်ကလူတွေဆီက ငွေချေးရင် ရွှေရှိရင်တော့ အတိုးနှုန်းသက်သာတယ်။ အဲဒါက သုံးရာခိုင်နှုန်းပဲ။ ဒီအတိုးနှုန်းကတော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒါပေမယ့် ရွှေရှိမှ ရတာနော်။
- အပြင်က ငွေချေးတဲ့သူတွေနဲ့ဆို အဆင်ပြေသလို ဆပ်လို့ရတယ်။

ဤချေးငွေရင်းမြစ်အသစ်သည် သက်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများကို ပြောင်းလဲစေသလားဟု မေးမြန်းသောအခါ အဖြေမှာ နှစ်အုပ်စုကွဲနေသည်။ အနည်းငယ်မျှသာ ပြောင်းလဲသည်။ သို့မဟုတ် လုံးဝမပြောင်းလဲဟု ထင်မြင်ကြသူ အများပင်ရှိသည်။ ယင်းထက် အနည်းငယ်သာပိုသောသူတို့ကမူ ဆင်းရဲသားများ အတိုးနှုန်းသက်သာသာနှင့် ငွေချေးနိုင်သောကြောင့် အဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်စုများ ပြောင်းလဲလာသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သို့သော် အကျိုးရှိမှုမှာ အရောက်နေသည့်ဟု ထင်မြင်ကြသည်

- ဒီ စု/ချေးအသင်းက သိပ်လည်းအကြောင်းမထူးပါဘူး။ အရင်းအနှီးက နည်းတာကိုး။
- ဒီလိုမထင်ပါဘူး။ ဒီချေးငွေလောက်နဲ့ ဒီအိမ်ထောင်စုအခြေအနေကို တိုးတက်အောင် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ Yes – slowly.
- ဟုတ်တယ်။ နေ့တယ်။ အတိုးနှုန်းကနည်းတော့ အကြွေးတွေလျော့လာတာပေါ့ (ဤသို့ပြောသူ ၇ ဦးခန့်ရှိသည်)
- နည်းနည်းတော့ အထောက်အပံ့ရတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သိပ်မထူးပါဘူး။ ချေးငွေက နည်းတာကိုး။
- မဟုတ်ပါဘူး။ နေ့တယ်။
- နည်းနည်းပဲထူးတယ်။ ဒီပိုက်ဆံနဲ့ ဝက်တစ်ကောင်လောက်တို့၊ ကြက်တို့ ဘာတို့ဝယ်ပြီး တဖြည်းဖြည်း မွေးပြီး တက်စေချင်နေကြတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကြာတယ်။
- ဟင့်အင်း၊ ပြန်ဆပ်တာနေတာနဲ့၊ ပျက်တာနဲ့၊ ငွေရင်းက ရပ်သွားပြီး လုပ်ငန်း ဆက်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ လုပ်နိုင်တာက မွေးမြူရေးပဲရှိတာ။ ခုထိတော့ မထူးသေးပါဘူး။
- ခုထိတော့ မယ်မယ်ရရ မအောင်မြင်သေးဘူး။ ရေရှည်မှာဆိုရင်တော့ သက်ဆိုင်ရာအိမ်ထောင်စုတွေကို အကြောင်းထူးအောင် လုပ်နိုင်မှာပါ။

အဖွဲ့ဝင်များစုက အတိုးနှုန်းနည်းမှုကြောင့် အကြွေးတင်မှုလျော့သွားပြီဟု လည်းကောင်း၊ ချေးငွေအသစ်သည် ပြဿနာအသစ်များကို ခေါ်ဆောင် မလာဟုလည်းကောင်း ရှင်းလင်းစွာမြင်နေကြသော်လည်း အချို့ဆွေးနွေးသူတို့ ကမူ အကြွေးတင်မှုမှာမထူးဟု ထင်နေကြဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျေးရွာတွင် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ များများမရှိသောကြောင့်ဟု တယောက်က ထောက်ပြသည်။ အခြားတယောက်ကလည်း မိသားစုများမှာ ဖျားရော၊ နာရောရှိပါက ပြင်ပမှအတိုးနှုန်းကြီးကြီးနှင့် ငွေချေးနေရဆဲဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသည်။ (၁၀%/မှ၁၅%/ထိ)

အနာဂတ်ကိုစူးစမ်းကြည့်ပြီး ငွေကြေးလုပ်ငန်းအသစ်သည် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်မည်ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ခိုင်းသည်။

26 အဖွဲ့ရန်ပုံငွေမရှိခြင်းကို ဖော်ပြခြင်းများအကြိမ်ကြိမ်ရှိသည်။

အများစုကကြံချေးငွေသည် အကျိုးရှိကြောင်း ယုံကြည်ကြသော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များသို့သာ ဖြစ်ပြီး အများစုအတွက်အကျိုးရှိမှုနည်းကြောင်း ယုံကြည်ကြသည်။

- အကျိုးမရှိပါဘူး၊ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်ရင် ငွေမချေးနိုင်ဘူးလေ။
- အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်တဲ့ အိမ်ထောင်တွေမှာ အကျိုးမရှိပါဘူး၊ ဒီအစီအစဉ်က သူတို့နဲ့မှမဆိုင်ဘဲ။

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူတို့ထံမှ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို တွေ့ရှိရသည်

- အဖွဲ့ဝင်အတွက်ပဲ အကျိုးရှိတာပါ။ ပျံ့ကျအလုပ်သမားအနေနဲ့ အထွေထွေချေးငွေ အတိုးကိုကိုယ့်ဝင်ငွေနဲ့ပဲ ပြန်ပေးရတာပါ။ ချေးငွေနဲ့ ဝက်ပေါက် ကလေးတကောင်ဝယ်ပြီး ကြီးလာမှပြန်ရောင်းတော့ အမြတ်ရတာပေါ့။ အဲဒီငွေနဲ့အကြွေးကို ပြန်ဆပ်လိုက်တော့ အမြတ်နဲ့ကျန်သေးတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်များအတွက်ဆုတ်ယုတ်မှုကတော့ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ်အတိုးပေးဖို့ ငွေရှာရတာမလွယ်ဘူး၊ သီးနှံတွေကို မှီခိုနေရတာ၊ ၎င်းလနေလို့ အတိုးရောအရင်းပါ တစ်ခါတည်း ပေးလို့ရရင်တော့ ပိုကောင်းမယ်။

အဖွဲ့ဝင်အချို့က အကြွေးများအမြဲဆပ်ရန် မလွယ်ကူကြောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံအခြားမှငွေချေး၍ ပေးဆပ်ရကြောင်း ပြောပြသည်

- အဖွဲ့ဝင်တွေကပြန်ဆပ်နိုင်ဖို့ ငွေရှာရတာတော်တော်ဦးနှောက်ခြောက်တယ်။
- အချိန်မီ သီးနှံမရတ်သိမ်းနိုင်ရင် ပြဿနာတက်ပြီ။ သီးနှံတွေကိုအချိန်မီ မရောင်းနိုင်ရင် အပြင်ငွေချေး သမားဆီက အတိုးကြီးကြီးနဲ့ချေးပြီး အဖွဲ့ကို ပြန်ဆပ်ရတယ်။

ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးအတွက် အကျိုးအသင့်အတင့်ရှိသည်ဟု တက်ရောက်သူအများစုက ယုံကြည်ကြသော်လည်း နှစ်ဦးကမူ သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိကြောင်း ထောက်ပြကြသည်

- ရပ်ရွာမှာ အကျိုးရှိသင့်သလောက်ရှိပါတယ်။ အဖွဲ့က ၂%အတိုးနဲ့ထုတ်ချေးတော့ တရားမဝင် ချေးတဲ့သူတွေ လည်း သူတို့အတိုးနှုန်းတွေကို ၁၀%ကနေ ၈%၊ ၆% အထိ ချရတာပေါ့။ ရပ်ရွာလူထုက အဲဒါကနေ အကျိုးရှိတာပေါ့။
- အပြင်ငွေချေးတဲ့သူတွေလည်း အရင်အတိုးနှုန်း ၁၀%ကနေ ၈%၊ ၅% အထိချပြီး အဖွဲ့နဲ့ပြိုင်ရတာပေါ့။

အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှု

ကျေးရွာရန်ပုံငွေများကိုစီမံကာ ငွေများထုတ်ချေးနေသော အဖွဲ့များသို့ ကျေးရွာရန်ပုံငွေသည် တိုးတက်လာခြင်း ရှိမရှိမှုကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အများစုက အဖွဲ့ဝင်သစ်များ လက်ခံပြီး ဆုငွေနှင့် အတိုးရရှိငွေ တိုးပွားလာခြင်း တို့ကြောင့် စုစုပေါင်းရန်ပုံငွေမှာ တိုးတက်လာကြောင်း ဖြေဆိုကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များလျော့၍ ရန်ပုံငွေလျော့လာကြောင်း နှစ်ဖွဲ့ကသာ ဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။

ယင်းတို့၏အဖွဲ့ ရေရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရန်လိုအပ်မည်ဟု FGDတိုင်းနီးပါးမှ ကြားသိခဲ့ရသည်။ ငွေကြေးကို ပိုမိုလည်ပတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အဖွဲ့များစွာကပင် တင်ပြခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို ပိုမိုနားလည်တတ်ကျွမ်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အချို့ကတင်ပြခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အုပ်ချုပ်မှု နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုမှာ လိုအပ်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ဆွေးနွေးသူအများက တင်ပြခဲ့ကြသည်။ အင်အားဖြည့်တင်းရန်ကိစ္စရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဖြေကြားချက်အချို့တို့မှာ အောက်ပါတို့ဖြစ်သည်

- စီမံချက်ရေးတာ၊ ငွေကြေးစီမံသုံးစွဲတာ၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်တာတွေမှာ ပိုကျွမ်းကျင်ဖို့ လိုသေးတယ်။
- ချေးငွေဆပ်တဲ့စီမံချက်တွေ သေသေချာချာဆွဲဖို့လိုတယ်။ ချေးငွေတွေတကယ်ဆပ်အောင် စည်းကမ်းတွေ ဆွဲထားဖို့လိုတယ်။
- အားလုံးပူးပေါင်းပြီး ညီညီညွတ်ညွတ် တိုင်တိုင်ပင်ပင်နဲ့ အလုပ်လုပ်ဖို့လိုတယ်။
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမှာ ပိုမိုဖြစ်ထွန်းအောင် လုပ်ဖို့လိုသေးတယ်။ ရည်မှန်းချက်တွေ ချမှတ်ရမယ်။ စီမံချက် တွေရေးဆွဲရမယ်။ စာရင်းဇယားတွေ ထိန်းသိမ်းထားရမယ်။ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်နေရမယ်။ သူများအဖွဲ့ တွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ်။

ယင်းတို့၏အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့စွမ်းရည်ကိုထွန်းကားအောင် အနာဂတ်စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်း သောအခါတွင် ဖြေကြားသူ တဝက်ကျော်ကျော်တွင် စီမံချက်များရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် ယခု ဆောင်ရွက်နေသည့်အတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ (SCကညွှန်ကြားတဲ့ အတိုင်းဆက်လုပ်နေတယ်လေ။ ဒီထက်ပို မလုပ်တတ်ဘူး လုပ်ပိုင်ခွင့်မှမရှိတာ)။ သို့သော်လည်း အခြားသူ အများအပြားမှာ ရည်မှန်းချက်ပိုရှိကြပြီး LIFTက ဆက်လက်မထောက်ပံ့သောအခါ မည်သို့လုပ်ဆောင်မည်ကို စဉ်းစားထားပြီးဖြစ်ကြသည်

- ဒီအဖွဲ့ကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် စီမံချက်တွေရှိတယ်။ လယ်သမားတွေကို စိုက်ပျိုးစရိတ်တွေ ဆက်ချေးပေးဖို့ စည်းကမ်းတွေရေးဆွဲထားတယ်။
- ရန်ပုံငွေတွေ ချေးငွေတွေကို တိုးချဲ့ဖို့ စီမံချက်ရေးထားတယ်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်လောက်ဆိုရင် ဒီလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အဖွဲ့ကို လိုမှာမဟုတ်တော့ဘူး။
- လုပ်ငန်းတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး တိုးချဲ့ဖို့ စီမံချက်ရေးထားတယ်။ ပြန်ဆပ်တဲ့ငွေနဲ့ အတိုးတွေကို မူတည်ပြီး ထပ်ချေးသွားဖို့ ကြိုးစားမယ်။ ဥပမာအတွင်းမှာ အထောက်အပံ့မပါဘဲ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ရပ်တည် သွားနိုင် မယ်။
- မွေးမြူရေးပဲ လိုအပ်တာမဟုတ်ဘူး။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အသေးစားလေးတွေကိုလည်း ထောက်ပံ့ဖို့ လိုသေးတယ်။ လုပ်ငန်းတွေကို တိုးချဲ့ရမယ်။
- နောက် ၅နှစ် ၁၀နှစ်လောက်အတွင်းမှာ လူတွေကိုပိုပြီး ကြည့်ရှုနိုင်ဖို့ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ရမယ်။
- လုပ်ငန်းတွေကို တိုးချဲ့ရမယ်။ ဒီလိုလုပ်နိုင်ဖို့ကတော့ ဥပမာအနေ ၅နှစ်လောက် အချိန်ယူရမယ်ထင်တယ်။
- စုစုပိုထူထောင်ဖို့လိုတယ်။ PACTနဲ့ ညှိပြီးပြီ။ ဒါပေမယ့် PACTက သဘောမတူဘူး။ သူ့အစီအစဉ်အရ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးထိုင်ရတယ်လေ။ အဲဒါက ဒီရပ်ရွာနဲ့မကိုက်ဘူး။ နောက်၅နှစ်လောက်ဆို ဒီအဖွဲ့ကိုလိုတော့မယ် မထင်ဘူး။
- ဒီအဖွဲ့ကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် ကြိုးစားချင်တယ်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုပဲ အဓိကတိုးချဲ့ချင်တယ်။ ဒီအဖွဲ့ရဲ့ ငွေရင်းငွေနှီးတိုးပွားအောင်လည်း စီမံချက်တွေရှိတယ်

ဤမြေကြားချက်များအရ သိရှိရသည်မှာ အခြားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းသည် PACT၏အဖွဲ့များထက် များစွာ စီမံခန့်ခွဲမှုရရှိကြောင်း ဖြစ်ထွန်းနေကြောင်းသိရသည်။ PACTစနစ်သည် ထိရောက်ပြီးထူထောင်ရန် လွယ်ကူမြန်ဆန် ရှိသောမက များစွာအောင်မြင်သည်မှာမှန်သော်လည်း PACTအရာရှိများက စီမံထောက်ပံ့နေသောကြောင့်သာ ဖြစ် သည်။ သို့သော်လည်း LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏အထောက်အပံ့ ရပ်စဲသွားပါက ဤငွေကြေးအဖွဲ့များ ၁%ခန့်ပင်လျှင် လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အဖွဲ့များတွင် အနာဂတ်စီမံချက်များမရှိကြ။ အဖွဲ့အစည်းတွင် အသင်းသားများ ဆုံးရှုံးနေသည်။ အချို့အဖွဲ့များတွင်ကား တိကျပြတ်သားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ မရှိကြပေ။ ထို့ပြင် အသင်းရန်ပုံငွေတိုးပွားစေရန်အတွက် ငွေပိုစုရန်လိုအပ်သည့်အပြင် ရပ်ရွာကို ထိရောက်မှု ရှိစေရန် အတွက် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှု နည်းပါးရန် လည်းလိုအပ်သည်။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ချက်

အခြားကျေးရွာတွင် အလားတူအဖွဲ့တဖွဲ့ကို ထူထောင်ရမည်ဆိုပါက အသုံးကျမည့် မည်သည့်သင်ခန်းစာများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သနည်းဟု အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များသို့ နောက်ဆုံးတွင် မေးမြန်းခဲ့သည်။ အောက်ဖော်ပြပါတို့မှာ ယင်းတို့၏ အတွေ့အကြုံမှရရှိခဲ့သော သင်ခန်းစာနမူနာများ ဖြစ်နိုင်သည်။²⁷

- သူတို့ကို အချိန်မီငွေပြန်ဆပ်နိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ဘယ်လိုငွေချေးရမလဲဆိုတာ ရှင်းပြနိုင်တာပေါ့။ ပြီးတော့ ဘယ်လိုငွေစုနိုင်မလဲ။ ကျန်းမာရေးအလုပ်သမားတွေကို ဘယ်လိုကူညီနိုင်မလဲဆိုတာကိုလည်း ရှင်းပြနိုင် တာပေါ့။
- ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်အချို့ရယ်။ ငွေဘယ်လိုစုရမလဲ။ အကျိုးရှိအောင် ငွေဘယ်လိုသုံးရမလဲဆိုတာရယ် နားလည်ခဲ့ပါတယ်။
- ကိုယ့်အဖွဲ့အောင်မြင်ချင်ရင် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို လိုက်နာရမယ်။
- အုပ်စုလိုက်ငွေစုငွေချေးလုပ်တော့ ငွေပြန်ဆပ်နိုင်တာ သေချာတာပေါ့။ အဖွဲ့ဝင်တွေလည်း စိတ်အေးရ တာပေါ့။
- အတိုးနှုန်းလည်းနည်းတော့ အကျိုးရှိတာပေါ့။ ပိုင်းကြီးချုပ်စနစ်နဲ့ဆပ်ပေးတော့ အချိန်မီဆပ်နိုင်တာပေါ့။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို အတိုးနှုန်းနည်းနည်းနဲ့ အပေါင်မလိုဘဲ ချေးနိုင်ရင် အကျိုးရှိတာပေါ့။
- ခေါင်းဆောင်တွေက တကိုယ်ကောင်းမဆန်သင့်ဘူး။ အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ရပ်ရွာလည်း ညီညွတ်သင့်တယ်။ ငွေစာရင်းတွေကိုလည်း ရပ်ရွာကို ပြသသင့်တယ်။
- ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို ပိုလုပ်သင့်တယ်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ သေသေချာချာသင့်တယ်။ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာစရာရှိရင်လည်း ပြောပြသင့်တယ်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ညီညွတ်ဖို့လိုတယ်။ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ ကိုလည်း မျှဝေပေးသင့်တယ်။ လုပ်ငန်းအခက်အခဲရှိရင်လည်း ထုတ်ပြောသင့်တယ်။
- အမာခံအုပ်စုတွေကိုသုံးပြီး ချေးငွေသေချာပေါက်ပြန်ဆပ်အောင် လုပ်ရမယ်။ အမျိုးသမီးတွေကိုလည်း ခေါင်းဆောင်နေရာပေးပြီး ရပ်ရေးရွာရေးမှာ ဝင်လုပ်ခိုင်းရမယ်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနဲ့ နည်းပညာဆိုင်ရာ သင်တန်းတွေ အထောက်အကူပေးရမယ်။
- စည်းလုံးညီညွတ်ရေးက အရေးကြီးတယ်။ ခေါင်းဆောင်မှုကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။ ကောင်းကောင်းစီမံတတ်တဲ့ သူတွေကို စီမံခန့်ခွဲခိုင်းရမယ်။
- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေရှိရမယ်။ တစ်ရွာလုံးနဲ့ရော ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးနဲ့ရော တိုင်ပင်ရမယ်။
- လုပ်ငန်းတွေကို စနစ်တကျ သေသေချာချာလုပ်ရမယ်။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့တွေဖွဲ့ပြီး လုပ်ငန်းစီမံချက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ရမယ်။ အဖွဲ့စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို လိုက်နာရမယ်။ ရပ်သူရွာသားအားလုံးကို သာတူညီမျှ အခွင့်အရေးပေးရမယ်။ အဖွဲ့အစည်းစိတ်ဓာတ်ကောင်း ရမယ်။ ခေါင်းဆောင်ကောင်း တွေကို ရွေးရမယ်။
- အဖွဲ့ဝင်အသစ်တွေကို အဖွဲ့နဲ့ဆိုင်တဲ့အလုပ်တွေမှာ လေ့ကျင့်ပေးမှ အဖွဲ့က တိုးတက်အောင်မြင်မယ်။

ငွေကြေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့ လုပ်ငန်း၏အထွေထွေအခြေအနေ

“သင်တို့အဖွဲ့က ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးရဲ့လား”ဟုမေးသောအခါ အဖြေမှာနှစ်မျိုးကွဲနေသည်။ အချို့က ရပ်ရွာတွင် အထွေထွေ စီးပွားရေးတွင် အကျိုးရှိသည်ဟု ဖြေကြသည်။ အချို့ကမူ အဖွဲ့ဝင်များသာ အကျိုးရှိသည်ဟု ဖြေကြသည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ချေးငွေထုတ်ပေးတယ်။ အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ရပ်ရွာကို စွမ်းဆောင်ရည်ရှိအောင် တည်ဆောက်ပေး တယ်ဆိုတော့ သိပ်အကျိုးပြုတာပေါ့။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဒီအဖွဲ့က အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုထိတော့ သိပ်အကျိုးမပြုသေးဘူး။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဖြည်းဖြည်းပဲ ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။

ငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အများစုနှင့် ယင်းတို့၏အဖွဲ့များကို လေ့ကျင့်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ PACT အထောက်အပံ့ခံ အဖွဲ့ဝင်များသည် ချေးငွေများ မရရှိမီ သင်တန်းမဖြစ်မနေ တက်ရသည်။ ယင်းသင်တန်းတွင် PACT၏ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများကို လည်းကောင်း၊ ငွေရေးကြေးရေးကို မည်သို့ စီမံခန့်ခွဲရမည်ကို လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပေးသည်။ အခြားသောလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သင်တန်းအမျိုးမျိုးပေးကြသည်။ အချို့မှာမူ သင်တန်း လုံးဝမပေးကြကြောင်း သိရသည်။ အချို့အဖွဲ့က စု/ချေးအုပ်စု မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ကို သင်တန်းပေးသည်။ သို့သော် ဤလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များမှာ PACTကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ချေးငွေများကိုအသုံးပြုကာ ဝင်ငွေရှာနိုင်မည့်နည်းလမ်း သင်တန်းများကိုသာ အဓိကထားကြသည်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ ခေါင်းလျှော်ရည်နှင့် ဆပ်ပြာလုပ်ငန်း၊ အပူချုပ်စက်အသုံးပြုနည်း၊ မုန့်လုပ်နည်းစသည့်သင်တန်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ငွေကြေး၊ အပူချုပ်မှု၊ လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှုတို့နှင့် မဆိုင်သော အခြား သင်တန်းများအဖြစ် ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ပြင်ဆင်ရေးစသည့် တို့ကိုလည်း အဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့် သင်တန်းပေးကြသည်။ လက်ခံရရှိသော သင်တန်းများမှာ မည်သည့်အမျိုးအစားမဆို အကျိုးရှိကြောင်း တက်ရောက်သူအများစုက တင်ပြကြသည်။

မည်သည့်သင်တန်းမျိုးကို ထပ်မံအလိုရှိသေးကြောင်း မေးမြန်းသောအခါ PACTအထောက်အပံ့ခံများ အပါအဝင် အဖွဲ့အများစုက ယင်းတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များကို စတင်ရန် သို့မဟုတ် ထုတ်ကုန်တိုးတက်စေရန်အတွက် လိုအပ်မည့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများကိုသာ ဦးစားပေးကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ ငွေကြေးအုပ်စုအုပ်စု အနက် ငှအုပ်စုသာ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲရေး၊ စာရင်းကိုင်စာရင်းစစ် စသည်တို့တွင် သင်တန်းများလိုအပ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ငွေကြေးကမူ ဘာသင်တန်းမှမလိုတော့ကြောင်း တင်ပြကြသည်။²⁸

သင်တန်းများအပြင် ယင်းတို့တွင်ရှိနေသော အားနည်းချက်များ အကန့်အသတ်များကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အမျိုးမျိုး၏ အထောက်အပံ့ခံအဖွဲ့အမျိုးမျိုးက တင်ပြကြသည်။ အချို့က မတည်အရင်းအနှီးများ ထပ်မံလိုသေးကြောင်း တင်ပြကြ သည်။ အဖွဲ့များစွာက ၂.၅%အတိုးနှုန်းမှာ များလွန်းသည်ဟု

27 အခြားအသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့များသည် PACT အဖွဲ့များထက် သင်ယူခွင့်ပိုမိုရရှိခဲ့သည်။ ဤအဖွဲ့များ ကြုံတွေ့ခဲ့သောပြဿနာများအရ မိမိဘာသာဖြေရှင်းခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာတွင် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းလာသည်။
28 အချို့အဖွဲ့များက ယင်းတို့သင်တန်းထပ်တက်ရန်လိုသေးသည်ဟု မြင်ကြသည်။

ဆိုကြသည်။ အချို့က ငွေပြန်ဆပ်ရမည့် အချိန်ပိုင်းကို ပြောင်းလဲလိုကြပြီး ငွေချေးသည့်ကာလကိုလည်း ပို၍ထားစေလိုကြသည်။ ထို့အတူ ချေးငွေပိုထုတ်ပေးရန်ကိုလည်း အုပ်စုအချို့က တင်ပြကြသည်။ ဖြေကြားချက်နမူနာများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ကြသည်။

- အဖွဲ့ဝင်နည်းလွန်းတယ်။
- ငွေအရင်းအနှီးကိုများအောင်လုပ်ပြီး ငွေပိုချေးနိုင်အောင်လုပ်ပါ။
- ခေါင်းဆောင်ကောင်းလိုတယ်။
- ခေါင်းဆောင်တွေကို လစာပေးဖို့လိုတယ်။ ဒါမှအချိန်ပေးနိုင်မယ်။
- ကျောင်းထားပေးဖို့ ငွေပိုချေးချင်တယ် ခုလောလောဆယ်မှာတော့ ငါးသောင်းပဲရနိုင်တယ်။
- နှစ်ပတ်တကြိမ် ပြန်ဆပ်ရမယ့်အစား ရာသီဥတုအပေါ်မူတည်ပြီး ငါးလတစ်ကြိမ် တစ်ခါတည်း ပြန်ဆပ်လိုရရင် ကောင်းမယ်။
- ခုလောလောဆယ် ထုတ်ပေးနေတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေက ခါတ်မြေဩဇာတို့၊ မျိုးစေ့တို့ လယ်လုပ်သားခတို့ အားလုံးအတွက် မလုံလောက်တော့ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်တွေကို ပိုချေးရင်ကောင်းမယ်။
- ၂.၅%အတိုးနှုန်းက များတယ်။ နောက်တလမှပြန်ဆပ်ရရင် ကောင်းမယ်။ ပြန်ဆပ်ရတဲ့နေ့ကလည်း အားလုံးအတွက် အဆင်မပြေဘူး။
- ငွေပိုချေးနိုင်ဖို့လိုတယ်။ ဥပမာ ၅၀၀၀၀/-ဆို မလောက်ဘူး။ ၁၅၀၀၀၀/-လောက် လိုတယ်။

ငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် FGDဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်း
ငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူတိုင်းပင်လျှင် ငွေကြေးအဖွဲ့အကြောင်းကိုသိကြသည်။ ၂၉ဦးလုံးကပင် ဤအဖွဲ့များသည် ကောင်းသော အလုပ်ကိုလုပ်နေကြောင်း၊ ယင်းတို့၏အဖွဲ့ဝင်များကို ကူညီနေကြောင်း ထင်မြင်ကြသည်။^{၂၉} ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကို အကျိုးပြုမပြု မေးမြန်းသောအခါတွင်မူ အများစု(၂၀ဦး)က အဖွဲ့များသည် ယင်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များ ကိုသာ အကျိုးပြုသည်ဟု ထင်မြင်ကြောင်း ဖြေကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူတို့ကို ယင်းတို့ကောအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် စိတ်ဝင်စားမစား မေးမြန်းသောအခါ အများစုက စိတ်ဝင်စား ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အဖြေမတူကြပေ။ စုစုပေါင်း ၃၇ဦးက အဖွဲ့ဝင်ရန် စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သော်လည်း ၃၄ဦးကမူ စိတ်ဝင်မစားခဲ့ကြပေ။ အများစုက အတိုးနှုန်း နည်းနည်းနှင့် ငွေချေးယူပြီး အရင်းအနှီးလုပ်ကာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစတင်ကာ သူတို့ဘဝကို ကောင်းမွန်အောင် လုပ်လိုသည်။ မဝင်လိုသူများ၏အဖြေမှာ အမျိုးမျိုးဖြစ်သည်။ အချို့က အဖွဲ့ဝင်တွေက မနာလိုဟုဆိုကြသည်။ အချို့ကမူ ဆင်းရဲလှ၍ ငွေမချေးနိုင် မဆပ်နိုင်ဟု ဆိုသည်။ ၁၄ရက်တစ်ကြိမ် ငွေပြန်သွင်းရမည့်အင်ကို မခံနိုင်ဟု ထင်မြင်ကြသူလည်း များစွာရှိသည်။

- ဟင့်အင်း (စိတ်မဝင်စားဘူး) ဆင်းရဲလွန်းလို့။
- ဟင့်အင်း၊ ဆင်းရဲလွန်းလို့ အကြွေးပြန်မဆပ်နိုင်ဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ နေ့စားသမားတွေဆိုတော့ အကြွေးမှန်မှန်ပြန်ဆပ်နိုင်မှာ ကြောက်တယ်။
- ဟင့်အင်း၊ စိတ်မဝင်စားဘူး ၁၄ရက်တစ်ကြိမ် ပြန်မဆပ်နိုင်မှာကြောက်လို့။
- ဟင့်အင်း၊ စိတ်ဝင်မစားဘူး၊ အလုပ်မရှိလို့ငွေမရှိဘူး၊ ပြန်မဆပ်နိုင်မှာကြောက်တယ်။
- ဟင့်အင်း၊ ပြန်မဆပ်နိုင်မှာကြောက်လို့။
- ဟင့်အင်း၊ ၁၄ရက်အကြာမှာ အတိုးပေးနိုင်ရင် အဆင်မပြေတော့ဘူး။
- ဘဲမွေးရင်တောင် နေ့တိုင်းမညလို့၊ သူများဆီကငွေချေးနေရတာ၊ ဒီတော့စိတ်မဝင်စားပါဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ ဆင်းရဲလွန်းလို့ မဝင်နိုင်ဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ စိတ်မဝင်စားဘူး၊ ၁၄ရက်တစ်ကြိမ်ပြန်ဆပ်ရမှာ အဲဒါက ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးပဲ။
- ဟင့်အင်း၊ စိတ်မဝင်စားဘူး၊ အတိုးကို အချိန်မီပေးနိုင်ရင် ငွေ၅၀၀ဒင်္ဂါရိုက်မှာ။
- ဟင့်အင်း၊ အကြွေးမဆပ်နိုင်မှာပူလို့ စိတ်မဝင်စားဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ အဖွဲ့ဝင်ဖို့မတတ်နိုင်လို့။
- စိုက်ပျိုးဖို့မြေမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့မဝင်တာ။

အချို့က အလုပ်များ၍၊ အချို့က အကျိုးမဝင်၍၊ အချို့က စည်းကမ်းများကရုပ်၍ စသဖြင့် အကြောင်းပြကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူအားလုံး မဟုတ်သော်လည်း အများစုက အဖွဲ့ဝင်များကိုမည်သို့ရွေးကြောင်း အကြမ်းဖျင်းသိကြ သည်။ အများစုက ရွေးချယ်ပုံမူမျှတသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သို့သော်ဂဦးကမူ မကျေနပ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်း၏အကြောင်းရင်းအများစုမှာ အမျိုးသမီးများ၊ ဆင်းရဲသူများ၊ အခွင့်အရေးမရသူများ၊ မသန်စွမ်းသူ များစသဖြင့် အမျိုးမျိုးဦးစားပေးကြရာတွင် ဆင်းရဲသားများနှင့် အမျိုးသမီးများကို ဦးစားပေးကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးနှင့် ဆင်းရဲသားများကို ထောက်ပံ့ခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြသော်လည်း အချို့ကမူ ရပ်ရွာတွင်းရှိ လူတိုင်းကို ထောက်ပံ့စေလိုကြသည်။(၇ ဦး)

- ဆင်းရဲသားတွေကို ထောက်ထားညှာတာတော့မျှတတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။
- ယောက်ျားတွေကို ပေးမဝင်ဘူး ဒီတော့ မမျှတဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့။
- အနှိမ်ခံရတဲ့လူတွေဘက်က လိုက်ပေးတဲ့အဖွဲ့ရှိလို့ ဝမ်းသာတယ်။ မျှတပါတယ်။
- ဟင့်အင်း၊ ရပ်ရွာထဲကလူတိုင်းကို ချေးငွေထုတ်ပေးရမှာလေ။
- ဟင့်အင်း၊ အစည်းအဝေးတွေကို တအိမ်တယောက် ဖိတ်ရမယ်လေ၊ ပြီးရင် ဘယ်သူကပါနိုင်တယ်။ မပါနိုင်ဘူး၊ မေးရမှာပေါ့၊ ခုတော့ အစည်းအဝေးနောက်ကျတဲ့လူတွေက ဝင်ခွင့်မရနိုင်ဘူး။ ၂၅ယောက် တက်ပြီးပြီဆိုရင် နေရာမချန်တော့ဘူး။
- စိတ်ဝင်စားရင် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေရော မသန်စွမ်းတွေရော ဝင်လို့ရတယ်။

အသင်းဝင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်လက်စုံစမ်းခဲ့သည်။ ရပ်ရွာထဲမှာရှိတဲ့လူတိုင်းကို ပေးဝင်တယ်မဟုတ်လား (ဆင်းရဲသူ၊ ထိခိုက်နစ်နာသူ၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်မစွမ်းများ၊ လူမျိုးကျွဲဘာသာကွဲအုပ်စုများ) အဖြေမှာ တည်ထောင်ထားသော ငွေကြေးအဖွဲ့အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ ကွဲပြားသည်။ ငွေကြေးအုပ်စုအများအပြားမှာ အမျိုးသမီးများအတွက်သာဖြစ်ကြပြီး ဆွေးနွေးပွဲတွင်လည်း ရှင်းလင်းစွာတင်ပြခဲ့ကြသည်။ သို့သော် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းသည်မှာ ငွေကြေးအုပ်စုအများစုတွင် အဆင်းရဲအထိခိုက်ဆုံးသူများကို ဝင်ခွင့်မပေးကြောင်း ဆွေးနွေးချက်များ အရ သိရှိရခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ချေးငွေများကို ပြန်ဆပ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းမည်ဟု ယူဆထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

- အရေးကြီးတဲ့အချက်ကတော့ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ဟာ အကြွေးဆပ်နိုင်ဖို့လိုတယ်။
- လက်လုပ်လက်စားတွေနဲ့ မသန်မစွမ်းတွေကို ပေးမဝင်တာက သူတို့တွေအကြွေးပြန်မဆပ်နိုင်မှာစိုးလို့ပဲ။
- မသန်မစွမ်းအဖွဲ့ဝင်တွေ မရှိဘူး။

အချို့ငွေကြေးအဖွဲ့များသည် ငွေချေးယူနိုင်မည့် လယ်သမားများကိုသာ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရည်မှန်းထားကြသည်

- လယ်ဧက အနည်းအကျဉ်းရှိတဲ့ လယ်သမားတွေကိုပါ လက်ခံတယ်။
- လယ်သမားတွေပဲ ဝင်နိုင်တယ်။
- လယ်သမားတွေပဲပါတယ်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကိုလည်း ယင်းတို့၏အမြင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ ငွေကြေးအဖွဲ့လုပ်ငန်းများသည် ထိရောက်မှု ရှိမရှိနှင့် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း ရှိမရှိကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အများစုက အတိုးနှုန်းပါးသော ချေးငွေများသည် အဖွဲ့ဝင်များ၏ဘဝကို တိုးတက်စေသည်ဟုထင်ကြောင်း ဖြေကြသည်။ အနည်းစုကမူ ချေးငွေမှာ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်လောက်အောင်မများကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့်

- ဟင့်အင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးငွေက လယ်သမားတွေအတွက် မလောက်ဘူး။
- ဘယ်လိုလုပ်ထိရောက်မှာလဲ။ ချေးတဲ့ငွေက ၉၀၀၀/- ၁၀၀,၀၀၀/-ပဲရှိတာ။
- လယ်သမားတွေလိုချင်တဲ့ အရင်းအနှီးက ချေးတဲ့ငွေထက် အများကြီးများတယ်။

အုပ်စု ၂၅၀ တက်ရောက်သူများကမူ အဖွဲ့များသည် အဖွဲ့ဝင်များကို အမြဲတမ်းအကျိုးမပြုကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ဝင်များမှာ နှစ်ပတ်တကြိမ် အတိုးပြန်မဆပ်နိုင်သောကြောင့် အခြားသူများထံမှ ငွေချေးကြရသည်။ "အဖွဲ့ကိုရော ငွေချေးတဲ့သူကိုရော အတိုးပေးနေရတယ်။"

အဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်၍ အထက်ပါအတိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြသော်လည်း ပါဝင်ဆွေးနွေးသည့် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ အချင်းချင်း ဘာပြဿနာမရှိကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ငွေကြေးအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ပြဿနာတက်အောင် သွေးကွဲအောင် လုပ်မလုပ် မေးမြန်းသောအခါ ထိုပြဿနာမျိုး လုံးဝမရှိကြောင်း အားလုံးက တည်တညွတ်တည်း ဖြေကြားကြသည်။ (တခြားအုပ်စုတွေ လူတွေနဲ့ကော၊ တခြားရွာတွေ၊ ရွာခေါင်းဆောင်တွေ၊ ရွာအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ကော)

အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း အတူတကွအလုပ်လုပ်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမပေး မေးမြန်းသောအခါ ဆွေးနွေးသူ ၂၉၅တွင် ၄၅ကသာ ဆောင်ရွက် နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ အများစုကမူ လုံးဝမယူဆကြပါ။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏စီမံချက်အရ ဆက်လက်မထောက်ပံ့သောအခါ ယင်းတို့ရွာရှိငွေကြေးအဖွဲ့သည် ဆက်လက် တည်တံ့ပျံ့မလားဟု မေးမြန်းသောအခါ အဖြေမှာ နှစ်အုပ်စုကွဲသွားသည်။ ၁၂ဦးက ဆက်လက်တည်တံ့မည်ဟု ဆိုသော်လည်း အများစုဖြစ်သောခရီးကမူ လက်ရှိအထောက်အပံ့ကို လိုအပ်မည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ ကျန်သူများမှာ မဖြေနိုင်ကြပေ။ အကြောင်းရင်းကိုမေးမြန်းသောအခါ ဆက်လက်တည်တံ့မည်ဟု အောက်ပါအချက်များကြောင့် ယူဆကြောင်း ဖြေဆိုကြသည်

- ငွေချေးတဲ့လူတွေ တိုးလာတယ်။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့အစည်းက ရပ်ရွာရဲ့စွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ပေးထားတယ်။
- အကြောင်းကတော့ သူတို့က စည်းကမ်းလိုက်နာတာကို။
- အဖွဲ့က ပိုက်ဆံစုမိထားတော့ လုပ်ငန်းဆက်လုပ်နိုင်မှာပေါ့။

အဖွဲ့ဆက်လက်တည်တံ့မည်မဟုတ်ဟု ယူဆသူတို့ကမူ အဖွဲ့၏ အောင်မြင်မှုရန်အတွက် လည်ပတ်ငွေမလုံလောက် သောကြောင့် ထပ်မံထောက်ပံ့ပေးရန် လိုအပ်မည်ဟု ယူဆကြသည်။

လယ်သမားအုပ်စုများနှင့် လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းများ³⁰

လယ်သမားများနှင့် သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့များကို အုပ်စုခွဲရာတွင် များစွာရှင်းလင်းခြင်းမရှိပေ။ လယ်သမားသင်တန်း ကျောင်းများကို ပြတ်ပြတ်သားသား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်နိုင်သော်လည်း အခြားလယ်သမားအုပ်စုများကို မျိုးစေ့ဘက်များ၊ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းများ၊ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအုပ်စုများကလည်း ထောက်ပံ့နေသောကြောင့် ဘက်စုံ အဖွဲ့များဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။ နမူနာကောက်ယူခဲ့သော လယ်သမားအုပ်စု ၂၃၀တွင် အောက်ပါ အမျိုးအစားများ ပါဝင်နေကြောင်းတွေ့ရသည်။

- လယ်သမားအုပ်စု ၂၃၀အနက် ၇၅မှာ လယ်သမားများ ပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးကို ပြတ်သားစွာ ဦးတည် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ သို့သော် ထိုသို့ အကြမ်းဖျင်းသတ်မှတ်နိုင်သော အုပ်စု ၂ စုလည်းရှိသေးသည်။
- ကျန်လယ်သမားအုပ်စုများမှာ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး၊ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်နေရာ အောက်ပါတို့ လည်း ပါဝင်သည်
  - ရေတွင်းများတူးခြင်း
  - ဩဂုနစ် မြေဩဇာပြုလုပ်ခြင်းနှင့် လေ့လာရေးခရီးထွက်ခြင်း
  - ပေါင်းသင်ကိရိယာ၊ တံစဉ်၊ ထွန်တို့ကို ခွဲဝေအသုံးပြုခြင်း
  - လယ်သမားများကို မျိုးစေ့ထုတ်ပေးခြင်း
  - စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၊ နည်းစနစ်များ၊ ခိုင်းကျွဲ ခိုင်းနွားများ၊ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများ ထုတ်ပေးခြင်း
  - အဖွဲ့ဝင်များသို့ စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာများ ထုတ်ပေးခြင်း (လယ်ထွန်စက်စသည်)
  - ခိုင်းကျွဲ ခိုင်းနွားထုတ်ပေးခြင်း
  - စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းကို တိုက်တွန်းအားပေးခြင်းနှင့် မြေဩဇာများ၊ အစေ့ချက်ကိရိယာများ၊ ပိုးသတ် ဆေးဖျန်းပုံးများ၊ စပါးခြွေလှေ့စက်များကို မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် ထုတ်ပေးခြင်း
  - စပါးခြွေလှေ့စက်များကို ငှားရမ်းပေးခြင်းအစား လက်ခစားဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ရရှိသောဝင်ငွေကို လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသုံးပြုသည်။
  - တာရီးများတည်ဆောက်ခြင်း
  - စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများ ထုတ်ပေးခြင်း

- အဖွဲ့ဝင်များကိုအလှည့်ကျ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို အခမဲ့ထုတ်ပေးခြင်း
- ငါးမွေးမြူခြင်း
- ရေသွင်းစနစ်ကို တိုးချဲ့ခြင်း
- မျိုးစေ့သိုလှောင်ခြင်းနှင့် အခြောက်ခံခြင်း
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း
- ဆန်စက်ထူထောင်ခြင်း

ဤလယ်သမားအဖွဲ့အားလုံးကို LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏အစီအမံဖြင့် ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်သမား များ၏ အစီအမံဖြင့် မဟုတ်ပါ။ နဂိုကလည်းမရှိခဲ့ပါ။

လယ်သမားအုပ်စုများ၏စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီများကို တခါတရံတွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း တခါတရံတွင်မူ ခန့်အပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြောင်းမဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ထားသည်မှာ တစ်ဝက်ပင် မရှိပေ။ ယင်းတို့ကို VDCခေါင်းဆောင်၊ ကျေးရွာကော်မတီ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်ရွာလူကြီးစသည်တို့က ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တခါတရံ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်းရှိသည်။ တခါတရံတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်က စံသတ်မှတ်ပေးသည်။ အောက်ပါတို့မှာ ရွေးချယ်မှု နည်းလမ်းနမူနာအချို့ ဖြစ်သည်

- VDCခေါင်းဆောင်နဲ့ သူတို့အဖွဲ့က သင့်တော်တဲ့သူကို ရွေးတယ် (အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်)။
- ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်ရွာလူကြီးတွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေအဖွဲ့ဝင်တွေက အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ကော်မတီကိုရွေးတယ်။
- ရွေးချယ်တာမရှိဘူး။ ခေါင်းဆောင်တွေကို သတ်မှတ်ပေးတယ်။ သတ်မှတ်ချက်ကို နို့တစ်ဘွတ်မှာ ကပ်ထားတယ်။
- ရွာသားတွေ၊ ရွာလူကြီးတွေက အများသဘောတူညီချက်နဲ့ ကော်မတီကိုရွေးတယ်။ ရွာလူကြီးတွေက ရွေးပေးတဲ့သူတွေကို ရွာသားတွေက ကိုယ်ကြိုက်တဲ့သူတွေကို မဲပေးကြတယ်။
- စာရင်းကိုင်ကတော့ VDCက စာရင်းကိုင်ပဲ။ VDCက စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ကို စီမံခန့်ခွဲတယ်။

မည်သို့ပင်ရွေးချယ်သော်လည်း ရွေးချယ်ပွဲမှာမျှတကြောင်း တက်ရောက်သူတိုင်း တင်ပြကြသည်

အဖွဲ့ဝင်များသည် ကျေးရွာများမှသာမန်လယ်သမားများ ဟုတ်မဟုတ်နှင့် လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိမရှိ မေးမြန်းသောအခါ အဖြေမှာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေသည်။³¹ အချို့လယ်သမားအုပ်စုများမှာ ဆင်းရဲသောလယ်သမားများအတွက် ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်သော်လည်း အချို့မှာ မြေရှင်ကြီး/ငယ်များအတွက် ဖြစ်သည်။ အချို့အဖွဲ့များတွင် မြေမဲ့ယာမဲ့များသာမက ကျန်စိတ်ပါသူတိုင်းကို ဝင်ခွင့်ပြုထားသည်။³² အောက်ပါတို့မှာ မြေကြားချက်နမူနာများ ဖြစ်ကြသည်။

- လယ်ရှိတဲ့သူတွေကို အဖွဲ့မှာပါဖို့ခေါ်တယ်။
- တစ်ရွာလုံးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကန့်သတ်ချက်မရှိဘူး။
- လယ်ပိုင်တဲ့အပေါ် မူတည်ပြီး လယ်သမား ၃အုပ်စုလုံး အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ကြတယ် (အကြီးစား၊ အလတ်စား၊ အသေးစား)။
- အဆင်းရဲဆုံး အတန်းက လယ်သမားတွေအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရမယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေထဲမှာ လယ်သမားရော၊ ယာသမားရော မြေမဲ့ယာမဲ့တွေရော ပါတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ စံသတ်မှတ်ချက်မရှိဘူး။
- ဘယ်လယ်သမားမဆို ဒီအဖွဲ့ထဲမှာပါနိုင်တယ်။ အဓိကအချက်တွေက မျိုးကောင်းမျိုးသန့်စိုက်ပျိုးဖို့ရယ်၊ စိုက်နည်းစနစ်မှန်ကန်ဖို့ရယ် စိတ်ဝင်စားဖို့ပဲ လိုတယ်။
- ပျံ့ကျအလုပ်သမားတွေတော့ ပါဝင်ခွင့်မရှိဘူး။ ဒါက လယ်သမားတွေ အထွက်တိုးအောင်အတွက်ပဲ လုပ်တာ။
- စပါးခြွေလှေစက်မရှိတဲ့ လယ်သမားတိုင်းကို အစည်းအဝေးတက်ဖို့ခေါ်တယ်။ လယ်သမား ၄ဝထဲက ၁၄ ယောက်က အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာတယ်။ လယ်သမားအများစုက အစည်းအဝေးမတက်ကြဘူး။
- ဘယ်သူမဆို ယောက်ျားဖြစ်ဖြစ် မိန်းမဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုလယ်သမားမျိုးပင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ပညာဘယ်လောက်ပဲ တတ်တတ် သူ့စိတ်ထက်သန်ရင် ဝင်ပါနိုင်တယ်။
- ယောက်ျားထက် မိန်းမအဖွဲ့ဝင်ပိုများမယ်။ စိတ်ဝင်စားတဲ့သူ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။
- အထောက်အပံ့က မလုံလောက်တော့ ဥပမာ- ၈ ယောက်ပဲ လုံလောက်တယ်ဆိုရင် လယ်သမားတွေက ကိုယ့်ထဲက ၈ ယောက်ကိုရွေးပြီး ပေးရတယ်။
- လယ် ၁၅ ဧကထက်လျော့ပြီး ပိုင်တဲ့လယ်သမားတိုင်း ဝင်ခွင့်ရှိတယ်။
- ဟုတ်ကဲ့၊ လူမျိုးစုတွေထဲကရော မသန်မစွမ်းတဲ့သူတွေရော သိပ်ပြီးလိုအပ်နေတဲ့သူတွေရော၊ မိန်းမတွေ၊ လူငယ်တွေ၊ လူကြီးတွေပါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်တယ်။
- မြေမဲ့ယာမဲ့တွေကတော့ ဝင်ခွင့်မရှိဘူး။
- မြေငှားထားပြီး လယ်မလုပ်တဲ့သူတွေကလည်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်တယ်။

လယ်သမားအုပ်စုဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် အားလုံးကပင် အဖွဲ့ဝင်ရွေးချယ်ပုံမှာ မျှတသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သို့သော် အကြောင်းပြချက်များမှာ အမျိုးမျိုးဖြစ်သည်။ အကြမ်းအားဖြင့် အဖြေတစ်ဝက်ခန့်အရ ရွာသူရွာသားတိုင်း အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ရွေးချယ်ပုံမှာ မျှတသည်ဟုဆိုကြသည်။ တချို့ကမူ အဆင်းရဲဆုံး လယ်သမားများ လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများကို ထောက်ပံ့ရန်ဦးတည်ကာ ဖွဲ့စည်းထားကြောင်း တင်ပြကြသည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ရွေးတာမျှတပါတယ်။ လယ်၁ဝဧကထက်နည်းပြီးပိုင်တဲ့ လယ်သမားတိုင်း အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။

မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခြင်းကိုမူ တစ်ခါတစ်ရံမဖြေပဲချန်လှပ်သွားကြသည်။ လယ်သမားအုပ်စုဝင် မဟုတ်သူများက လုံးဝခြားနားသောအမြင်များကို တင်ပြကြသည်။ သူတို့သော်လည်းကောင်း ရပ်ရွာထဲမှာ အခြားသူလည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်မနိုင်ကို မေးမြန်းသောအခါ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေကြားကြသည်။

31 FGDတိုက်ကြည့်စာရင်းတွင် ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ထောက်လှမ်းရန် ပြောထားသည်။ ယင်းတို့၏ ပစ္စည်းကြွယ်ဝမှုသာမက အဖွဲ့ဝင်များသည် ယောက်ျားအများစုလား၊ အသက်ငယ်သလား၊ ပညာပိုတတ်လား၊ ခံစားခွင့်အနည်းဆုံးများလား၊ လူမျိုးစုများလား၊ မသန်မစွမ်းများ၊ မိန်းမများကို ကိုယ်စားပြုသလား ဆိုသည် တို့ကိုပါ မေးရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤသို့ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည်မှာ နည်းပါးသည်။

32 ယေဘုယျအားဖြင့် လယ်သမားအဖွဲ့များ၏ ရည်မှန်းချက်တို့ကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ကသာ ပြဌာန်းပေးသည်။

- လယ် ၃ ဧကထက်နည်းတဲ့ လယ်သမားတွေအဖွဲ့ဝင်မဖြစ်နိုင်ဘူး။
- လယ်၅ဧကကနေ ၁၀ဧကထိရှိတဲ့ လယ်သမားတွေအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မရှိတဲ့လူတွေကို ပေးမဝင်ဘူး။
- လယ်သမားလေးတွေက ဆင်းရဲတယ်။ ပြီးတော့ ချမ်းသာတဲ့အဖွဲ့ဆီက အထောက်အပံ့မလိုတဲ့ လယ်သမားကြီးတွေလို အဖွဲ့အတွက် အချိန်မရှိကြဘူး။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က အနည်းဆုံးလယ် ၅ဧကရှိတဲ့သူကို လယ်သမားလို့ သတ်မှတ်တယ်။ ၁ ဧက၊ ၂ ဧကရှိရင်တော့ လယ်သမားငယ်တွေပေါ့။ မြေမဲ့ယာမဲ့တွေကိုတော့ ဂရုမစိုက်ဘူး။ ဖယ်ထားတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ လူတိုင်း စပါး ၂တင်း၊ ပြောင်း ၂ တင်းထည့်ရတယ်။
- မြေမဲ့ယာမဲ့တွေရယ်၊ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေရယ်၊ လယ် ၁၀ဧကထက် ပိုရှိတဲ့သူတွေရယ် အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်နိုင်ဘူး။
- အထောက်အပံ့ပေးတဲ့စနစ်ကို မကြိုက်ဘူး။ တကယ်လို့ အခြေအနေကောင်းရင် အထောက်အပံ့ကိုရနိုင်ပြီး အခြေအနေမကောင်းတဲ့သူတွေကတော့ အထောက်အပံ့မရပဲ ကျန်ခဲ့တယ်။
- အသင်းဝင်ကြေးကများတယ်။ ငွေ၅၀၀ စပါး၁တင်းနဲ့၊ ပြောင်း ၂တင်း အဖွဲ့ကိုသွင်းရမယ်တဲ့ ဒီထက်လျော့ရင် တော့ အဖွဲ့ဝင်ချင်တာပေါ့။

လယ်သမားအုပ်စုက ကျေးရွာတွင် အဓိကဘာဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်ကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖြေအမျိုးမျိုးတို့တွင် အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်သည်

- ရေတွင်းတွေ တူးပေးခဲ့တယ်။
- ဩဂုတ်နစ်မြေဩဇာလုပ်နည်းနဲ့ ဝင်ငွေကောင်းတဲ့ တခြားသီးနှံတွေ၊ စပါးတွေ၊ ပဲတွေ စိုက်ပျိုးနည်းကို လေ့လာရေးသွားခဲ့တယ်။
- ပေါင်းရှင်းကိရိယာတွေရတယ်။ တံစဉ်တွေရော၊ ထွန်တွေရော ရတယ်။
- အဖွဲ့က ဩဂုတ်နစ်မြေဩဇာသုံးပြီး စပါးစိုက်ပျိုးနည်းသင်ပေးတယ်။ မြေဩဇာလုပ်နည်းရော၊ ရောဂါပိုးမွှား နှိမ်နင်းနည်းကိုရော သင်ပေးတယ်။ မျိုးစပါးတွေလည်း ထုတ်ပေးတယ်။
- အဖွဲ့က စမ်းသပ်စိုက်ကွင်းတွေ စီစဉ်ပေးတယ်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်နည်း၊ ဩဂုတ်နစ်မြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်းတွေကိုလည်း သင်ပေးတယ်။
- အဖွဲ့က စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုတွေ၊ နည်းစနစ်တွေ၊ ခိုင်းကျခိုင်းခွားတွေ၊ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေတွေ ထုတ်ပေးတယ်။
- အတိုးနှုန်းနည်းနည်းချေးငွေတွေကို လယ်သမားတွေကိုထုတ်ပေးတော့ လယ်သမားတွေငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲတွေ နည်းကုန်တာပေါ့။
- စပါးအတန်းလိုက်စိုက်ဖို့ပြောလို့ အတန်းလိုက်စိုက်ကြတယ်။ ပြီးတော့ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေ မြေဩဇာတွေ အစေ့ချက်ရိယာတွေ၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းပုံးတွေ ခြွေလှေ့စက်တွေကိုလည်း ထုတ်ပေးတယ်။
- စပါးခြွေလှေ့စက်တစ်လုံးကိုရတော့ အဲဒါနဲ့အငှားလိုက်ကြတယ်။ ရတဲ့ငွေကို လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ အနေနဲ့ သုံးကြတယ်။
- လယ်သမားတွေက အခုဆို ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တာရိုးတွေကို ဆောက်ခဲ့ကြတယ်။
- အဓိကအောင်မြင်မှုကတော့ စပါးမျိုးစေ့ဘဏ်ရလာတာပဲ။ မျိုးစေ့ဘဏ်ဆောက်ဖို့ အဖွဲ့က မတည်ပေးတယ်။ အဖွဲ့ဝင် ၂၂ ယောက်ကလည်း တခြားကုန်ကျစရိတ်တွေကို ပိုင်းထည့်ကြတယ်။
- အဖွဲ့က စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတွေကို အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဖြန့်ဖြူးပေးတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုတွေကိုလည်း အဖွဲ့ဝင်တွေကိုအလှည့်ကျ အလကားပေးတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေတွေကိုလည်း ထုတ်ပေးတယ်။
- ခုဆို "ဝ"ဥတွေ၊ ဝါးတွေစိုက်နေပြီ။ ငါးလည်းမွေးတယ်။ သဘာဝမြေဩဇာလည်းလုပ်တယ်။
- ရေပေးရေးစနစ်အသေးစားတစ်ခုကို လုပ်လိုက်နိုင်လို့ အဖွဲ့ဝင်တွေရော တခြားသူတွေပါ အကျိုးရှိတယ်။ မြေဩဇာတွေကိုလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။
- ဆင်းရဲတဲ့လယ်သမားတွေကို ထောက်ပံ့တယ်။ နည်းပညာတွေကို ခွဲဝေပေးတယ်။
- ကျန်တော်တို့လုပ်တာကတော့ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေ၊ သဘာဝမြေဩဇာတွေသုံးပြီး မြေဆီလွှာကို ပြုပြင်ပြီး စပါးမျိုးပိုကောင်းအောင် ထုတ်လုပ်တယ်။ စပါးတွေကို သေသေချာချာသိမ်းတယ်။ အခြောက်ခံစက်ကိုလည်း သုံးတယ်။
- လယ်သမားတွေအတွက် ဆန်စက်လုပ်ပေးတယ်။
- မြို့နယ်က ကျွမ်းကျင်သူတွေလာပြီး ပေါ်ဆန်းမွေးစပါးစိုက်ဖို့ သင်တန်းပေးတယ်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ကို ရွေးပြီး စပါးစိုက်ခိုင်းတယ်။ သူကစပါးမျိုးတွေကို လိုချင်တဲ့သူတွေဆီ ဈေးသက်သက်သာသာနဲ့ ခွဲရောင်းပေးတယ်။

လယ်သမားအုပ်စုအများစုသည် သင်တန်းပေးခြင်းကိုခံရသည်။ အဖွဲ့ထူထောင်ရာတွင် အောင်မြင်စေရန်အတွက် အဓိကထား၍ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က သင်တန်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အချို့အဖွဲ့များသည် ဒေသခံစိုက်ပျိုးရေးဌာန ကိုယ်စားလှယ်ထံမှာလည်း သင်တန်းတက်ရသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် သင်တန်းများမှာ အဖွဲ့ဝင်များ အတွက်သာ ဖြစ်သော်လည်း စိတ်ဝင်စားသည့်လယ်သမားများကိုလည်း တက်ခွင့်ပေးကြောင်းသိရသည်။

အဖွဲ့ဝင်အားလုံးလောက်ကပင် ယင်းတို့အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်မှုများမှာ တန်ဖိုးရှိကြောင်း ပြောကြားသည်

- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းက ဘာကိုစိုက်ရမယ်လို့ပြောတယ်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေရနိုင်မယ့် နေရာကို လမ်းညွှန်ပြတယ်။ သီးနှံအထွက်တိုးလာတယ်။
- ခိုချက်ကင်ဩဂုတ်နစ်မြေဩဇာလုပ်တာ သိပ်အသုံးဝင်တယ်။
- လူလုပ်အားအစား စက်တွေကိုသုံးတော့ စပါးအထွက်တိုးတာပေါ့။
- စက်တွေကိုငှားလို့ရတော့ သိပ်ထိရောက်တာပေါ့။
- ချေးငွေရတဲ့အတိုးနဲ့ ကျောင်းမတက်နိုင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကိုထောက်ပံ့တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကိုလည်း မေတ္တာအုပ်စုက သင်တန်းတွေကိုသွားတက်ဖို့ ထောက်ပံ့တယ်။ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းတွေမှာလည်း အသုံးပြုတယ်။
- စပါးခြွေလှေ့စက်ကို အဖွဲ့ဝင်တွေရော တခြားလူတွေပါ သုံးနိုင်တယ်။ စက်ငှားခတွေကို ငွေပြန်ချေးရာမှာ သုံးတယ်။
- တာရိုးတွေဆောက်တာ သိပ်အသုံးဝင်တယ်။
- စပါးခြွေလှေ့စက်တွေက သိပ်အသုံးဝင်တယ်။ စက်တွေကိုလည်း ငှားလို့ရတယ်။ ခိုင်းခွားတွေကိုလည်း ငှားလို့ရတယ်။
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေကို ပေါက်ဈေးထက်နည်းတဲ့ဈေးနဲ့ ဖြန့်ပေးတယ်။
- အဖွဲ့တွေရဲ့ ၁၀လည်း တိုးတက်လာတယ်။ ရပ်ရွာမှာတော့ သိပ်မထူးသေးဘူး။
- ထုတ်ပေးထားတဲ့ ရေစုပ်စက်ကို ရွာကလည်းသုံးနိုင်တယ်။
- အဖွဲ့ဆီက စိုက်ပျိုးရေးကိရိယာတွေကို တစ်ရွာလုံးကငှားလို့ရတယ်။
- ရေသွင်းမြောင်းမတူးခင်က စိုက်လို့မရတဲ့လယ်တွေ အများကြီးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီနှစ်ကတော့ ဒီလယ်တွေကို စိုက်နိုင်မယ်လို့ထင်တယ်။

- အသုံးဝင်တာကတော့ စပါးအထွက်တိုးလာတယ်၊ လယ်တွေပိုကောင်းလာတယ်၊ မြေဆီသြဇာတွေလည်း လျော့မသွားဘူး၊ အရင်က ယူရီးယားဒုတိယအိတ်သုံးခဲ့ရတယ်၊ ခုတော့ ပုအိတ်နဲ့ မြေဆွေးတွေကို ပေါင်းသုံးတယ်။
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေက အဖွဲ့ဝင်တွေအတွက် အသုံးဝင်တယ်။
- ပိုးသတ်ဆေးနဲ့ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေအကြောင်းကို သိရတယ်၊ အဲဒါကြောင့် တိုးတက်တာပေါ့၊ ဒါတွေကို ရွာထဲက တခြားလယ်သမားတွေကိုလည်း ပြောပြတော့ သူတို့လည်းကျေးနပ်ကြတယ်။
- စိုက်ပျိုးနည်းတွေတိုးတက်လာတော့ သီးနှံလည်းအထွက်တိုးတာတယ်၊ ဒီတော့ ရွာမှာလည်း စားစရာ လုံလောက်တာပေါ့။

အထောက်အပံ့များ၏ မသင့်လျော်မှုနှင့်ပတ်သက်သော အပြစ်အချို့ ကိုလည်း ကြားသိခဲ့ရသည် "တချို့ ပေါင်းထိုး ကိရိယာတွေက မြေမညီရင် သိပ်မထိရောက်ဘူး" လယ်ယာသုံးကိရိယာများ ထုတ်ပေးထားရာတွင် ထိန်းသိမ်း ပြုပြင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပူပန်နေသောအဖွဲ့များကိုလည်း တွေ့ကြုံခဲ့သည်။ "အဖွဲ့ကပေးတဲ့ လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်တွေက ၂ နှစ်လောက်ပဲ သုံးလို့ရတယ်"

အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုး၏ သက်ရောက်မှုများကိုလည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်မေးမြန်းခဲ့သည်။ တူညီသော အဖြေများကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်

- အဲဒီကိရိယာကိုသုံးကာတည်းက ပေါင်းသင်ရတဲ့အချိန်မကုန်တော့ဘူး၊ အဲဒါကို အခြားသူတွေကိုလည်း ငှားပေးတယ်။
- အစေ့ချစက်က အလုပ်မြန်မြန်ပြီးတယ်၊ စပါးဖိုးလည်း အကုန်အကျနည်းတယ်။
- တစ်ရွာလုံးပဲ စိုက်ပျိုးရေးနည်းသစ်တွေကို တတ်ကျွန်ကြပြီ၊ လယ်သမားတွေက မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ဘယ်လိုရွေးရမယ်၊ သြဂဲနစ်မြေသြဇာကို ဘယ်လိုလုပ်ရတယ်ဆိုတာ နားလည်သွားကြပြီ။
- လယ်သမားတွေက စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းကောင်းတွေကို သိလာကြတော့ အထွက်တိုးလာတာပေါ့၊ ရွာထဲက တခြားလူတွေလည်း အဖွဲ့ဝင်တွေဆီက စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်တွေကို သင်ယူကြတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက အဖွဲ့ကရတဲ့ ခိုင်းနွားတွေကို လယ်လုပ်ရာမှာ သုံးနိုင်တယ်၊ ရတဲ့အတိုးတွေကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းတွေမှာ အသုံးချတယ်။
- စပါးခြွေလှေစက်တွေ၊ ဆေးဖျန်းပုံးတွေက သိပ်အသုံးဝင်တယ်၊ တခါတလေ မြေမကောင်းရင် စပါးအစေ့ချ စက်က သိပ်အသုံးမဝင်ဘူး။
- စပါးနှယ်လှေစက်တွေကို အပြင်ကိုမငှားခင် အဖွဲ့ဝင်တွေက အရင်သုံးခွင့်ရတယ်၊ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ကလည်း ချေးငွေရနိုင်တယ်၊ ဘယ်အဖွဲ့ဝင်မဆို ၅%အတိုးနဲ့ ၆ လငွေချေးလို့ ရတယ်။
- တာရိုးဆောက်ပြီးတော့ လယ်တွေဆားမပေါက်တော့လို့ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေကို စိုက်လာနိုင်ပြီ။
- ရွာသူရွာသားတွေလည်း ပိုးမွှားနဲ့ သီးနှံရောဂါကို ခွဲတတ်လာပြီ၊ ဓာတ်မြေသြဇာကိုလည်း စနစ်တကျ သုံးတတ်လာပြီ။
- အခုဆို လယ်ထဲမှာ ဘယ်အချိန်မှာ ရေဘယ်လောက်ထားရမယ်ဆိုတာ ရွာသူရွာသားတွေသိလာပြီ။
- အသင်းဝင်မဟုတ်ရင်တော့ သင်တန်းတွေတက်လို့မရဘူး၊ တချို့ ခံစားခွင့်တွေကိုတော့ အဖွဲ့ဝင်တွေကိုပဲ ပေးတယ်။
- အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရိက္ခာဖူလုံလာပြီ၊ သီးနှံအထွက်တိုးလာပြီ၊ လယ်သမားတွေသုံးတဲ့နည်းပညာ တွေလည်း တိုးတက်လာပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေလည်းဝင်ငွေတိုးလာပြီ။
- ရေအားလျှပ်စစ်ထူထောင်ဖို့ အဖွဲ့က ငွေ၅၀၀၀/- လျှာတယ်၊ ကျောင်းတွေကိုလည်း တစ်နှစ်ကို ငွေ ၅၀၀၀၀/- ထောက်ပံ့တယ်။
- လယ်သမားတွေကိုတော့ အကျိုးပြုပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့တခြားသူတွေကိုတော့ သိပ်အကျိုးမပြုဘူး၊ စပါးအထွက် တိုးလာတယ်၊ လယ်သမားတွေက မျိုးနွံမြေသြဇာကို လျော့သုံးရတယ်၊ ဒီတော့ စရိတ်တွေလျော့လာတာပေါ့။
- နောက် ၂ နှစ်၊ ၃ နှစ်နေမှ ရွာမှာ အကျိုးရှိမယ်၊ အဲဒီကျမှ ရန်ပုံငွေတွေ ပိုများလာမယ်လေ၊ အခုထိတော့ မသုံးသေးဘူး၊ ဒီငွေဟာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေနဲ့ မြေသြဇာ ရောင်းလို့ရတာ၊ ဒီငွေတွေကို ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် သုံးနိုင်တယ်။
- အရင်က ရွာမှာ ကျောင်းမရှိဘူး၊ ခုတော့ရှိပြီ၊ ဒီလိုပြောနိုင်တာ အဖွဲ့ကြောင့်ပဲ။
- အဖွဲ့မလာခင်တုန်းက စပါးကိုကြိုခင်းစနစ်နဲ့ စိုက်ပျိုးတော့ ၁ ဧကကို ၄ တင်းခွဲလောက် ကုန်တယ်၊ ခုတော့ ၁ တင်းခွဲပဲ ကုန်တယ်၊ စရိတ်လျော့ပေမဲ့ အထွက်ကတော့ အတူတူပဲလေ။

လယ်သမားအုပ်စုများသည် ရပ်ရွာ/ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်ပေးမပေးကို မေးမြန်းသော အခါတွင်မူ အဖြေများလည်း နှစ်မျိုးကွဲနေသည်။ အချို့အဖွဲ့များသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အာရုံစိုက်ကြပြီး အဖွဲ့ဝင်များနှင့်သာ အလုပ်လုပ်ကြသည်။ ကျန်အဖွဲ့ဝင်တို့မှာ ရွာသားအားလုံး၏ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အသက်မွေးမှု ပိုမိုတိုးတက်အောင် ရည်ရွယ်ကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ အနည်းစုကမူ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အလွန်အာရုံစိုက်ကြပြီး စာသင်ကျောင်းရန်ပုံငွေ၊ ရွာချင်းဆက်လမ်း၊ ရေသွယ်မြောင်းစနစ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဤကိစ္စများတွင် အောင်မြင်မှုကို ယင်းတို့က ဂုဏ်ယူကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အဖွဲ့များကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မည်သို့ တည်ထောင်ထားသည်ဆိုသည့်အချက် ကိုလည်း အမှီပြုနေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်

- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ ပစ္စည်းတန်ဖိုး ၃၀%ကို လျှော့ဒါန့်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီပိုက်ဆံကို ရွာလမ်းအတွက် သုံးခဲ့တယ်၊ တကယ်လို့ ကုန်ကျစရိတ်က တစ်သိန်းဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က သုံးသောင်းပဲ ပေးဖို့လိုတယ်၊ ဒီသုံးသောင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေထဲကို ရောက်သွားတယ်။

နမူနာကောက်ခဲ့သော ရွာတိုင်းလိုလိုပင် အဖွဲ့ဝင်များကသာ အကျိုးခံစားရသော်လည်း ရပ်ရွာနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်းသော် လည်းကောင်း မကျေမနပ်မဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ယင်းတို့၏အဖွဲ့၏ အားသာချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းသောအခါတွင် အဖွဲ့ဝင်အားလုံးလောက်ကပင် ယင်းတို့၏ အဖွဲ့သည် ညီညွတ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်နှင့် အသိပညာများတိုးတက်အောင် အတူတကွ ဆောင်ရွက်နေကြ ကြောင်း ရှင်းပြကြသည်

- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ရဲ့ အားသာချက်ကတော့ စည်းလုံးညီညွတ်မှုပဲ၊ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက တိုင်တိုင်ပင်ပင်နဲ့ အလုပ်အတူတူလုပ်ကြတယ်။
- အဖွဲ့ရဲ့အားသာချက်ကတော့ ခေတ်မီတဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနည်းပညာတွေကို အချင်းချင်းပညာပေးတာပဲ ဖြစ်တယ်။
- စပါးခြွေလှေစက်ရှိတာက ဒီအုပ်စုရဲ့ အားသာချက်ပဲ၊ အရင်ကထက် စပါးကိုမြန်မြန်သိမ်းနိုင်တယ်၊ ပြီးတော့ စပါးကိုလည်း ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့ သိမ်းနိုင်တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို နည်းပညာအထောက်အကူရော စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုကိုပါ ပေးနိုင်တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ခိုင်းနွားတွေကို စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုတွေကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်တယ်။
- စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကိုထုတ်ပေးတာ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာတွေကို ငှားပေးတာဟာ အသင်းရဲ့ အားသာချက်တွေပဲ။
- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ညီညွတ်တယ်၊ အစည်းအဝေးခေါ်ရင် လူတိုင်းမပျက်မကွက် တက်ရောက်ကြတယ်၊ အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွေမှာလည်း လူတိုင်း ပါဝင်ဆွေးနွေးကြတယ်။

- ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း အားပေးကြတယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေမှာလည်း ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်ရှိကြ မယ်လို့ထင်တယ်။
- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။

ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းသဘာဝကိုလိုက်၍ ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲများ ပြဿနာများသည်လည်း ကွဲပြားသည်။ သွင်းအားစုများ၊ ချေးငွေများကို ထောက်ပံ့ပေးသော အသင်းများအဖွဲ့များက ရန်ပုံငွေ မလုံလောက်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ တိုးချဲ့ရန်အတွက် အာရုံစိုက်ထားသောအဖွဲ့များက သင်တန်းများတွင် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးကြောင်း၊ ပျက်ကွက်သူများပြားကြောင်း တင်ပြကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာများကို ငှားရမ်းနေသူများတွင်လည်း ပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများရှိနေကြသည်။ ကုန်စိမ်းသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ များမှာလည်း ဈေးကွက်တင်ရေး ဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

- ကျွန်တော်တို့မှာက နည်းပညာတွေ လိုနေသေးတယ်။ အချို့ လယ်သမားတွေကလည်း နည်းပညာတွေကို စိတ်မဝင်စားကြဘူး။
- ရန်ပုံငွေကလည်း နည်းနည်းပဲရှိတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုအသစ်တွေကို လယ်သမားနည်းနည်းကိုပဲ ဖြန့်ဝေပေးနိုင်တယ်။
- အဓိကအခက်အခဲကတော့ အချိန်မီစိုက်ပျိုးဖို့ အရင်းအနှီးမရှိတာပဲ။
- လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်တွေကို မပြုပြင်နိုင်ဘူး။
- လူတွေကို သင်တန်းတက်အောင် စည်းရုံးရတာခက်တယ်။
- စပါးနယ်လှေစက်က တစ်ခုပဲရှိတော့ တနေရာကနေ တနေရာပြောင်းနေရတယ်။ လမ်းတွေကို ဖြတ်ကူးတော့ အန္တရာယ်များတယ်။ အဲဒီစက်ပြင်ဖို့ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းက တစ်ယောက်ကို ငွေ ၄၀၀/- စီထည့်ရမယ်။ ပိုဆိုးတာက ပြန်ရတော့လည်း မောင်းလို့မရဘူး။ ထပ်ပြင်ရသေးတယ်။ နောက်တော့ စပါးတင်း ၁၀၀ နယ်လှေလျှင် ၃တင်းနှုန်း တောင်းရတယ်။ အဲဒီစပါးတွေရောင်းရတဲ့ငွေကမှ အဖွဲ့ရန်ပုံငွေ ဖြစ်သွားတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ဆန်စက်က သိပ်မကောင်းဘူး။ ထပ်ရင်းနှီးနိုင်မှ ဆန်ကောင်းကောင်းထွက်မယ်။ ဘဏ်မှာတော့ ငွေ ၂၅သိန်းခွဲ အပ်ထားတယ်။ အဲဒီပိုက်ဆံနဲ့ ဆန်စက်ကို ပြင်ရမှာပဲ။
- တချို့လယ်သမားတွေက စိုက်ပျိုးနည်းအသစ်တွေနဲ့ မရင်းနှီးသေးဘူး။ အဲဒါတွေက တကယ်အကျိုးရှိ တယ်လို့မယုံကြဘူး။
- သူတို့ကို ထပ်လှေကျင်ပေးဖို့လိုတယ်။ တရွာလုံး၊ စိုက်ပျိုးနည်းသစ်တွေကို ကျင့်သုံးနိုင်ရင် သူတို့ဘဝတွေ တိုးတက်လာမယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ထောက်ပံ့ပို့ငွေမလောက်ဘူး။ သီးနှံတွေ ဈေးကွက်ကို အချိန်မီရောက်အောင် ပို့ဆောင်ရေး ကောင်းကောင်းလိုတယ်။
- ငွေရေးကြေးရေးနှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့တွေလိုအပ်တယ်။ ဒါမှ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်မယ်။ မိုးတွင်းမှာ ဆိုရင်သွားရေးလာရေးက ခက်တယ်။ လမ်းတွေဘာတွေက မကောင်းဘူးလေ။

အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်း

LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ထားသော လယ်သမားအုပ်စုများစွာသည် စိုက်ပျိုးနည်းသစ်များကို လက်တွေ့ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးကာ ဆင့်ပွားပေးခဲ့ကြသည်။ မည်သူက မည်သည့်စိုက်ပျိုးနည်းပညာကို စမ်းသပ်မည် သို့မဟုတ် ဆင့်ပွားပေးမည်ဟူသော အချက်ကိုမူတည်၍ အဖြေများမှာ အမျိုးမျိုးကွဲပြားသည်။ လယ်သမား အုပ်စုများ၏ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးနိုင်စွမ်း သင်ယူနိုင်စွမ်းတို့သည် ထိုအဖွဲ့ များ ပိုမိုရေရှည်တည်တံ့နိုင်စေမည့်အပြင် လယ်သမားတို့က နည်းပညာအသစ်များကို စမ်းသပ်ကျင့်သုံးနိုင်စွမ်းနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်။ အများအားဖြင့် စမ်းသပ်မည့် သို့မဟုတ် နှိုင်းယှဉ်မည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ကသာ ရွေးချယ်သည်။

- LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က လယ်စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ကို စမ်းသပ်မယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်တယ်။ (အလားတူ ဖြေဆိုသူနောက်ထပ်(၆)ဦး ရှိသည်။)
- LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က လာပြီး စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်တစ်ခုကို လာပေးတယ်။ မအောင်မြင်လျှင် နောက်တစ်ခု ထပ်စမ်းဖို့ပြောတယ်။
- သူတို့ကပဲ ဘယ်အစကိုသုံးရမလဲ။ ဘယ်နည်းစနစ်ကိုစမ်းရမယ်လို့ပြောတယ်။
- မြို့နယ်ကလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အသင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့နဲ့ပေါင်းပြီး ဘယ်မှာ ဘာကို စမ်းသပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ဘာနည်းပညာကိုသုံးမလဲလို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။
- လယ်သမားတွေ ကော်မတီနှင့်ဝန်ထမ်းတွေကဆုံးဖြတ်ကြတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးပေါင်းပြီး ဘယ်စိုက်နည်းစနစ်ကိုသုံးမလဲဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။
- ဘယ်စိုက်နည်းစနစ်ကို စမ်းမယ်ဆိုတာကို အဖွဲ့ဝင် ၂၂ဦးက ဆုံးဖြတ်တယ်။
- ကော်မတီကအစည်းအဝေးခေါ်ပြီး အကြံဉာဏ်တွေရှာကြတယ်။
- စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နဲ့ VDCခေါင်းဆောင်က ဆုံးဖြတ်တယ်။
- အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က ဘာကိုစိုက်မယ်၊ ဘယ်စိုက်နည်းကိုသုံးမယ်လို့ဆုံးဖြတ်တယ်။
- ဘယ်စိုက်နည်း၊ သွင်းအားစုကပိုထိရောက်မယ်ဆိုတာကို အဖွဲ့ဝင်တွေက ထင်မြင်ချက်ပေးနိုင်တယ်။

စမ်းသပ်မည့်နည်းပညာကို အဖွဲ့များက ရွေးချယ်နိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ထားခြင်းမှာလည်း အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။

ထို့အတူ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်မှန်းချက်များကို ရင်းလင်းစွာဖော်ပြထားပြီး အများက တရားဝင်သဘောတူ ချမှတ်ထား ခြင်းလည်း နည်းပါးသည်။ တဖွဲ့သည် စပါးရွှေ့လှေစက်အသစ်တလုံးဝယ်ရန်၊ သေချာစွာ ရေးသားမှတ်တမ်းတင် ထားသည်။ နောက်တဖွဲ့ကမူ “အဖွဲ့ဝင်တို့၏ အသက်မွေးမှု ကိုတိုးတက်စေရန်”ပို၍ တိတိကျကျ ပြောရလျှင် “သီးနှံအထွက် ၂၀%တိုးတက်ရန်၊ အဟာရဖွံ့ဖြိုးမှု ၁%၊ မိသားစုဝင်ငွေ ၁၀%တိုးတက်ရန်” ရည်မှန်းထားသည်။ အဖွဲ့က သီးနှံအထွက်တိုးရန် ဝင်ငွေတိုးရန်ဟု ရည်ညွှန်းလိုက်သောအခါ အဖွဲ့ဝင်တို့က ယင်းတို့၏ မျှော်လင့်ချက် အမျိုးမျိုးကို ထားရှိလိုက်ကြကြောင်း ဆွေးနွေးပွဲများမှ သိရသည်။

အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းသဘာဝကိုလိုက်၍ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများမှာလည်း အမျိုးမျိုးရှိနေသည်။ တချို့လယ်သမားသင်တန်းကျောင်း များက အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ များကိုရရှိရန် ကြိုးစားမည် ဟုဆိုသည်။ လယ်သမားသမဝါယမအသင်း များက သမဝါယမများ၊ ဝန်ကြီးဌာနထံမှ အကူအညီများ တောင်းခံမည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာများကို ငှားရမ်းနေသောအဖွဲ့ များမှာ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ များကမူ ယင်းတို့ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်လျက်ရှိကြသည်။

ဖြေကြားသောအဖွဲ့ ဝင်အားလုံးလောက်ကပင် စီမံချက်များပြီးဆုံးသွားသည့်တိုင် ယင်းတို့၏အဖွဲ့များ ဆက်ရှိနေ မည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ ယုံကြည်ရသောအကြောင်းရင်းမှာလည်း အမျိုးမျိုးဖြစ်နေသည်။ အချို့မှာ သေချာစွာ စီမံချက်ရေးဆွဲထားပြီးဖြစ်သော်လည်း ကျန်သူတို့မှာ ယင်းတို့

ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း ပြောကြားခြင်း မျှသာဖြစ်၏။

- လာမဲ့မျိုးဆက်တွေဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆက်ပြီးအတူတူလုပ်ဖို့လိုတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ဆက်လုပ်ချင်တယ် ဒါမှစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတွေရမယ်။
- အခုလက်ရှိ နည်းပညာအထောက်အပံ့တွေ၊ ရပ်သွားရင်နောက်တဖွဲ့ထပ်ရှာပြီး သင်တန်းတွေထပ် တက်မှာပေါ့၊ ပြီးရင်ရွာမှာပြန်ပြီးသင်ပေးမယ်။
- ဆက်ပြီးအလုပ်လုပ်ကြဦးမယ်၊ ခြေလှေ့စက်ကိုလည်းပြင်မယ်၊ နောက်ထပ်ပိုင်နိုင်အောင်လည်း ကြိုးစားမယ်။
- နောက်၃-၄နှစ်နေရင် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ သိသိသာသာတိုးချဲ့နိုင်မယ်လို့ထင်တယ်၊ ဆန်စက်မှာ ထပ်ရင်းနှီးဦး မယ်၊ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနနဲ့ အဆက်အသွယ်ခိုင်မာအောင် လုပ်ရမယ်၊ အသင်းသားတွေ ထပ်စုမယ်၊ အခုလက်ရှိ ၇ ရွာအပြင် နောက်ထပ်ရွာတွေကိုပါ ထပ်တိုးချဲ့ရမယ်။
- ကျွန်တော်တို့ အမာခံလယ်သမား ၂၂ယောက်ကတော့ ဒီစီမံချက်ကို ရေရှည်တည်တံ့အောင်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ် ထားတယ်။
- သင်တန်းတွေပေးဖို့ စီမံချက်ဆွဲထားတယ်။
- ဒီအဖွဲ့က ဆက်ရှိနေမှာပဲ ရွာအတွက်လုပ်စရာတွေလည်း ကျန်သေးတယ်၊ လုပ်ဖို့ငွေတွေလည်းရှိတယ်။
- စီမံချက်ပြီးသွားပေမဲ့လည်း ဆက်လုပ်နေဦးမှာပဲ၊ ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အကျိုးပြုတဲ့လုပ်ငန်းဖြစ်လို့ပါ။
- ကျွန်တော်တို့မှာ အခုအဖွဲ့ရှိနေပြီ၊ သမဝါယမအသင်းကို ဆက်သွယ်ပြီး အကူအညီတောင်းနိုင်မယ် ထင်တယ်။
- စီမံချက်ပြီးသွားရင်လည်း ဆက်လုပ်နေဦးမှာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့မှာ စက်တွေရော ငွေတွေရော ရှိတော့ ဆက်လုပ် နိုင်တယ်။

သို့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင် ၂ ဦးကမူ နောင်ရေးအတွက် ထိုမျှလောက်အကောင်းမမြင်နိုင်ကြပေ။

- စီမံချက်ပြီးရင် ဒီအုပ်စုလည်း ဆက်လုပ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်တွေလည်း ပျက်စီးကုန်ပြီ လေ။
- ဒီစီမံချက်ကို ရပ်စဲဖို့အစား ဆက်ပြီး ကြည့်ရှုထောက်ပံ့ဖို့ အဖွဲ့အစည်းကိုရှာရမယ်။
- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ဘာဆက်လုပ်မယ် မပြောနိုင်သေးဘူး။

စီမံချက်ပြီးဆုံးသွားသောအခါ နည်းပညာအကူအညီ ဆက်လိုအပ်မည်လားဟု မေးမြန်းသောအခါ အားလုံးလောက် ကပင် လိုအပ်မည်ဟု ဖြေကြားကြသည်။³³ သို့သော် ယင်းအထောက်အပံ့ကို မည်သည့်နေရာတွင် ရှာရမည်မှန်း မသိသူအများအပြားပင်ရှိသည်။

- ဟုတ်တယ်၊ နည်းပညာအထောက်အပံ့ဆက်ပေးဖို့လိုတယ်၊ ခုထိတော့ ဘယ်ကရမယ်မှန်းမသိသေးဘူး။ (ဤသို့ ဖြေကြားသည့်အုပ်စုများစွာရှိသည်)
- ဆက်ပြီး ထောက်ပံ့သွားဖို့လို့မယ်ထင်တယ်၊ လက်ရှိအဖွဲ့ကပဲ ဆက်ထောက်ပံ့သွားမယ်လို့ထင်တယ်။
- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းအနေနဲ့ နည်းပညာအထောက်အကူ ဆက်ရနေဖို့ လိုအပ်တယ်၊ အဲဒီ အထောက်အကူအတွက် NGOကိုပဲ မှီခိုမှာပဲ၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မရှာနိုင်ဖူးလေ။
- အထောက်အပံ့ရဖို့အတွက် ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေဆီကိုသွားမယ်။ (ဒေသခံနှင့် နိုင်ငံတကာ NGOများ၏ အမည် ၃ ခုကိုပြောပြသည်။)
- စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာတွေနဲ့ သွင်းအားစုတွေကို လိုအပ်တယ်။
- စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်မှု ဆက်လုပ်ဖို့လိုတယ် စိုက်ပျိုးရေးစက်ကိရိယာတွေလည်း လိုတယ်၊ စပါးခြေလှေ့စက်တွေကြောင့် အလုပ်အများကြီးတိုးတက်တယ်၊ နည်းပညာအထောက်အပံ့ ဆက်လိုဦးမယ် သမဝန်ကြီးဌာနနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနက တောင်းရမယ်
- ကျွန်တော်တို့ကိုကူညီမယ့် NGOတွေ အများကြီးရှိတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ဘယ်ဟာလဲတော့ မပြောတတ် သေးဘူး။
- ဆက်ထောက်ပံ့သွားဖို့လိုတယ်၊ ခုထိတော့ သွားတောင်းရမယ့်အဖွဲ့ မရှိသေးဘူး၊ ဒီအဖွဲ့တွေအကြောင်း ကြားဖူးတယ်။ (ဒေသန္တရ NGO အမည် ၂ ခုကို ပြောပြသည်) ဒါပေမဲ့ သူတို့ ခုထိ ကျွန်တော်တို့ရွာကို ရောက်မလာသေးဘူး။
- ဆက်ထောက်ပံ့ဖို့လိုတယ်၊ အဲဒီအထောက်အပံ့ရဖို့အတွက် အဖွဲ့ဝင်တွေက အဲဒီကိုသွားကြမှာပဲ။ (ဒေသန္တရ NGO တခု၏အမည်ကို ပြောပြသည်)
- ဟုတ်ကဲ့၊ ဆက်ထောက်ပံ့ဖို့လိုဦးမယ်၊ အခုလက်ရှိအဖွဲ့မရှိတော့ရင် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနကို သွားရမယ်။
- လက်ရှိအဖွဲ့က ဆက်မထောက်ပံ့တော့ရင် ကျေးရွာအာဏာပိုင်တွေဆီ သွားရမှာပဲ၊ NGOဆီက အကူအညီရဖို့ ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုပြောရမယ်၊ သူကထောက်ခံမှ NGOဆီက အကူအညီရမှာလေ။
- ဟုတ်တယ် အထောက်အပံ့လိုနေသေးတယ်၊ အခုလယ်ယာသမဝါယမအသင်းနဲ့ တွေ့နေတယ်။

အံ့သြစရာကောင်းသည်မှာ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သောရွာသားများကမူ ဆက်လက်မထောက်ပံ့လျှင်လည်း အဖွဲ့များ ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဟု ထင်မြင်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများထံမှ ၁၈ဦးက လယ်သမားအုပ်စု ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဟု ယူဆနေကြပြီး ၁၅ ဦးသာ တည်ရှိမည်မဟုတ်ဟု ယူဆနေကြသည်။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ချက်

အခြားကျေးရွာများတွင် လယ်သမားအုပ်စုထူထောင်လိုပါက အကြံဉာဏ်ရရှိစေရန် သင်ခန်းစာအချို့ကို အဖွဲ့ဝင်များက ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ အများစုမှာ ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ခြင်း ရပ်ရွာလူထုသို့ အမြင်ရှင်းလင်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်

- ဒီလိုအဖွဲ့အစည်းမျိုးကို ဖွဲ့မယ်ဆိုရင် အဖွဲ့ဝင်တွေမဲနဲ့ ရွေးဖို့သင့်တယ်။
- အဖွဲ့တစ်စုကိုလုပ်မယ်ဆိုရင် စည်းကမ်းရှိဖို့ စနစ်ကျဖို့ ငွေရေးကြေးရေးမှာ မှန်မှန်ကန်ကန်စီမံခန့်ခွဲဖို့ဆိုတာ တွေက အရေးကြီးတယ်။
- အဖွဲ့က ဘာလုပ်နေလဲဆိုတာကို တရွာလုံးကိုအသိပေးသင့်တယ်၊ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေကို ရွေးချယ်ရင်လည်း တရွာလုံးကို အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ရွေးသင့်တယ်။
- အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အဖွဲ့ဝင်တွေက သူတို့ရဲ့တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုကို ပြန်သုံးသပ်သင့်တယ်။
- ရပ်သူရပ်သားတွေကို ပိုပြီးစည်းရုံးရေးလုပ်ဖို့လိုတယ်။
- လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံက ပိုပြီးပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိဖို့လိုတယ်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံတွေ၊ ငွေစာရင်းရှင်းတမ်း တွေကို လူသိအောင် ထုတ်ပြန်ထားရမယ်၊ ဥပမာ-ကျေးရွာကြော်ငြာသင်ပုံးမှာပေါ့။
- လူများစုက ထောက်ခံတဲ့ တင်ပြတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေကို အဖွဲ့ဝင်တွေက ရွေးရမယ်။
- ခေါင်းဆောင်တွေက ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ကျေရမယ်၊ ဒါမှ အဖွဲ့တိုးတက်မှာ။

33 အထောက်အပံ့ကို ဆက်လက်ခံလိုကြောင်း အလှူရှင်များကို သိစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။

- စာရင်းကိုင်နဲ့ ငွေကိုင်မှာက သတ်မှတ်ထားတဲ့ကျွမ်းကျင်မှုရှိရမယ်။
- အဖွဲ့ထူထောင်ထားပြီးရင် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ရော၊ ခေါင်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုရော တောင့်တင်းမှ ဖြစ်မယ်။
- စာရင်းကိုင်ကျွမ်းကျင်မှုမှ ငွေစာရင်းတွေကို ရပ်ရွာကိုတင်ပြနိုင်မယ်။
- လူတွေမညီညွတ်ရင် အဖွဲ့က ကြာကြာမခံဘူး၊ နောင်မှာ ပြဿနာတွေရှိလာမယ်။ အဓိက ကတော့ ညီညွတ်မှုပဲ။
- အဖွဲ့မှာစာရင်းတွေကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ စနစ်တကျထားရမယ်။
- အများသဘောတူညီမှုကိုယူပြီးမှ လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ရမယ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများ^{34 35}

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (VDC)အဖွဲ့ဝင်များနှင့် FGDဆွေးနွေးပွဲ ၁၇ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအဖွဲ့ဝင်များမှာ အဓိကအားဖြင့် တာဝန်ခံများသာ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့်လည်း နောက်ထပ်ဆွေးနွေးပွဲ ၁၇ ကြိမ် ထပ်လုပ်ခဲ့သေးသည်။ ယင်းတို့မှာလည်း VDC တို့၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားနေကြရသူများဖြစ်ကြပြီး အများစုမှာ VDC၏ပုံမှန်အဖွဲ့ဝင်များကို ကိုယ်စားပြုကြသည်။ သို့သော်လည်း အချို့အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက သူတို့ကိုယ် သူတို့ VDCပုံမှန်အဖွဲ့ဝင်များဟု မယူဆကြပေ။ အကြောင်းမှာ အရေးကြီးသောVDCလုပ်ငန်း (ဥပမာ။ ကျေးရွာ အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း)တို့တွင် မပါဝင်ခြင်း၊ အကျိုးခံစားခွင့်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အချို့ ကျေးရွာများတွင် PACTကထောက်ပံ့ထားသော အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်းများ ရှိနေကြသည်။ ထို့ပြင်VDC မှတစ်ဆင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ပံ့ထားသော အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းများ ရှိနေကြသည်။ PACT အထောက်အပံ့ခံများက သူတို့ကိုယ်သူတို့ VDCအဖွဲ့ဝင်များဟု မယူဆကြပေ။

ကိစ္စအမျိုးမျိုးအတွက် တည်ထောင်ထားသော ကျေးရွာအဖွဲ့များကို VDCများဟု ဆွေးနွေးသူများက အကြမ်းဖျင်း အုပ်စုခွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။³⁶

VDCများကို ဘာကြောင့်ထူထောင်ရသလဲဟု မေးသောအခါ အဖွဲ့ဝင်အများစုက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဟု ယေဘုယျဖြေဆိုကြသည်။ ထိခိုက်ခံရ လွယ်သူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို အထောက်အပံ့ပြုရန်နှင့် ဆင်းရဲမှုကို ပြေလျော့ရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း တင်ပြသူလည်းများစွာရှိသည်။ ရွေးကောက်ထားသော အဖြေတချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်

- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ ဆင်းရဲမှုကိုလျော့ချအောင်၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြှင့်တင်အောင်။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုပပျောက်ရေး။
- ကျေးရွာရဲ့ လိုအပ်တွေကို စူးစမ်းပြီး အဲဒါတွေကိုဖြည့်ဆည်းနိုင်မယ့် အဖွဲ့အစည်းတွေကို ဆက်သွယ်နိုင်ဖို့။ ကျေးရွာသားအချင်းချင်း ပြေလည်စေဖို့။ ကျေးရွာမှာရှိတဲ့ အထိခိုက်လွယ်ဆုံးသူတွေကို ထောက်ပံ့ဖို့။
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့၊ မသန်မစွမ်းတွေရဲ့ ဘဝကို မြှင့်တင်ဖို့။
- စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံဖို့၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ ဦးဆောင်မှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ထူထောင်ဖို့။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ဖို့၊ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ပိုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ဖို့။
- ကျေးရွာရန်ပုံငွေကို ခန့်ခွဲဖို့။
- ကျေးရွာမှာရှိတဲ့ အဆင်းရဲဆုံးလူတွေရဲ့ အသက်မွေးမှုကို ထောက်ပံ့ဖို့။

VDCများကို တစ်ဖွဲ့မှလွဲ၍ ကျန်အဖွဲ့ အားလုံးကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း VDCကိုမူ အခြား NGOက ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

VDCခေါင်းဆောင်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများကို ရွေးချယ်ရာတွင် မျှတသည်ဟု ယူဆကြသည်။ အများအားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များကို ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးက မဲပေးကာ ရွေးချယ်ထားကြသည်။ သို့သော်လည်း ရွေးချယ်ရာတွင် မူကွဲများရှိနေသည်။

- ပထမဆုံးရွေးကောက်ဖို့ ကော်မတီတစ်ရပ်ဖွဲ့လိုက်တယ်။ ရွာသားတစ်ဦးချင်းမဲပေးတာထက် တစ်ရွာလုံးရဲ့ ယုံကြည်မှုကို အခြေခံတာဖြစ်လို့ မျှတပါတယ်။
- ပထမဆုံး ရွာသားတွေကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဈေးရောင်းဆိုင်လုပ် အလုပ်ကိုလိုက်ပြီး အုပ်စုလေးတွေ ဖွဲ့လိုက်တယ်။ အုပ်စုတစ်စုစီက လူနစ်ယောက်စီကိုရွေးပြီး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ခန့်လိုက်တယ်။
- ရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ ရွာသူကြီးတွေက စွမ်းရည်ရှိတယ်လို့ ထင်တဲ့သူတွေကို ရွေးလိုက်တယ်။
- အတွင်းရေးမှူးနဲ့ စာရင်းကိုင်တွေကို ဥက္ကဋ္ဌက ရွေးတာပါ။
- ကျေးရွာလူကြီးတွေ၊ ရာအိမ်မှူးတွေ၊ ဆယ်အိမ်မှူးတွေက ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေကိုလုပ်နိုင်ဖို့သူတွေကို ရွေးလိုက်တယ်။ ရွာလူကြီးတွေက သင့်တော်မယ့်သူတွေကို အရင်ဆုံး နာမည်စာရင်းပြုစုလိုက်တယ်။ အဲဒီထဲကမှ ရွာသားတွေက ရွေးပေးရတယ်။

ယင်းတို့၏အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာရှိလူအုပ်စုအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက ယုံကြည်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကလည်း လူမှုအုပ်စု အားလုံး (ဆင်းရဲသူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်း သူများ၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးအုပ်စုငယ်များ)ကိုလည်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင် ခွင့်ပြုကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သူ အုပ်စုတစ်ခုကသာ VDCအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရင် အတားအဆီးရှိကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

- ရွာထဲကဘယ်သူမဆို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဖွဲ့မှာမှတ်ပုံတင်ပြီး ရွာရန်ပုံငွေ တစ်ထောင် ထည့်ဖို့ပဲလိုတယ်။

VDCအဖွဲ့ဝင်များကို ယင်းတို့အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သီးခြားလူမှုရေးအုပ်စုအချို့တို့ကို ထောက်ပံ့ရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ရှိမရှိ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ဆင်းရဲသားများအတွက် ရည်ရွယ်ကြောင်းအများစုက ဖြေဆိုခဲ့ကြသည်

- ပိုင်ဆိုင်မှုအဆင့် သတ်မှတ်လိုက်တယ်။ အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးလူတွေကို ဦးစားပေးတယ်။ (အလားတူ ဖြေဆိုသူ ၅ ဦးရှိသည်)
- ကျေးရွာတွင် အုပ်စုစုခွဲလိုက်တယ်။ အဆင့် ၁၊ ၂၊ ၃ ဆိုပြီးတော့၊ အဆင့် ၄ကတော့ အထိခိုက်လွယ်ဆုံး အုပ်စုပေါ့။ ဒီတော့ သူတို့ကို ဦးစားပေးတယ်။

34 VDCသည် အကယ်စစ်စစ်အဖွဲ့၏ ကော်မတီသာဖြစ်သည်။ အစီရင်ခံစာတွင် ရပ်ရွာတစ်ရပ်လုံးမှ အဖွဲ့ဝင် အားလုံးကို ရည်ညွှန်းကာ အစီရင်ခံစာတွင် သုံးစွဲထားသည်။ VDCခေါင်းဆောင် သို့မဟုတ် တာဝန်ခံဆိုသည် ကိုမူ တကယ့်ကော်မတီဝင်များကိုသာ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်သည်။

35 ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော IPများမှာ Mercy Corps, Oxfam, HelpAge, Proximity Designs, CESVI, WHH/GRET, Action Aid/Thadar, and ADRAတို့ဖြစ်သည်

36 အဖွဲ့များကို အုပ်စုခွဲရာတွင် အခက်ကြုံရသော စစ်တမ်းအဖွဲ့ များကို LIFT၏ လမ်းညွှန်ချက်များက ပိုမိုအာဏာ အညီပေးနိုင်ပါသည်။ အချို့အဖွဲ့များမှာ LIFTမှတစ်ဆင့် အခြားအစီအစဉ်များက ထူထောင်ထားသည်။ ယင်းတို့ တွင် VDCများသည် ပြဿနာအတက်ဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် လယ်သမားအုပ်စုများ၊ အသေးစား ငွေကြေးအုပ်စုများ၊ အလုပ်နှင့်ငွေလွယ်သောအုပ်စုများ၏အလုပ်ကိုပါ တွဲဖက်လုပ်တတ်ကြသည်။ မူလက VDCများဟု အုပ်စုခွဲထားသော်လည်း အလုပ်နှင့်ငွေလွယ်သောအုပ်စုအဖြစ် ပြောင်းလိုက်ရသည်များလည်း ရှိသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းတို့၏အဓိကလုပ်ဆောင်မှုမှာ သောက်ရေကန်များမှ နန်းဖော်ခြင်းသာဖြစ်ပြီး ရေရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များမရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

- ဆင်းရဲတဲ့အိမ်ထောင်စုတွေကို မသန်မစွမ်းနဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုရှိတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေကို အမျိုးသမီးဦးစီးတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေကို ဦးစားပေးတယ်။
- ဆင်းရဲတဲ့ ထိခိုက်လွယ်တဲ့လူတွေ။
- အခြေခံကတော့ ဆင်းရဲတဲ့ ရွာသားတွေကိုပေါ့၊ ပြီးမှ အလယ်တန်းစားလူတွေကို ဦးစားပေးတယ်။
- အမျိုးသမီးဦးစီးတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေ။
- အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးအုပ်စုပေါ့၊ သူတို့ဘဝကို မြှင့်တင်ပေးဖို့ကို အဓိကရည်ရွယ်တာပဲလေ။

သို့သော်လည်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သောအခါတွင်မူ ဆင်းရဲသားများအတွက် အမြဲတမ်းမရည်ရွယ်ပေ။ တချို့ VDC တို့က ပစ္စည်းမည်မျှရှိသူ၊ မည်သည့် အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းရှိသူစသဖြင့် ဦးစားပေးကြသည်။ အချို့တို့ကမူ တရွာလုံးအတွက် အလုပ်လုပ်ကြသည်။

- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအတွက် အလယ်တန်းစားလူတွေကို အရင်ချေးလိုက်တယ်။ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို ချေးရင် ပြန်မဆပ်နိုင်မှာ ကြောက်လို့လေ။ သူတို့ကိုချေးပြီးမှ ဆင်းရဲသားတွေကို ချေးတယ်။
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်တဲ့ရွာသားတွေကတော့ အကျိုးအခံစားရဆုံးပဲထင်တယ်။
- လယ်သမားတွေပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့က မြေပဲမျိုးတို့၊ စပါးမျိုးတို့၊ မြေဩဇာတို့ကို ထောက်ပံ့ပေးတယ်။
- စိုက်ပျိုးရေးအုပ်စုပေါ့၊ သူတို့ကိုလည်ပတ်ရန်ပုံငွေကနေ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းနဲ့ ထုတ်ချေးတယ်လေ။
- လယ်သမားတွေ၊ ဝက်မွေးတဲ့သူတွေ၊ ပျံကျအလုပ်သမားတွေပေါ့။
- တရွာလုံးပေါ့၊ တရွာလုံးအတွက် အလုပ်လုပ်တာပဲဟာ။ (ဤကဲ့သို့ဖြေဆိုသူအများရှိသည်)

VDC၏ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်များကို LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အကြံပြုခဲ့ကြသည်များရှိသော်လည်း၊ အများစုမှာ ရပ်ရွာအစည်းအဝေးခေါ်ကာ တိုင်ပင်ခဲ့ကြကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်မှန်းချက်များကို မှတ်တမ်းတင် ထားသည်မှာ နည်းပါးပြီး၊ အများစုမှာ ရေးသားထားခြင်း ထုတ်ပြန်ထားခြင်းမရှိပေ။

VDCအဖွဲ့ဝင်အများစုကို ဘာသာရပ်အမျိုးမျိုးသင်တန်းပို့ချထားသည်ဟု ထွက်ဆိုကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားလယ်ယာပြင်ပစသည့် အသက်မွေးမှုပညာသင်တန်းများသာမက၊ ခေါင်းဆောင်မှု၊ စာရင်းကိုင်စသည့် VDCကို ဦးစီးရာတွင် လိုအပ်သော သင်တန်းများကို တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ တင်ပြခဲ့သော ဘာသာရပ်တို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ကြသည်။³⁷

- မြေဩဇာလုပ်နည်း၊ တိုင်းရင်းဆေးဖော်နည်း၊ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးလုပ်ငန်း၊ စက်ပြင်နည်း၊ စိုက်ပျိုးနည်း သင်တန်းတွေ။
- ခေါင်းဆောင်မှု၊ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု၊ အပင်ကာကွယ်ရေးသင်တန်းတွေ။
- စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ ပြဿနာဖြေရှင်းနည်းသင်တန်း။
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး။
- ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုသင်တန်း။
- သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်း၊ ရိတ်သိမ်းနည်းသင်တန်း။
- စာရင်းကိုင်၊ စာရင်းစစ်၊ မှန်လုပ်နည်း၊ မွေးမြူနည်း၊ စက်ချုပ်၊ မီးဖိုလုပ်ငန်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နည်း။
- ဆပ်ပြာချက်နည်း၊ မိုစိုက်ပျိုးနည်း၊ မြေယာဥပဒေ။
- လှေကားထစ်တောင်ယာစိုက်နည်း၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်း၊ ပန်းရံ။
- တိရစ္ဆာန်ဆေးကု၊ ခေါင်းလျှော်ရည်လုပ်နည်း၊ စက်ချုပ်၊ စပါးအထွက်တိုင်းတာနည်း။
- အာဟာရ။
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်နည်း။
- ပန်းစိုက်ပျိုးနည်း။
- ဒေသထွက်ကုန် ဈေးကွက်ဖန်တီးနည်း။
- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်း။
- မီးသတ်နည်း။

သင်တန်းများ ထိရောက်ကြောင်း ဆွေးနွေးသူများက တင်ပြကြသည်။³⁸

VDCများတွင် ကျေးရွာအာဏာပိုင်များ၊ ရာအိမ်မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူးများပါဝင်ကြပြီး လက်ရှိကျေးရွာခေါင်းဆောင်နှင့် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ VDCထူထောင်ခြင်းကြောင့် လက်ရှိအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထားမတွေ့ရပေ။ VDCအဖွဲ့ဝင်များကလည်း အခြားအဖွဲ့များ၊ ခေါင်းဆောင်များ၊ လက်ရှိတရားဝင် မဝင်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်သူများနှင့် မသင့်တင့်မှုများ၊ အငြင်းပွားမှုများ၊ တင်းမာမှုများမရှိကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် ၁၇ကြိမ် FGDဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရာတွင်လည်း ယင်းတို့ရွာရှိ VDCများသည်

ပြဿနာများ၊ ဝန်တိုမှုများ၊ မညီညွတ်မှုများကို မဖန်တီးကြောင်းထွက်ဆိုကြသည်။

VDCများသည် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ဦးတည်ကာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ရပ်ရွာသည် စည်းလုံး ညီညွတ်စွာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပေသည်။ VDCအဖွဲ့ဝင်များကို ယင်းတို့၏အဖွဲ့သည် ထိုသို့သော အပြောင်းအလဲများကို ဆောင်ရွက်ပေးမပေး မေးမြန်းသောအခါ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ကြောင်း အများစုက ဖြေကြားကြသည်။ ဖြေကြားချက်နမူနာတို့တွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- ဟုတ်ကဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ရွာအာဏာပိုင်တွေ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးတက်လာတယ်။
- လုပ်ငန်းအတွက်ဆုံးဖြတ်တဲ့အစည်းအဝေးတွေကို ရွာသားတွေကိုပါ ဖိတ်တော့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမှာ လူတွေပိုပြီးတော့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာကြတယ်။
- ဟုတ်ကဲ့၊ အဖွဲ့က ရွာသားတွေဆီက အကြံညွှန်ကိုအမြဲတောင်းတယ်။ ဒီတော့ ရွာသားအချင်းချင်း ညှိနှိုင်းမှုပိုကောင်းလာတယ်။
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ ရွာသားတွေပိုင်းပါဖို့ အဖွဲ့ကလို့ ဆော်ပေးတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမှာ လူငယ်တွေ ပါဝင်အောင်လည်း လို့ဆော်တယ်။

37 အစီအစဉ်တစ်ခုဖြင့် စဉ်ထားခြင်း၊ သတင်းပို့မှုအနည်းအများကိုလိုက်၍ စဉ်ထားခြင်းမဟုတ်။
 38 FGDတိုင်းလိုလိုတွင် ဤသို့ဖြေကြားကြသည်။ သူတို့မျှော်လင့်ထားသောအသိအမြင်ကျွမ်းကျင်မှုတို့ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရမရက် တိကျစွာစစ်ဆေးမထားမှန်း သိသာသည်။ သို့မဟုတ် သင်တန်းမှာ ထိရောက်သော ကြောင့် အားလုံးက နားလည်သွားပြီး ကျွမ်းကျင်အောင် သူတို့ဘာသာလေ့ကျင့်ခဲ့သောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

- ဟုတ်ကဲ့၊ ရပ်ရွာမှာလည်း ဆင်းရဲသားတွေကို ကူညီတဲ့အလေ့အထ ပိုရလာပါပြီ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းမှာလည်း ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်လာကြပါပြီ။

ဆွေးနွေးရာတွင် ရပ်ရွာစုပေါင်းဆုံးဖြတ်မှု၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ ရှိကြောင်း အုပ်စုအများစုက တင်ပြကြသော်လည်း အုပ်စုစုစုကမူ VDCသည် ရပ်ရွာစုပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို သက်ရောက်မှု မရှိကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

အဖွဲ့၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်း

LIFTအထောက်အပံ့ခံ စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်ထိ အဖွဲ့၏ဖွဲ့စည်းနိုင်စွမ်း၊ အဖွဲ့ဖြစ်ထွန်းမှု၊ ရေရှည်တည်တံ့မှုစသည်တို့နှင့် သက်ဆိုင်သောမေးခွန်းများကို မေးခဲ့သည်။ အနာဂတ်တွင် ပိုမိုတောင့်တင်းနိုင်ရန်အတွက် ယင်းတို့၏VDCကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ယေဘုယျ ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့် အားနည်းချက်ကို အားမြှင့်ပေးရမည်ဟု အုပ်စုတိုင်းက အမြင်မရှင်းလင်းကြပေ။ ဖြေဆိုကြသော အဖြေများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- အဖွဲ့က ၂ ပတ်တစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးပုံမှန်ကျင်းပဖို့လိုတယ်။
- လူငယ်တွေပါ ဆောင်ရွက်ဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ ဗဟုသုတနဲ့လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်မယ်။
- ရွာသားတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာအောင် လုပ်ဖို့ လိုတယ်။
- စွမ်းဆောင်ရည်တိုးတက်လာအောင် လုပ်ရမှာကတော့ အများကြီးပဲ။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဈေးကွက်တင်ရေး၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲရေး။
- အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ပိုညီညွတ်အောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်။
- စနစ်တကျအလုပ်လုပ်တတ်ဖို့ လိုတယ်။
- စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်တဲ့အဖွဲ့ ဖွဲ့ဖို့ လိုတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ပညာပေးဖို့ လိုတယ်။ စီမံခန့်ခွဲရေးစွမ်းရည်ရှိဖို့ လိုတယ်။
- ငွေကြေးအထောက်အပံ့ လိုတယ်။
- စီမံချက်ကောင်းတွေ ဆွဲတတ်ဖို့ လိုတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ယုံကြည်ဖို့၊ ညီညွတ်ဖို့ လိုတယ်။
- အဖွဲ့မှာက ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ ပိုရှိဖို့ လိုတယ်။
- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေပေါ့။
- ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု လိုတယ်။
- ရပ်ရွာအတွက် အလုပ်လုပ်ချင်တဲ့စိတ်ရှိဖို့ လိုတယ်။

ဤကိစ္စရပ်များတွင် စွမ်းရည်တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များရှိမရှိနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ အထောက်အပံ့ကို မျှော်လင့်မှုရှိမရှိ မေးမြန်းသောအခါ အများစုက ယင်းတို့တွင် စီမံချက်များမရှိသေးကြောင်း၊ LIFT မရှိသည့်နောက်တွင် အကူအညီကို မည်သူ့ထံမှမျှ မျှော်လင့်ထားခြင်း မရှိကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ အချို့ VDCများတွင်မူ စီမံချက်များရှိကြသည်။

- ဖွဲ့စည်းပုံအဆောက်အအုံကို ပိုကောင်းအောင်လုပ်ရမယ်။
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်လို့ အစိုးရဌာနတွေဆီ အထောက်အပံ့တောင်းမယ်။
- စီမံချက်ပြီးသွားရင် ဒီဒေသကကျေးရွာကော်မတီသွားရန် ဆက်သွယ်ပြီး အထောက်အပံ့ရအောင် လုပ်မယ်။

VDCအဖွဲ့ဝင် ၅ ဦးကမူ ဒေသခံNGOများထံမှ အထောက်အပံ့ရမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်းပြောဆိုကြသည်။

VDCတိုင်းကို ဆွေးနွေးရာတွင် မျှော်မှန်းချက်များ၊ ပန်းတိုင်များ ချမှတ်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် အုပ်ချုပ်မှု၊ စီမံချက် ရေးဆွဲခြင်း၊ ငွေကြေးစီမံချက်ခွဲခြင်း၊ စာရင်းကိုင်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှု၊ ရပ်ရွာနှင့်ဆက်သွယ်သတင်းပို့မှု၊ အစိုးရနှင့် ဒေသန္တရအာဏာပိုင်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ အခြားကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု စသော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်များနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်အများကပင် ယင်းတို့၏အဖွဲ့၏ မျှော်မှန်းချက်၊ ပန်းတိုင်၊ ခေါင်းဆောင်မှု၊ အုပ်ချုပ်မှု၊ စီမံချက်ရေးဆွဲမှုတို့မှာ အားနည်းကြောင်း၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုမှာ လုံလောက်ကြောင်း၊ ခိုင်မာကြောင်း၊ လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုတို့မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လုံလောက်ကြောင်း၊ ရပ်ရွာကို သတင်းပို့ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ခြင်းတို့မှာ အားသာချက်အဖြစ်ပင်ရှိနေကြောင်း အကဲဖြတ်ကြသည်။ အစိုးရ၊ ဒေသအာဏာပိုင်၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ အခြား ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင်မူ အားနည်းသည်မှ အားသာသည်အထိ အမျိုးမျိုးအကဲဖြတ်ကြသော်လည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမရှိပေ။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ချက်

အခြားရွာတွင် VDCတဖွဲ့ထူထောင်မည်ဆိုပါက အသုံးဝင်နိုင်မည့်သင်ခန်းစာများ ဖော်ထုတ်နိုင်မှုရှိမရှိ အဖွဲ့ဝင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖြေအများစုမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှု၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့် သက်ဆိုင် နေသည်။ အခြားအဖွဲ့အမျိုးအစားများက ဖော်ထုတ်သော သင်ခန်းစာများနှင့် အများအားဖြင့် မထူးခြားလှပေ။ ပိုမိုတိုင်းစားဖွယ်ကောင်းသော အဖြေများကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။ (ယင်းတို့ကို သင်ခန်းစာဟု သတ်မှတ်ရန် သင့်ကောင်းမှသင့်ပေမည်)

- အမျိုးသမီးတွေပိုပါဝင်ဖို့လိုတယ်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အများသဘောနဲ့ချမှတ်ဖို့လိုတယ်။
- စီမံချက်တွေကို အားလုံးမြင်သာရမယ်။
- ပြဿနာတွေကိုအမြန်ဆုံးဖြေရှင်းရမယ်။
- ဘယ်သူ့ကိုချေးငွေအရင်ပေးရမလဲလို့ ဆုံးဖြတ်ရာမှ ပြဿနာတွေရတယ်။ အဲဒီအုပ်စုကို ဘာလို့အရင် ချေးပေးရလဲဆိုတာ ကျန်တဲ့လူတွေ သဘောပေါက်အောင်လုပ်ရတယ်။ ရသင့်တဲ့သူတွေကို မဲစနစ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်တာ ပိုကောင်းမယ်။
- လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခင် ရပ်သူရွာသားအားလုံးရဲ့ သဘောတူမှုကိုရယူရမယ်။
- ကော်မတီဝင်တွေကို သေသေချာချာရွေးရမယ်။
- ခေါင်းဆောင်က လူတွေပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးသင့်တယ်။
- သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ဖို့ လုပ်ငန်းမှတ်တမ်းတွေကို တိတိကျကျရေးထားရမယ်။

- ရွာသားတွေရဲ့ ထင်မြင်ချက်နဲ့သက်သာချောင်ချိရေးကို VDCတွေက စဉ်းစားဖို့ကလည်း အရေးကြီးတယ်။
- အဖွဲ့တွေမှာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို ရေးဆွဲထားဖို့လိုတယ်။
- အများဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရမယ်။
- အဖွဲ့မှာ ပြတ်သားတဲ့ရည်မှန်းချက်တွေရှိရမယ်။
- တာဝန်ခံတွေက ရပ်ရွာကိစ္စကို တကယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့လူတွေ ဖြစ်ရမယ်။ ရွာမှာ အကြာကြီးနေခဲ့တဲ့လူ ဖြစ်ရမယ်။

အနာဂတ်အတွက် စီမံချက်များ

နောက်ဆုံးတွင် VDCအဖွဲ့ဝင်များကို ယင်းတို့၏အနာဂတ်စီမံချက်များကို မေးမြန်းပြီး လက်ရှိအနေအထားနှင့် လုပ်ငန်းများအပြောင်းအလဲရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ထားမထား မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့ ၃ပုံ၃ပုံခန့်က အနာဂတ်အတွက် စီမံချက်များရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ အများစုမှာမူ မရှိကြပေ။ လောလောဆယ်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ဆက်လက်ထောက်ပံ့သွားရန်လိုအပ်မည်ဟု ဖြေခဲ့ကြသည်။ သို့သော် အဖွဲ့အနည်းငယ်ကမူ နောင်အချိန် တစ်ချိန်တွင် ယင်း၏အကူအညီကို လိုအပ်တော့မည်မဟုတ်ကြောင်း မျှော်မှန်းချက်ထားရှိကြသည်။

- ခုလောလောဆယ်တော့ ဘာမှမစီမံနိုင်သေးဘူး။ လက်ထဲမှာရန်ပုံငွေရှိမှ စီမံနိုင်မှာလေ။
- လက်ရှိအဖွဲ့ကို အကြာကြီးလိုဦးမယ်။ သူတို့ဆိုက သင်စရာတွေအများကြီးရှိနေတယ်။
- လက်ရှိအဖွဲ့ကို ရွာမှဆက်ရှိနေစေချင်တယ်။
- တခြားအလှူရှင်တွေနဲ့ စမ်းပြီးဆက်သွယ်မယ်။
- ၁၀ နှစ်လောက်ဆိုရင် ဒီအဖွဲ့လည်း အောင်မြင်ပြီလို့ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေကိုတော့ ရပ်လို့မဖြစ်ဘူး။
- ပညာပေးရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ စီမံချက်တွေရှိတယ်။ အဖွဲ့ကနောက် ၁၀နှစ်လောက်လုပ်ရဦးမယ်။
- ရွာမှာရေပိုရရှိအောင် လုပ်ဖို့ရည်မှန်းထားတယ်။
- နောက် ၅ နှစ်မှာတော့ သီးခြားအဖွဲ့ဖြစ်ဖို့ မျှော်လင့်တယ်။
- ၃ နှစ်အတွင်းမှာ သီးခြားအဖွဲ့ဖြစ်မယ်လို့ ထင်တယ်။
- နောက်နှစ်ဆိုရင် သီးခြားရပ်တည်နိုင်မယ်လို့ ထင်တယ်။
- ၂၀၁၇ ခုနှစ်လောက်ဆိုရင် သီးခြားရပ်တည်နိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်တယ်။
- လျှပ်စစ်မီးရအောင် လမ်းတွေ တံတားတွေပြန်ဆောက်နိုင်အောင် လုပ်ငန်းတွေကိုတိုးချဲ့သွားချင်တယ်။
- လောလောဆယ်တော့ ရွာမှာရှိမှဖြစ်မယ်။ နောက် ၅ နှစ်ဆိုရင်တော့ မလိုတော့ဘူး။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် FGDများကျင်းပခြင်း

VDCကို ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးက ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းကပင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထား ကြသည်။ အမှန်မှာ ထိုသို့မဟုတ်သော ကြောင့် FGDတွင်ပါဝင်ခဲ့သော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကို VDCနှင့် ပတ်သက်သောသူတို့၏အမြင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ တစ်ရွာလုံးက အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သည်ဟု ယူဆကြသော်လည်း အဖွဲ့နှင့်လုံးဝပတ်သက်မှုမရှိသူများရှိနေကြောင်း ဆွေးနွေးသူများထံမှသိရသည်။

နမူနာကောက်ယူသော ရွာ၁၇ရွာမှ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် FGD၁၇ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာတွင် VDC၏လုပ်ရပ်မှာ ကောင်းမွန်ကြောင်းဖြေကြားကြသည်။ VDCသည် အဖွဲ့ဝင်များကို အထောက်အကူပေးရုံသာမက ရပ်ရွာကိုပါ အကျိုးပြုကြောင်း အများစုကဖြေကြားသည်။ နှစ်ဦးကမူ မိသားစုလုပ်ငန်းဖြင့် အလုပ်များနေကြောင်းဖြေကြားခဲ့ပြီး အုပ်စုတစ်စုကမူ VDCအကြောင်းကိုလည်း များစွာမသိသည့်အပြင် စိတ်ဝင်စားမှုလည်း များစွာမရှိပေ။ တစ်ယောက်ကမူ VDCသည် အဖွဲ့ဝင်အသစ်များကို လက်မခံဟုဆိုသည်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူအားလုံးက VDCသည် ရပ်ရွာတွင် ပြဿနာများ၊ သွေးကွဲမှုများကို မဖန်တီးခဲ့ကြောင်း ပြောဆို ကြသည်။ ထို့အတူ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများလည်း မလိုမုန်းထားမှုမရှိကြောင်း ဖြေကြားသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ VDCသည် ရပ်ရွာကို စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်အောင်၊ ဆုံးဖြတ်တတ်အောင် မည်သို့ ပြုပြင်ခဲ့ခြင်းရှိမရှိကို အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူ များအား မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူအများစုက ထိုသို့ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားကြသည်။ ၎င်းကသာ ရပ်ရွာအတွင်း၌ လူမှုရေး အရင်းအနှီးကို VDCကဆောင်ရွက်နေခြင်းမရှိဟု ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများထံမှ အကောင်းမြင်သောအဖြေများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- ရပ်ရွာက ပိုစည်းလုံးလာတယ်။ နည်းပညာတွေကိုမျှဝေပေးတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းဖို့ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးကြတယ်။
- ဟုတ်တယ်။ VDCအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ကျေးရွာအာဏာပိုင်တွေ ပူးပေါင်းပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်အောင် VDCက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ အစည်းအဝေးခေါ်ရင် ရွာသားတွေကိုပါဖိတ်တော့ လူတွေရဲ့ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို တိုးတက်လာတာပေါ့။
- VDC က ရွာသားအချင်းချင်းပိုစည်းရုံးအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကိုလည်း အဖွဲ့ဝင်များနည်းတူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်စီမံချက်၏ အထောက်အပံ့မရှိတော့မည့် နောင်အချိန်တွင် VDCစနစ်ရှိနိုင်မနိုင် ထင်မြင်ချက်ကိုမေးမြန်းခဲ့သည်။ VDC၏အနာဂတ်အတွက် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူ အများစုက အကောင်းမြင်တတ်ကြသည်။ ၎င်းကသာ VDCဆက် ရပ်တည်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ယုံကြည်ကြသည်။ တစ်အုပ်စုကဆိုလျှင် ဆက်ရှိနေမည်ဖြစ်သော်လည်း စီမံချက်မှ အထောက်အပံ့မရပါက အားနည်းလာမည်ဟု ထင်မြင်သည်။ သို့သော် အုပ်စုအများစုက VDCဆက်ရှိနေမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ထိုသို့ယုံကြည်ကြခြင်းမှာ VDC၏ခေါင်းဆောင်မှုတောင့်တင်းခြင်း၊ ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးထံမှ ထောက်ပံ့မှုကိုရရှိခြင်း၊ ဆောင်ရွက်နေသော လှည့်ပတ် ရန်ပုံငွေ၏ အောင်မြင်မှုတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

- VDCကတော့ ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုတောင့်တင်းလို့ ဆက်ရှိနေမှာပဲ။ ဒေသခံတွေဖြစ်သော သူတို့က ရပ်ရွာကိုအမြဲအကြံပေးနိုင်တယ်။ လုပ်ငန်းကို ထိရောက်အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်တယ်။
- ကျေးရွာအာဏာပိုင်တွေ အဖွဲ့ကော်မတီဝင်တွေ၊ ရွာသားတွေပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသမျှတော့ ရန်ပုံငွေတိုးတက်နေပြီး အဖွဲ့လည်းဆက်တည်တံ့နေမှာပါ။
- အဖွဲ့ကအရင်းအနှီး အတော်စုမိပြီးတော့ လုပ်ငန်းတွေကလည်း ချောမွေ့နေတယ်။
- ငွေချေးတဲ့လုပ်ငန်းတွေက လည်ပတ်နေပြီလေ။

- အဖွဲ့က ရန်ပုံငွေရှိနေပြီဆိုတော့ သေသေချာချာလုပ်ရင် တာရှည်ခံနိုင်တယ်။
- လောလောဆယ်မှာတော့ ဒီအဖွဲ့ကို လုပ်ပတ်ဖို့ ရန်ပုံငွေကော စွမ်းရည်ကော ရှိနေတာကိုး။
- ရပ်ရွာနဲ့အတူတူလုပ်တော့ ရပ်ရွာကလည်း ပြန်ထောက်ပံ့နိုင်တာပေါ့။

အခြားရွာအနည်းငယ်မှ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကမူ ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖက်အဖွဲ့က ရန်ပုံငွေဆက်လက် မထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကြောင့် VDCဆက်လက်တည်တံ့မည်မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။

လုပ်အားနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်သော အုပ်စုများ

လုပ်အားနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်သော အုပ်စု(CfW) အဖွဲ့ ၈ဖွဲ့၏အဖွဲ့ဝင်များနှင့်FGDဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။³⁹ အလားတူ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့်လည်း FGDကြိမ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ဤအုပ်စုလုံးကို ချဉ်းကပ်မှုအဖွဲ့ မှ တည်ထောင်ထား သည်။ ဥဖွဲ့မှာ လမ်းဖောက်ရန် ဖြစ်ပြီး၊ ၅ဖွဲ့မှာ ရေကန်ပြန်ဖော်ရန် ဖြစ်သည်။ ဤအဖွဲ့အားလုံးကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အဖွဲ့၏ စိတ်ကူးဖြင့်ဖွဲ့ထားသည်။

တဖွဲ့မှလွဲ၍ ကျန်ကော်မတီဝင်များကို ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးဖြင့် ရွေးကောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အားလုံးကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့၏ စိတ်ကူးဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ခြွင်းချက်မှာ ထိုကော်မတီကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး က ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများက ဤသို့ရွေးချယ်ထားခြင်းကို မျှတသည်ဟု ယုံကြည်ကြ သည်။

ဆွေးနွေးသူများအနေဖြင့် တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများသည် အုပ်ချုပ်သူများဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ဤအစီအစဉ်တွင် အလုပ်လုပ်သူများဖြစ်သည်ကို သေချာစွာမခွဲခြားနိုင်ပါ။ သို့သော် ဆွေးနွေးကြသောအဖွဲ့ဝင်များသည် ကော်မတီဝင် များဖြစ်ကြောင်းကို အဖြေများအရ သိရသည်။ ထို့အတူ ဆွေးနွေးသူများသည် မေးမြန်းရာတွင် လည်းကောင်း၊ အဖြေများကို မှတ်တမ်းတင်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးက အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်အလုပ်လုပ်ခွင့် ရမရ ကို လည်းကောင်း၊ အစီအစဉ်တွင် အဆင်းရဲဆုံးသောသူများကိုသာ ပါဝင်ခွင့်ပြုထားခြင်း ဟုတ်မဟုတ် ကိုလည်းကောင်း ရှင်းလင်းစွာမသိနိုင်ပါ။ အလုပ်လုပ်လိုသူ(မြေတူးခြင်း သို့မဟုတ် မြေသယ်ခြင်းစသည်)မှန်သမျှကို အလုပ်ပေးမပေး ဆိုသည်ကို မသိရသဖြင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူကို ရွေးချယ်ရာတွင် စံများမရှိကြောင်း သိရသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် ကော်မတီဝင်များထံမှ လုပ်ခနှင့်ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားကြောင်းသိရှိရသည်။ ကော်မတီသည် အလုပ်သမားများကို လုပ်ခမုန်မမုန် ပေးမပေး သံသယရှိကြောင်း ဆွေးနွေးသူက တင်ပြထားသည်။ သို့သော် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများကမူ မကြေမလည်ဖြစ်ခြင်း မလိုမုန်းထား ဖြစ်ခြင်းစသည်တို့ကို တင်ပြခြင်းမရှိပါ။ ရေကန် သို့မဟုတ် လမ်းသည် တစ်ရွာလုံးကို အကျိုးပြုသဖြင့် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးက သာမန်အားဖြင့် ဤလုပ်ငန်းကို ထောက်ခံကြကြောင်းကိုသာ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ဤကော်မတီများသည် အမြဲတမ်းအုပ်စုများ မဟုတ်သောကြောင့် ရပ်ရွာတွင် သွေးခွဲခြင်း အခြားလက်ရှိအဖွဲ့များနှင့် အဆင်မပြေခြင်းများလည်း သာမန်အားဖြင့် မရှိပေ။

ဤအဖွဲ့ ဆက်လက် တည်ရှိမည် မရှိမည်ကို မေးမြန်းသောအခါ အဖွဲ့ဝင်များကော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများပါ အဖြေပြုမျိုးလုံးကိုပေးခဲ့ကြသည်။ လူတစ်ဝက်က CfWစီမံချက်သည် ပြီးဆုံးပြီဖြစ်သောကြောင့် အဖွဲ့မှာ ဆက်လက် မလုပ်ရှားတော့ကြောင်း၊ နောက်ထပ် ဆက်လက်လုပ်ရှားရန် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ငွေထောက်ပံ့ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အချို့စီမံချက်များမှာ ဆောက်လုပ်ပြီးလုပ်ငန်းများကို ထိန်းသိမ်းရန်သာဖြစ်သော်လည်း အချို့မှာ လုပ်ငန်းသစ်များကို ဆောင်ရွက်ရန်မျှော်လင့်နေကြသည်

- ကျွန်တော်တို့ကလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို သိနေပြီဆိုတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ဆက်လုပ်သွားနိုင်ပြီ။
- လက်ရှိလုပ်ငန်းတွေကို ဆက်လုပ်ပြီး ရေကန်ကို ထိန်းသိမ်းသွားမယ်။
- တတ်နိုင်သလောက် လုပ်ငန်းဆက်လုပ်ချင်ပေမယ့် ဘတ်ဂျက်အကန့်အသတ်ရှိနေတယ်။
- ဒီလုပ်ငန်းက ဘယ်တော့မှ ဆုံးမှာမဟုတ်ဘူး။
- ဒီရေကန်ကို ဆက်ပြီးထိန်းသိမ်းသွားဖို့ ရည်ရွယ်တယ်။
- ငွေကြေးနဲ့နည်းပညာရှိရင်တော့ လုပ်ငန်းဆက်လုပ်သွားချင်တယ်။

ယင်းတို့၏အဖွဲ့များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသူများက ရပ်ရွာအတွက် ယင်းတို့၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဂုဏ်ယူလေ့ရှိကြသည်။ CfWအဖွဲ့များသည် အမြဲတမ်းအဖွဲ့အဖြစ်ထူထောင်ထားခြင်း မဟုတ်သော်လည်း သင်တန်းအနည်းငယ်မျှသာ ပေးထားခြင်းသို့မဟုတ် လုံးဝမပေးထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်အားထက်သန်နေကြသည်။ သို့သော် အနာဂတ်အတွက် စီမံချက် ခိုင်ခိုင်မာမာရှိမရှိကို မေးမြန်းသောအခါ သူတို့၏ရေကန်များ လမ်းများကို ထိန်းသိမ်းရန် အခြားNGOထံမှ အကူအညီတောင်းရန်မှလွဲ၍ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ စီမံချက်လုံးဝမရှိသူက များသည်။

CfWလုပ်ငန်းများအတွက် စည်းရုံးခြင်း၊ အလုပ်သမားများကို လုပ်ခပေးခြင်းစသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ သည်။ ကော်မတီများသို့ မည်သို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်၊ မည်သည့်နှုန်းဖြင့် လုပ်ခပေးချေသင့်သည်၊ ရပ်ရွာမှ ငွေမည်မျှ ရသင့်သည်တို့ကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့သည်။ ဤကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များကသာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း အများစုက ဖြေကြားခဲ့ကြသည်

- IDEကနန်းကိုသတ်မှတ်ပေးတယ်။ မြေကျင်းကို ၄၀၀၀/-ပေးတယ်။
- မြေတကျင်းကို ၄၀၀၀/-ပေါ့။ ဒါသူတို့သတ်မှတ်ပေးတာလေ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက နေ့စားလုပ်ခကိုတိုးတောင်းတော့ ၅၀၀ တိုးပေးတယ်။
- ဘယ်လောက်အလုပ်ပြီးရင် ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ပေးရမယ်လို့ IDEကဆုံးဖြတ်တယ်။
- တစ်နေ့၂၀၀၀/-ပေးပေမယ့် ရက်အတွက်ဘယ်လောက်ရသင့်တယ်ဆိုတာ ရပ်ရွာကဆုံးဖြတ်တယ်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ပြီးသောအလုပ်ကိုလိုက်၍ ငွေပေးခြင်းဖြစ်သည်။ (ဥပမာ-တူးသော/သယ်သော မြေထုထည် အလိုက်)မိန်းမများသည်လည်း ယောက်ျားများရသည့်နှုန်းအတိုင်း ရမရနှင့် ဤသို့ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အဖွဲ့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိမရှိကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ မိန်းမများသည် ယောက်ျားများရသည့်အတိုင်း ရရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဆွေးနွေးသူများက နက်နက်နံနံ စူးစမ်းမှုများမပြုလုပ်ခဲ့ဘဲ၊ "ဟုတ်ကဲ့"ဟုသော် လည်းကောင်း၊ လုပ်ဝမရေးဘဲသော်လည်းကောင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။

39 မူလက ဤထံမှ ဥဖွဲ့ကို VDC ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဒေသခံအတိုင်ပင်ခံက စစ်တမ်းကိုအကျဉ်းချုပ်ရေး သောအခါမှ ကန်ဖော်ရန်အတွက် ပရောဇေမီတီဒီဇိုင်းက ငွေနှင့်အလုပ်ဖလှယ်ရန် သက်သက်အတွက် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်များရော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများပါ ကျေးရွာအတွင်းတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်သော်လည်းကောင်း သွေးကွဲမှုများနှင့် သော်လည်းကောင်း ပြဿနာများမရှိကြောင်း တင်ပြကြသည်။

အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်း

CFWအဖွဲ့၏အနက် ၂ ဖွဲ့သာ သင်တန်းပေးခံရကြောင်း သိရှိရသည်။ တစ်ဖွဲ့မှာ လုပ်အားခစာရင်းများကို မည်သို့ မှတ်တမ်းတင်ရမည်ကို လည်းကောင်း၊ သူတို့ဖောက်လုပ်ခဲ့သောလမ်းကို မည်သို့ထိန်းသိမ်းရမည်ကိုလည်းကောင်း သင်တန်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ဖွဲ့မှာ ရေကန်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သင်တန်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန်ဖွဲ့မှာ ဘာသာသင်တန်းပေးခြင်းမခံရသော်လည်း စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စာရင်းကိုင်သင်တန်းများ တက်လို ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ဤသို့သင်တန်းမပေးခြင်းမှာ ဤအဖွဲ့များသည် လုပ်အားစုဆောင်းရန်၊ လုပ်ငန်းစာရင်း ထိန်းသိမ်းရန်၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်အားခပေးချေရန်သာ တာဝန်ရှိသောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ဤအဖွဲ့များတွင် အထွေထွေဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စီမံချက်များမရှိကြပေ။ သတ်မှတ်ထားသောအလုပ်ကိုပြီးစီးအောင် လုပ်ရန်သာရှိသည်။ (ရေကန်နှင့် လမ်းများ) ဤစီမံချက်များကိုလည်း ဆိုင်ရာလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့တို့က ရေးဆွဲခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ အဖွဲ့များက ယင်းတို့သည် မျှော်မှန်းချက်များ ပန်းတိုင်များ ချမှတ်ခြင်း၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့တွင် အားနည်းကြောင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်မှတ်ခြင်းသည် ဤအဖွဲ့များကိုတည်ဆောက်ရာတွင် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက်မရည်ရွယ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ရာတွင် အနည်းငယ်မျှသာ ထောက်ပံ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)အုပ်စုများ

နမူနာကောက်ယူခဲ့သောအဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့သည် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)ကို စီမံခန့်ခွဲနေကြသည်။ ဤအဖွဲ့များ ကို LIFT၏စီမံချက်အောက်တွင် ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။⁴⁰ ယင်းတို့၏ အရင်းမပျောက်ရန်ပုံငွေအဖြစ် ချေးငွေ များကိုထုတ်ပေးခဲ့ပြီး၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ရေစုပ်စက်၊ လယ်သုံးကိရိယာများ၊ လယ်ထွန်စက်တစ်စီး တို့ကိုသာ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် မွေးကောင်များကို အခမဲ့ထုတ်ပေးပြီး သားပေါက်များကို အဖွဲ့သို့ ပြန်သွင်းရသည်။ ယင်းသားပေါက်တို့ကို အဖွဲ့က အခြားအိမ်ထောင်စုများသို့ ပြန်ထုတ်ပေးသည်။ အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့သည် လက်သုံးကိရိယာများကို စပါးမျိုးများ၊ မြေဩဇာများနှင့်အတူ ထုတ်ပေးပြီး သီးနှံများ၊ သီးနှံရောင်းချ ငွေဖြင့် လက်သုံးကိရိယာများထပ်ဝယ်ကာ အခြားအိမ်ထောင်စုများ အသုံးပြုရန် ထုတ်ပေးသည်။⁴¹ ရေစုပ်စက်များ ကိုလည်း ရေတင်သွင်းနိုင်ရန် ငှားပေးသည်။ လယ်ထွန်စက်အုပ်စုကို လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအုပ်စုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များကိုသာမက ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကိုပါ လယ်ထွန်စက်ငှားပေးသည်။ ငှားခ အများစုကို ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် ပြုပြင်ရန်အတွက် အသုံးပြုသည်။

အဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ လုံးကို LIFT လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏အစီအစဉ်ဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီများကို ရပ်ရွာကရွေးချယ်ထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း တစ်ဖွဲ့ကိုမူ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ခန့်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရွေးချယ် ပုံမှာ မျှတသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက ယူဆကြသော်လည်း ကျန်ရွာသူရွာသားတိုင်းက မယူဆကြပါ။ ဆွေးနွေးပွဲ ၂ ခု တွင် ရွေးကောက်ပုံမှာ မမျှတကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူတို့က တင်ပြခဲ့ကြသည်။ အကြောင်းမှာ သူဆင်းရဲများနှင့် မြေမဲ့ယာမဲ့များကို အကျိုးဝင်ဟု မယူဆသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤအဖွဲ့များတွင် မတူညီသောရည်မှန်းချက် ၂ ခုဖြင့် လုံးဝခြားနားသော လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ၂ မျိုးကို တွေ့ရှိရသည်။ တမျိုးမှာ မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသူတို့ကိုသာ ဦးတည်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေမရှိဘဲ မွေးမြူနိုင်သည့် ဝက်များကိုထုတ်ပေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် အိမ်နောက်ဖေးခြံများနှင့် အလွန်သေးငယ်သောမြေကွက် များတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် ထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အခြားအဖွဲ့တစ်ခုမှာ လယ်သမားများ၊ မြေပိုင်ရှင်များကို ကျွဲများ၊ လယ်ထွန်စက်များထုတ်ပေးကာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို တိုးချဲ့စေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အဖွဲ့ဝင်များကို ကန့်သတ်ထားသဖြင့် အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက မကျေနပ်ကြောင်းပြောဆို သည်မှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပေ။

ယေဘုယျအားဖြင့် ရပ်ရွာရှိအခြေအနေကောင်းသူများက လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များက အဆင်းရဲဆုံးနှင့် အလိုအပ်ဆုံးသူတို့ကိုရည်မှန်းကာ ထောက်ပံ့သည်ကိုမကန့်ကွက်ကြပေ။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲသားများနှင့် မြေမဲ့ယာမဲ့များကမူ အခြေအနေကောင်းသည့် အိမ်ထောင်စုများကို ထောက်ပံ့ရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော အဖွဲ့ကို မကျေနပ်ကြပေ။

- ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ သူတွေပဲ ကျွဲဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံကြတယ်။
- မြေရှိတဲ့ရွာသားတွေပဲ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်တယ်။

ပစ္စည်းကို အလှည့်ကျ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းကို အဖွဲ့ဝင်များကကျေနပ်ကြသည်။ “မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ချေးငွေ တွေကို အဖွဲ့ဝင်တွေကို အစဉ်လိုက် ထုတ်ပေးတယ်” သို့သော်လည်း ဤအဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့တွင် စည်းမျဉ်းအမျိုးမျိုး လုပ်နည်းကိုင်နည်း အမျိုးမျိုးဖြစ်နေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပစ္စည်းထောက်ပံ့ပုံ၊ ငွေပေးပုံ၊ ငွေမပေးနိုင်သူကို ဆက်ဆံပုံမတူညီကြပေ။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်အုပ်စုတွင် အဖွဲ့ဝင်များကို ရေစုပ်စက်သာမက မျိုးစေ့များ၊ လက်သုံးကိရိယာများပါ ထုတ်ပေးသည်။ စိုက်ပျိုးရာသီအကုန်တွင် အဖွဲ့ဝင်များက ရေစုပ်စက်နှင့် ငွေကိုပြန်သွင်းသည်။ လယ်ထွန်စက် အုပ်စုက လယ်ထွန်စက်ကို တင်ဒါပေးသည်။ တင်ဒါအောင်မြင်သူသည် လယ်ထွန်စက်ကို အသုံးပြုနိုင်သော အနေအထားဖြင့် ပြန်အပ်ရသည်။ “၄၀%ကို လယ်ထွန်စက်ပြန်ပြင်ဖို့သိမ်းထားတယ် ပိုရင်တော့ ရပ်ရွာထဲက ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို ၃%အတိုးနဲ့ ထုတ်ပေးတယ်”။

ဝက်မွေးမြူသည့်အုပ်စုက ယင်းတို့၏စည်းကမ်းများကို အသေးစိတ်ရှင်းပြသည်။ ၄၄ အဖွဲ့ဝင်များသည် ထုတ်ပေးသော ငွေဖြင့် ဝက်မဝယ်မီ ဝက်ခြံ အရင်ဆောက်ရန် လိုအပ်သည်။ ၁၀လအတွင်း ချေးငွေနှင့်အတိုးကို ပြန်ဆပ်ရသည်။ ပြန်ဆပ်နိုင်ပါက မည်သို့ဖြစ်သည်ကို ဆက်လက်ဖော်ပြသည်။

“ငွေပြန်ဆပ်တာနောက်ကျမယ်ဆိုရင် ခေါင်းဆောင်တွေကို ရှင်းပြရမယ်၊ ရွယောက်အုပ်စုထဲက တစ်ယောက်က ငွေမသွင်းနိုင်ရင် သူ့ကိုယ်စား ကျန်တဲ့သူတွေက သွင်းပေးရမယ်။ ဝက်သေသွားရင်တောင် ချေးငွေအားလုံးကို ပြန်ဆပ်ရတယ်၊ ၂၀၊ ၃၀လောက်တော့ အချိန်ထပ်တိုးပေးတာပေါ့။ တစ်နေ့တုန်းက အဖွဲ့က ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က ပြောတယ်၊ သေသွားတဲ့ဝက်တွေအတွက် ငွေ ၂၀၀၀/- လျော့ပေးမယ်၊ ဒါကိုလည်း ဒီအုပ်စုကိုမအောင်မြင်ဘူးလို့ တင်ပြပေးမယ်”

40 ရွာရွာကိုရှေးကာ Action Aid၏ “ဖရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် အသက်မွေးမှုစနစ်များအတွက် ဒေသခံများကိုစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း” စီမံချက်တွင်ပါဝင်စေသည်။ အခြားအဖွဲ့များကို SWISSAID Mercy Corps, ADRAတို့၏ စီမံချက်များအရ ဖွဲ့ခဲ့သည်။
41 ဤသတင်းအချက်အလက်အားလုံးကို FGDတို့တွင် အဖွဲ့ဝင်တို့က တင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အတိုးအလျှော့သည် အဖွဲ့၏အောင်မြင်မှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို ညွှန်ပြနေသည်ဟူသော အချက်ကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့၂၅၅တွင် အဖွဲ့ဝင်ဦးရေမှာမူလအတိုင်းရှိပြီး တစ်ဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အသစ်များကို ဝင်ခွင့်ပြုလိုက် သဖြင့် ဦးရေတိုးတက်လာသည်။ ကျန်၂၅၅တွင် ထွက်သွားကြသဖြင့် အဖွဲ့ဝင်လျော့သွားသည်။ တစ်ဖွဲ့တွင် ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အဖွဲ့ကအဖွဲ့ဝင်များကို အထောက်အပံ့အနည်းငယ်သာ ပေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည် (မြေမဲ့ယာမဲ့များပါဝင်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်အုပ်စု)⁴²

အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများသည် ထိရောက်မှုရှိသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များကယုံကြည်ကြသည်။ သို့သော် အခြားထင်မြင်ချက်များကိုလည်း ဖော်ပြကြသည်

- အထောက်အပံ့ကလုံလုံအောင်နေတာနဲ့ ကိုက်ညီတယ်။(ဤသို့ပြောဆိုသူဦးရေသေးသည်)
- ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းပုံးတွေ၊ မျိုးစေ့တွေ၊ မြေဩဇာတွေ၊ သင်တန်းတွေက အသုံးဝင်တယ်။
- စီမံချက်က ပိုကောင်းတဲ့မျိုးစေ့တွေကို ပေးဖို့ကောင်းတယ်။
- လယ်ထွန်စက်ကိုငှားတော့ ငွေဝင်တာပေါ့၊ ပြီးတော့ ကိုယ့်လယ်တွေမှာလည်းသုံးလို့ရတယ်လေ။
- ပိုက်ဆံလောက်အောင်ပေးရင်တော့ ဝက်နှစ်ကောင်ဝယ်နိုင်မှာပေါ့၊ ဒါဆိုသားပေါက်တွေ ဖောက်နိုင် တာပေါ့၊ ခုတော့ တစ်ကောင်စာပဲရတယ်။

သို့သော်လည်း အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကမူ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများထုတ်ပေးလျှင် ပိုထိရောက်မည်ဟု အကြံပေးသည်။

အဖွဲ့မှ ထောက်ပံ့မှုသည် ယင်းတို့၏အသက်မွေးမှုကို တိုးတက်စေပြီး ဝင်ငွေများစေသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်အများစုက ထင်မြင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက အဖွဲ့၏သက်ရောက်မှုမှာ သိပ်မရှိဟုဆိုသည့်အပြင် အဖွဲ့ဝင် နှစ်ဦးကလည်း အသက်မွေးမှုတိုးတက် မတက်မှာ မွေးထားသည့်အကောင်များ အသက်ရှင်မှုအပေါ် မူတည်မည်ဟု ဆိုသည်

- ဝက်တွေမသေရင်တော့ အိမ်ထောင်စုအခြေအနေကောင်းမှာပေါ့ဗျာ။
- ထုတ်ပေးတဲ့မွေးကောင်တွေအားလုံး သေကုန်ပြီ၊ ကျန်တာတွေက သူတို့ဆီကမရခင်ကထဲက မွေးထား တာတွေ (အဖွဲ့၏အမည်ကိုဖော်ပြသည်)။

၂၅၅ က ယင်းတို့၏ ရန်ပုံငွေများတိုးတက်နေကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ကျန်ငွေကမူ တိုးနေသည်လား၊ လျော့နေသလား ဆိုသည်ကိုပင် မသိကြချေ။

၅၅၅အနက် ၃၅၅က ယင်းတို့၏မျှော်မှန်းချက်နှင့် ဦးတည်ချက်များမှာ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု တိုးတက်ရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောဆိုကြသည်။ လယ်ထွန်စက်အုပ်စုကမူ ငှားရမ်းခမ အမြတ်များကို လမ်းဖောက်ရန်၊ ထိန်းသိမ်းရန်ရည်ရွယ်သည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင် ၃နှစ်စာ ရည်မှန်းချက်ရှိသည်။ “သူတို့ဆီက အထောက်အပံ့မရရင်လည်း ဆက်ပြီးလုပ်သွားမယ်”ဟု အဆုံးစွန် ရည်မှန်းထားသည်။ ယင်းအဖွဲ့က တင်ပြသည်မှာ “သူတို့က ခေါင်းဆောင်ပြီး စီမံချက်ရေးတယ်၊ ဆုံးဖြတ်တယ်၊ အဖွဲ့ဝင်တွေကတော့ အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာပဲ ပါကြတယ်”

နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အောင်မြင်မှုများ (ဥပမာ၊ မွေးကောင်တိုးလာခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အထွက် တိုးလာခြင်း) နှင့် အသိပညာ (ဥပမာ၊ ဝက်မွေးမြူရေး၊ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုသနည်း)စသည်တို့ကို ပြောကြသည်။ တဖွဲ့ကသာ ဖွဲ့စည်းပုံအားသာချက်ကို ပြောကြသည်။ “အဖွဲ့ဝင်တွေက တက်ကြွတယ်၊ ညီညွတ်တယ်”

စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အကန့်အသတ်များနှင့်ပတ်သက်၍လည်း နည်းပညာပိုင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအကန့်အသတ်များ ကိုသာ ပြောဆိုကြသည်။ မြေည့်ဖျင်းမှု၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ရန် မြေမရှိခြင်း၊ ပိုးမွှားကျရောက်ခြင်း၊ ဝက်ဝယ်ရန် လှေငှားခ၊ လယ်ထွန်စက်အဟောင်းစသည်တို့ကို ဖော်ပြကြ သည်။ သို့သော်လည်း ချေးငွေပြန်ဆပ်ရေးနှင့် ရန်ပုံငွေ ရရှိရေးတို့နှင့်သာ အဓိကသက်ဆိုင်သော ဖွဲ့စည်းရေးနှင့်စီမံရေးပြဿနာများကိုလည်း တင်ပြကြသည်

- ငွေချေးတဲ့လူတွေနောက်ကျမှ ဆပ်တာက အဓိကအခက်အခဲပဲ။
- ရန်ပုံငွေတွေ လိုသေးတယ်။
- အခုလက်ရှိ ၁၀ လထက်စာရင် ၁၈လ က ပိုပြီးပြန်ဆပ်လို့ အဆင်ပြေမယ်။
- ဝက် ၁ ကောင်အစား ၂ ကောင်ဖိုးရရင် ကောင်းမယ်။
- ဝက်တွေသေသွားတော့ တချို့လည်း ချေးငွေပြန်ပေးနိုင်တယ်၊ တချို့လည်းမပေးနိုင်ဘူး။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် အဖွဲ့များ၏ဆောင်ရွက်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ဦးက ယင်းတို့၏အဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ထိရောက်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ တစ်ဦးကမူ ယင်းတို့အဖွဲ့ သည် ကျေးရွာတွင် အရေးကြီးဆုံးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်သည်။ သို့သော် ဤထင်မြင်ချက်များကို အသေးစိတ်စူးစမ်းခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

၅၅၅တွင် ၄၅၅က ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပကြောင်း ယေဘုယျအားဖြင့် လစဉ်ကျင်းပကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ စာရင်းနှင့် ငွေကြေးမှတ်တမ်းများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ဤမှတ်တမ်း များကို အဖွဲ့ဝင်များရော ရပ်ရွာကိုပါ ကြေညာသည်ဟု သိရသည်။ ၅၅၅အနက် ၃၅၅တွင် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ရှိကြသည်။ ၅၅၅စလုံးတွင် ယခုနှစ်အတွက် စီမံချက်များရှိကြပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုကို တရားဝင်မပြုလုပ်ဘဲ လူချင်းတွေ့ဆိုခြင်း၊ မွေးမြူထားသောအကောင်များ၊ ပစ္စည်းများကို ကော်မတီဝင်များက တခါတရံ အိမ်တိုင်ရာရောက် သွားရောက်ကြည့်ရှုသည်။ အောင်မြင်မှုကို ယင်းပစ္စည်းများကို အသုံးပြုသဖြင့် အိမ်ထောင်စုလိုက်ရရှိသော အကျိုးအမြတ်ဖြင့် တိုင်းတာကြောင်း သိရသည်။

အဖွဲ့၅၅၅စလုံး သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ထံမှ သင်တန်းပေးခြင်းကိုခံရသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ယင်းသင်တန်းတို့မှာ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ များက ထောက်ပံ့သောအသက်မွေးမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ (ဥပမာ၊ ဝက်မွေးမြူခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးခြင်း) အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှလွဲ၍ ကျန်အဖွဲ့များက သင်တန်းများသည် ထိရောက်သည်ဟု ယူဆကြသည်

42 ထုတ်ပေးသောမျိုးစေ့များမှာ ဒေသနှင့်မကိုက်ကြောင်း၊ အချို့မှာ အပင်ပေါက်ကြောင်းအဖွဲ့ဝင်အချို့က ဆွေးနွေးသည်။ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်တို့၏ အသက်မွေးမှုနှင့် ဝင်ငွေကိုသိသိသာသာ မထူးခြားစေကြောင်း တင်ပြကြသည်။

- သင်တန်းတက်ရတော့ အဖွဲ့ဝင်တွေလည်း စီမံချက်လုပ်တတ်လာတယ်။ အချင်းချင်းလည်း ယုံကြည် လာကြတယ်။
- သင်တန်းတက်ရတာ အကျိုးရှိတယ်။
- သင်တန်းတက်ပြီးတော့ ဝင်ငွေတိုးလာတယ်။
- သင်တန်းမှာ မြေဆီလွှာပျက်စီးနေတာကို ပြင်ဆင်တဲ့နည်းသင်ပေးတယ်။ သဘာဝမြေဩဇာလုပ်နည်း လည်းသင်ပေးတယ်။

သို့သော်လည်း ဝက်မွေးမြူရေးအဖွဲ့ကမူ သင်တန်းကမထိရောက်ကြောင်း ပြောကြသည်။ "သင်တန်းမှာပေးတဲ့ ဆေးတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဝက်တွေ သေသွားတယ်။ ဆေးထိုးပြီးပြီးချင်း သေသွားတယ်။ သင်တန်းက အသုံးမကျကြဘူး။ ပေးတဲ့ဆေးတွေရော၊ သင်ပြတဲ့နည်းတွေကော မအောင်မြင်ပါဘူး။"

လည်ပတ်ရန်ပုံငွေဖြင့် ပစ္စည်းများထောက်ပံ့ခြင်းသည် အိမ်ထောင်စုများကို ရေရှည်အကျိုးပြုသလား၊ (ဥပမာအားဖြင့် တိရိစ္ဆာန်ဆက်လက် မွေးမြူသလား)ဟု မေးမြန်းသောအခါ အဖွဲ့ဝင်အများစုက အသက်မွေးမှုနှင့် ဝင်ငွေမှာဆက်လက်တည်ရှိကြောင်း မြေပြောသည်။ တစ်ဖွဲ့သာလျှင် အထက်တွင် တင်ပြထားသည့်အတိုင်း ထုတ်ပေးထားသော မွေးကောင်များသေဆုံးကြောင်း တင်ပြသည်။

လက်ရှိလုပ်ငန်းများကို ဆက်လုပ်ရန်မှတစ်ပါး အဖွဲ့များတွင် အခြားအကြံအစည်အသစ်များ မရှိကြပေ။ ယေဘုယျ အားဖြင့် ယင်းတို့၏အဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် မကြိုးစားကြကြောင်း တင်ပြကြသည်။ လူမှုရေးအရင်းအနှီးတည်ဆောက်မှုတွင် ဩဇာ သက်ရောက်မှုအနည်းသာရှိသည်။ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် မလွှမ်းမိုးသကဲ့သို့ အုပ်စုအချင်းချင်း လူတစ်ဦးချင်း တင်းမာမှုများ အငြင်းပွားမှုများ ကိုလည်း မဖန်တီးခဲ့ကြောင်း ပြောကြသည်။

အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်း

ယင်းတို့အဖွဲ့၏ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျော်လွှားရမည့် အဟန့်အတား များရှိကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ယင်းတို့မှာကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် သင်တန်းပေးရန်နှင့် ရန်ပုံငွေအကန့်အသတ်များနှင့် အများဆုံးသက်ဆိုင်သည်

- အဖွဲ့အစည်းခိုင်မာဖို့အတွက် ညီညွတ်မှုနှင့်အသိပညာလိုအပ်တယ်။
- ရန်ပုံငွေတိုးပွားလာရင် အဖွဲ့လည်းတောင့်တင်းလာမယ်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ပန်းစိုင်တွေကို သေသေချာချာချမှတ်နိုင်ဖို့ ထပ်ပြီးသင်ယူရမယ်။
- ပိုပြီးညီညွတ်ဖို့လိုတယ်။

အဖွဲ့ဝင်များတွင် အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို တိုးမြှင့်ရန်အတွက် သော်လည်းကောင်း ယင်းတို့လိုအပ်နေသည်ဟု ယူဆသော ရန်ပုံငွေတိုးပွားရန်အတွက် သော်လည်းကောင်း ခိုင်မာသည့်စီမံချက်များ မရှိကြပေ။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က LIFTနှင့် အခြားအလှူရှင်များထံမှ အထောက်အပံ့တောင်းခံမည်ဟု ပြောကြားသည်။ အခြားတစ်ဦးကမူ ပို၍ပင် အဆိုးမြင်နေသေးသည်။ "ဘယ်အဖွဲ့အစည်းကမှ ကူညီမှာမဟုတ်ပါဘူး။"

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ချက်

အခြားကျေးရွာတွင် အလားတူအဖွဲ့ထူထောင်မည်ဆိုပါက အသုံးဝင်နိုင်မည့်သင်ခန်းစာများကို ဖော်ထုတ်နိုင်မှု ရှိမရှိ အဖွဲ့ဝင်များသို့ မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များက ညီညွတ်မှုသည် အရေးကြီးကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ဤအဖြေမှာ ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော အခြားအဖွဲ့အမျိုးအစားများကလည်း ပေးနေကျဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ သတ်သတ်မှတ်မှတ်ထားရှိရန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်အသစ်များကိုလည်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဆိုင်ရာ သင်တန်း လိုအပ်သလိုပေးရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုလည်း အလေးအနက် ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့တဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်များ၏ လုပ်ဆောင်မှုကို သေချာစွာစောင့်ကြည့်ရန်လိုကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ပြီး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကမူ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန် ကြိုတင်မျှော်တွေး ထားသင့်ကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့်ပါ ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူအားလုံးက ဤအဖွဲ့သည် ယင်းတို့၏ ရပ်ရွာတွင် ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်နေသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ယုံကြည်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များကို ထိထိရောက်ရောက် ကူညီနိုင်သော်လည်း ရပ်ရွာတစ်ခု လုံးအတွက်မူ အသုံးမဝင်ဟု ယူဆကြသည်။ ရှဦးတွင် ၎င်းက အဖွဲ့သည် ယင်း၏အဖွဲ့ဝင်များကိုသာ ထောက်ပံ့ပြီး ရပ်ရွာကို မကူညီကြောင်း၊ ယင်းမှာ အဖွဲ့က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိမရှိနှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း ဖြေသည်။ အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့မှာ အဖွဲ့ဝင်များသာမက ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကို ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ခံယူထားသည်။ ဤအချက်ကို အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက ကောင်းစွာ အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

- လယ်ထွန်စက်တွေ ငှားရမ်းလို့ရတဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ လမ်းတွေကို မိုးကုန်ရင် နှစ်တိုင်း ပြင်ပေးတယ်။
- အဖွဲ့ကရတဲ့ဝင်ငွေရဲ့ ၁% ကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှာ ထည့်ဝင်ပေးတယ်။

အဖွဲ့သည် ရှိရင်းအုပ်စုများအချင်းချင်း သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း မလိုမုန်းထားမှု၊ တင်းမာမှု၊ အငြင်းပွား မှုများကို မဖန်တီးကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူ အားလုံးက တင်ပြကြသည်။

ထောက်ပံ့မှု ရပ်ဆိုင်းသွားသောအခါတွင် အဖွဲ့ဆက်လက် တည်တံ့နိုင်စွမ်း ရှိမရှိကို မေးမြန်းသောအခါ အဖြေမှာ ၂ မျိုးကွဲပြားနေသည်။ ယင်းတို့၏ အကြောင်းပြချက်များမှာ ရန်ပုံငွေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကို အခြေခံကြသည်။ အချို့က အဖွဲ့၏ရန်ပုံငွေသည် လုပ်ငန်းဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည်ဟု ယူဆကြသော်လည်း ကျန်သူတို့မှာ ထိုသို့သဘောမထားကြပေ။

- ငွေကြေးနဲ့နည်းပညာ အထောက်အပံ့တွေ ရပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ဖို့ ရန်ပုံငွေ လောက်မှာမဟုတ်ဘူး
- ရန်ပုံငွေတွေကို အကုန်သုံးမပစ်လိုက်ရင် အဖွဲ့ကဆက်လုပ်နိုင်မှာပါ။

အခြားအဖြေများတွင် အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်သည်။

- ညီညွတ်ညွတ် ဆက်လုပ်နေရင် ဆက်လုပ်နိုင်မှာပါ။
- မျိုးစေ့က အရေးကြီးတယ်။ မျိုးစေ့ထုတ်ပေးမဲ့ အဖွဲ့အစည်းမရှိရင် ဒီအဖွဲ့ဆက်လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

စပါးဘက်/မျိုးစေ့ဘက်အုပ်စုများ

နမူနာကောက်ယူခဲ့သော အုပ်စု ၄ခုကို စပါးဘက် သို့မဟုတ် မျိုးစေ့ဘက်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းတို့ အနက် အုပ်စု ၂ခုသည် ရိက္ခာဖူလုံရေး ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် စပါးဘက်လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ကာ ကျေးရွာရှိ အဆင်းရဲ အန္တရာယ်ဆုံးရှုံးမှုများ၏ လိုအပ်ချက် ဖြည့်ဆည်းရန် ဆောင်ရွက် နေကြသည်။ (ရည်မှန်းချက်ကတော့ ဆင်းရဲ တဲ့သူတွေကို သူတို့ဘဝ အဆင်ပြေအောင်လို့ စပါးတွေကို အကြွေးနဲ့ ရောင်းပေးဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။) ကျန် ၂ဖွဲ့မှာ လယ်သမားများ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိရန်အတွက် မျိုးများကိုသိုလှောင်ထားသည့် မျိုးစေ့ဘက်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။ မျိုးစေ့ဘက်တစ်ခုမှာ စပါးမျိုးများကိုသာ အဓိကဆောင်ရွက်သည်။ ကျန်တဖွဲ့ကမူ ပဲမျိုးစုံမျိုးများကို အဓိက ဆောင်ရွက်သည်။

ဤအုပ်စုများ၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံကို နားလည်နိုင်ရန်အတွက် သီးခြားမေးခွန်းများကို မေးမြန်းခဲ့ရသည်။ မြေကြားချက်များမှာ အောက်ပါတို့ ဝါဝင်သည်

- မျိုးတွေကို ဂိုဒေါင်တစ်လုံးထဲမှာ လှောင်ထားပြီး မိုးရာသီမှာ လယ်သမားတွေကို ထုတ်ချေးပေးတယ်။
- အဖွဲ့က စပါးတွေကို လှောင်ထားပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေကို အကြွေးနဲ့ ရောင်းပေးတယ်။
- အဖွဲ့က လယ်သမားတွေဆီက စပါးဝယ်ပြီး လှောင်ထားတယ်။
- မိုးတွင်းဆန်ရှားတဲ့အချိန်မှာ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ရောင်းပေးတယ်။ အဖွဲ့က စပါးတွေသိုလှောင်ထားနိုင် တော့ ရွာမှာ ဆန်ရှားတဲ့အချိန်မှာ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ပေါက်ဈေးထက်လျော့ပြီး ပြန်ရောင်းပေးတယ်။ အဖွဲ့က လုပ်ငန်းကို ဒီလိုဆောင်ရွက်နေတယ်။
- အဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တွေကို စပါးကို အကြွေးနဲ့ ရောင်းပေးတယ်။
- မျိုးစေ့ဘက်က စိုက်ပျိုးချိန်မှာ မျိုးစေ့တွေကို ဖြန့် ပေးတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို မျိုးစေ့ချေးပေးတာ၊ ငွေချေးပေးတာကနေ အတိုးတွေရတယ်။

ဤ ၄ ဖွဲ့လုံးကို LIFT ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏ အကြံပြုချက်ဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။⁴³ ကော်မီတီဝင် များနှင့် ခေါင်းဆောင်များကို ရပ်ရွာက ရွေးကောက်ပြီး ရွေးချယ်မှုမှာ မျှတကြောင်း ဆွေးနွေးသူအားလုံးက တင်ပြကြသည်။

အဖွဲ့တိုင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုမှာ သီးခြားစီရှိကြသည်။ ဆွေးနွေးသူများက အမျိုးမျိုးဖြေကြားကြသည်။

- ၅ ယောက်အုပ်စု ၁ စုမှာ ယောက်ျား ၃ယောက်၊ မိန်းမ ၂ယောက် ဝါဝင်ပြီး လူတန်းစား အမျိုးမျိုးက ဖြစ်တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ဆိုတာမရှိဘူး အဖွဲ့က ရွာသားတွေကို အလှည့်ကျ စပါးရောင်းပေးတယ်။
- သိပ်လည်းမချမ်းသာ သိပ်လည်းမဆင်းရဲတဲ့ သူတွေကို ဦးစားပေးတယ်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ မသန်မစွမ်းတွေ မိန်းမတွေကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံတယ်။ လုပ်ငန်းတာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်တဲ့သူတွေကို ရွေးတယ်။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စိတ်ဝင်စားပြီး အဖွဲ့လုပ်ငန်းတွေအတွက် အချိန်ပေးနိုင်တဲ့ ဘယ်သူကိုမဆို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံတယ်။

အဖွဲ့တည်ထောင်စဉ်က ဝါဝင်ခဲ့သော အဖွဲ့ဝင်အချို့မှာ ထွက်သွားကြပြီး အဖွဲ့ဝင်အသစ်များလည်း ဝင်ရောက်ခဲ့ ကြသည်။ သို့သော် စပါးဘက်အုပ်စုမှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

- တချို့ဆန်ရောင်းတဲ့သူတွေက သဘောမတူကြဘူး သူတို့စီးပွားရေး ပျက်စီးမှာစိုးလို့။

စီမံချက်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် ဝင်ငွေတိုးလာရန်၊ အသက်မွေးမှု တိုးတက်လာရန်၊ ဆင်းရဲမှုလျော့ကျလာရန်၊ ရပ်ရွာ အထွေထွေဖွံ့ဖြိုးလာရန် ရည်ရွယ် ထားကြသည်။ နောင်အနာဂတ်တွင် မည်သည့်အောင်မြင်မှုကို မျှော်လင့် ကြောင်း မေးမြန်းသောအခါတွင်လည်း အလားတူပင် ဖြေကြားကြသည်။

အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်များရော ရပ်ရွာအတွက်ပါ အသုံးဝင်သည်ဟု အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက ယုံကြည်ကြသည်။ အချို့ ဆွေးနွေးသူများကမူ ရပ်ရွာထဲတွင် အချို့သူများက ပို၍အကျိုးခံစားကြကြောင်း ဖြေကြားသည်။

- လယ်သမားတွေက အကျိုးအရှိဆုံးလို့ ထင်တယ်။
- ဆင်းရဲတဲ့သူတွေက အများဆုံးအကျိုးခံစားကြရတယ်။
- ဆင်းရဲတဲ့သူတွေက အကျိုးအရှိဆုံးပဲ။ သူတို့က စပါးကို အကြွေးနဲ့ဝယ်လို့ရတယ်။ မြို့တက်ပြီးတော့ ဆန်ဝယ်စရာမလိုတော့ဘူး။

အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်းသော်လည်းကောင်း ရပ်ရွာအတွင်း၌သော်လည်းကောင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခြင်း မရှိကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များက ဖြေကြားသည်။ သို့သော် ရွာတစ်ရွာတွင်မူ အချို့ရွာသားများက စပါးမရကြသဖြင့် မကျေနပ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ အကျိုးခံစားခွင့်ဖြန့်ဝေမှုနှင့်ပတ်သက်၍ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသော်လည်း အများအား ဖြင့် တရွာလုံးနှင့်တိုင်ပင်ကာ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

- ပထမ VDCနဲ့ အစည်းအဝေးလုပ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချတယ်။ ပြီးမှ တစ်ရွာလုံးနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်။
- တစ်ရွာလုံးကို အစည်းအဝေးတက်ဖို့ အသံချဲ့စက်နဲ့ ခေါ်ပြီး ရွာသားတွေ ဝိုင်းဆုံးဖြတ်ကြတယ်။
- VDC နဲ့ စပါးဘက်အဖွဲ့ဝင်တွေ ဆွေးနွေးပြီးမှ စီမံချက်ချတယ် ဆုံးဖြတ်ချတယ်။ အကောင်အထည်ဖော်တယ်။

အဖွဲ့ဝင်များက ယင်းတို့အဖွဲ့၏အားသာချက်မှာ အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညီညွတ်ခြင်း၊ ဆင်းရဲသောအဖွဲ့ဝင်များကို စပါးထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြေကြားကြသည်။

- စပါးချေးတဲ့သူတွေက ပြန်ဆပ်တာနောက်ကျတယ်။ မှတ်တမ်းတွေကို သေသေချာချာထားဖို့အတွက် နည်းပညာနဲ့သင်တန်းတွေလိုတယ်။
- အဖွဲ့က တစ်ရွာလုံးကို လောက်အောင် စပါးမထောက်ပံ့နိုင်ဘူး။
- သယ်ယူပို့ဆောင်ခက အဖွဲ့အတွက်ပြဿနာပဲ။ စပါးတွေကို ဈေးလျှော့မရောင်းနိုင်ဘူးပေါ့။
- အဖွဲ့မှာ ရန်ပုံငွေထပ်လို့သေးတယ်။ ဒါမှလုပ်ငန်းတွေ ပိုလုပ်နိုင်မယ်။ ပိုပြီးထိရောက်မယ်။

အဖွဲ့ဝင်တို့က ယင်းတို့၏အဖွဲ့တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အတန်အသင့်အထောက်အကူပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော်လည်း ရှင်းလင်းပြခြင်း မရှိပါ။ စပါးဘဏ်အုပ်စုတစ်ခုက ယင်းတို့အဖွဲ့သည် ကျေးရွာတွင် အရေးအကြီးဆုံး တရားဝင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအုပ်စုဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းတို့သည် တစ်ရွာလုံးကို အကျိုးပြုသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏အဖွဲ့သည် ထိုမျှအရေးကြီးသည်ဟု မထင်ကြပေ။ အကြောင်းမှာ ယင်းတို့၏လုပ်ဆောင်မှုသည် တစ်ရွာလုံးကို မလွှမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် လက်ရှိ ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကိုအစားထိုးခြင်း၊ ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းမပြုဟုဆိုသည်။ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာ၏လုပ်ငန်းဆောင်တာကို ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမရှိဟုဆိုသည်။ ယင်းတို့အဖွဲ့သည် လက်ရှိအုပ်စုများနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ လူတစ်ဦးချင်းနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ မလိုမုန်းထားမှု၊ တင်းမာမှု၊ ထိပ်တိုက်တွေ့မှုများ ကိုလည်းကောင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှုများကိုလည်းကောင်း ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမရှိဟု ဆိုသည်။

အဖွဲ့ဝင်တို့သည် တစ်လတစ်ကြိမ် ပုံမှန်တွေ့ဆုံကြသည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူစာရင်း၊ ငွေစာရင်းများ ကိုလည်း ထားရှိကြသည်။ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများနှင့် ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စများကိုလည်း ရပ်ရွာနှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးကြသည်ဟု အားလုံးကတင်ပြကြသည်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုလည်း အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ဆွေးနွေးပြီး လက်ခံထားကြသည်။

LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ထံမှရရှိသော အထောက်အပံ့နှင့်ပတ်သက်၍ ငွေ့တွင် ဖွဲ့က အခြားပြင်ပအကူအညီများ လည်း ရရှိသည်ဟု သိရသည်။

- စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် မွေးမြူရေးဌာနတို့က စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ကြံ့ခိုင်မှုကို ပေးတယ်။
- အမျိုးသမီးနှစ်ခြင်းအဖွဲ့နှင့် ကရင်မြန်မာအမျိုးသမီးနှစ်ခြင်းအဖွဲ့တို့က အဖွဲ့ကိုအင်အားဖြည့်ပေးတယ်။ ငွေထောက်ပံ့ပေးတယ်။ စပါးဘဏ်အဆောက်အအုံကို ဆောက်ပေးတယ်။

LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့သည် အဖွဲ့၏အခက်အခဲတချို့ကို ဖြေရှင်းပေးသည်။ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ အစိုးရဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်ပေးသည်။ အဖွဲ့ဝင်တို့ကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သင်တန်းပေးကြောင်း သိရသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့ရရှိသောသင်တန်းမှာ စပါး သို့မဟုတ် မျိုးစေ့ဘဏ်လုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်ခြင်းမရှိပေ။ သင်တန်းများတွင် မွေးမြူရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး လယ်ယာပြင်ပဝင်ငွေရရှိသော မှန်ဖွဲ့တခြင်း၊ ဆပ်ပြာချက်ခြင်း၊ စက်ချုပ်ခြင်းစသော သင်တန်းများ ပါဝင်သည်။⁴⁴ အဖွဲ့တစ်ခုက ရရှိသောသင်တန်းမှာ ယင်းတို့လုပ်ငန်းနှင့် ပိုမိုသက်ဆိုင်မှုရှိသောကြောင့် ထိရောက်သည်ဟု တင်ပြကြသည်။

- ပဋိပက္ခဖြန်ဖြေရေးသင်တန်းက ကျွန်တော်တို့ကို အထောက်အကူပြုတယ်။ ပဋိပက္ခတွေကို ဆွေးနွေး ပြောဆိုပြီးဖြေရှင်းနိုင်တယ်။

မျိုးစေ့ဘဏ် ၂ခုသည် စနစ်တကျစီမံထားကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ဝင်ရောက်စီမံချက်ရေး ဆွဲပေးခဲ့သော်လည်း မူကြမ်းကို ရပ်ရွာနှင့်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးတို့ကို တင်ပြခဲ့သည်။ စပါးဘဏ် ၂ခုမှအဖွဲ့ဝင်များက ယင်းတို့၏အဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းများကိုစနစ်တကျ စီမံခြင်း မရှိကြောင်းတင်ပြခဲ့သည်။

အဖွဲ့များသည် ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းများကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုရှိကြောင်း တင်ပြကြသည်။

- စောင့်ကြည့်တဲ့အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုဖွဲ့ထားပြီး တိုးတက်မှုနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်နေတယ်။
- အဖွဲ့က တိုးတက်မှုနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်နေတယ်။
- VDCစပါးဘဏ်အဖွဲ့ဝင်တွေက အဖွဲ့ရဲ့စီမံချက်တွေကို စောင့်ကြည့်နေတယ်။
- စောင့်ကြည့်တဲ့အဖွဲ့ရှိတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့မှာ ဒေသခံအာဏာပိုင်တွေရဲ့ ကျေးရွာလူကြီးတွေပါတယ်။

စပါးဘဏ်တစ်ခုနှင့် မျိုးစေ့ဘဏ်တစ်ခုတို့က ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် တိုးတက်မှုတို့ကို ရပ်ရွာသို့ ရှင်းလင်းပြကြောင်း ပြောပြသည်။ အဖွဲ့အားလုံးက ယင်းတို့၏အောင်မြင်မှုကို တိကျစွာသတ်မှတ်ထားသောစံများဖြင့် နှိုင်းယှဉ်၍ပြသကြသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်အဖြေတို့တွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည်။

- ဟုတ်တယ်။ အောင်မြင်ရင်ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆန်းစစ်ဖို့လိုတယ်။
- အဖွဲ့ရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေကို အဖွဲ့ဝင်တွေ ဝင်ငွေတိုးမတိုးနဲ့ တိုင်းတာတယ်။ ပြီးတော့အဖွဲ့ဝင်တွေ အချိန်မှာ ပြန်ဆပ်နိုင်ရဲ့လားဆိုတာနဲ့ တိုင်းတာတယ်။
- အောင်မြင်မှုကို ရန်ပုံငွေတိုးတက်မှု ရှိမရှိနဲ့ တိုင်းတာတယ်။
- ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်စိစစ်ပြီး နောက်နှစ်မှာ စပါးပိုထောက်ပံ့နိုင်ဖို့အတွက် ရည်မှန်းချက်တွေချတယ်။
- အောင်မြင်မှုကို ရပ်ရွာမှာ ရိက္ခာဖူလုံအောင် ဘယ်လောက်လုပ်ပေးနိုင်လဲဆိုတာနဲ့ တိုင်းတာတယ်။

အဖွဲ့၏ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှု

ယင်းအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များ၊ မျိုးစေ့စပါးသိုလှောင်ထားမှု၊ တိုးတက်မှုရှိမရှိကိုလည်း အဖွဲ့ဝင်များသို့ မေးမြန်း ခဲ့သည်။ ဖြေဆိုချက်အများစုအရ အဖွဲ့မှာအခြေအနေကောင်းသည်ဟု ယူဆရသည်။ သို့သော် အဖွဲ့တစ်ခုတွင် သိုလှောင်ထားသည့် မျိုးစေ့များလျော့လာသည့် ပြဿနာရှိနေသည်

- ဟုတ်ကဲ့မျိုးစပါးတွေ တိုးပွားနေတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ကတော့ တိုးပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လူတွေက ပြန်မဆပ်ကြလို့ စပါးတွေလျော့နေပြီ။
- လှောင်ထားတဲ့စပါးတွေတိုးနေတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်ကော စပါးရောတိုးနေတယ်။

အနာဂတ်စီမံချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ငွေ့လုံးက ယခုအတိုင်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ အချို့ကမူ ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းများကို ပြုပြင်မှုများလုပ်ချင်ကြသည်။

- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်တွေကို သိမ်းထားပြီး ကျန်တာတွေကို ရောင်းထုတ်မယ်။
- နောက်ကျရင် ဒဏ်ရိုက်မယ်လို့ စဉ်းစားနေတယ်။

44 ကြိုသင်တန်းများမှာ ကျေးရွာရှိအခြားအဖွဲ့များသို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ကပေးသော အထောက်အပံ့များနှင့် သက်ဆိုင်နိုင်သည်။

- ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကို စပါးလုံလုံလောက်လောက် ထောက်ပံ့မယ်လို့စီမံနေတယ်။

ဖွဲ့စည်းပုံစွမ်းရည်

ဖွဲ့စည်းပုံစွမ်းရည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အဖွဲ့အနေဖြင့်ဆက်လက်တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရန် ရှိမရှိ မေးမြန်းခဲ့သည်။ အများစုက ယင်းတို့အဖွဲ့ကို ပိုခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်ဟု ယုံကြည်ကြသော်လည်း မည်သည့်တို့လိုအပ်နေကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမသိကြပေ။ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုသည် ဖွဲ့ဖွဲ့အောင်လုပ်ရမည့် အရေးကြီးဆုံးကိစ္စ ဖြစ်ဟန်တူသည်။

- အနာဂတ်မှာ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဖို့အတွက် ခိုင်မာတဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့လိုနေသေး တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေညီညွတ်ရင် ခိုင်မာတဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာမယ်။
- ငွေစာရင်းတွေကို ကောင်းကောင်းထားပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ရပ်ရွာကို ရှင်းပြသင့်တယ်။ ဒါမှ အထင်လွဲမှုတွေ လျော့လာမယ်။
- ငွေချေးတဲ့လုပ်ငန်းကို ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်သင့်တယ်။
- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ခိုင်မာတယ်။ ထပ်ပြီးတည်ဆောက်ဖို့ မလိုဘူးထင်တယ်။

အဖွဲ့ဝင်အများစုသည် ယင်းတို့၏အားနည်းချက်များကို မည်သို့ကိုင်တွယ်ရမုန်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိကြပေ။ LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရေရှည်ထောက်ပံ့သွားရန် လိုအပ်နေဦးမည်ဟု တဖွဲ့ကဆိုသည်။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်မှု

အခြားကျေးရွာတွင် အလားတူ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပါက အသုံးဝင်နိုင်မည့် ထောက်ခံအကြံပြုချက်အများအပြားကို အဖွဲ့ဝင်များက အဆိုပြုခဲ့ကြသည်။ အခြားသော အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစားများစွာကဲ့သို့ပင် အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညီညွတ်ရန် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများရှင်းလင်းရန်လိုအပ်ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များကထောက်ပြကြသည်။ သို့သော် ဒေသခံ အာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အရေးကြီးကြောင်းကို ဂြိုဟ်က ထောက်ပြခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့်ဆွေးနွေးရာတွင် အားလုံးက အဖွဲ့သည် ကောင်းမွန်သောအလုပ်ကို ဆောင်ရွက် နေကြောင်းတင်ပြကြသည်။ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်များကိုကူညီနေသည်ဟု ယူဆကြသည်။ တဖွဲ့မှလွဲ၍ အားလုံးက အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကို ကူညီနေသည် ယူဆခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် စပါးဘဏ်များကို တန်ဖိုးထားဆုံး ဖြစ်ကြသည်။

- ရွာသားတွေကို စပါးကိုအကြွေးနဲ့ ရောင်းပေးလို့ပါ။
- ဆင်းရဲသားတွေအားလုံး စပါးကို တစ်လအကြွေးနဲ့ဝယ်နိုင်လို့။
- စပါးအကြွေးဝယ်ချင်တဲ့သူတိုင်း အဖွဲ့ကဝယ်နိုင်တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို စပါးထုတ်ပေးတယ်လေ။
- ဆင်းရဲသားတွေကို ရိက္ခာဖူလုံအောင်လုပ်ပေးလို့ပါ။

ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူ ဂြိုဟ်ကသာ စပါးဘဏ်မှ အထောက်အပံ့ရယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မှုရှိကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။

- တစ်လပြည့်လျှင် ပြန်ဆပ်နိုင်မှာကြောက်တယ်။
- ဝင်ငွေမကောင်းတော့ အကြွေးပြန်ဆပ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။

အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းများမှာ ဖြေကြားခဲ့ကြသူတို့ကဲ့သို့ပင် အကြွေး စနစ်သည် ရပ်ရွာတွင်အဆင်းရဲဆုံးသူများကို အထောက်အကူမပြုကြောင်းတွေ့ရသည်။

အဖွဲ့ဝင်များ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများကို ရွေးချယ်ရာတွင် မျှတမှုရှိကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက ဖြေကြားခဲ့သည်။

- ဟုတ်ကဲ့ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဒါကများသဘောနဲ့လုပ်တာဖြစ်လို့ပဲ။
- မျှတပါတယ်။ စပါးရောင်းရာမှာ ဘက်လိုက်တာမရှိဘူး။
- ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို စပါးအကြွေးရောင်းပေးရာမှာ ခွဲခြားချက်မရှိဘူး။
- လူတိုင်းပဲ စပါးကို အကြွေးဝယ်ရာမှာ အခွင့်အရေးအတူတူပဲကြတယ်။

စိတ်ဝင်စားသူတိုင်း အဖွဲ့ဝင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူဖြစ်နိုင်သည်ဟု အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူအားလုံးက တင်ပြသည်။ အဖွဲ့၏ အလုပ်များသည် ယင်း၏အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ထိရောက်သည်ဟုလည်း ထင်မြင်ကြသည်။ သို့သော် အဖွဲ့ ပိုကောင်း အောင်ဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုချက်များကို ယင်းတို့၏အမြင်ဖြင့် တင်ပြခဲ့ကြသည်။

- ပိုကောင်းတဲ့မျိုးစေ့တွေကို ထုတ်ပေးစေချင်တယ်။
- စပါးရောငွေရော ချေးတဲ့အတိုးနှုန်းတွေကို လျော့ပေးစေချင်တယ်။
- စပါးရောင်းတဲ့အခါမှာ ခရီးစရိတ်ကို ၁၀၀၀ကနေ ၅၀၀လျော့ပေးစေချင်တယ်။
- စပါးထောက်ပံ့ပေးမယ့် အဖွဲ့ဝင်ဦးရေကို တိုးချဲ့သင့်တယ်။
- လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ဖို့ ရန်ပုံငွေထပ်လိုတယ်။
- အကြွေးဆပ်ရမယ့်အချိန်ကို တစ်လအစား ၄၅ရက်ထိ တိုးပေးသင့်တယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ၁၂လလုံးလုံး စပါးရောင်းပေးရင် ပိုကောင်းမယ်။
- အခြားအဖွဲ့တွေနဲ့ ရပ်ရွာနဲ့ ပိုပြီးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်တယ်။
- လုပ်ငန်းအကောင်အထည် မဖော်ခင်မှာ ရွာသားအားလုံးနဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ကောင်းတယ်။
- အဖွဲ့က ရွာနဲ့ပိုပြီး စည်းလုံးဖို့လိုတယ်။
- ဆုံးဖြတ်ရာမှာ အားလုံးပါဝင်ဖို့လိုတယ်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို အများသဘောတူညီချက်နဲ့ ချမှတ်ဖို့လိုတယ်။

ရပ်ရွာအတွင်းစည်းလုံးမှုရှိရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိရန် အကြံပြုကြသော်လည်း အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း မလိုမုန်းထားမှုများ၊ တင်းမာမှုများ၊ ထိပ်တိုက်တွေ့မှုများကို မဖန်တီးခဲ့ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက တင်ပြကြသည်။ အကောင်းအမြင်ဆုံးသော အဖြေများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- တစ်ရွာလုံးပိုညီညွတ်လာတယ် အဖွဲ့က ရပ်ရွာနဲ့အတတ်နိုင်ဆုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တယ်။
- လုပ်ငန်းအကောင်အထည်မဖော်ခင် အစည်းအဝေး အမြဲကျင်းပတော့ ရပ်ရွာကလည်း ပိုပြီးစုပေါင်း ဆောင်ရွက်လာတယ်။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများသည် အဖွဲ့ဝင်များထက်ပို၍ပင် အဖွဲ့ရေရှည်တည်တံ့မည်ဟု စိတ်ချနေကြသည်။ ထောက်ပံ့မှု ရပ်ဆိုင်းသွားသော်လည်း အဖွဲ့ဆက်လက်တည်တံ့မည်ဟု ယူဆနေရသည်။

- ငွေရော အသိပညာရောရခဲ့တယ်လေ။
- မတည်ငွေက ရပ်ရွာထဲမှာလည်ပတ်နေတော့ လူတွေက ကတိတည်တည်နဲ့ စပါးတွေပြန်ဆပ်နေရင် လုပ်ငန်း ဆက်ရှိနေမှာပဲ။
- ရပ်ရွာမှာစားစရာ ဖူလုံဖို့အရေးကြီးတယ်လေ။ ဒီတော့လုပ်ငန်းဆက်လုပ်နေဖို့ သူတို့ကြိုးစားကြမှာပဲ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေဆီက အတိုးတွေရတော့ နောင်ဆိုရင် ပိုကောင်းလာမယ်ထင်တယ်။
- ကိုယ့်ဝင်ငွေကိုယ်ရာနိုင်ပြီဆိုတော့ အရင်းအနှီးတွေ တိုးလာမှာပေါ့။

သစ်တောအုပ်စု

စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် သစ်တောအုပ်စုတစ်ခုသာပါဝင်သည်။ ယင်းမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်ဝဋ်မြို့နယ်ရှိ ဒီရေတော ထိန်းသိမ်းရေး အုပ်စုဖြစ်သည်။⁴⁵

ဤအဖွဲ့ကို အောက်ပါရည်မှန်းချက်များဖြင့် LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

- ရွာသားတွေရဲ့ အသက်မွေးမှုကို ပိုကောင်းဖို့။
- ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဝင်ငွေတိုးတက်စေမယ့် လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ထောက်ပံ့ဖို့။

စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တာဝန်ခံတွေကိုရွေးတာ မျှတတယ်လို့ထင်တယ်။ အဖွဲ့ခင် အများသဘောတူညီချက်နဲ့ ရွေးတာကိုး။

အဖွဲ့ဝင်များကိုရွေးချယ်ရာတွင် ဆင်းရဲမှုနုန်းဖြင့်ကို အသုံးပြု၍ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

- ရွာသားတွေကို သူတို့အဆင့်အလိုက် သတ်မှတ်ထားတယ်။
- အနှမ်းပါးဆုံးလူတွေကို အဆင့်သတ်မှတ်ထားတယ် အခြေအနေပိုကောင်းတဲ့သူတွေကို အဆင့်တိုးပေးတယ်။

ဤသို့ဖြင့် ပျံ့ကျအလုပ်သမားများ၊ ကျေးရွာနေသူဆင်းရဲများ၊ လယ်သမားများသည် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာကြသည်။ သို့သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များသည် ကျန်းမာသူ၊ အချိန်ပေးနိုင်သူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ ဤစနစ်ကို မျှတသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်တို့ကမြင်ကြသည်။ အကြောင်းကတော့ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို အဖွဲ့မှာပေးဝင်တယ်လေ။

ဒီအဖွဲ့က ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို အကျိုးပြုတယ်လို့ထင်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပျံ့ကျလုပ်သားတွေနဲ့ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို ဝင်ငွေရအောင် ဖန်တီးပေးတယ်။

အဖွဲ့ဝင်များတိုးပွားနေသည်ဟုဆိုသည်။ မူလအဖွဲ့ဝင်များရှိနေသည့်အပြင် အဖွဲ့ဝင်အသစ်၃၀ခန့်လည်း တိုးတက်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

အခြားအဖွဲ့များနှင့်မတူဘဲ သစ်တောအုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း ယင်းတို့၏ပန်းတိုင်များ ရည်မှန်းချက်များကို ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများဖြင့် ဖော်ပြကြသည်။

- ပန်းတိုင်ကတော့ ဒီရေတောတွေနဲ့ ကမ်းရိုးတန်းဒေသကို ထိန်းသိမ်းဖို့ပဲ။
- ပန်းတိုင်ကတော့ စိမ်းလန်းတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးဖို့နဲ့ ဒေသခံတွေရဲ့ အသက်မွေးမှုကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဖို့ပဲ။
- ရည်မှန်းချက်တွေကတော့ ရွာသားတွေပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကို သိမြင်လာဖို့၊ သစ်ပင်တွေကို တန်ဖိုးထားတတ်လာဖို့၊ ဒေသခံတွေရဲ့ အသိအမြင်ကို တိုးတက်အောင်လုပ်ဖို့ပဲဖြစ်တယ်။

သစ်တောအုပ်စုအဖွဲ့ဝင်အများစုသည် ဤပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်များကို သဘောတူညီသကဲ့သို့ ရပ်ရွာလူများစု ကလည်း သဘောတူညီကြောင်းသိရသည်။ စီမံချက်ပြီးဆုံးလျှင် ဤအဖွဲ့ရရှိမည့် ပြီးမြောက်မှုများကို မေးမြန်းခဲ့ရာ အဖြေအမျိုးမျိုးရရှိခဲ့သည်။

- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နည်းစနစ်တွေကို အများကြီးသိသင့်တယ်လို့ ထင်တယ်။
- ဒီရေတောတွေပိုပြီး စိမ်းလန်းစိုပြည်လာမယ် ထင်တယ်။
- ရွာသားတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်တဲ့ အလေ့အကျင့်ရလာလိမ့်မယ်။
- ရွာသားတွေပိုပြီး ရင်းနှီးမှုရလာမယ် ထင်တယ်။
- ချေးငွေတွေကရတဲ့ အတိုးတွေကို ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သပ်သပ်ပယ်ထားတယ်။ ရပ်ရွာအတွက် ရေရှည် အကျိုးရှိလိမ့်မယ်။

ရေရှည်မျှော်မှန်းချက်အချို့ကို ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူနှစ်ဦးက ထောက်ပြခဲ့သည်။

- ဒီရေတောတွေကို ခုတ်ပစ်ရင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတဲ့ အသိအမြင်မျိုးကိုရွာသားတွေ ရလာမယ်ထင်တယ်။
- ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းရာကရတဲ့ ဝင်ငွေနဲ့ ရွာသားတွေ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပိုကောင်း လာလိမ့်မယ်လို့ ထင်တယ်။

အဖွဲ့၏ ပင်မလုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်ဟု တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများထံမှသိရသည်။

- ရွာသားများကိုငွေထုတ်ချေးတယ်။ ရွာသားတွေကို ဝင်ငွေရှာပေးတယ်။ ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းပေးတယ်။
- စိုက်ပျိုးရေးစနစ်တွေသင်ပေးတယ်။ အဖွဲ့ဝင်တွေကို စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုတွေ ကိရိယာတွေကို ထုတ်ပေးတယ်။

45 LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်မှာ MERN ဖြစ်သည်။

- မွေးမြူရေးသင်တန်းတွေပေးတယ်။
- ရေလုပ်ငန်းကိရိယာတွေကို ထုတ်ပေးတယ်။
- ပျံကျလုပ်သားတွေကို ၁၀လဆိုင်း၃%အတိုးနဲ့ ငွေချေးတယ်။

ယနေ့အထိ ယင်းတို့အဖွဲ့၏ အောင်မြင်မှုမှာ ရွာသားများအသက်မွေးမှုတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ခြင်းနှင့် ဒီရေတောများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။

အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများသည် အသုံးဝင်ပြီး အဖွဲ့ဝင်များကိုအကျိုးပြုကြောင်း တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူများက တင်ပြသည်။

- ရွာသားတွေကို အသိဉာဏ်တိုးအောင် လုပ်ပေးတယ်။ ရွာသားတွေကို စိုက်ပျိုးရေးကိရိယာတွေကို အကျိုး ရှိရှိအသုံးပြုတတ်အောင် သင်ပေးတယ်။ ရွာသားရဲ့အသက်မွေးမှုကို တိုးတက်အောင်လုပ်ပေးတယ်။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက စိုက်ပျိုးရေးကိရိယာတွေကို အသုံးပြုတဲ့နည်းတွေကို ကျန်တဲ့ရွာသားတွေကို ပြပေးတော့ တစ်ရွာလုံး နားလည်သွားတာပေါ့။
- ဟုတ်ကဲ့၊ အဖွဲ့က အလုပ်မရှိတဲ့သူတွေအတွက် ဝင်ငွေဖန်တီးပေးတယ်။
- ဒီရေတောတွေကိုထိန်းသိမ်းတော့ ဒီဒေသမှာ ငါးတွေများလာတယ်။ တံငါသည်တွေလည်း ဝင်ငွေတိုးလာတာပေါ့။
- ဒီလုပ်ငန်းတွေမှာ ဝင်လုပ်တဲ့သူတွေက လုပ်ခရကြတော့ အကျိုးအရှိဆုံးပေါ့။
- ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းတာက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုကို လျော့စေတယ်။

အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ပဋိပက္ခများမရှိကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များက တင်ပြကြသည်။ အကြောင်းကတော့ အဖွဲ့ဝင်တွေက ညီညွတ်ကြတယ်။ စုပေါင်းအလုပ်လုပ်ကြတယ်။ ခေါင်းဆောင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်များသည် ကိစ္စရပ်များကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်အထိ ပါဝင်ဆွေးနွေး ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် လုပ်ငန်း အသစ်များအတွက် အကြံပြုနိုင်ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်များက အများစု၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်ကြသည်။

ယင်းတို့၏ အားသာချက်များမှာ အဖွဲ့ဝင်များ ညီညွတ်ခြင်း၊ အစည်းအဝေး ပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် နိုင်စွမ်းရှိခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ယင်းတို့၏ စိန်ခေါ်မှုများမှာ ဒီရေတောထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အဓိကသက်ဆိုင်သည်။

- ဒီရေတောတောကို ထိန်းသိမ်းဖို့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေမရှိဘူး။
- အချို့လူတွေက ဒီရေတောထိန်းသိမ်းရေးကို မလိုက်နာဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဒီလူတွေကိုဖမ်းဖို့ ရဲကို ဆက်သွယ်ရတယ်။
- ဒီရေတောတွေကို ခုတ်တဲ့အတွက် အပြစ်ဒဏ်နဲ့ ဥပဒေတွေမရှိဘူး။
- တခါတလေကျရင် ဒီရေတောတွေကိုမထိန်းသိမ်းလို့ ဖြစ်မယ့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ရပ်တွေကို ရှင်းပြရတယ်

အဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူပြုသော်လည်း များစွာမထိရောက်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက ယူဆသည်။⁴⁶

အစည်းအဝေးများကို အနည်းဆုံး တစ်လတစ်ကြိမ် အစီအစဉ်သီးခြားဖြင့် ပုံမှန်ကျင်းပကြသည်။ အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူစာရင်း၊ ငွေစာရင်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းထားကြောင့် တင်ပြကြသည်။

- လုပ်ငန်းအခြေအနေနဲ့ငွေရေးကြေးရေးအခြေအနေကို ရွာကသိအောင် ကြော်ငြာသင်ပုန်းမှာ အမြဲကပ်ပေးတယ်။

အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက ရေးဆွဲလက်ခံထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများရှိကြောင်း တင်ပြကြသည်။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့သည် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့ဝင်များကို အောက်ပါအကြောင်းအရာများကို သင်တန်းပေးခဲ့ကြသည်။

- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း
- စာရင်းကိုင်သင်တန်း
- မှန်ဖတ်နှင့် အိမ်တွင်းအစားအသောက် ချက်ပြုတ်ခြင်း
- မီးဖိုပြုလုပ်ခြင်း
- ပျိုးဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း
- ဒီရေတောထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း
- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး

ဤသင်တန်းအများစုမှာ ထိရောက်အသုံးဝင်သည်ဟု တင်ပြကြသည်။

- ဟုတ်ကဲ့၊ အကြောင်းကတော့ လယ်သမားတွေ သီးထွက်တိုးလာလို့ပဲ။
- မျိုးစေ့တွေကို ဘယ်လိုရွေးချယ်ရမလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ စိုက်ရင် အကောင်းဆုံးလဲဆိုတာ နားလည်လာတယ်။
- ဒီရေတောပင်တွေကို ဘယ်လိုကိုင်ရှင်ပေးရမလဲ၊ ဘယ်လိုပြန်စိုက်ရမလဲဆိုတာ နားလည်လာတယ်။
- ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းပြီး ပြန်စိုက်ပျိုးရင် စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးနိုင်မှန်း နားလည်လာတယ်။

ခေါင်းဆောင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် စီမံချက်များကို အတူတကွရေးဆွဲကြကြောင်း၊ ရေးဆွဲရာတွင် VDCနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးလည်းပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။ အဖွဲ့၏တိုးတက်မှုနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို ဤစီမံချက်များနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ စစ်ဆေးကြသည်။ ဤအချက်အလက်ကိုလည်း ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို အသိပေးကြသည်။ အဖွဲ့၏အောင်မြင်မှုကို ရွာသားများ၏ အသက်မွေးမှု တိုးတက်ခြင်းနှင့် တိုင်းတာသည်။

အဖွဲ့သည် အစိုးရထံမှ ကျေးရွာသစ်တောလက်မှတ်ကို လျှောက်ထားသော်လည်း မရရှိသေးပါ။

- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်မှူးရုံးကိုသွားပြီး လက်မှတ်သွားလျှောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့က မြေစာရင်းရုံးကို လမ်းညွှန်လိုက်တယ်။ မြေစာရင်းရုံးကိုရောက်တော့ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကို ပြန်သွားခိုင်းတယ်။ အဲဒီကို အကြိမ်ကြိမ်သွားပေမယ့် လက်မှတ်ခုတ်မရသေးဘူး။

46 အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက် မတွေ့ရပါ။

သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဝင်ငွေတိုးခြင်း၊ အသက်မွေးမှုတိုးတက်ခြင်းတို့ကြောင့် ထောက်ပံ့ပေးသော စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအား စုများသည် အသုံးဝင်သည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက ယူဆကြသည်။ အခြားအဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း ရေလုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများကို ရရှိခြင်းကြောင့် ငါးပိုဖမ်းနိုင်သည်။ ဝင်ငွေတိုးတက်လာသည်။ အလိုအပ်ဆုံးသူများကို သွင်းအားစု များကို အရင်ဆုံးပေးအပ်သည်။

- ခေါင်းဆောင်တွေက အထောက်အပံ့တောင်းလာတဲ့လူတွေကို တကယ်လိုမလို စိစစ်ပြီးမှ အဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ သဘောကိုမေးတယ်။
- အထောက်အပံ့တောင်းခံတဲ့သူတွေကို သူတို့ဘာလိုအပ်တယ်ဆိုတာ မေးပြီးမှ အခြားအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး လိုတဲ့အထောက်အပံ့ကိုပေးတယ်။

ဒီရေတောပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းကို အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သည့်နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။

- တစ်ဧက ၂၄၀၀၀နန်းနဲ့ပေးပြီး ပြားပင်တွေကို ကိုင်းချိုင်းခိုင်းတယ်။ ၁၀%ကို အဖွဲ့က ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ အတွက်ကောက်တယ်။
- မြေလွတ်တွေမှာ တစ်ဧက ၁၂၅၀၀ပေးပြီး ပြားပင်တွေစိုက်ခိုင်းတယ်။
- ကျန်းမာတဲ့ အလုပ်ကြမ်းလုပ်နိုင်တဲ့ အဖွဲ့ဝင်တိုင်း ဝင်လုပ်နိုင်တယ်။

တစ်ဧကလျှင် ရပ်ရွာမှမည်မျှရရှိမည်ကို MERNက ဆုံးဖြတ်သည်။ သို့သော် နေ့စားခ ၂၀၀၀/-ပေးရန်မှာ အဖွဲ့ဝင်များက အဆိုပြုခြင်းဖြစ်သည်။ မိန်းမများသည် ယောက်ျားများနှင့် ၂၀၀၀/-နန်းအတူတူရရှိကြောင်း သိရသည်။ ငွေပေးစာရင်း များကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် စာရင်းကိုင်သင်တန်းများ ပေးထားသော်လည်း မလိုလောက်ဟု ယူဆကြသည်။

အထောက်အပံ့များကုန်ဆုံးသွားလျှင်လည်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များက တင်ပြကြသည်။

- ရန်ပုံငွေရှိသလောက် ဒီရေတောတွေကိုဆက်ပြီး ထိန်းသိမ်းသွားဖို့ စီမံထားတယ်။
- ရန်ပုံငွေအကန့်အသတ်ရှိပေမယ့် ကိုယ်လုပ်နိုင်တာလုပ်ပြီး ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းသွားမယ်။

အဖွဲ့က အုပ်စုများအချင်းချင်း၊ လူအချင်းချင်း၊ မလိုမှန်းထားမှု၊ တင်းမာမှု၊ ထိပ်တိုက်တွေ့မှုများကို မဖန်တီးခဲ့ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များက တင်ပြကြသည်။ ယင်းတို့၏အဖွဲ့က ရပ်ရွာကိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းစေရန် ဖန်တီးခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်စွမ်း

ခိုင်မာသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာစေရန်အတွက် တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရဦးမည့် စွမ်းရည်များ ယင်းတို့ အဖွဲ့တွင် လိုအပ်မှုရှိမရှိကို မေးမြန်းခဲ့ရာ တွင် အမျိုးမျိုးဖြေဆိုကြသည်။

- အဖွဲ့က ရန်ပုံငွေလည်းလိုသေးတယ်။ အချင်းချင်း စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ဆောင်ရွက်သွားဖို့လည်း လိုသေးတယ်။
- အတိုးရတဲ့ငွေ ၃၀%ကိုစုထားတယ်။ အထောက်အပံ့တွေမရတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရပ်တည်သွားနိုင်အောင်လို့၊
- ခုလောလောဆယ်မှာတော့ သူတို့လမ်းညွှန်ချက်နဲ့လုပ်နေတယ်။ အထောက်အပံ့တွေ ရပ်သွားရင်တော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စီမံချက်ဆွဲပြီး စီမံအုပ်ချုပ်သွားရမယ်။

အဖွဲ့သည် စီမံခြင်း၊ ငွေကြေးခန့်ခွဲခြင်း စာရင်းထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းအကောက်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့တွင် အားသာသော်လည်း ရပ်ရွာနှင့်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ သတင်းပို့ခြင်းတို့တွင် အားနည်းသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက အကြံပြုကြသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အစည်းအဝေးများတွင် လူများများ မတက်ကြသောကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း အဖွဲ့၏ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် အဖွဲ့၏သတင်းများကို ဖော်ပြထားသည်ဟုဆိုသည်။

သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်မှု

အခြားရွာတရွာတွင် အလားတူအဖွဲ့ ထူထောင်မည်ဆိုပါက အသုံးဝင်မည့် အကြံပြုချက်အချို့ကို တင်ပြခဲ့သည်။

- ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းတာက ရာသီဥတုနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အရေးပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးအန္တရာယ်တွေ လျော့ပါးလာလိမ့်မယ်။
- ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့တိုင်ပင်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တွေ ချေးငွေပေးသင့်တယ်။
- ချေးငွေတွေကို ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်နဲ့ ထုတ်ပေးသင့်တယ်။ ဒါမှ အကြွေးမဆုံးမှာ။

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ

အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့်ဆွေးနွေးခဲ့ရာတွင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောအမြင်တချို့ကို ရရှိခဲ့သည်။ အဖွဲ့သည် ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်နေကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူတို့က ထင်မြင်ကြသည်။ ယင်းသည် အဖွဲ့ဝင်များကို ကူညီနေသော်လည်း ရပ်ရွာကိုမူ မကူညီကြောင်းပြောသည်။ အဖွဲ့ဝင်များအတွက် တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ယူဆသော အထောက်အပံ့တို့တွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်သည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေကို မျိုးစေ့တွေ၊ အပင်ပေါက်တွေကို ဈေးနည်းနည်းနဲ့ရောင်းပေးတယ်။
- ဒီရေတောပင်တွေကိုကိုင်းချိုင်းရာမှာ ဒီရေတောပြန်စိုက်ရာမှာ အဖွဲ့ဝင်တွေကို နေ့စားနဲ့အလုပ်ပေးတယ်။
- မွေးမြူရေးချေးငွေနဲ့ ဈေးသည်လေးတွေအတွက် ချေးငွေတွေကို ထုတ်ပေးတယ်။

အဖွဲ့ဝင်လို မလိုမေးသောအခါ အများစုက ငြင်းကြသည်။

- ဟင့်အင်း၊ တစ်နေ့လုပ်မှ တစ်နေ့စားရတာ အချိန်မရှိပါဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ ဒီရေတောနေ့တောတွေကို ထိန်းသိမ်းတဲ့အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ သူတို့အလုပ်တွေမှာ မပါနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ကိုယ်အိမ်မှာရှိတယ်။
- ဟင့်အင်း၊ သူတို့အစည်းအဝေးတွေကို တက်ဖို့အချိန်မရှိဘူး။
- ဟင့်အင်း၊ မိသားစုနဲ့ ရှိန်းကန်နေရတာ သူတို့အစည်းအဝေးတွေကို မတက်နိုင်ပါဘူး။
- ဟုတ်ကဲ့ ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းတာကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ အဲဒါမှ ငါးတွေပုစွန်တွေကို ထိန်းသိမ်းနိုင် မယ်။ ကမ်းပြိုတာတွေကို ကာကွယ်နိုင်မယ်လေ။

အဖွဲ့ဝင်ရွေးချယ်မှုမှာ မှုတသည်ဟု ထင်မြင်ကြသည် - အဖွဲ့ဝင်တွေကို ရွေးတာမဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ဝင်စားတဲ့ လူတိုင်းဝင်နိုင်တယ်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူ သို့မဟုတ် ယင်း၏အိမ်ထောင်စုဝင်တစ်ဦးဦးကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန်ကြိုးစားဖူးသလားဟု မေးမြန်းသောအခါ တစ်ဦးက

အောက်ပါအတိုင်းဖြေသည်။

- ဟုတ်ကဲ့၊ မွေးမြူရေးချေးငွေလိုချင်လို့၊ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့ဝင်တွေကို ငွေချေးပေးတာမမျှတတော့ ချေးငွေ မယူတော့ပါဘူး။

အဖွဲ့လုပ်ငန်း၏ထိရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများ၏အမြင်မှာလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့၏ ဒီရေတောများ ကာကွယ်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းမှာ ထိရောက်မှုရှိမရှိကို ပူပန်နေကြောင်း အောက်ပါအဖြေ များတွင် ထင်ဟပ်နေသည်။

- အဖွဲ့ကငွေချေးတာက ထိရောက်ပါတယ်။ အဲဒီချေးငွေတွေကိုသုံးပြီး အဖွဲ့ဝင်စီးပွားရေးလုပ်နိုင်တယ်။ အဖွဲ့က အတိုးရတယ်။ ပြန်လည်ထူထောင်တဲ့လုပ်ငန်းက မထိရောက်ပါဘူး။ အဖွဲ့ဝင်တွေကတော့ သစ်ပင်ကြီးတွေ ကိုခုတ်ပြီး ရောင်းကြတယ်။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်တဲ့လူတွေကျတော့ ခုတ်ခွင့်မရဘူး။
- ပြန်လည်ထူထောင်တဲ့လုပ်ငန်းက မထိရောက်ဘူး။ အဖွဲ့ဝင်တွေက အကိုင်းကို ချိုင့်ရုံတင်မကဘူး။ အပင်ကြီးတွေကိုပါ လှဲကြတယ်။ ဒီတော့ ဒီရေပင်တွေနည်းလာတယ်။
- အဖွဲ့လုပ်ငန်းတွေက မထိရောက်ပါဘူး။ လူတွေက ချေးငွေတွေကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ ရင်းနှီးကြပြီးတော့ အများစုက ပြန်မဆပ်ကြဘူး။

ထိရောက်အောင်အဖွဲ့ကို ပြုပြင်ရမည့်အကြံများကို အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများထံမှ တောင်းခံခဲ့သည်။

- အဖွဲ့ဝင်တွေက ပိုပြီးညီညွတ်ရမယ်။
- အဖွဲ့က သူရည်ရွယ်တဲ့အတိုင်း ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းရမယ်၊ ပြားပင်တွေကိုခုတ်ပြီး ရောင်းမစားရဘူး။
- ဒီလိုသာ ဒီရေတောပင်တွေကို ခုတ်နေရင်၊ အပင်တွေနည်းလာမယ်။ အဖွဲ့လည်း ရည်မှန်းချက်ကို ထမြောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။

အဖွဲ့ကိုမည်သို့ဦးဆောင်သင့်သည်။ စီမံခန့်ခွဲသင့်သည်ဟု အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများက ပြောင်းလဲရန်အချက်များကို အဆိုပြုထားသည်။ အဖွဲ့က ဘက်လိုက်မှုကို ပူပန်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

- ခေါင်းဆောင်တွေက ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ မျှတဖို့ လိုတယ်။
- ချေးငွေတွေကို မျက်နှာမလိုက်ဘဲ ညီညီမျှမျှ ပေးသင့်တယ်။
- ခေါင်းဆောင်တွေက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို လိုက်နာရမယ်။ အလုပ်ပေးလုပ်ရာမှာလည်း အဖွဲ့ဝင် အားလုံးကို မျှမျှတတ ရှိရမယ်။

အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိအုပ်စုများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များအချင်းချင်း မလိုမှန်းထားမှုများ၊ တင်းမာမှုများ၊ ထိပ်တိုက်တွေ့မှု များကို မဖန်တီးကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူ ရပ်ရွာအတွင်း စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုကိုလည်း ဩဇာသက်ရောက်မှု မရှိခဲ့ပေ။

စီမံချက်က ဆက်လက်မထောက်ပံ့တော့လျှင် အဖွဲ့က ဆက်လက်ရပ်တည်သွားနိုင်မနိင်ကို မေးမြန်းသောအခါ တစ်ဦးက အကောင်းမမြင်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။

- ဟင့်အင်း၊ ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းတို့၊ ကိုင်းချိုင့်တာတို့လုပ်ရင် အလုပ်သမားတွေအဖွဲ့ဝင်တွေကို ငွေပေးရမယ်လေ။ အထောက်အပံ့မရှိရင် အဖွဲ့လည်း ကြာကြာခံမှာမဟုတ်ဘူး။

စစ်တမ်းအဆင့်(၁)မှသုံးသပ်ချက်များ

LIFTနှင့် ယင်းကထောက်ပံ့ခဲ့သောစီမံချက်များသည် အထောက်အပံ့ခံကျေးရွာများ၏ လူမှုရေးနှင့် စည်းရုံးရေး အခြေအနေများကို ထိထိရောက်ရောက် သက်ရောက်ခဲ့သည်။ LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် စစ်တမ်း ကောက်ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် ပျမ်းမျှကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ၂ခုစီကို ထူထောင် ပေးခဲ့ကြသည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်ကုန် ကိန်းဂဏန်းတို့အရ ယင်းတို့ကထောက်ပံ့ခဲ့သော ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၁၀၀၀ကျော်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ စစ်တမ်းကောက်ကျေးရွာ ၆၀%တွင်ရှိပြီးဖြစ်သည့် လက်ရှိအုပ်စုများမှတစ်ဆင့် မဆောင်ရွက်ဘဲ အများအားဖြင့် အဖွဲ့အသစ်များကို ထူထောင် ခဲ့ကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ယင်းအဖွဲ့၏ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်မှန်းချက်များကို ချမှတ်ပေးခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များ (အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများကိုရွေးချယ်ခြင်း) ကော်မတီများ၊ ခေါင်းဆောင်များကို ရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ကြီးကြပ်ခဲ့ကြသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစုမှာ အဖွဲ့တစ်ခုချင်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို သတ်မှတ်ပေးပြီး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရေးဆွဲရာတွင်လည်း အကူအညီပေး ကြသည်။ အချို့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက စီမံရေးအဖွဲ့ကို လေ့ကျင့်ပေးကြသည်။ အချို့ဆိုလျှင် စီမံချက်ရေးဆွဲရာ တွင်ပါ အထောက်အပံ့ပေးကြသည်။ အဖွဲ့အရေအတွက်များပြားမှုနှင့် အဖွဲ့ဝင်မိသားစုများ အရေအတွက်တို့ကို ထောက်ပံ့ပါက LIFT၏အထောက်အပံ့များ ပြီးဆုံးသွားချိန်တွင် ယင်းတို့ မည်သို့ ဆောင်ရွက်ကြမည်ဆိုသည့် မေးခွန်း မှာ အထူးအရေးပါလှသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ထောင်နှင့်ချီသော ဤအဖွဲ့များ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းမှာ အလွန် အရေးပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤစစ်တမ်းမှ တွေ့ရှိချက်အရ LIFT၏ စီမံချက်တိုင်းသည် လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို လိုအပ်သလောက် အလေးမမူကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် သက်တမ်းတိုသော LIFT၏စီမံချက် များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လိုအပ်သော ယာဉ်ယန္တရားများအဖြစ် အဖွဲ့များကို အလျင်အမြန်ဖွဲ့စည်းခဲ့ ကြသည်။ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစု၏ စီမံချက်များမှာ ကျေးရွာအမြောက်အမြားကို လွှမ်းမိုးထားသော် လည်း ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများမှာ မလုံလောက်သည့်အပြင် အကောင်အထည်ဖော်ရသည်။ ရာသီမှာလည်း တိုတောင်းသည်။ ဤစစ်တမ်းမှသိရသည်မှာ အဖွဲ့သစ်များစွာမှာ စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ကို အနည်းဆုံးသာရရှိကြကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ငွေကြေးခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ ထပ်မံတက်ရောက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများမှာ ရှင်းလင်းမှုမရှိကြောင်း၊ သိရသည်။ LIFT၏ စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် တိကျသည့်အစီအမံများရှိသူ နည်းပါးသည်။

မည်မျှပင် လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားသော်လည်း ရေရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် အာမ မခံနိုင်ပေ။ သို့သော် အဖွဲ့များ ဆက်လက်တည်ရှိမှုကို ဆုံးဖြတ်မည့် အခြားအချက်အလက်များရှိနေသေးသည်။ အဖွဲ့ဝင်အများစုသည် LIFT၏ စီမံချက်တွင်ပါဝင်ရမှုနှင့် ယင်းတို့၏အောင်မြင်မှုများအတွက် ဂုဏ်ယူနေကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များ၏ ဝန်ထမ်းများနှင့်အတူ ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များရော အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများပါ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကို တိုးတက်စေမည့်လုပ်ငန်းများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အကောင်အထည်ဖော်နေရသဖြင့် ကျေနပ်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ စီမံချက်ကာလတွင် အဖွဲ့၏အောင်မြင်မှုသည် ယင်းတို့၏နောင်ရေးကို ဆုံးဖြတ်မည် ဖြစ်သည်။

ဤအဖွဲ့များသည် ရေရှည်လုပ်ဆောင်ရန် မရည်ရွယ်ခြင်းကပင်လျှင် ယင်းတို့ကို ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင် ရန် လှုံ့ဆော်နေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ငွေနှင့်အလုပ် ဖလှယ်သောအုပ်စုများသည် သာမန်အားဖြင့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး တွင် ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စွမ်းရည်မြင့်တင်ထား သူများမဟုတ်ကြပေ။ ဤအုပ်စုမျိုးတွင် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာနှင့် အင်အားဖြည့်တင်းခြင်းတို့တွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အနည်းဆုံးသာ ရင်းနှီး

မြှုပ်နှံထားကြသည်။ ဤစစ်တမ်း ကောက်ယူရာတွင် အခြေခံစာရင်းကိုင်(တစ်ဖွဲ့) ပြင်/ထိန်းလုပ်ငန်း (နှစ်ဖွဲ့)မှတစ်ပါး အခြားသင်တန်းများကို ပေးထားခြင်းမရှိပေ။ ဤသို့အနည်းငယ်မျှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ရပ်ရွာအများအပြားကို ကန့်သတ်ထားသည့်အချိန်အတွင်း အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန် အဖွဲ့အစည်းများကို စည်းရုံးနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းတို့သည် လုပ်အားကိုစုစည်းရန်၊ လုပ်ငန်းကိုခန့်ခွဲရန်၊ လုပ်ခပေးချေရန်အတွက်သာ တည်ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ် သည်။ အခြေခံအဆောက်အအုံ လုပ်ငန်းများပြီးစီးပါက ဆက်လက်တည်ရှိရန် မလိုအပ်သောကြောင့် ယင်းတို့ကို စည်းရုံးရေးစွမ်းရည် တိုးတက်စေရန်အတွက် အနည်းငယ်သာ အာရုံစိုက်ခြင်းကို နားလည်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်သော် လည်း အမြဲတမ်း ဤသို့မဟုတ်ပါ။ ငွေနှင့်လုပ်အားဖလှယ်သော အချို့အဖွဲ့များသည် ဆောင်ရွက်ပြီးလုပ်ငန်းများကို ထိန်းသိမ်းရန်သာမက ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကိုလည်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း ထင်ထင်ရှားရှား ဖော်ပြကြသည်။ ယင်းတို့၏ ဒေသခံလုပ်အားဖြင့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို သိသိသာသာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ဤအဖွဲ့ ထက်ဝက်ခန့်သည် လုပ်ငန်းသစ်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ထက်သန်နေကြသည်။ ဤရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်းရှိမရှိကို ဤစစ်တမ်း၏အဆင့် (၂) တွင် စူးစမ်း ဖော်ထုတ်ရမည် ဖြစ်သည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော တွေ့ရှိချက်များသည် LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ၂၁ဖွဲ့က စစ်တမ်းကောက်ကျေးရွာ ၅၀တွင် အကောင်အထည်ဖော်နေသော စီမံချက် ၂၅ခုမှ ကျေးရွာများရှိ ကျားပန်းမဟုတ်သော နမူနာကောက်ယူခဲ့သည့် အဖွဲ့များ၏ အမြင်များကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ ဤသတင်းအချက်အလက်များသည် ရွာသားအားလုံး၊ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်စီမံချက်များ အားလုံး၊ LIFTလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုနေသည်ဟု မမှတ်ယူသင့်ပါ။

ထို့ပြင် ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများကပေးသော သတင်းအချက်အလက်များသည် ဘက်လိုက်နိုင်သည်။ LIFT၏ အထောက်အပံ့အကူကြီးကျေးဇူးကို ချီးကျူးနိုင်သည်။ ရန်ပုံငွေများ၊ သွင်းအားစုများ၊ အထောက်အပံ့များကို စီမံချက် ပြီးဆုံးသွားသော်လည်း ဆက်လက်ရယူလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်လည်း ဖြေဆိုနိုင်သည်။ ဤစာတမ်းရှေ့ပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးထားသကဲ့သို့ စစ်တမ်းကောက်အဖွဲ့များ၏ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ သုတေသနအတွေ့အကြုံနည်းပါးမှုကြောင့် အထောက်အကူမရခဲ့ပါ။

ဤကန့်သတ်ချက်များရှိနေသော်လည်း FGDဆွေးနွေးပွဲ ၁၈၇ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ရာတွင် တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူတို့ထံမှ အရေးကြီးသော အတွင်းသဘောအချို့ကိုရရှိခဲ့ပြီး ယင်းတို့သည် ကျေးရွာများကို LIFTက ဆက်လက် ထောက်ပံ့မှုနှင့် သက်ဆိုင်နေပေသည်။ ပင်မသတင်းပေးတွေ့ဆုံမှုများမှလည်း LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က စီမံချက်ဆောင်ရွက်နေ သည့် ကျေးရွာအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိသည်။

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းသစ်များကိုထူထောင်ခြင်း

နမူနာကောက်ယူသော ကျေးရွာအများစုတွင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ တည်ရှိနေပြီး ဖြစ်သော်လည်း LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အများစုက အဖွဲ့အစည်းသစ်များ ဖွဲ့ခဲ့ကြသည်။ KII တွေ့ဆုံခဲ့သော LIFTအထောက်အပံ့ခံ ကျေးရွာ ၉၃ရွာတွင် အဖွဲ့အများစုကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ၂၅ ရွာလျှင် နှစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးချက်အရ သိရှိရသည်မှာ LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ဤအဖွဲ့သစ်များကို ယင်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်များ၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် လက်တွေ့လိုအပ် ချက်များတို့ဖြင့် သွတ်သွင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်မှန်းချက်များ၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူရွေးချယ်မှုများ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်မှုများ၊ အဖွဲ့ဝင်ရွေးချယ်မှုများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများစသည် တို့တွင် အဖွဲ့အမျိုးအစားများ တူညီသည့်တိုင် ကွဲပြားမှုအနည်းအများရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။

စီမံချက်များမှာ အကြပ်အတည်းများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ အချိန်တိုအတွင်းတွင် သေချာစွာ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေး နေသော ပန်းတိုင်များရှိသည့် ရလဒ်ကိုဦးတည်သော စီမံချက်များဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့အများစု သည် ဦးတည်ကျေးရွာများတွင် စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် အခရာကျသောအဖွဲ့များကို ထူထောင်ရန် စိတ်ထက်သန်လျက်ရှိကြသည်။ စီမံချက်နှင့်သက်ဆိုင်သော ရည်မှန်းချက်များ၊ တာဝန်များနှင့်အညီ အဖွဲ့သစ်များကို ဖွဲ့စည်းရသည်မှာ ရှိရင်းအဖွဲ့အစည်းများကို တာဝန်အသစ်များယူစေရန် လမ်းညွှန်သင်ကြားရသည်ထက် ပို၍ လွယ်ကူမြန်ဆန်သည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့အများစုကပင် ယင်းတို့၏အဖွဲ့များအတွက် ရည်မှန်းချက်များ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ တာဝန်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မှီခိုအားထားမှုကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုးထွင်းတီထွင်ဉာဏ်နှင့် အဖွဲ့လိုက်သင်ယူခြင်းအတွက် နေရာမရှိတော့ပေ။ သို့သော်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ကို အနည်းဆုံးရရှိသည့် အဖွဲ့များက ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများမှ ပို၍နားလည်တတ်မြောက်ခဲ့ကြောင်း ဆွေးနွေးပွဲများမှ သိရှိခဲ့ရသည်။ ယင်းအဖွဲ့အချို့ သည် ရေရရှိသည့်တို့နိုင်မည် မဟုတ်သော်လည်း ကျန်အဖွဲ့များကမူ ရရှိထားသော အတွေ့အကြုံများမှ သင်ယူပြီး ယင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းတိုးတက်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်များ အသက်မွေးမှုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်တို့ကို ယင်းတို့၏အကြံအစည်များဖြင့်ပင် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့များတည်ထောင်ခြင်း၏အကြောင်းရင်းနှင့် စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ယင်းတို့၏တာဝန်များ

LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အဖွဲ့များသည် ပင်မ မဏ္ဍိုင်အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့သည် မည်သည့်အထောက်အပံ့အတွက်မဆို အကျိုးခံစားရမည့်သူများကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် အကျိုးဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် စည်းရုံးပေးခဲ့ကြသည်။ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအပါအဝင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲခဲ့ကြသည်။ LIFTနှင့် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင်သူများထံသို့ တင်ပြရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကသုံးစွဲသည့် မှတ်တမ်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့များက ဤသို့ဆောင်ရွက်မပေးခဲ့ပါက ရသမျှအချိန်နှင့် ပစ္စည်းအင်အားတို့ဖြင့် လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့နည်းပါးပေမည်။ အဖွဲ့များကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပြည့်အဝကိုယ်စားပြုသောအဖွဲ့များဖြစ်ထွန်းစေရန် သို့မဟုတ် အင်အားဖြည့်ပေးရန်ထက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ အကျိုးအတွက်သာ တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု အငြင်းပွားစရာ ရှိသည်။ တခါတရံ ရွာပေါင်းများစွာတွင် ယင်းတို့၏ စီမံချက်များကို လျင်မြန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော လုပ်နည်းများကို အသုံးပြုကာ အဖွဲ့များကို ထူထောင်ခဲ့ကြရသည်။

အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ထူထောင်လိုသော PACTနှင့် အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သောအုပ်စုများကို ထူထောင်လိုသော IDEတို့ ကဲ့သို့သော ရည်မှန်းချက်ကြီးမားသည့်စီမံချက်များသည် လုပ်ငန်းကို လျင်မြန်စွာ တိုးချဲ့ကြရာတွင် ဤနည်းလမ်းကို အသုံးပြုကြောင်း ထင်ရှားစွာ တွေ့ရသည်။ PACTသည် အသားကျပြီးသော လုပ်ငန်းပုံစံတစ်ခုကို မြို့နယ် ကျေးရွာ အများအပြားနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် လျင်မြန်စွာဆည်းပူးနိုင်ခဲ့သည်။ PACTရော IDEပါ ယင်းတို့၏ အောင်မြင်မှုစံနှုန်းသည် ရေရရှိသည့်တည်တံ့သော ကိုယ်စားပြုသော ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းကို မဖြစ်ထွန်းစေပါဟု ပြောဆိုနိုင်သည်။ ကျန်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ခြေကုပ်ယူ ထားသော အားလုံးပါဝင်သည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုသာ အာရုံစိုက်သည့်အလျောက် အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုကိုသုံးကာ အဖွဲ့များကိုစည်းရုံးကာ အင်အားဖြည့်ပေးနေကြသည်။ VDCများနှင့် အလုပ်လုပ်နေသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ဤအမျိုးအစားတွင်ပါဝင်သည်။ ဤစစ်တမ်းတွင် အထူးပြုကာစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း လူမှုရေးအရင်းအနှီး တည်ဆောက်ရာတွင်အောင်မြင်သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာအနည်းငယ်တွင်သာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ ဤနေရာတွင် လုပ်နည်း၂ခု၏ အစွန်းရောက်မှုကို တွေ့မြင်ရသည်။ အစွန်းတစ်ဖက်တွင်မူ ကျေးရွာများတွင်

ပုံစံတစ်ခုကို အသုံးပြုကာ ရှင်းလင်းသိသာသော အောင်မြင်မှုအညွှန်းများ (ဥပမာ-အသက်မွေးလုပ်ငန်း ချေးငွေရရှိသော အမျိုးသမီးအရေအတွက်၊ ငွေကုန်ကျိုးနှပ်သော သောက်ရေကန်ပြန်ဖော်မှု အရေအတွက် စသည်)တို့ကို အကောင်အထည်ဖော်သည့် စီမံချက်များရှိကြသည်။ အခြားတစ်ဖက် တွင်မူ ဖွံ့ဖြိုးရေး လမ်းကြောင်းကို နောင်အချိန်ထိ မိမိဘာသာ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းကို ထူထောင် သို့မဟုတ် အားဖြည့်ပေးမည့် စီမံချက်များရှိနေကြသည်။

အဖွဲ့များ၏စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အပံ့

အဖွဲ့များ၏ အလားအလာကိုမူတည်ကာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များသည် စွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့ အဆင့်ဆင့်ကို ပေးအပ်ကြသည်။ တစ်ခါတရံ အဖွဲ့များကို စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ရပ်ရွာကို စည်းရုံးရန်အတွက်ပါ အဓိကအသုံးပြုကြသည်။ ထိုအခါတွင် လုပ်အားစည်းရုံးရန်၊ ငွေပေးချေရန်၊ အခြေခံ ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းရန်တို့အတွက် လုံလောက်ရုံသာ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ပေးခြင်းမျိုးလည်း ရှိသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးအောင် ရေရှည်စီမံဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အဖွဲ့ဖြစ်စေရေးအတွက် ထောက်ပံ့ရန် စိတ်မဝင်စားသော အလုပ်နှင့်ငွေ ဖလှယ်သည့် စီမံချက်များတွင် တွေ့မြင်နေကျဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့ပေးမှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုတို့ကို မလုံလောက်ဟုသော်လည်းကောင်း မသင့်မလျော်ဟုသော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်၏ရည်မှန်းချက်များသည် ရှင်းလင်းပြီး အဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍမှာလည်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရုံ သက်သက်မျှ အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရည်မှန်းချက်များစွာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လူမှုရေးအရင်းအနှီးတည်ဆောက်ရန်၊ မိမိဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်မိမိ စီမံဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိရန်အတွက် ကျေးရွာ၏ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းကို တည်ဆောက်ရန် ဖြစ်ပါက ဤလုပ်နည်းသည် သင့်လျော်မည်မဟုတ်ပေ။ အခြားစီမံချက်များမှာ ဤသို့ ရည်မှန်းချက် ထားရှိသောကြောင့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအလေးအနက် ထောက်ပံ့လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်မှုနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူသတ်မှတ်မှု

အဖွဲ့အားလုံးတွင် အဖွဲ့ဝင်အများစုမှာ ယောက်ျားများဖြစ်ကြပြီး LIFTကထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့များ၊ အခြားအဖွဲ့များ အပါအဝင် ဤကျေးရွာ၅၀ရှိ၊ ၁၇၈၅ အနက် ၁၆၇၅ ဦး၏ အဖွဲ့ဝင်အင်အားကို KIIများ ပြုလုပ်ရာတွင် ရရှိခဲ့သည်။ စုစုပေါင်းအင်အား ၁၁၃၉၁ဦးအနက် ၇၄၄၀ဦးမှာ ယောက်ျားများ (၆၅%) ဖြစ်ကြသည်။ ၃၉၅၁ဦးမှာ မိန်းမများ ဖြစ်ကြသည်။ LIFTအထောက်အပံ့ခံ အဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးထုကို ကိုယ်စားပြုမှုမှာ ၃၁%ရှိပြီး အခြားအဖွဲ့များတွင်မူ ၄၀%အထိ ရှိသည်။ ခေါင်းဆောင်များ စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ခံများ၏ ကျား မ အချိုးကိုမူ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

LIFTအထောက်အပံ့ခံအဖွဲ့များစွာသည် (PACTမှတစ်ဆင့် LIFTကထောက်ပံ့သော အသေးစား ငွေကြေးအုပ်စုများ ကဲ့သို့) အမျိုးသမီးများအတွက်သီး သန့်ဖြစ်သော်လည်း အမျိုးသမီးထုကို ကိုယ်စားပြုမှုနည်းပါးခြင်းမှာ အံ့သြဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများတွင် အမျိုးသမီးထုသည် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ သီးခြားတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေကြ သည်။ အိမ်ထောင်စု၏ ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့်အာဟာရပြည့်ဝမှုကို စီမံခန့်ခွဲနေရသောကြောင့် အသင်းဝင်များ၏ ကျားမကွဲပြား မှုသည် အရေးကြီးသည်။

အဖွဲ့အစည်းများသည် မည်မျှကိုယ်စားပြုပါသနည်း။ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲနွမ်းပါး ထိခိုက်လွယ်သောသူများနှင့် ပတ်သက်လျှင် ယင်းတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မည်မျှ မျှတပါသနည်း။

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ ဘုံရည်မှန်းချက်များမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါး ထိခိုက်လွယ်သောသူများကို ထောက်ပံ့ရန် ဖြစ်သော် လည်း ယင်းတို့ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သော အဖွဲ့အများစုတို့သည် ဤလူထုတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားမပြုကြောင်း စစ်တမ်းရလဒ်အရ သိရှိရသည်။ လယ်သမားများ၏အဖွဲ့များတွင် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုကြပေ။ အချို့ဆိုလျှင် အဖွဲ့ဝင်များက အနည်းဆုံးပိုင်ဆိုင်ရမည့် လယ်မြေအကျယ်အဝန်းကိုပင် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအချို့ဆိုလျှင် အတိုးငွေ သေချာပေါက်ရရှိစေရန်အတွက် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို အဖွဲ့ဝင်ခွင့်မပြုလိုကြပေ။ အချို့အဖွဲ့များသည် အသင်းဝင်ကြေး(ငွေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်း)မပေးနိုင်သော အလွန်ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများကို အဖွဲ့ဝင်ခွင့် မပြုကြပေ။

အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်ဆုံးသူများသို့ အဖွဲ့များ၏ သက်ရောက်မှု

အဖွဲ့ဝင်များရော၊ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများထံမှပါ သိရှိရသည်မှာ အချို့အဖွဲ့များ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်များ သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံး၊ အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများထံသို့ အပြည့်အဝ အောင်မြင်စွာ မရောက်ရှိကြောင်းဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ မြေမဲ့ယာမဲ့များကို ဦးတည်ထားရှိသည် သို့မဟုတ် ရိက္ခာအရေးဆုံး အချိန်အတွက် လူမှုရေးသက်စောင့်ပိုက်ကွန်ထားရှိသည့်ဖြစ်စေပြီး၊ အဖွဲ့များ သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်၏ နဂိုသဘာဝ အရ အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများသို့ ရောက်ရှိမည်ဟု မမျှော်လင့်နိုင်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ရာတွင် လုပ်အားရှိသူ အချိန်အားရှိသူတို့ကိုသာ ထောက်ပံ့နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများသို့ မရောက်ရှိစေသည့် ဒီဇိုင်းဆိုင်ရာ အမြင်သဘောထားဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများပင်ဖြစ်သည်။

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များလည်း ရှိပါသေးသည်။ အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းကို ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများ ထိခိုက်လွယ်သူများ အတွက် အကျိုးအရှိဆုံးအချိန် (အခြားအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ အနည်းငယ် သာရှိသောအချိန်တွင်သာ) ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိရောက်မှုရှိစေရန်အတွက် အလုပ်လုပ်ချိန်လည်း များရမည် ဖြစ်သည်။ ဤစစ်တမ်းကောက်ရာတွင် တွေ့ရှိခဲ့သည့် အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်းအများစု မှာ အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံး ထိခိုက်အလွယ်ဆုံး အိမ်ထောင်စုများက အလုပ်အများစုကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရစေရန် ဦးတည်မှု များစွာမရှိပေ။ ဤလုပ်ငန်းကို ယေဘုယျအားဖြင့် ရပ်ရွာရှိ စိတ်ပါဝင်စားသူ လုပ်အားရှိသူ တိုင်းက လုပ်နိုင်သည်။ လူမှုရေး သက်စောင့် ပိုက်ကွန်တာဝန်ကို အဖွဲ့တဖွဲ့က ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့လိုလျှင် ကျေးရွာစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ မျှော်မှန်းချက်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်လိုအပ်ပေ သည်။

သို့သော် အရေးကြီးဆုံးအကြောင်းရင်းမှာ စွန့်စားရလွန်းသည်ဟု ယင်းတို့ထင်မြင်သော လုပ်ငန်းများတွင် အဆင်းရဲ အနွမ်းပါးဆုံး အထိခိုက် လွယ်ဆုံးသူများက ပါဝင်ရန် ဝန်လေးကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တိတိကျကျ ပြန်လည်ပေးဆပ် ရမည့် အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းထံမှ ငွေချေးရန် သို့မဟုတ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းမှ မွေးကောင် များရယူရန်တို့ကို စွန့်စားရလွန်းသည်ဟု ယင်းတို့က ထင်မြင်တတ်ကြသည်။ တစ်ခါတရံ အဖွဲ့များ ကိုယ်တိုင်ကပင် အဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံးသူများကိုပါဝင်ရန် မတိုက်တွန်းအားမပေးကြပါ။ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရန်အတွက် အပြန်အလှန် တာဝန်ခံမှုမှာ အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့ တိုင်း၏ ဘုံလိုအပ်ချက်ပင်ဖြစ်ပြီး ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးသော အကြောင်းရင်း တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ PACT၏အဖွဲ့များသည် ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီးများကို ချေးငွေထောက်ပံ့ရန် စီမံထားသော် လည်း ငွေပြန်ဆပ်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု ကျန်အဖွဲ့ဝင်များက ယူဆထားသူများကို ဝင်ခွင့်မပေးခဲ့ပါ။ ထို့အတူ အခြား ကျေးရွာအသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများတို့ကလည်း ကြွေးဆုံးဖွယ်ရှိသူများကို အားမပေးကြပါ။

လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများသည် PACT အဖွဲ့ဝင်များကို အများဆုံးရရှိကြသည်။ မြေရှိသူများသည် စိုက်ပျိုးရေး တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အခွင့်အလမ်းများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။⁴⁷ မြေမဲ့ယာမဲ့များမှာ စိတ်ချစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ နိုင်မည့် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ရရှိရန် မလွယ်ကူပေ။ PACT သည် အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင် မည့် စမ်းသပ်ထားသော စံပြုထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးတွင် ဆောင်ရွက်နေသည်။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ နည်းပညာဆိုင်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုလာစေရန် ထောက်ပံ့မှုမှာလည်း နည်းပါးသည်။ လက်ရှိ PACT အဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း စီးပွားရေးဆိုင်ရာနည်းပညာသင်တန်းများကို တောင်းခံနေကြသည်။

ထို့အတူ အဖွဲ့များက ဆောင်ရွက်နေသော အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းတို့မှာ လည်း မြေမဲ့ယာမဲ့တို့ကို တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရန်ကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့များကိုပေးအပ်ရန် ရည်စူးထားသော်လည်း အမြဲအောင်မြင်သည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ အခြား အဖွဲ့ဝင်များက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုခြင်း ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင်က ငွေသို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းများကို ချေးယူရန် မစွန့်စားလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ချေးငွေများပြန်မဆပ်ရသေးမီ မွေးကောင်များသေဆုံးသည်ကို မြင်ကြရသောအခါ ပိုမိုကြောက်ရွံ့လာကြသည်။

VDCများကို ယေဘုယျအားဖြင့် တရွာလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သောဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထောက်ပံ့ရန် ထူထောင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တခါတရံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကိုရည်မှန်းကာ ဆောင်ရွက်ကြောင်းကိုပင် ဖော်ပြထားတတ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများကို ပထမဦးစားပေးအဖြစ် အကျိုးခံစားခွင့်ပြုရန်အတွက် ပစ္စည်းပစ္စာအဆင့် သတ်မှတ် ချက်ကို အသုံးပြုကြသည်။ သို့သော်လည်း VDC အများအပြားသည် လယ်သမားများ ကဲ့သို့သော လူမှုရေးအုပ်စုကို ဦးတည်သောလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ VDCများက သူဆင်းရဲများကို အောင်မြင်စွာ ထောက်ပံ့နိုင်ရန်မှာ ထောက်ပံ့မှုအမျိုးအစားကို တည်မှီနေသည်။

မျိုးစေ့ဘဏ်များသည် သူဆင်းရဲများ မြေမဲ့ယာမဲ့များကို အနည်းငယ်သာထောက်ပံ့နိုင်သော်လည်း စပါးဘဏ်များကို ထိခိုက်လွယ်ဆုံးသူများ ရိက္ခာဖူလုံရန်ထောက်ပံ့မည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ မူအားဖြင့် စပါးဘဏ်များသည် ထိုကဲ့သို့ ထောက်ပံ့နိုင်သည် ဆိုသော်လည်း စစ်တမ်းတွင်တွေ့ရှိခဲ့သော စပါးဘဏ် ၂ခုသည် ဤရည်ရွယ်ချက်ကောင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သော်လည်း နွမ်းပါးသူ အိမ်ထောင်စု အားလုံးကို ထောက်ပံ့ရန်ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ စပါးဘဏ်တစ်ခုသည် အဆင်းရဲဆုံးသူများသာမက ရပ်ရွာရှိ မည်သူ့မဆို စပါးချေးခွင့် ပြုခဲ့ရာ စပါးမလုံလောက်ခဲ့ပေ။ ထို့ထက်ပိုအရေးကြီးသည်မှာ အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများက မပါဝင်ကြကြောင်း၊ သတ်မှတ်ချိန်တွင် အကြွေးပြန်ဆပ်နိုင်မည်ဟု မယူဆသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများနှင့် ဆွေးနွေးရာ တွင် ကြားသိရသည်။ ထို့ကြောင့် အကြွေး ပေးခြင်း ဟူသည် မည်သည့်အသွင်သဏ္ဍန်ဖြင့်ဖြစ်စေ(ငွေ မွေးကောင် စပါး) ကျေးရွာရှိအဆင်းရဲအနွမ်းပါးဆုံးသူများအဖို့ ထိရောက်သော အထောက်အပံ့ အမြဲမဖြစ်နိုင်ပေ။

ခြုံငုံကြည့်လျှင် ယင်းတို့၏ရပ်ရွာရှိ အဆင်းရဲဆုံးသူများကို တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ရာတွင် အောင်မြင်သည့်အဖွဲ့ အလွန်နည်းပါးသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသို့ ယေဘုယျသက်ရောက်မှုများ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များသည် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ထိရောက်စွာ မထောက်ပံ့နိုင်သော်လည်း အဖွဲ့ဝင်များကိုမူ အကျိုးပြုသည်။ အထူးသဖြင့် လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများကို ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏အကြွေးများ လျော့သွားပြီဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ်လျော့နေပြီဖြစ်ကြောင်း အများစုက တင်ပြ ကြသည်။ လယ်သမားကြီးများကမူ ဤသို့အမြဲတမ်း မထင်မြင်ကြချေ။ အဖွဲ့များက ချေးသော ငွေပမာဏမှာ နည်းပါးသောကြောင့် လယ်သမားကြီးများမှာ အခြားငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ငွေချေးနေရဆဲဖြစ်သည်။ အချို့အသေးစား ငွေကြေးအုပ်စုများမှာ အဖွဲ့ဝင်များက လုပ်ငန်းမအောင်မြင်မှုကြောင့် ပိုအကြွေးထူလာကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အထူးသဖြင့် မွေးကောင်များ သေဆုံးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် တခါတရံတွင် အတိုးအလျှော့ လုပ်ပေးသော အခြားငွေချေးသူများထံမှ ငွေချေးယူကာ မူလချေးငွေကို ပုံမှန်ပြန်ဆပ်ရသည်များလည်း ရှိသည်။ အချို့အဖွဲ့ဝင်များကလည်း အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်းများထံမှ အရင်းအနှီးငွေများကို အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူ၍ရသော်လည်း ကျန်းမာရေး သို့မဟုတ် အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ပြင်ပငွေချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ငွေချေးယူနေရကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အချို့အဖွဲ့များက ချေးငွေ ကိုပုံမှန်ဆပ်ရန် သတ်မှတ်ထားခြင်းကိုလည်း ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှဝင်ငွေမှာ ရိတ်သိမ်းပြီးမှသာ ရရှိမည် ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ထောင်စု အများအပြားမှာ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ၂ပတ်တစ်ကြိမ် ပေးဆပ်နိုင်ရန် ပြင်ပငွေချေးသူတို့ထံ အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ချေးယူနေကြရသည်။

အိမ်ထောင်စုများတွင် အကြွေးတင်မှုမှာ ဖြည်းဖြည်းချင်းလျော့ကျနေသော်လည်း အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ဝင်အများစုက ချေးငွေများသည် ယင်းတို့၏အသက်မွေးမှုကို အနည်းငယ်သာ ပြောင်းလဲပေးသည်ဟု ယုံကြည်ကြ သည်။ ချေးငွေနည်းပါးကြောင်းနှင့် သက်ရောက်မှုအကောင်အထည် ပေါ်ခြင်းမှာလည်း နှေးကွေးကြောင်း အများက တင်ပြကြသည်။ သို့သော်လည်း အချို့ရွာများတွင် ငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များနှင့် ပြိုင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ပြင်ပငွေ ချေးသူများသည် အတိုးနှုန်းများကိုလျော့ချရကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ယင်းသည် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးအတွက် အကျိုးရှိစေမည် ဖြစ်သည်။

ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော လယ်သမားအုပ်စုများသည် ယင်းတို့၏အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ရလဒ်အမျိုးမျိုးကိုပေးသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော လယ်သမားအုပ်စုများ၏ လုပ်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အများစုက တင်ပြသော ရလဒ်မှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အသိအမြင်များပင်ဖြစ်သည်။ နည်းပညာသစ်များကိုကျင့်သုံးရန် အထွက်တိုးရေး သို့မဟုတ် ဝင်ငွေတိုးရေး အတွက် လည်း တင်ပြကြသည်။

ရပ်ရွာတစ်ရပ်လုံးသို့ သက်ရောက်မှုများ

ဤစစ်တမ်းတွင် ကောက်ယူခဲ့သော အချို့အဖွဲ့များသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏စီမံချက်လက်အောက်ရှိ ကျယ်ပြန့်သော အထောက်အပံ့အစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းများသာ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့တိုင်းသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အကျိုးပြုမည်ဟု အမြဲတမ်းမမျှော်လင့်နိုင်ပေ။ အများစုသည် ရပ်ရွာ အတွင်းရှိ သီးခြားအုပ်စုငယ်တစ်ခုခုသို့ သို့မဟုတ် အသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းအုပ်စုတစ်ခုခုသို့ဦးတည်ကာ ထောက်ပံ့နေကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါက ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက် များကို ကိုင်တွယ်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏စီမံချက်များတွင် လူမှုရေးအုပ်စုအလိုက် သီးခြားမဟာဗျူဟာများ ကို ထည့်သွင်းထားရတတ်သည်။

သို့ဖြစ်သော်လည်း အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ အောင်မြင် မအောင်မြင်ဆိုသည်ကို အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အပြင်လူများက အကဲဖြတ်ကြ သောအခါတွင် ကျေးရွာ လူထုတစ်ရပ်လုံးကို အဖွဲ့ကထောက်ပံ့နိုင်မှုနှိုင်းယှဉ်တတ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များက ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေသို့ ထည့်ဝင်လျှင် ဖြစ်စေ၊ ရပ်ရွာရှိ

47 လယ်သမားကြီးများမှာ ချေးငွေများလိုသဖြင့် အခြားငွေချေးသူတို့ကို အားထားရသည်။

အိမ်ထောင်စုတိုင်းသို့ အထောက်အပံ့ပေးလျှင် ဖြစ်စေ အပြင်လူများက များစွာအသိမှတ်ပြုတတ်ကြသည်။ ဤသို့ ရပ်ရွာကိုထောက်ပံ့နိုင်ရန်အတွက် LIFTမရှိတော့ပါက လည်း အဖွဲ့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားလိုသည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက တင်ပြကြသည်။ ဤစစ်တမ်းတွင် မေးစမ်းခဲ့သော်လည်း ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ သီးခြားအုပ်စုတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ ထောက်ပံ့နေသော အကူအညီကို တိုးချဲ့ရန် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဤအချက်ကြောင့်ဟု ယူဆရသည်။

လယ်သမားများကိုသာထောက်ပံ့ရန် ဦးတည်ထားသော အချို့စီမံချက်များသည် မျှတမှုအနည်းဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့် အလွန်ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ပါဝင်ခွင့်မပြုရုံသာမက လယ်မြေပျက်စီးမှုအောက်သို့ ပိုင်ဆိုင်သော လုပ်ကိုင်ငယ်လယ်သမားများကိုပင် အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် လက်မခံကြပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် လယ်သမားအုပ်စုအဖွဲ့ဝင်များက ယင်းတို့လုပ်ငန်းသည် ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးသို့ သက်ရောက်မှုမရှိကြောင်းကို ဝန်ခံကြ သည်။ သို့သော်လည်း အချို့လယ်သမားအုပ်စုများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေသို့ ထည့်ဝင်ခြင်း၊ ကျေးရွာ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏တိုးတက်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။

အဖွဲ့၏လွတ်လပ်မှု ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်မှု၊ စွမ်းဆောင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့မှု ဤစစ်တမ်းတွင် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို သတ်မှတ်ချက်ဘောင်အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးသပ်ခဲ့သော်လည်း ခန့်မှန်းရန် မလွယ်ကူပါ။ အဖွဲ့ဝင်များ လျော့နည်း လာခြင်းသည်အဖွဲ့အတွက် ကောင်းသောနိမိတ်မဟုတ်သည်မှာ သေချာသည်။ အချို့လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့များနှင့် လှည့်ပတ် ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း) အဖွဲ့များတွင် အဖွဲ့ဝင်လျော့လာကြောင်း တင်ပြကြသည်။ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ အထောက်အပံ့နည်းပါးလွန်းခြင်းနှင့် ထိုအထောက်အပံ့ကို စောင့်ရသည်မှာကြာလွန်းခြင်းတို့ ကြောင့်ဖြစ်သည်။ မွေးကောင်များသေဆုံးခြင်းကြောင့် အဖွဲ့ဝင်များ စိတ်မပင်တော့ ခြင်းလည်း ရှိသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များတိုးပွားခြင်းသည် အဖွဲ့နှင့်စီမံချက်တို့ အောင်မြင်နေကြောင်းကို ပြသသည့် လက္ခဏာကောင်း ဖြစ်သော်လည်း ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည်ဟု ညွှန်းပြခြင်းကားမဖြစ်နိုင်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် PACTသည် ရွာတိုင်းတွင် အဖွဲ့သစ်ထူထောင်လိုသည့်လူဦးရေ တိုးတက် အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း PACT၏ရန်ပုံငွေနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကွယ်ပျောက်သွားလျှင် ဤအုပ်စုအများစုမှာ ယင်းတို့ဘာသာ ဆက်လက် ရပ်တည်ရန် ရှိကန်ရမည်။⁴⁸

ရန်ပုံငွေလည်ပတ်နေခြင်းသည် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည်ဟု ပြသသော သတ်မှတ်ချက် ဘောင်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒေသခံများ ကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲနေသော လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများ အတွက် ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှထပ်မံထည့်ဝင်မှုများမရှိဘဲ ရန်ပုံငွေတိုးပွားခြင်းသည် ချေးငွေပြန်ဆပ်မှုများ၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ထည့်ဝင်မှုများ (ဥပမာ၊အသင်းဝင်ကြေး၊ စုငွေ)၊ အတိုးများကြောင့်ဖြစ်ပြီး အကျိုးခံစားသူ တိုးပွားရန် သို့မဟုတ် ချေးငွေ များများ/ကြာကြာ ထုတ်ချေးနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ရန်ပုံငွေများ လျော့နည်းလာခြင်းသည် အဖွဲ့ တစ်ခု၏အနာဂတ်ကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပြီး ချေးငွေမသမာမှုများ၊ ငွေချေးသူများပျက်ကွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု မှားယွင်းခြင်း သို့မဟုတ် မသင့်လျော်ခြင်းတို့ကို ပြသနေသည်။ မသင့်မလျော်ပြုမှုများရှိကြောင်း မတင်ပြကြသော် လည်း အချို့အဖွဲ့ဝင်များက ထုတ်ချေးမည့်ငွေများ သို့မဟုတ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများ လျော့နည်းလာကြောင်း တင်ပြကြသည်။ ထိုသို့ဆုံးရှုံးရန်အလားအလာ အများဆုံးရှိသူများမှာ လှည့်ပတ် ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း) ကို စီမံခန့်ခွဲ နေသောအဖွဲ့များဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသူများက ပြန်မဆပ်သဖြင့် ဤပြဿနာမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော စပါးဘက် တခုကို စစ်တမ်းတွင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။

LIFT၏အထောက်အပံ့ခံ လယ်သမားအုပ်စုများက ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုတစ်မျိုးကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ လယ်သမား အုပ်စုများစွာသည် သီးနှံသစ်များ၊ မျိုးသစ်များ၊ စိုက်နည်းသစ်နည်းများကို လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းစမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့၏ လက်တွေ့စမ်းသပ်မှု မိမိဘာသာသင်ယူနိုင်စွမ်းရှိမှု တို့သည် အဖွဲ့၏ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှုကို သွယ်ဝိုက်၍အထောက်အကူပြုသည့်အပြင် လယ်သမားများကလည်း ဆက်လက်စမ်းသပ်ကာ နည်းပညာ အသစ်များကို အသုံးပြုမည့်အလားအလာ ရှိသည်။ စမ်းသပ်ကာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မည့် နည်းပညာများကို LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကသာ ရွေးချယ်ပေးသောကြောင့် အဖွဲ့များ၏သုတေသနစွမ်းရည်ကို တိုးတက်အောင် ထောက်ပံ့မှုသာ ယင်းတို့သည် ရေရှည် တည်တံ့နိုင်မည်။ ပြင်ပမှ နည်းပညာအကူအညီများ ဆက်လက်ထောက်ပံ့ရန် တင်ပြချက်များက ဤသုံးသပ်ချက်ကို ထောက်ခံနေကြသည်။

VDCများသည် အခြားအဖွဲ့များနှင့်စာလျှင် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှု အထောက်အကူကို LIFT၏လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များထံမှ ပိုမိုရရှိ သည်။ VDCများသည် ကျေးရွာ၏စီမံရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် အရေးကြီးသောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ရှုမြင်ထားကြသည်။ လေ့ကျင့်ပေးထား သော်လည်း မလုံလောက်သေးကြောင်း ကော်မတီဝင်အများစုက တင်ပြကြသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုကို အင်အားဖြည့်ပေးရမည်ဟု တိကျစွာသိရှိသောအုပ်စုများစွာ မရှိပေ။ ထို့အတူ LIFT၏ စီမံချက်များပြီးဆုံး ပါက မည်သို့လုပ်ကြမည်ဟု တိကျစွာစီမံထားသည့် VDCမှာလည်း အနည်းငယ်သာရှိသည်။

ရေရှည်တည်တံ့မှုနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းရင်းများရှိကြသေးသော်လည်း ယင်းတို့၏ အကျိုးပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အကဲဖြတ်ရန်ပိုမိုခက်ခဲသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကိုလည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်းကောင်း လမ်းညွှန်မည့် ပြတ်သားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် အရေးကြီးသည်ဟု ထင်မြင်ရသော်လည်း ယင်းတို့ မရှိကြောင်းကို အဖွဲ့ဝင်များစွာက တင်ပြထားသည်။ အများဆုံးဆိုင်သော၊ ရပ်ရွာက ချမှတ်ထားသော၊ ပြတ်သားသော ပန်းတိုင်များ၊ ရည်မှန်းချက်များသည် အရေးကြီးသကဲ့သို့ LIFTလွန်ကာလအတွက် စီမံချက်များသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ယင်းတို့သည် လည်း အဖွဲ့များတွင်မရှိကြပြန်ပေ။ မိမိတို့အဖွဲ့များ၏ ပန်းတိုင်များ၊ မျှော်မှန်းချက်များကို ချမှတ်နိုင်စွမ်း၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်စွမ်း၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်း၊ ခေါင်းဆောင်နိုင်စွမ်း၊ စောင့်ကြည့်အကဲ ဖြတ်နိုင်စွမ်းစသည့် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာစွမ်းရည်များကို အကဲဖြတ်ရန် အဖွဲ့ဝင်များ အုပ်ချုပ်သူများကို တိုက်တွန်းပါသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ အကဲဖြတ်မှု၏ ရလဒ်များသည် ပြတ်သားမှုမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ယင်းအဖွဲ့များသည် အချို့ ကိစ္စရပ်များတွင် အင်အားဖြည့်ရန် လိုအပ်နေကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် စီမံချက်ပြီးဆုံးပါက ယင်းတို့အဖွဲ့များသည် နည်းပညာအထောက်အပံ့ဆက်လက် လိုမလိုကို အဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များသို့ တိုက်ရိုက် မေးမြန်းခဲ့သည်။ မည်သည့်အဖွဲ့အမျိုးအစားမဟု ဖြေဆိုသူများက လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြကြသည်။ LIFTထံမှ အကူအညီကို ဆက်လက်တောင်းခံလိုသည့် ရပ်ရွာလူထု၏လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ဤသို့ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဤအဖြေမျိုးကို သတိကြီးစွာထား၍ အနက်ကောက်သင့်သည်။⁴⁹

စီမံချက်၏အထောက်အပံ့မရှိဘဲ အဖွဲ့သည် ဆက်လက်တည်တံ့သွားနိုင် မနိုင်ကို အပြင်လူများသို့လည်း မေးမြန်းခဲ့ သည်။ အပြင်လူများသည် အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များ၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုကို ယုံကြည်မှုအနည်းဆုံး ဖြစ်သည်။ အထောက်အပံ့မရှိပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်

48 PACTအဖွဲ့များသည် စွမ်းဆောင်ရည် အကန့်အသတ်သာ ရှိရန်လိုသည်။ PACTက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အားလုံးကို ရေးဆွဲပေးသည်။ PACTဝန်ထမ်းများက ဥပမာတစ်ကြိမ် ရွာသို့လာသည်။ စုငွေ၊ အသင်းဝင်ကြေး၊ အတိုးငွေစသည်တို့ကို ပြန်လည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်မလို။
49 အတွေ့အကြုံရှိသော အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသီသာလျှင် သတင်းမှန်ကို နှိုက်ယူနိုင်၊ ဝေဖန်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မဟုတ်ဟု အဖွဲ့ဝင်အများစုက သံသယရှိကြသည်။ အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သောအုပ်စုများကို သော်လည်းကောင်း လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း) အုပ်စုများကို သော်လည်းကောင်း ထင်မြင်မှုမှာ အညီအမျှခန့်ရှိသည်။ ပြင်ပမှလူများက လယ်သမားအုပ်စုကို အနည်းငယ်မျှသာ ပို၍ အကောင်းမြင်သော်လည်း VDCများကိုမူ အထောက်အပံ့မပါဘဲ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဟု အပြင်လူများက ယုံကြည်ကြသည်။

ဤအမြင်များသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သော်လည်း အားမထားရပေ။ သို့သော်လည်း LIFT၏လက်အောက်တွင် ထူထောင်ခဲ့သောအဖွဲ့များသည် စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်ဟု ရပ်ရွာက မယုံကြည်ကြောင်းကိုမူ ပြသနေသည်။

ဤစစ်တမ်းတွင် နောက်ဆုံးအချက်တစ်ခုပေါ်ထွက်လာသည်မှာ အဖွဲ့များ၏စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှုပင် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အချို့သည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အခိုင်အမာစိတ်နှစ်ထားကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။ VDCများသည် ရပ်ရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့် ဤသို့စိတ်နှစ်ထားသည်က များသည်။ သို့သော် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေကိုထည့်ဝင်ခဲ့သော အုပ်စုများကပို၍ ဤသို့သဘောထားကြသည်။⁵⁰ စပါးဘက်အုပ်စုအချို့သည်လည်း စီမံချက်အထောက်အပံ့ပြီးဆုံးသွားသည့်တိုင် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒကို ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ အကြောင်းမှာ ရပ်ရွာတွင် ရိက္ခာဖူလုံရေးသည် အရေးကြီးသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့၏ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အဖွဲ့ဝင်များကျေးရွာလူထုများတို့သို့ တာဝန်ခံမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု
ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုမရှိကြောင်းကို အဖွဲ့ဝင်များရော အပြင်လူများပါ တင်ပြမှုမရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့တာဝန်ခံများကို ရွေးချယ်ရာတွင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ သို့မဟုတ် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များက ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြသော်လည်း ရွေးချယ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်သည် မျှတကြောင်း၊ အဖွဲ့များသည် အဖွဲ့ဝင်များကို တာဝန်ခံကြောင်း၊ ရပ်ရွာလူထုသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။

ဤစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော အဖွဲ့ ၄၉ဖွဲ့တွင် တဖွဲ့သာလျှင် စိုးရိမ်မကင်းရှိကြောင်းကို အသင်းဝင်များရော အပြင်လူ များကပါ တင်ပြခဲ့ကြသည်။ သစ်တောအုပ်စုသည် ဒီရေတောများကို ပြန်လည်ပြုစုခြင်း၊ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အဆင်းရဲအနှမ်းပါးဆုံး အိမ်ထောင်စုများကိုဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ပိုင်ဆိုင်မှု အဆင့်သတ်မှတ်ချက်ကိုအသုံးပြုခဲ့ရာ အပြင်လူများထံမှ ဝေဖန်ချက်အမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသည်။ အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များက ချေးငွေထုတ်ပေးရာတွင်မမျှတကြောင်း နှစ်ဦးက တင်ပြခဲ့သည်။ ငွေချေးသူများ ပြန်မဆပ်နိုင်ခြင်းကို အပြင် လူများကစိုးရိမ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း အများဆုံးစိုးရိမ်ပုံပန်ကြ သည်မှာ အဖွဲ့၏သစ်တောလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်နေသည်။ ကိုင်းချိုင်းခြင်းမှာ ဒီရေတောများကို အမှန်တကယ် ဖျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း၊ အကြောင်းမှာ ကိုင်းချိုင်းရုံသာမက အပင်ကြီးများကိုပါ ခုတ်လှဲခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များက ချိုင်းထားသောအကိုင်းများကို ရောင်းချပြီး အကျိုးအမြတ်ရရှိနေချိန်တွင် အပြင်လူများကမူ သစ်ပင်များကို ခုတ်ခွင့် မရှိကြောင်း အချို့လူများကတင်ပြခဲ့ကြသည်။

အဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအရင်းအနှီး၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များ

လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ ခေါင်းဆောင်များ၊ အင်အားအဆောက်အအုံများနှင့် အဖွဲ့တို့မည်သို့ အပြန်အလှန်အကျိုးပြု ကြသည်ကိုမေးမြန်းထားသော မေးခွန်းများကို ထည့်သွင်းထားသော်လည်း အသေးစိတ်အချက်အလက်ကို အနည်းငယ်သာ ရရှိခဲ့သည်။ အလားတူအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာလူမှုရေး အဆောက်အအုံများကို မည်သို့ဆောင်ရွက်ပေးသည်ကို ပိုမိုနားလည်နိုင်ရန် ဤစစ်တမ်းက အားထုတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍မူ သတင်းအချက်အလက် ပို၍ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ဤအကြောင်းအရာနှစ်ခုကို ပိုမိုစူးစမ်းနိုင်ရန်အတွက် အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနတွင် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံ ပိုမိုလုံအပ်နေသေးကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ကျေးရွာလူမှုရေးအရင်းအနှီးသို့ အဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ပေးမှုသည် အဖွဲ့၏ရည်မှန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ VDC များသည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိုတည်ဆောက်ရန် ဦးတည်ထားကြသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ထောက်ပံ့ရန် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ လူမှုရေးနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေခံ အဆောက်အအုံတို့ကို ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး၏ အကျိုးအတွက်မြှင့်တင်ပေးရန်လည်း ရည်ရွယ်ချက်များ ထားရှိကြသည်။ အချို့ အဖွဲ့များမှာ ရေတိုရည်မှန်းချက်များ (အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ခြင်း)ကို သို့မဟုတ် သီးခြားအဖွဲ့ဝင်အုပ်စုတစ်ခု (ဥပမာ- လယ်သမား အုပ်စုများ၊ အချို့ငွေကြေးအဖွဲ့များ)ကို ဦးတည်ကာဆောင်ရွက်နေသည်။ ငွေကြေးအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်ဝင်စားကြဘိ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းမှ ယင်းတို့၏အဖွဲ့ဝင်များ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိစေရေးကိုသာ အဓိကထားကြသည်။

အဖွဲ့အစည်းသစ်များထူထောင်ကာ သင်တန်းများ ငွေကြေးပစ္စည်းများတို့ဖြင့် အင်အားဖြည့်ပေးသောအခါ ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးအနေအထားနှင့် အင်အားအဆောက်အအုံတို့သို့ သက်ရောက်မှုများရှိသည်သာဖြစ်၏။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရိုင်းကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့များ ခေါင်းဆောင်များသည် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းတို့ကို ရလွယ်သော အဖွဲ့အသစ်များကြောင့် တခါတရံတွင် ဩဇာကျဆင်းခြင်းရှိတတ်သည်။ ကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့များပြားခြင်း၊ အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် တခါတရံတွင် တင်းမာမှုများရှိသည်ကို LIFT၏ အရည်အသွေးဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များက တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။⁵¹

ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ထားသောအဖွဲ့များသည် အိမ်ထောင်စုများ လူတစ်ဦးချင်းများ တို့ထံသို့ အကျိုးခံစားခွင့် ရောက်ရှိရေးတွင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူရွေးချယ်ခြင်း၊ အချိန်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်း တို့တွင် မလွဲမရှောင်သာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားပြု နိုင်မှု၊ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးထိခိုက်လွယ်သူများ လူမျိုးစုများ ဘာသာရေးလူနည်းစုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မျှတမှု ရှိမရှိဆိုသည်ကို LIFTကနားလည်ရန် အရေးကြီးသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ရှေ့ပိုင်း၌ ဆွေးနွေးချက်များအရ အဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ အဖွဲ့ဝင်ခွင့် အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများမှ အကျိုးခံစားခွင့်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

50 ဥပမာ - အချို့လယ်သမားအုပ်စုများ
51 Qualitative Social Economic Monitoring Report (Round 3, Dec 2013)

LIFTသို့ကနဦးအကြံပြုချက်များ

ဤစစ်တမ်း၏ တွေ့ရှိချက်များ၊ သုံးသပ်ချက်များမှ ထွက်ပေါ်လာသော အကြံပြုချက်အမျိုးမျိုးကို LIFTကဆင်ခြင် သုံးသပ်ကာ အနာဂတ်လုပ်ငန်းများ၊ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုလုပ်ငန်းများကို ရွေးချယ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသားများ အတွက်ဦးတည်သော၊ အပြည့်အဝကိုယ်စားပြုနိုင်စွမ်းရှိသော၊ တာဝန်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော၊ သို့မဟုတ် ရေရှည်တည်တံ့မည့် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရေးအတွက် မိမိဘာသာသင်ယူနိုင်စွမ်းရှိအောင် အဖွဲ့များကို အင်အားဖြည့်ပေးရန် LIFTကိုသို့သော သွတ်သွတ်လက်လက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်ကို အဆိုပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ LIFTသည် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုကို အားပေးပြီး ရလဒ်နှင့် ငွေကြေးကုန်ကျ ကျိုးနပ်မှုကို ဦးတည်သည်။ ယင်းတို့လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသောရပ်ရွာတွင် အချိန်၊ ငွေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို ပုံအောနေသော ING0များက ရှေ့နေလိုက်နေသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လူမှုရေးအရင်းအနှီးကို တည်ဆောက်ရန်အတွက် အားလုံးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် LIFTကိုသို့သောအစီအစဉ်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ မဖြစ်နိုင်ပေ။ မည်သို့ဆိုစေကာမူ ဤစစ်တမ်းမှ ဤစစ်တမ်းမှ အဆိုပြုထားသော အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်

- သင့်လျော်သောအဖွဲ့ တခု ရပ်ရွာတွင် ရှိပြီးဖြစ်လျှင် (အဖွဲ့အသစ်တည်ထောင်မည့်အစား) ယင်းသည် LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် စီမံချက်နှင့် သင့်လျော်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိတ်ဝင်စားခြင်း ရှိ/မရှိ ထောက်ခံရန် စည်းရုံး၍ ရ/မရကို စုံစမ်းလေ့လာရန်။⁵²
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးစီမံချက်များအား အပိုင်းလိုက်ခွဲခြားစေရန် အထူးသဖြင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် တာဝန်ကိုလျော့ကာ လျော့ကာယူသွားစေရန်၊ လုပ်ငန်းသိမ်း မဟာဗျူဟာနှင့် ယင်းတို့ ထူထောင်ထားသော အဖွဲ့များ၏ ရေရှည်တည်တံ့ရေးစီမံချက်များကို ရေးဆွဲစေရေး တိုက်တွန်းအားပေးရန်။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ရပ်ရွာက မှီခိုမှုမဖြစ်စေရန်၊ အထူးသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင် ပြင်ပမှလူများကို အားမကိုးစေရန်။ အထူးသဖြင့် စီမံချက်အပြီးတွင်ရပ်စဲမည့် ယာယီအထောက်အပံ့များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အဖွဲ့များကို ထူထောင်ခဲ့သောကိစ္စမျိုးတွင် ဖြစ်သည်။
- LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကိုသာမက အဖွဲ့များကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်စီမံနိုင်စွမ်း၊ အနာဂတ် အတွက်စီမံချက်များ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်း၊ အထောက်အပံ့များကို ရရှိနိုင်သည့် အခြားနည်းလမ်းများကို နားလည်နိုင်စွမ်း တို့ရှိစေရန် တည်ဆောက် ပေးရန်။⁵³
- အဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုအသုံးပြုရန်၊ အချင်းချင်းအထောက်အပံ့ပြုရန်နှင့် သင်ယူရန်၊ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း ရှိရန်၊ ပြောဆိုခွင့်ရှိရန် တို့အတွက် အဖွဲ့များနှင့် အထက်အဖွဲ့အစည်းများ ကွန်ရက်ဖွဲ့ စည်းခြင်းကို အားပေးရန်
- လယ်သမားအုပ်စု အပါအဝင်ဖြစ်သော အဖွဲ့များသို့ တိုက်ရိုက်အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေရန်၊ အစမ်းဆောင်ရွက်ရန်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှတစ်ဆင့် အမြဲတမ်း မဆောင်ရွက်ရန်၊ (သို့မဟုတ် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အနည်းဆုံးသာ ဆောင်ရွက်စေရန်)⁵⁴
- အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို တိကျသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ရေးဆွဲစေရန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အနည်းဆုံး သင်တန်းပေးထားရန်၊ ဤအချက်များသည် ယင်းအဖွဲ့များ၏အောင်မြင်မှု/ ရေရှည် တည်တံ့မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးမည့်အပြင် ယင်းတို့၏ တာဝန်နှင့်စွန့်စားရမှုတို့ကို အဖွဲ့ဝင်များက ရှင်းလင်းစွာ နားလည်စေရန်အတွက်လည်း ယင်းတို့ကို လိုအပ်သည်။
- အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ချေးငွေပြန်ဆပ်မှုအစီအစဉ်နှင့် ငွေချေးခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများကို သက်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးရာသီနှင့် ပိုမိုသင့်လျော်အောင် ဆောင်ရွက်ရေးကို အားပေးရန် (သို့မဟုတ်ပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေပြန်ဆပ်ရန်အတွက် အခြားမှ ငွေချေးယူခြင်းကြောင့် ချေးငွေအကျိုးခံစားခွင့် လျော့နည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။)
- လုပ်ငန်းမအောင်မြင်သည့် အဆုံးအရုံးကိုလျော့ပါးစေရန်နှင့် ရပ်ရွာအတွင်းမှ အဆင်းရဲအနှမ်းပါးဆုံးသူများကို လုပ်ငန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အတွက် ငွေချေးယူရေးကို အားပေးရန်အတွက် သက်စောင့်ပိုက်ကွန် သို့မဟုတ် အာမခံအစီအစဉ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံးရယူထားရန်။
- မြေမဲ့ယာမဲ့များနှင့် ဆင်းရဲသောလယ်သမားများသည် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် အထောက်အပံ့သာမက နည်းပညာနှင့်စီးပွားရေး သင်တန်းများကို ချေးငွေ သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့ငွေများနှင့် အတူ လိုအပ်သည်။
- ကျေးရွာများရှိ အဆင်းရဲဆုံးနှင့် အထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူများကို ထောက်ပံ့နိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို စုံစမ်းရန်၊ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ရန်ပုံငွေများကို ပိုမိုလျှော့ထားရန်။⁵⁵

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အဖွဲ့တို့၏စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရန် အချိန်ယူရသည်။ LIFT၏ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်စီမံချက်များသည် အချိန်တိုသောကြောင့် သတ်မှတ်ထားသောစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့်အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ ရလဒ်များကို ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ဖိအားပေးခံထားရသလိုဖြစ်နေသည်။ တို့ပြင် စီမံချက်တိုင်းကလည်း အဖွဲ့တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးကို အလေးအနက်မထားကြပေ။ ထို့ပြင် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်တိုင်းမှာလည်း စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှု အတွေ့ အကြုံမရှိကြပေ။ LIFTကိုယ်တိုင်သည်ပင်လျှင် ကျေးရွာအဆင့်၌ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးကို မည်မျှဦးစားပေးရမည်ကို ပြတ်သားရှင်းလင်းခြင်းမရှိပေ။ စစ်တမ်း ကောက်ယူချိန်တွင် အဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည် ဖြစ်ထွန်းမှုကို အကဲဖြတ်မည့် ယုတ္တိဗေဒမူဘောင်အညွှန်းများလည်း LIFTတွင်တိကျစွာမရှိပေ။ ဤအချက်တို့ကြောင့် အဖွဲ့များသည် အားနည်းကြသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် အဖွဲ့များ၏ အခန်းကဏ္ဍအသစ်တို့ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် အချိန်ရောက်ပြီလား။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အထက်အဖွဲ့အစည်း အနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် စမ်းသပ်တီထွင်မှုများကို ထောက်ခံအားပေးပြီး ကျေးရွာများကိုယ်တိုင်က စီမံချက်များ ကိုအဆိုပြုကာ ရန်ပုံငွေ(ထောက်ပံ့ငွေအသေးစားများ)ကို စီမံခန့်ခွဲလျှင်ကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဤနည်းဖြင့် အဖွဲ့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရှင်းလင်းစွာထောက်ပံ့နိုင်မည့်အပြင် LIFTနှင့်အလျာရှင်များလည်း ငွေကြေးကုန်ကျ ရကျိုးနပ်မည် ဖြစ်သည်။

52 နှိုင်းရခြင်းဖြစ်စေ၊ အသစ်ဖြစ်စေ အဖွဲ့အားလုံးတွင် အမျိုးသမီးများ ပိုပါဝင်စေရန် ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် ပါဝင်စေရန်၊ ကိုယ်စားပြုမှု ညီမျှစေရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

53 စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူအဖြစ် ယာယီသတ္တိ လိုပါက ကျေးရွာတွင် လက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက ရည်မှန်းတာဝန်၊ အဖွဲ့သစ်ကိုသုံးမည့် သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့မည့်အချိန်တို့ကို ရပ်ရွာသို့ အသိပေးထားသင့်သည်။

54 စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော ကိုယ်စားပြုမှုရှိသော အဖွဲ့တို့ကို တိုက်ရိုက်အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည်။ အခြားနိုင်ငံရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များမှာကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

55 မြေမဲ့ယာမဲ့ဆင်းရဲသားတို့ကို လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများတွင် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ဆောင်မှု ပြုလုပ်စေခြင်း လည်းပါဝင်နိုင်သည်။ (ဤနည်းကို အဖွဲ့များက သိပ်မထောက်ပံ့ကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့သည်။) အလုပ်ကြမ်း သာမက စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ၊ စက်ကိရိယာဆိုင်ရာကွမ်းကျင်မှုများကို မြေမဲ့ယာမဲ့များက လေ့ကျင့်နိုင်သည်။ (မွေးမြူရေး၊ မြေလှေ့စက်၊ လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်၊ အစေ့ချစက်တို့ကို ကိုင်တွယ်နည်းများအပါအဝင်)

စစ်တမ်းအဆင့်(၂)အတွက်အကြံပြုချက်များ

FGDဆွေးနွေးသူများအပြားသည် အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသနတွင် အတွေ့အကြုံမရှိသည့်ပြင် LIFTနှင့် ဤစစ်တမ်း၏ရည်မှန်းချက် တို့ကိုလည်း အတွင်းကျကျ နားမလည်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်မေးခွန်းသည် မည်သည့် အုပ်စုနှင့်စပ်ဆိုင်သည်ကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ကြပေ။ သင်တန်းပေးကာ အစမ်းသုံးကြိမ်ကောက်ပြီးသည့်တိုင် အများအပြား သည် အုပ်စုနှင့်အနည်းငယ်သာဆိုင်သော မေးခွန်းများကို ထပ်ကာတလဲလဲ မေးမြန်းနေကြရုံ သာမက မဆိုင်သော မေးခွန်းများကို ဖယ်ရှားရန်ဆန္ဒလည်း မရှိကြ။ ဖယ်ရှားရန် တတ်လည်း မတတ်နိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။ ကြာသင့်သည်ထက် ပိုကြာလာသောကြောင့် တက်ရောက်သူများက စိတ်မပီတော့ပေ။ မသက်ဆိုင်သော မေးခွန်းတို့ကို ထပ်တလဲလဲမေးမြန်းနေသောကြောင့် စိတ်ပျက်လာကြသည်။ ဆွေးနွေးသူတို့မှာလည်း မေးခွန်းလွှာအရည်ကြီးကို ပြီးဆုံးအောင် ကြိုးစားနေရသောကြောင့် တက်ရောက်သူများ၏အဖြေတွင် ပါလာသော ကိစ္စရပ်အကြောင်းကိုပိုမိုသိစေမည့် စကားအရိပ်အမြွက်ကို မဖမ်းနိုင် တော့ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ရုံသာမက သက်ဆိုင်ရာ အုပ်စုအတွက် အချက်အခြာကျသောမေးခွန်းများကိုလည်း မမေးလိုက်နိုင်တော့ပေ။ အလားတူစစ်တမ်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ အောက်ပါ ရိုးရှင်းသောအကြံပြုချက်များသည် သုတေသနအရည်အသွေးကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါမည်

- အဆင့်(၁)မှ အတွေ့အကြုံများ⁵⁶ ပိုမိုတိကျသောရည်ရွယ်ချက်များကို အခြေခံကာ လမ်းညွှန်မေးခွန်းများကို တိုတိုရှင်းရှင်းပြုလုပ်ရန်။⁵⁷
- အတွေ့အကြုံမရှိသော အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသီများကို ရှာဖွေရန်၊ အထွေထွေကျွမ်းကျင်မှုကို သာမက မဆိုင်သောမေးခွန်းများကို ဖယ်ရှားနိုင်စွမ်းနှင့် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ရှာဖွေနိုင်စွမ်း ရှိမရှိကိုပါ စစ်ဆေးရန်။
- ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ များစွာနားလည်သော သုတေသီများကို ကြိုးစားရှာဖွေရန်။
- အဖွဲ့များနှင့်အဖြေများကို ကနဦးအုပ်စုခွဲရာတွင် ပိုမိုတာဝန်ယူရန်၊ အဖြေများနှင့်သုံးသပ်ချက်များကို ကောက်ယူ စစ်ဆေးနှိုင်းယှဉ်ရာတွင် လမ်းညွှန်နိုင်မည့် စာရင်းဇယားပုံစံများ ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်။

စစ်တမ်းအဆင့်(၂)ကို များစွာလွယ်ကူအောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့်(ထို့ပြင် လွယ်လွယ်ကူကူလည်း သုံးသပ်နိုင်မည့်) အောက်ပါကိစ္စများကိုအာရုံစိုက်သင့်သည်

- အဆင့်(၁)ပါ အဖွဲ့များအနက် မည်သည့်တို့ ဆက်လုပ်နေကြသေးသလဲ။
- အဖွဲ့များ ဆက်မလုပ်တော့သည်မှာ မည်သည့်ကြောင့်လဲ။(ဆက်မလုပ်တော့သော အဖွဲ့များအတွက်သာ)
- ဆက်လုပ်နေသော အဖွဲ့များအတွက်
  - အဆင့်(၁)မှာအတိုင်း လုပ်နေသေးသလား (ရည်မှန်းချက်အတိုင်း၊ လုပ်ငန်းအတိုင်း၊ အသင်းဝင် အတိုင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲအတိုင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပုံအတိုင်း)။
  - အဆင့်(၁)နောက်ပိုင်း အသင်းဝင်တိုးလာသလား၊ လျော့သွားသလား။
  - လည်ပတ်နေသောရန်ပုံငွေတိုးသလား၊ လျော့သွားသလား(သက်ဆိုင်ပါက)။
  - LIFTအထောက်အပံ့ပံ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မည်သည့်အောင်မြင်မှုများရှိခဲ့သလဲ၊ ရပ်ရွာအတွက် မည်သည့်ရလဒ်များရှိသလဲ။
  - အဖွဲ့များတွင် အဆင်းရဲဆုံးသူများကို မည်မျှကိုယ်စားပြုထားသလဲ။ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းတို့မှ ယင်းတို့ မည်သည့်ရလဒ်များ ရလာသလဲ။
  - ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာတွင် အဖွဲ့သည် မည်မျှတိုးတက်လာသလဲ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် မည်မျှ ဩဇာသက်ရောက်လာသလဲ။
  - လက်ရှိအဖွဲ့ရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲများမှာ မည်သည့်တို့လဲ။
- အဖွဲ့၏ အားသာချက်များ ဆက်လက်တည်တံ့နေစေသော အကြောင်းရင်းတို့မှာ မည်သည့်တို့လဲ။
- နောင်အနာဂတ်အထိ ယင်းတို့၏အဖွဲ့က လုပ်ငန်းဆက်လုပ်သွားမည်ဟု အဖွဲ့ဝင်များက ယုံကြည်ကြသလား။
- လက်ရှိတွင် မည်သည့်အထောက်အပံ့(ရရှိလျှင်)မျိုးကို အဖွဲ့ကရရှိနေသလဲ။ (အထောက်အပံ့အမျိုးအစား၊ ထောက်ပံ့သူစသည်)

အဆင့်(၁)မှ အချိန်အလွန်ကုန်သောအလုပ်များ ဥပမာ။လုပ်ဖော်တိုင်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ KII ကျင်းပခြင်းတို့ဖြင့် အဖွဲ့၏ဖွဲ့စည်းပုံနောက်ခံကို နားလည်အောင်ပြုလုပ်ကာ စစ်တမ်းနမူနာရွေးချယ်ခြင်းကို အဆင့်(၂)တွင် လုပ်ရန်မလိုတော့ပေ။ စစ်တမ်းအဖွဲ့များသည် စစ်တမ်းကောက်မည့်ရွာသို့ တိုက်ရိုက်သွားကာ အဆင့်(၁)ပါ နမူနာဇုန်ဖွဲ့၏ ကံကြမ္မာကို စုံစမ်းနိုင်ပေမည်။ ဤအဖွဲ့အချို့မှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေတော့မည် မဟုတ် သောကြောင့် ယင်းရွာတွင် လုပ်ရမည့်အလုပ်ချိန်ကို လျော့ချနိုင်ပေမည်။ လိုအပ်လျှင် ဆောင်ရွက်မည့်အတိုင်းအတာ၊ ကုန်ကျစရိတ်၊ အချိန် စသည်တို့ကိုလည်း လျော့ချနိုင်သေးသည်။ ဥပမာ။ အဖွဲ့ဝင်များကော်မတီဝင်များနှင့်သာ FGDများကျင်းပခြင်း၊ အပြင်လူများ၊ နွမ်းပါးသူ ယောက်ျားမိန်းမတို့ကို သီးခြားဆွေးနွေးခြင်း။ ဤစစ်တမ်းသည်လည်း နမူနာအဖွဲ့များ၏ ရေရှည်ကံကြမ္မာ (စီမံချက်နောက်ပိုင်း)ကိုသာ အာရုံစိုက်ခြင်းဖြင့် LIFTလက်အောက်ရှိ ထောင်နှင့်ချီသော အဖွဲ့တို့၏ ကံကြမ္မာနှင့် ရေရှည်သက်ရောက်မှုတို့ကို အတွင်းကျကျသိမြင်နိုင်ရန် အလေးထားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

56 မေးခွန်းတိုင်းကို အုပ်စုအားလုံးသို့ မေးရန်မလိုကြောင်း ထပ်၍ ပြောလိုပါသည်။ (ဦးစားပေးစာရင်းကို ပြုစုသင့် သည်။ မေးခွန်းလွှာကို ဖတ်ပြခြင်းကို ရောင်သင့်သည်။
 57 မေးခွန်းတိုင်းသည် အကျိုးမရှိကြောင်း အချို့သည် အသုံးတည့်သော သတင်းအချက်အလက်ကိုမရစေကြောင်း သတိပြုသင့်သည်။

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (က) LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော နမူနာကောက်ခံခဲ့သော ကျေးရွာ၅၅၀၏ တည်နေရာနှင့် ရွာအလိုက် စီမံချက်များ

ရွာအမည်	ကျေးရွာ ခုစိပ်	မြို့နယ်	ပြည်နယ်/တိုင်း	လုပ်ကိုင် နေသော IP	စီမံချက်အမည်
Ka Ni	Ka Ni	Pyapon	Ayeyarwady	PACT/Pyapon	Pyapone Integrated Livelihoods Development
Tha Leik Chaung	Tha Leik Gyi	Pyapon	Ayeyarwady	PACT/Pyapon	Pyapone Integrated Livelihoods Development
Ku Lar Gyi Chaung	Thit Hpyu Chaung (Kan Su)	Bogale	Ayeyarwady	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta
Boe Young	Boe Young	Bogale	Ayeyarwady	Radanar Ayar	Socio-Economic and Environmental Development in Bogalay (SEED)
Himaw Chaung	Nyi Naung (Hay Man)	Bogale	Ayeyarwady	Proximity Designs Radanar Ayar	Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta Socio-Economic and Environmental Development in Bogalay (SEED)
Min Hla Su	Su Pa Daung Kone	Bogale	Ayeyarwady	WHH/GRET Radanar Ayar	Value Chain Development for Inclusive Economic Growth in Central Bogale/Mawlamyinegyun Townships Socio-Economic and Environmental Development in Bogalay (SEED)
Sein Ya Ti	Set San	Bogale	Ayeyarwady	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta
Tha Pyay Kone	Hpa Yar Thone Su	Bogale	Ayeyarwady	ActionAid/Thadar	Building Local Capacities for Livelihoods Systems Approaches in the Ayeyarwaddy Delta
Yae Hpyu Kan	Ah Lel Yae Kyaw	Mawlamyinegyun	Ayeyarwady	WHH/GRET ActionAid/Thadar	Value Chain Development for Inclusive Economic Growth in Central Bogale/Mawlamyinegyun Townships Building Local Capacities for Livelihoods Systems Approaches in the Ayeyarwaddy Delta
Gway Chaung	Myit Gyi Boe	Mawlamyinegyun	Ayeyarwady	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta
Shaw Chaung	Pyar Mut Shaw Chaung	Mawlamyinegyun	Ayeyarwady	WHH/GRET	Value Chain Development for Inclusive Economic Growth in Central Bogale/Mawlamyinegyun Townships
Tha Pyu Kone	Ka Nyin Kone	Labutta	Ayeyarwady	Mercy Corps	Beyond Recovery : Promoting Market-led, Pro-poor Economic Growth
Kyein Ni Kyaung Su	Boe Pyayt	Labutta	Ayeyarwady	Mercy Corps UNDP/PACT	Beyond Recovery : Promoting Market-led, Pro-poor Economic Growth Sustainable Microfinance to improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Hpa Yar Lay	Kyu Taw	Labutta	Ayeyarwady	UNDP/PACT Proximity Designs Mercy Corps	Sustainable Microfinance to improve Livelihoods of the Poor in Myanmar Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta Beyond Recovery : Promoting Market-led, Pro-poor Economic Growth
Bay Pauk	Shaw Chaung	Labutta	Ayeyarwady	Mercy Corps UNDP/PACT	Beyond Recovery : Promoting Market-led, Pro-poor Economic Growth Sustainable Microfinance to improve Livelihoods of the Poor in Myanmar

ရွာအမည်	ကျေးရွာ အုပ်စု	မြို့နယ်	ပြည်နယ်/တိုင်း	လုပ်ကိုင် နေရာသား IP	ဖိတ်ခေါ်အမည်
Thaung Lay	Pyin Ah Lan (Pyinsalu Sub-township)	Labutta	Ayeyarwady	AVSI	Promoting an experience of Small-Scale Farmers' Cooperative in Labutta Township in the Delta Region of Myanmar
Yae Kyaw Gyi	Tei Pin Taing (Pyinsalu Sub-township)	Labutta	Ayeyarwady	Proximity Designs LEAD	Livelihoods Support for Vulnerable Communities in Bogale, Mawlamyinegyun and Labutta Accelerating Food Security : Ensuring Food security among Farmers and landless laborers by provision of technical, farming and livestock inputs in Kone Gyi and Tei Pin Khaing Village Tracts of Pyinsalu Sub-township in Labutta District in Ayeyarwady Division
Yae Lei Thit	Dhamma Thaw	Kamma	Magway	UNDP/ISC	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Min Te	Min Te	Kamma	Magway	UNDP/ISC	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Zee Taw	Zee Taw	Kamma	Magway	UNDP/ISC	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
No (1) Ward	Gwa	Gwa	Rakhine	MERN	Coastal Livelihood and Environment Assets Restoration in Rakhine (CLEARRR)
Leik Sint Pyin	Tha Pyay Kan	Mrauk-U	Rakhine	Mercy Corps	Building Communities Resilience for Food Security
Padauk Kone	Shauk Pin Chaung	Taungoo	Bago East	ActionAid/Thadar	Thadar...Civil Society led Community Based Livelihood Resources Development in the Dry Zone
Chaung Chauk	Chaung Chauk	Kyaukme	Shan (North)	UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Naung Peing Lan Khwe	Pin Tein	Kyaukme	Shan (North)	CESVI	Livelihood Security in Kyauk Mae and Naung Cho Townships in Northern Shan State
Nawngkhio Gyi (South)	Nyan Taw	Nawngkhio	Shan (North)	UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Nam Han Hkein	He Kwi	He Kwi	Shan (North)	UNDP/PACT CEVSI	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar Livelihood Security in Kyauk Mae and Naung Cho Townships in Northern Shan State
Sit See Toe	Kone Thar	Nawngkhio	Shan (North)	UNDP/PACT CEVSI	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar Livelihood Security in Kyauk Mae and Naung Cho Townships in Northern Shan State
Kyawng Loi	Long Hkoke	Hopong	Shan (South)	Metta	Farmer Field School to LIFT the Food Security of Small and Marginal Land Holders (LIFT-FFS)
Pin Son	Pin Son	Hshseng	Shan (South)	Metta	Farmer Field School to LIFT the Food Security of Small and Marginal Land Holders (LIFT-FFS)
Thit Pin Gyi	Pin Mun	Pinlaung	Shan (South)	Metta	Farmer Field School to LIFT the Food Security of Small and Marginal Land Holders (LIFT-FFS)
Zaung Kyan Kone	Lein Pin	Wundwin	Mandalay	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Dry Zone Communities
Oke Shit Kone	Oke Shit Kone	Thazi	Mandalay	Oxfam	Building Resilience in the Dry Zone
Kan Te	Kan Te	Pyawbwe	Mandalay	Mercy Corps	Building Communities Resilience for Food Security
Ma Gyi Kone	Taung Lei	Pyawbwe	Mandalay	Mercy Corps	Building Communities Resilience for Food Security
Yae Ni (East)	Yae Ni	Mahlaing	Mandalay	Proximity Designs HelpAge	Livelihoods Support for Vulnerable Dry Zone Communities Reducing Economic Vulnerability through an Equitable/ Inclusive Approach to Livelihoods Project
Sin Hkan	Sin Hkan	Bhamo	Kachin	SWISSAID	Improving Livelihoods through Civil Society Strengthening

ရွာအမည်	ကျေးရွာ အုပ်စု	မြို့နယ်	ပြည်နယ်/တိုင်း	လုပ်ကိုင် နေရာသား IP	စီမံချက်အမည်
Hpat Ma Dar	Hpat Ma	Putao-O	Kachin	Metta	Farmer Field School to LIFT the Food Security of Small and Marginal Land Holders (LIFT-FFS)
War Yaung	War Yaung	Ayadaw	Segaing	HelpAge	Reducing Economic Vulnerability through an Equitable/ Inclusive Approach to Livelihoods Project
Nyar Taw	Nyar Taw	Taungdawingyi	Magway	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Dry Zone Communities
Lay Taing Sin (North)	Lay Taing Sin	Myothit	Magway	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Dry Zone Communities
Pi Tauk Ngoke Ywar Thit	Pi Tauk Ngoke	Natmauk	Magway	DPDO	Sowing the seeds for Person with Disability in Dry Zone Area
Ywar Thar Aye	Myit Chay	Pakokku	Magway	DPDO	Sowing the seeds for Person with Disability in Dry Zone Area
Tha Hpan Seik	Ta Pauk Taw	Magway	Magway	UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Hnaw Kone	Ma Gyi Pin Pu	Pakokku	Magway	ActionAid/ Thadar	Thadar... Civil Society led Community Based Livelihood Resources Development in the Dry Zone
Tiangte	Tiangte	Thantlang	Chin	UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Limkhai	Limkhai	Tedim	Chin	GRET	Sustainable Livelihoods and Natural Resource Management in 5 Townships of the Northern Chin State
Kan Yat Gyi	Kan Yat Gyi	Pakokku	Magway	GRET	Sustainable Livelihoods and Natural Resource Management in 5 Townships of the Northern Chin State
Cinkhua	Dauchim	Hakha	Chin	UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar
Za Loke	Shar Pin Kaing	Pakokku	Magway	Proximity Designs	Livelihoods Support for Vulnerable Dry Zone Communities
				GRET	Sustainable Livelihoods and Natural Resource Management in 5 Townships of the Northern Chin State
				ADRA	Community Initiated Livelihood and Poverty Reduction
				ActionAid/Thadar	Thadar... Civil Society led Community Based Livelihood Resources Development in the Dry Zone
				UNDP/PACT	Sustainable Microfinance to Improve Livelihoods of the Poor in Myanmar

နောက်ဆက်တွဲ(ခ) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များနှင့် ရလဒ်အကျဉ်းချုပ်

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းတာဝန်	လူထုထိဗေဒဖူလောင်အရလဒ်များ
Action Aid Myanmar	Building Local Capacities For Livelihoods Systems Approaches In The Ayeeyarwaddy Delta	ရေရှည်တည်တံ့သော အသက်မွေးဝမ်းချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ရန်	<p>ရလဒ်ခ။ မြန်မာNGOနှင့်CBOစွဲတွဲ စည်းရုံးရေး စွမ်းရည်ထက်မြက်စွာဖြင့် ထိရောက်စွာပူးပေါင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်ဉ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်CBOများသည် ရွေးချယ်ထားသောကျေးရွာများတွင် ရေရှည် တည်တံ့သောအသက်မွေးမှုများကို အောင်မြင်စွာ ထူထောင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်ဂ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် CBOများသည် အသက်မွေးမှုလုံခြုံရေးအတွက် အောင်မြင်သော လူမှုရေးအကာအကွယ်များကို အောင်မြင်စွာ ထူထောင်ခြင်း။</p>
Action Aid Myanmar	Civil Society Led Community Based Livelihood Resources Development In The Dry Zone	အပူပိုင်းရုန်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ၏ ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အသက်မွေးမှုတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်ရည် ရှိသောအားဖြည့်ထားသည့်အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းသည် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်။	<p>ရလဒ်ခ။ အပူပိုင်းရုန်းရှိရွာ၇ရွာတွင် တည်တံ့သော အသက်မွေးမှုကို လက်လှမ်းမီအစေ့ရန် မြန်မာNGOလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များက စီမံခန့်ခွဲမှုရှိဖြင့် ထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ဉ။ သီးထွက်တိုးခြင်း၊ ရိက္ခာဖူလုံခြင်း၊ အိမ်ထောင်စုတိုးခြင်း။</p> <p>ရလဒ်ဂ။ အထောက်အထားအခြေပြု သူထောသန၊ ငွေ့ငွေ့လုံ့ဆော်မှု၊ လက်တွေ့ ကြည့်ရှုစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့များဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့်အသက်မွေးမှုနည်းနာများကို တိုးတက်ပြုပြင်ခြင်း။</p>
ADRA (Adventist Development & Relief Agency)	Community Initiated Livelihood And Poverty Reduction Project	အပူပိုင်းရုန်းမကွေးတိုင်း သုံးမြို့နယ်(ဆိပ်ဖြူ၊ ပခုက္ကူ၊ မြိုင်)ရှိ ကျေးရွာ ၅၀မှ အိမ်ထောင်စု ၅၀၀၀အား အသက်မွေးမှုကို စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစု၊ ဈေးဝေ့ သင်တန်းတို့ကို လက်လှမ်းမီစေခြင်းဖြင့် ကောင်းမွန်စေရန်။	<p>ရလဒ်ခ။ လယ်သမားငယ်များ၊ မြေယာမဲ့များသည် ရှေးဦးစွာပျိုးပေးသွင်းအားစု ထုတ်ပေးခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို မျိုးသန့်များကို မျိုးပွားခြင်း သို့မဟုတ်ပျိုးစေခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်အစာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သင်တန်းများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ အသိအမြင် မှုဝါဒဖြန့်ထုန်းရေးစသည်တို့ကို လက်လှမ်းမီစေခြင်း တို့ဖြင့်ပင်ပေးပို့လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ဉ။ ထိခိုက်လွယ်သောစိသားစုများ အတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များဖန်တီးပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ်ဂ။ ရေမလုံလောက်မှုကိုလျော့ချခြင်း၊ ရေတိုအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ်ဃ။ အာဟာရနှင့် သန့်ရှင်းရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် အစား အစာစားသုံးမှုကောင်းမွန်လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်င။ ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးကော်မတီဖွဲ့ စည်းခြင်း၊ (PVA/PRA) နည်းစနစ်ကို အသုံးပြုခြင်းတို့ဖြင့် ကျယ်ပြန့်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ရန်ပြန်လှည့်စီမံခန့်ခွဲမှု စီမံချက်ကို ရေးဆွဲခြင်း။</p> <p>ရလဒ်စ။ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဖွဲ့ စည်းပေးခြင်း၊ အားဖြည့်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသိအမြင်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် ပိုမိုပိုင်လာခြင်း။</p>

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းချက်	လူ့ဖွံ့ဖြိုးမှုဘောင်အရလမ်းများ
AVSI	Promotion An Experience Of Small-scale Farmers' Cooperative In Labutta Township In The Delta Region Of Myanmar	ပြင်အလန်းရွာရှိ လုပ်ကွက်လယ် လယ်သမားများကို ရေရှည်တည်တံ့မှုနှင့် ကောင်းမွန်သော အသက်မွေးမှုရရှိစေရန် အတွက်အင်အားဖြည့် ပေးရန်	ရလဒ်။။ ဧည့်သည်များသောကျေးရွာများတွင် လုပ်ကွက်လယ်သမားများကို သမင်းယမ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အင်အားဖြည့်ပေးခြင်း။ ရလဒ်။။ အရေအတွက်ရော အရည်အချင်းပါ အထွက်တိုးလာခြင်း။ ရလဒ်။။ အသက်မွေးမှုဖူလုံရေးကို ကောင်းမွန်စေရန်အတွက်၊ လယ်မြေများ ဆားငန်မိကျခြင်းကို လျော့ချနိုင်ခြင်း။
CESVI (Cooperazione E Sviluppo Onlus)	Livelihood Security in Kyauk Me and Naung Cho Townships in Northern Shan State	နေဝင်ချိန်နှင့်ကျောက်မဲ မြို့နယ်ရှိရွာဝဝရှိ နှစ်ပေါင်းသောကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများကို ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ ဓွတ်လမ်းတိုးတက်ရေး သယံဇာတကို ရေရှည်စီမံ ခန့်ခွဲရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးကာ အသက်မွေးမှုတိုးတက် စေရန်	ရလဒ်။။ ပျဉ်းမနယ်မြေရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာရှိ ရွာသာများသည် ယင်းတို့၏အခြေအနေကို အကြံပြုနိုင်စွမ်းရှိ လာခြင်းနှင့် အသက်မွေးမှု ကောင်းမွန်စေရေးလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော်လာနိုင်ခြင်း။ ရလဒ်။။ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ သည် အရည်အသွေးကော အရည်အတွက်ပါ သီးထွက်တိုးလာစေခြင်း။ ရလဒ်။။ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများကို အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးလာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြင့်လုပ်ငန်း တိုးချဲ့ခြင်း။ ရလဒ်။။ ဦးတည်ရပ်ရွာများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဝင်ငွေ ရလမ်းအသစ်ကိုဖြစ်ထွန်းစေရန်အတွက် သယံဇာတကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်မှု တိုးတက်လာခြင်း။
DPDO (Disabled People's Development Organization)	Sowing The Seeds For Future Of Person With Disability In Dry Zone Area	ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ် တွင်မသန်မစွမ်းသူများကို ရေရှည်တည်တံ့ သော အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုအစီအစဉ်တို့တွင် ပါဝင်စေရန်မသန်မစွမ်းသူရှိ သော အိမ်ထောင်စု၅၅၀၏ လူနေမှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေ ရန်	ရလဒ်။။ SHGများကို စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ပေးပြီးနောက် အရင်းမပျောက် မတည်ငွေများကို ယင်းတို့ဘာသာ စီမံခန့်ခွဲစေခြင်း။ ရလဒ်။။ ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးနည်းများကို သမ္မင်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေး သွင်းအားစုများ များပြားလာခြင်း။ ရလဒ်။။ မသန်မစွမ်းသူရှိသည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးမှုတိုးတက် လာခြင်း။
EcoDev	Project For Scaling Up Rural Enterprise In Dryzone (SURE)	ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ပွင့်ဖြူ၊ မကျေးမြို့နယ်များရှိ စီမံချက်ကျေးရွာ ၁၀ရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေ တိုးတက်လာရန် ရိက္ခာဖူလုံလာရန်	ရလဒ်။။ ဦးတည်ကျေးရွာများတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတိုးတက်လာခြင်း။ ရလဒ်။။ အိမ်တွင်းစားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းများကို စီးပွားရေးဆန်ဆန် တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း။ ရလဒ်။။ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းတွင် စီမံခန့်ခွဲ နိုင်စွမ်း တိုးတက်လာခြင်း။

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းချက်	လူထုပေးပို့မှုအရလုပ်ငန်းများ
GRET	Sustainable Livelihood And Natural Resources Management In 5 Townships Of The Northern Chin State	ဒေသခံပတ်သက် ဆက်နွယ်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို အင်အားပြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားနှင့် သယံဇာတကို ရေရှည်စီမံခန့်ခွဲနိုင်စေပြီး မြောက်ပိုင်းချင်းပြည်နယ် ဝါမြို့နယ်မှကျေးရွာခရီးရှည်များနှင့် သယံဇာတ ခန့်ခွဲမှုတိုးတက်လာစေရန်။	ရလဒ်။ အနည်းဆုံး အိမ်ထောင်စု ၅၅၀၀၀၀ ရှိကုမ္ပဏီများနှင့် သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆီလျော်သည့် အသံအမြင်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပေးခြင်းအစားအသောက် ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းလမ်းများ ပိုမိုရရှိလာခြင်း။ ရလဒ်။ အနည်းဆုံးအိမ်ထောင်စု ၅၅၀၀၀၀ ရှိကုမ္ပဏီများက စီမံခန့်ခွဲသော ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှတစ်ဆင့် ကုန်ထုတ် စွမ်းအားများကို လက်လှမ်းမီကာ ဝင်ငွေရလမ်း တိုးပွားလာခြင်း။ ရလဒ်။ ချင်းပြည်နယ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း အနည်းဆုံး ၄၀၀၀၀၀ အစည်းအဝေးပေးဆောင်ရန်အတွက် တက်လာခြင်း၊ ၇၅၀၀၀၀ အစည်းအဝေးပေးဆောင်ရန်အတွက် တက်လာခြင်း၊ ယင်းတို့၏ စည်းရုံးရေးနှင့် လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည် တိုးမြှင့်လာခြင်း။
HelpAge International	Reducing Economic Vulnerability Through An Equitable/ Inclusive Approach To Livelihoods (REVEAL)	အပူပိုင်းရုန်းရှိ မလှိုင်နှင့် အရာတော်မြို့နယ်များရှိ ကျေးရွာ ၃၀၀ မှ ရိက္ခာမလုံ သော အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးမှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အားလုံး ပါဝင်သော ရပ်ရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်	ရလဒ်။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရပ်ရွာ စွမ်းဆောင်ရည်ကို အင်အားပြည့်ခြင်း။ ရလဒ်။ သီးနှံအထွက်တိုးခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်စု ဝင်ငွေတိုးတက်ခြင်း၊ ရလဒ်။ ဖွေးဖြူရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းမှ အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေတိုးတက်စေရန် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသိအမြင်တိုးပွားလာခြင်း။ ရလဒ်။ ကျန်းမာရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ အဟာရတို့ ကောင်းမွန်စေရန် ရပ်ရွာယန္တရားကို ပြုပြင်ခြင်း။ ရလဒ်။ သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် ရပ်ရွာ၏ ရန်ပြန်နိုင်စွမ်းတိုးပြုခြင်း။ ရလဒ်။ အပူပိုင်းရုန်းရှိ အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို ဩဇာ သက်ရောက်နိုင်စေရန် ဒေသခံအဖွဲ့ အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်ပိုမိုရရှိလာခြင်း။
LEAD (Link Emergency Aid And Development)	Acceleration Food Security: Ensuring Food Security Among Farmers And Landless Laborers By Provision Of Technical, Farming, And Livestock Inputs In Kone Gyi And Tei Pin Kaing Village Tracts Of Pyinsalu Sub-township In Labutta District In Ayeeyarwaddy	လူမှုစီးပွား၊ အဆင့်မြင့်ကျသော လယ်သမားများနှင့် မြေဖွဲ့ယာဖွဲ့လယ် လုပ်သား များ၏ ဝင်ငွေကို တိုးမြှင့်ပေးရန်	ရလဒ်။ စပါးစိုက်လယ်သမားများစင်စေ တိုးလာခြင်း။ ရလဒ်။ ဆောင်းသီးနှံစိုက်လယ်သမားများ ဝင်ငွေတိုးလာခြင်း။ ရလဒ်။ မြေဖွဲ့ယာဖွဲ့လယ်လုပ်သမားများ ဖွေးဖြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးလာခြင်း။ ရလဒ်။ ရပ်ရွာအခြေပြုအုပ်စုများ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လာနိုင်ခြင်း။

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းချက်	လူထုပေးပို့မှုအရလုပ်ငန်းများ
MERN (Mangrove and Environmental Rehabilitation Network)	Project For Coastal Livelihood And Environmental Assets Restoration In Rakhine (CLEAR)	ကျွန်းလှည့်၊ နယ်ရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒေသရပ်ရွာများ အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့များ၊ ဝေဟာဓနနှင့် ဝေဟာဓနထုတ်ကုန်ခြင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းဖြင့် အသက်မွေးမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အုပ်ချုပ်မှု ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း တိုးတက်စေရန်	<p>ရလဒ်။ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ တခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းတို့ကို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းဖြင့် အသက်မွေးမှု ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကို တိုးတက်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ရပ်ရွာအချင်းချင်းနှင့် အခြားပတ်ဝန်းကျင်ဆက်သွယ်မှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့စွာ အသက်မွေးမှုတို့ကို တိုးတက်နိုင်စွမ်းရှိလာခြင်းနှင့် ဒီဂျစ်တယ်ဖွံ့ဖြိုးမှု ပြန့်နှံ့လာခြင်းတို့ဖြစ်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ဝေဟာဓနပြန်လည် ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ရိက္ခာဖူလုံလာခြင်းနှင့် လူမှုရေးအကာအကွယ်ရရှိလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အသက်မွေးမှုနှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကို စီမံခြင်းနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်း ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ကို အဆင့်တိုင်းတွင် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပင်မပတ်ဝန်းကျင်ဆက်သွယ်မှုများနှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း။</p>
Metta Development Foundation	Farmer Field School To Lift The Food Security Of Small And Marginal Land Holders	ပဏ္ဍိတနှင့်ကချင်ရပ်ရွာများရှိ တစ်နှစ်တွင် ပြုလုပ်ထားသည့် ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အသက်မွေးမှုကို မြှင့်တင်ရန်။	<p>ရလဒ်။ အဓိကလယ်သမားအုပ်စုများ၊ ကုန်းမြင့်စပါး၊ စိုက်ပျိုးရာတွင် ကျွမ်းကျင်လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ လုပ်ငန်းသုတေသနနှင့် နည်းပညာ/ဝါရီယာ စမ်းသပ်မှုတို့ကိုပြုလုပ်ပြီး မိတ်ဆက်ပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အဓိကလယ်သမားအုပ်စုများ၊ ကုန်းမြင့်ဒေသစပါးဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို ကျွမ်းကျင်လာခြင်း။</p>
MSN (Mangrove Services Network)	Strengthening Capacities And Market Opportunities For Locally Promising Energy-saving Stoves And Quality Tree Saplings In Delta, Myanmar	လောင်စာရွေ့တာရေး မီးဖိုများနှင့် ဂျိုးပင်များကို ဈေးကွက်တင်နိုင်မှုအဖွဲ့အစည်း အလမ်းများကိုဖြင့်တင်ရန် အတွက်ဒေသခံတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ရန်	<p>ရလဒ်။ စီမံချက်နယ်မြေတွင် လောင်စာရွေ့တာရေးမီးဖိုနှင့်အဆင့်မီ ဂျိုးပင်များ ဝယ်ယူအားတိုးတက်လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ထုတ်လုပ်ရေးဌာနများတည်ထောင်ကာ လောင်စာရွေ့တာရေးမီးဖိုများနှင့် ဂျိုးပင်များကို ထုတ်လုပ်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ဒေသအရင်းအမြစ်များ ရေရှည်တည်တံ့ရေးနှင့် သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ထုတ်လုပ်သူနှင့် စားသုံးသူကို ဈေးကွက်ယန္တရားများဖြင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း။</p>
SWISSAID	To Improve The Livelihoods And Food Security Of The Poorest Households In Kachin State And Shan State In Myanmar	To increase food availability and accessibility and income generation opportunities for 3295 target beneficiaries in 12 townships in Kachin and Shan States	<p>Output_1: Direct agricultural production support provided and used by targeted households</p> <p>Output_2: Effective income generation support mechanism (on farm, off farm, non-farm) provided and used by targeted households.</p> <p>Output_3: Effective social protection measures provided for the poor of the targeted households.</p> <p>Output_4: Capacity of 6 local partner organizations and local communities strengthened and support livelihoods and food security initiatives.</p> <p>Output_5: M&E evidence and commissioned studies are used to inform the programme and support the enabling environment.</p>

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းချက်	လူထုပေးမှုဆောင်ရွက်ရမည့်အရာများ
Oxfam	Building Resilient Livelihoods In Dry Zone	စီမံချက်နယ်မြေရှိ အဖွဲ့ဝင်များသည် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော မျှတသည့်ရပ်ရွာတစ်ခုဖော်ဆောင်သည့်ရိက္ခာနှင့် သက်မွေးမှုဖူလုံရေးလုပ်ငန်းများကို ခေါင်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိလာရန်နှင့် ရေရရှိမှုတည်တံ့ကာ ထိရောက်သောဘက်စုံနမူနာတစ်ခုကို ပေးအပ်ရန်	<p>ရလဒ်။ လယ်သမားများ၊ အလုပ်သမားများ၊ မွေးမြူရေးသမားများ၏ အသက်မွေးမှု ဦးစားပေးအရ သွင်းအားစုများကို လက်လှမ်းမီနိုင်သောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင်သော တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိသော အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ လက်ခံရရှိသော စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ထိုက်ရိုက် အထောက်အပံ့များသည် ဒေသခံအစားအသောက်ထုတ်ကုန်များကို အရည်အသွေးပေး အရေအတွက်ပါ တိုးတက်စေခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ်သူများသည် ရာသီအလိုက်ဈေးနှုန်း အတတ်အကျင့်ကြောင့်အကျိုးရှိလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် ထုတ်လုပ်သူများသို့ အကျိုးခံစားခွင့်များကို ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ထောက်ပံ့သူများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများသို့ ထိရောက်စွာ လက်လှမ်းမီလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် ရပ်ရွာအဆင့်တွင် ဘေးအန္တရာယ်ကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်း တိုးတက်လာမည်။ အထိခိုက်အခံရလွယ်ဆုံးသူများသို့ ဝင်ငွေတိုးတက်လာအောင် ထောက်ပံ့နိုင်စွမ်းရှိလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ စီမံချက်မှ ရရှိသော အထောက်အပံ့များကို အသုံးပြု၍ ဒေသန္တရနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးကျင့်သုံးနေသော နည်းလမ်းများကို ဩဇာသက်ရောက်စေပြီး စွမ်းဆောင်နိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ထူထောင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ချေးငွေ၊ စုငွေများကို လက်လှမ်းမီခြင်းဖြင့် အသက်မွေးမှု ဖူလုံကာ ကုန်ထုတ်တိုးလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အသက်မွေးမှုကို ခြိမ်းခြောက်မှုကြီးများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကို ဒေသအလိုက်တုံ့ပြန်နိုင်မည့် သက်စောင့်ပုံကွဲလွန် ယန္တရားကိုပါဝင်နိုင်ခြင်း။</p>
PACT	Pyapon Integrated Livelihoods Development Project (PILDP)	ဖျပ်ဖြူနယ် ကျေးရွာများရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများကို အရင်းအနှီးအား လက်လှမ်းမီစေခြင်းအသက်မွေးမှု အဟန့်အတား အခက်အခဲများမှ တုံ့ပြန်နိုင်မည့် သက်စောင့်ပိုက်ကွန်ယွန်းများကို ထူထောင် ပေးခြင်းဖြင့် ယင်းတို့၏ရန်ပြန် နှင်စွမ်းရှိသောကုန်ထုတ် စွမ်းရည်ကိုကောင်းမွန်စေရန်	<p>ရလဒ်။ အသက်မွေးမှုမကိစ္စနေသော ကျေးရွာများတွင် လူသွားလမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေဆိပ်တံတားနှင့်တံတားများဆောက်လုပ်ခြင်းစသည့် အလုပ်နှင့်ငွေလှူငွေပေးသော စီမံချက်များဖြင့် လယ်ယာပြင်ပဝင်ငွေရရှိစေရန် ဖန်တီးပေးခြင်းနှင့်ကျေးရွာအချင်းချင်း အဆက်အသွယ်ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများကို ဈေးကွက်သို့ ပိုမိုလက်လှမ်းမီစေခြင်းနှင့် လူမှုရေးအကာအကွယ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ဓါတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုလျော့ချခြင်း၊ ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါကြောင့်သီးနှံဆုံးရှုံးမှု လျော့ကျခြင်းတို့ဖြင့် ရိက္ခာပိုမိုဖူလုံလာခြင်း။</p>
Proximity Designs	Livelihoods Support For Vulnerable Communities In Bogalay, Maw Gyun And Laputta	ဘိုကလေး၊ မော်ကျွန်း၊ လပတ္တရီထိခိုက်လွယ်သော ကျေးလက်အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးမှု ဝင်ငွေ၊ သီးထွက်ရိက္ခာဖူလုံမှုတို့ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်	<p>ရလဒ်။ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများသို့ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန် အထွက်တိုးရန်အထောက်အပံ့ပေးအပ်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူအိမ်ထောင်စုများသို့ ဝင်ငွေရရှိရေးအခွင့်အလမ်းများ ပေးအပ်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူအိမ်ထောင်စုများသို့ ထိရောက်သောလူမှုရေးအကာအကွယ်ပေးအပ်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ဒေသခံလုပ်ထောက်အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာတို့ကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း နှင့် အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုအထောက်အပံ့ပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ (၅)။ စောင့်ကြည့်အကူပြုခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားနှင့် စစ်တမ်းများကို အသုံးပြု၍ စီမံချက်ကို သတင်းအချက်အလက်ပေးပို့ခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကို အထောက်အပံ့ပြုခြင်း။</p>
Proximity Designs	Livelihoods Support Of Vulnerable Dry Zone Communities	အပူပိုင်းရန်ရှိ ထိခိုက်လွယ်သောရပ်ရွာများသို့ ရေပေးစေရေးနှင့် ပညာအသစ်များဝင်ငွေရရှိစေမည့် အလုပ်နှင့်ငွေလှူငွေပေးသည့် စီမံချက်များဖြင့် အသက်မွေးမှု တိုးတက်စေရန်နှင့် ရိက္ခာဖူလုံစေရန်	<p>ရလဒ်။ အသက်မွေးမှုမကိစ္စနေသော ကျေးရွာများတွင် လူသွားလမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေဆိပ်တံတားနှင့်တံတားများဆောက်လုပ်ခြင်းစသည့် အလုပ်နှင့်ငွေလှူငွေပေးသော စီမံချက်များဖြင့် လယ်ယာပြင်ပဝင်ငွေရရှိစေရန် ဖန်တီးပေးခြင်းနှင့်ကျေးရွာအချင်းချင်း အဆက်အသွယ်ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများကို ဈေးကွက်သို့ ပိုမိုလက်လှမ်းမီစေခြင်းနှင့် လူမှုရေးအကာအကွယ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်း။</p> <p>ရလဒ်။ ဓါတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုလျော့ချခြင်း၊ ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါကြောင့်သီးနှံဆုံးရှုံးမှု လျော့ကျခြင်းတို့ဖြင့် ရိက္ခာပိုမိုဖူလုံလာခြင်း။</p>

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းတာဝန်	လူထုထိခံစားရသောအရလဒ်များ
UNDP	Sustainable Microfinance To Improve Livelihoods Of The Poor In Myanmar	မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသရှိ ဆင်းရဲထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ သက်သာ သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေရရှိပြီး ယင်းတို့၏ ဝင်ငွေတိုးပေးမည့် ရိက္ခာဖူလုံ စေမည့်အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးမည့် အသေးစား ငွေချေးလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ရန် တိုးချဲ့ရန်	<p>ရလဒ် ၁။ စီမံချက်နှယ်မြေတွင် အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းခွဲအသစ် ၇ခု တည်ထောင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၂။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူလူသယံဇာတအိမ်ထောင်စု ၁၅၀၀၀ကို တစ်အိမ်ထောင်လျှင် တစ်နှစ် ကန်ဒေါ်လာ ၁၅၀နှုန်းစီဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၃။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူအိမ်ထောင်စု ၈၅၀၀ကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၇၅၀ ၁၅၀ထိ ငွေဖြူချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၄။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူအိမ်ထောင်စု ၇၂၀၀ကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၇၅၀ ၁၅၀ထိ အသေးစားအရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၅။ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းရှင် ၈၄၀ကို တစ်နှစ်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၁၅၀၀မှ ၂၅၀၀ထိ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၆။ အထိခိုက်လွယ်ဆုံး အိမ်ထောင်စု ၃၀၀၀ကို တစ်နှစ်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀မှ ၄၀၀ထိ အိမ်ထောင်လုပ်ငန်းချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၇။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းအသစ်များ ဆက်လက်ထူထောင်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၈။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း စွမ်းဆောင်ရည်တိုးမြှင့်စေရန်အတွက် သင်တန်း သော ဆော့ဖ်ဝဲကို အသုံးပြုကာခိုင်မာသော စီမံခန့်ခွဲမှု သတင်းအချက်အလက်စနစ် ထူထောင်အသုံးပြုခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၉။ ရလဒ် ၉။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာပြုခြင်း၊ ချေးငွေအစီအစဉ်ဆွဲခြင်း၊ အပြောင်းအလဲကို စောင့်ကြည့်မှုတပ်သားခြင်း တို့အပြင် ဘဏ်လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများ၊ ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲခြင်းများကို ပိုမိုထိရောက်စေမည့် သင့်လျော်သော အသေးစားငွေကြေးဆိုင်ရာ ဆော့ဖ်ဝဲများဖြင့် သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုကို အားကောင်းနိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း</p> <p>ရလဒ် ၁၀။ UNDP၏ လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်စေ၊ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းတွင် ဆောင်ရွက်နေသူများကို စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာ သဘာဝတရားကို အစိုးရက ရေးဆွဲရာတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။</p>

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းချက်	လူထုပေးပို့သော အရလဒ်များ
MercyCorps	Beyond Recovery: Promotion Market-let, Pro-poor	ကျေးရွာ ၂၄၅၀၀ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများသို့ ရေရှည်တည်တံ့သော အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	<p>ရလဒ် ၁။ လူမှုပွားမြင်မှု၊ နယ်ပယ် အရင်းအမြစ်ရှားပါးသော အိမ်ထောင်စုများသို့ ဝိုက်ပျံ့ဝင်ရောက်မှု တိုးတက်စေရန်ထောက်ပံ့ခြင်း။ (ရွာ ၃၃၅၅ ရှိ အိမ်ထောင်စု ၈၀၀၀)</p> <p>ရလဒ် ၂။ ပြင်ပလူမှုပွားမြင်မှု၊ နယ်ပယ် သဘာဝဘေးဒဏ်ခံရမှုများသို့ ရိက္ခာဖူလုံစေရန် ထောက်ပံ့ခြင်း (ရွာ ၁၇၅၅ ရှိ အိမ်ထောင်စု ၁၂၆၈)</p> <p>ရလဒ် ၃။ ငါးမွေးမြူခြင်း၊ ငါးလုပ်ငန်းထုတ်ကုန် အစာပြုပြင်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အဖွဲ့ တည်ထောင်ခြင်း၊ ဘုံသစ်တောထူထောင်ခြင်းဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့သော ဝင်ငွေတိုးတက်စေရန် ထောက်ပံ့ခြင်း (ရွာ ၃၃၅၅ ရှိ အိမ်ထောင်စု ၂၃၅၅၅)</p> <p>ရလဒ် ၄။ အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ခြင်းဖြင့် လယ်သမားများနှင့် အခြားသူများချေးငွေကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၅။ ကျေးရွာ ၁၀၀၀၀ ဖြစ်ပွားမှုကို လူမှုပွားမြင်မှုအတွက် လမ်းပန်းပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စု ၇၅၀၀ ကို အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးခြင်း။</p>
MercyCorps	Building Community Resilience For Food Security.	ချင်းပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ အပူပိုင်းဒေသတို့တွင် အထွက် တိုးရေး၊ ဝင်ငွေတိုးရေး ဆောင်ရွက်ကာ၊ ရပ်ရွာက သဘာဝဘေးမှ ရန်ပြန်နိုင်စွမ်း ကို တည်ဆောက်ရန်	<p>ရလဒ် ၁။ ရပ်ရွာရန်ပြန်နိုင်မှု တည်ဆောက်ရန်အတွက် ရိက္ခာဖူလုံရေးစီမံချက်များကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ရွေးချယ်ထားသည့် ၆၅၀၀ များ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်လာခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၂။ ရပ်ရွာစီးပွားရေး ရန်ပြန်နိုင်မှု စီမံချက်ကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၃။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူလယ်သမားများ သီးထွက်တိုးလာခြင်း၊ စီးပွားရေးအလေ့အကျင့်များ တိုးတက်လာခြင်း။</p>

အဖွဲ့အမည်	စီမံချက်အမည်	ရည်မှန်းတာဝန်	လူထုပဓမ္မဘောင်အရလဒ်များ
WHH (Welt Hunger Hilfe)	Value Chain Development For Inclusive Economic Growth In Central Bogale	၁၆၂၅၅၅၅ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ တို့အား ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အသက်မွေးမှုကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန်	<p>ရလဒ် ၁။ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၂၀၀၀ကျော်ကို ဝင်ငွေတိုးစေရန်၊ ကုန်ထုတ်တိုးစေရန်၊ အရည်အသွေးမြင့် ကုန်ထုတ်နိုင်စေရန်အတွက် ကိုယ်ထုကိုယ်ထ အရည်အသွေးတည်ဆောက်ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၂။ ရွာ ၁၅၀ရှိ ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု ၂၀၀၀ထက်မနည်းကို ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ သို့လျှောက်ရန်များကိုသုံး၍ ထုတ်ကုန်များကို အသွေးကုန်ဖိနှိပ်တင်နိုင်စွမ်းရှိလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၃။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍပတ်သက်ဆက်နွယ်သူများနှင့် ကျေးလက်ရပ်ရွာ ၁၅၀တို့တွင် အဆင့်မီထုတ်ကုန်များကို ဈေးနှုန်းကောင်းကောင်းနှင့် တည်တံ့ပြိုင်ပိုင်ခြင်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီးနိုင်အောင် ထောက်ပံ့ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၄။ လုပ်ကွက်ငယ်လယ်သမားများ၊ ဓာတ်မြေဩဇာကို အမှီအခိုကင်းမဲ့အောင်၊ မိုးမွှားရေဂါဟိကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုလျော့ကျအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် အထွက်တိုးစေခြင်း၊ အထွက်နှုန်းတိုးစေခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးကာ ရိက္ခာဖူလုံလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၅။ အသေးစားဖြေငြော့လုပ်ငန်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့်လုပ်ငန်းကို တိုးမြှင့်ရန် ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် လယ်သမားများနှင့် အခြားသူများချေးငွေကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီလာခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၆။ အသက်မွေးမှုခက်ခဲနေသော ကျေးရွာများတွင် လူသွားလမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေဆိပ်တံတားနှင့် တံတားများဆောက်လုပ်ခြင်းစသည့်အလုပ်နှင့် ငွေလှယ်သောစီမံ ချက်များဖြင့် လယ်ယာပြင်ဝင်ငွေရရှိရန် ဖန်တီးပေးခြင်းနှင့် ကျေးရွာအချင်းချင်းဆက်သွယ်ဖို့ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများကို ဈေးကွက်သို့ ပိုမိုလက်လှမ်းမီစေခြင်းနှင့် လူမှုရေးအကာအကွယ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၇။ ရွာ ၁၁၈ရွာတွင် လောင်စာချေတာရေးဦးဖိုအသုံးပြုခြင်း၊ သစ်တောပြန်လည် စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ဖြင့် သယံဇာတကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် စီမံခန့်ခွဲခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၈။ အစီအစဉ်ခွဲများကို ပင်မလုပ်ငန်းတိုက်အဖွဲ့က ထိထိရောက်ရောက် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ စောင့်ကြပ်အကဲဖြတ်ခြင်း။</p>
Radanan Ayar	Socio-economic & Environmental Development In Bogalay Township (SEED)	ဘိုကလေးမြို့နယ်ရှိ ရွာ ၄၂ရွာတွင် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေကို မြှင့်တင်ရန် (လယ်ယာထုတ်ကုန် ဈေးကွက်တင်ပို့ခြင်းဖြင့်)	<p>ရလဒ် ၁။ တတိယနှစ်တွင် အသိအမှတ်ပြုချိုးစပါးများကို စော ၆၀၀တွင် ထုတ်လုပ်ပြီး ပါဝင်သည့် လယ်ယာရပ်ရွာများသို့ ဖြန့်ချိပေးခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၂။ တတိယနှစ်တွင် စီမံချက်နယ်မြေတွင် အနည်းဆုံးစပါးအထွက် ၂၅%တိုးလာ ခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၃။ တတိယနှစ်တွင် လယ်သမားစည်းရုံးရေးနှင့် စမ်းသပ်ရေးရုံးဖွင့်လှစ်ပြီး သီးနှံ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စီမံစီမံချက်အသွေးကောင်းများ၊ ရေရှည်တည်တံ့သော သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲ မှုများကို အထောက်အပံ့ပြုခြင်း။</p> <p>ရလဒ် ၄။ တတိယနှစ်တွင် ဆားငန်ရေရောင်သော လယ်မြေများတွင် မိုးစပါးသော စိုက်ပျိုးရာမှ စီမံချက်မှ သရုပ်ပြသော စိုက်ပျိုးစနစ်များသုံးကာ သင့်လျော်သော သီးနှံများ စိုက်ပျိုးလာခြင်း။</p>

နောက်ဆက်တွဲ(ဂ) ပင်မသတင်းပေးသူအတွက် မေးခွန်းလွှာနှင့် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲအတွက် တိုက်ကြည့်မေးခွန်း စာရင်း

(က) အဓိကအချက်အလက်ပေးနိုင်သူများအတွက်မေးခွန်းများ

ဤမှတ်တမ်းသည် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များ၊ ရပ်ရွာမှ အဓိကအချက်အလက်ပေးနိုင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း(KII)ကို အခြေပြုထားသည်။ မိန်းမများအပါအဝင် လူဦးရေမှ ရှဦးအထိကို မေးမြန်းသင့်သည်။

ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ မှတ်တမ်း

မေးခွန်းလွှာအမှတ်	
-------------------	--

အပိုင်း၁။ အထွေထွေ

၁.၁	ကျေးရွာအမည်		_____
၁.၂	ကျေးရွာ၏MIMU ကုတ်		_____
၁.၃	ကျေးရွာအုပ်စုအမည်		_____
၁.၄	မြို့နယ်အမည်		_____
၁.၅	ပြည်နယ်/တိုင်း		_____
၁.၇	ရက်စွဲ	__ရက်__/_လ__/_၂၀၁၄	___/___/၂၀၁၄
		အမည်	ကုတ်
၁.၈	စာရင်းကောက်		___
၁.၉	ကြီးကြပ်		___
၁.၁၀	အယ်ဒီတာ		___

ဤကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့/ လုပ်ဆဲ LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အမည်	၁	အလုပ်လုပ်နေဆဲလား (ဟုတ်/မဟုတ်)
	၂	
	၃	
	၄	
	၅	

ဤကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့/ လုပ်နေဆဲ အခြားNGO သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း	၁	
	၂	
	၃	
	၄	
	၅	

ဖြေကြားသူ၏အကြောင်းအရာ

	အမည်	လိင်	ရာထူး/တာဝန်
		ကျား--- ၁ မ-- ၂	
ဖြေကြားသူ ၁		၁ ၂	
ဖြေကြားသူ ၂		၁ ၂	
ဖြေကြားသူ ၃		၁ ၂	
ဖြေကြားသူ ၄		၁ ၂	
ဖြေကြားသူ ၅		၁ ၂	
ကျေးရွာဖုန်းအမှတ်			

ဤအပိုင်းကို ပုံစံကျရေးမထားပါ။ သင့်လျော်သော အစီအစဉ်ဖြင့် မေးခွန်းများကို အကြမ်းစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ခင်ဗျားတို့ ရွာသားတွေ အချင်းချင်းတွေ့ဆုံကြ၊ အုပ်စုဖွဲ့ အလုပ်လုပ်ကြပြီး အချင်းချင်းကူညီကြ၊ ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထောက်ပံ့ကြသလား (ဤတွင်ငွေစု/ချေးအုပ်စုများ၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စုများ၊ လယ်သမားအုပ်စုများ၊ သမဝါယမများ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စုများ၊ မျိုးစေ့ဘဏ်၊ စပါးဘဏ်အုပ်စုများ၊ သစ်တောအုပ်စုများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများ၊ မိခင် အုပ်စုများ၊ ကျန်းမာရေးအုပ်စုများ၊ မွေးမြူရေးအုပ်စုများ၊ ပညာရေးအုပ်စု စသည်)

အောက်ပါဇယားတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၂လအတွင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သော အုပ်စုများအားလုံးကို ဖြည့်ပါ။

(လှုပ်ရှားသည်ဆိုခြင်းကို ပင်မသတင်းပေးများက သက်ဆိုင်ရာအုပ်စုအလိုက်အကဲဖြတ်ရန်လိုမည်)

ဤအချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာအုပ်စုခေါင်းဆောင်များ အဖွဲ့ဝင်များက တိုက်ကြည့်ရမည်။

အဖွဲ့အမည်	ထူထောင် သောခုနှစ်	LIFTက ထောက်ပံ့/မပံ့	စုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ	အမျိုးသမီးဦးရေ
၁။				
ပင်မလုပ်ငန်း				
ဦးတည်အုပ်စု (အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ)				
၂။				
ပင်မလုပ်ငန်း				
ဦးတည်အုပ်စု(အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ)				
၃။				
ပင်မလုပ်ငန်း				
ဦးတည်အုပ်စု(အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ)				
၄။				
ပင်မလုပ်ငန်း				
ဦးတည်အုပ်စု(အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ)				

တွေ့ဆုံမည့်အဖွဲ့ကို ရွေးရန်အတွက် ဤသတင်းအချက်အလက်ကို သုံးစွဲပါ။ ဥဖွဲ့ထိ ရွေးချယ်ရာတွင် သုံးရမည့်စံနှုန်းမှာ-

၁. LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထောက်ပံ့ထားရမည်။(လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထူထောင်ထားသော သို့မဟုတ် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ထားသော သို့မဟုတ် အခြားအထောက်အပံ့အတွက်ယာဉ်ယန္တရားဖြစ်ရမည်)
၂. အဖွဲ့ဝင်ဦးရေများရမည်။(အနည်းဆုံး LIFT၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထောက်ပံ့ခဲ့သော အကြီးဆုံးအုပ်စုကိုရွေးပါ။ လက်ရှိလှုပ်ရှားနေရန်မလို)
၃. LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၏အထောက်အပံ့ကို ရရှိခဲ့သော အဖွဲ့ဖွဲ့ကို ကျပန်းရွေးပါ။ (လက်ရှိလှုပ်ရှားနေရန် မလို)

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း (၁ - ၃)

(အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် အကြားအမြင်များသော အဖွဲ့ဝင်ဥဦးမှ ရှဦးထိ(မိန်းမများအပါအဝင်)ကို KIIဆွေးနွေးရာမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ)

အမည်			
လှုပ်ရှားမှုအမျိုးအစား			
သတ်မှတ်ချက်	<p>သင့်လျော်သောအမှတ်စဉ်ကို စက်ဝိုင်းဝိုင်းပါ (အခြားဖြစ်ပါက အမျိုးအမည်ကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>၁။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ</p> <p>၂။ ကျေးရွာစု/ချေးအသင်း/ လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ငွေ)</p> <p>၃။ လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)</p> <p>၄။လယ်သမားအုပ်စု/ တိုးချဲ့လယ်သမားအုပ်စု/ လယ်သမား သင်တန်းကျောင်း</p> <p>၅။ သမဝါယမ</p> <p>၆။ မျိုးစေ့ဘဏ်/စပါးဘဏ်အုပ်စု</p> <p>၇။ သစ်တောအုပ်စု/သစ်တောလုပ်အားအုပ်စု/ သစ်တော အသုံးပြု သူအုပ်စု</p> <p>၈။ အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သောအုပ်စု</p> <p>၉။ အခြား ၁။</p> <p>၁၀။အခြား ၂။</p> <p>၁၁။အခြား ၃။</p>		
ဤအဖွဲ့ကို ထောက်ပံ့သော/ အတူ အလုပ် လုပ် သော LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့များ ၏ အမည်များ			
LIFT စီမံချက်အမည်များ			
ဤလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဤအဖွဲ့ကို အထောက်အပံ့၊ အကြံဉာဏ်၊ အကူအညီ ပေးနေ သေးသလား	ဟုတ်	မဟုတ်	
ပေးနေပါက မည်သည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က အထောက်အပံ့၊ အကြံဉာဏ်၊ အကူအညီ ပေးနေသေးလဲ			
အဖွဲ့ထူထောင်သည့်ရက်စွဲ			
LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ထူထောင်သည်	ဟုတ် ၁	မဟုတ် ၂	
ဤအဖွဲ့သည် အခြားရွာများတွင်လည်း အလုပ် လုပ်နေသလား	ဟုတ် ၁	မဟုတ် ၂	
ဟုတ်ပါက၊ ရွာမည်မျှမှာလဲ			
ဤအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း (ရွာအားလုံး)			
အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း (ရွာအားလုံး)			
ဥက္ကဋ္ဌ/သဘာပတိအမည်		ကျား ၁	မ ၂
တာဝန်ခံစုစုပေါင်းဦးရေ			
တာဝန်ခံ အမျိုးသမီးဦးရေ			
တာဝန်ခံ မသန်စွမ်းဦးရေ			

သင်တန်းပို့ချမှုရရှိခြင်း	LIFT ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ	အခြား
LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှ	၁။	၁။
အခြားမှ	၂။	၂။
	၃။	၃။
	၄။	၄။
	၅။	၅။
	၆။	၆။
	၇။	၇။

(ခ) ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲ

မှတ်ချက်။ ယခင်ဆွေးနွေးခဲ့သောကျေးရွာခေါင်းဆောင်များ၊ အသိအမြင်များသော ရပ်သူရွာသားများနှင့်လည်း ဤဆွေးနွေးချက်သည် သင့်လျော်ပါက ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ တစ်ရွာလျှင် အများဆုံးသုံးဖွဲ့ထိသာ ခေါ်ယူဆွေးနွေး ရမည်။ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်တစ်ကြိမ် အသက်မွေးမှုနှင့် လူမှုစီးပွားအဆင့်တူသူ အပြိုင်လူများနှင့်တစ်ကြိမ် ဆွေးနွေးရမည်။ ထို့ပြင်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်စေ ကျေးရွာရှိ အဆင်းရဲအမွဲတေဆုံးသူများ ယောက်ျားမိန်းမများနှင့်လည်း သီးခြားဆွေးနွေးရမည်။

ကျင်းပသောFGDအလိုက် မှတ်စုမှတ်တမ်းများကို သီးသန့် သေချာစွာ သိမ်းထားပါ။

အဖွဲ့အစည်းအမည်။	
ရွာအမည်။	
ရက်စွဲ။	
ဆွေးနွေးပွဲစတင်ချိန်။	ဆွေးနွေးပွဲပြီးဆုံးချိန်။
တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူ။	အမျိုးသမီးဦးရေ။ အမျိုးသားဦးရေ။
စုစုပေါင်းတက်ရောက်ဆွေးနွေးသူတို့၏ ယေဘုယျလူမှုစီးပွားအဆင့် (ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ မြေမဲ့၊ လယ်သမား၊ တံငါ၊ အဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ်သူ၊ ပုံမှန်အဖွဲ့ဝင်)	

တက်ရောက်လာသောအဖွဲ့အုပ်ချုပ်သူနှင့် ပုံမှန်အဖွဲ့ဝင်တို့ကို အောက်ပါမေးခွန်းတို့ကိုပေးရန်။ ငြိဦးမှ ၁၀ဦးအထိ တက်သင့်သည်။ တတ်နိုင်သလောက် ကျားမရောနှောပါဝင်စေသင့်သည်။

(က) ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဖွဲ့စည်းပုံ

- ဘာကြောင့် ဖွဲ့ခဲ့ရသလဲ၊ ဖွဲ့ဖို့ဘာကလွဲဆော်ခဲ့သလဲ။
  - LIFTလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က အကြံပေးခဲ့လို့လား၊
  - အခြား NGO သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကအကြံပေးလို့လား၊ (အမည်ဖော်ပြရန်)
  - ကျေးရွာသားတွေရဲ့သဘောနဲ့ စခဲ့တာလား၊
- စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကို ဘယ်လိုဖွဲ့ခဲ့တာလဲ၊ ဘယ်လိုရွေးခဲ့တာလဲ၊ ရွေးကောက်ခဲ့တာလား။
  - ရွေးချယ်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်က မျှတတယ်လို့ ထင်ပါသလား။
  - ရပ်ရွာက လူအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလား။ (မ/ကျား၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ လယ်ရှိ၊ လယ်မဲ့၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးအုပ်စုငယ်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များစသည်)
- အဖွဲ့ဝင်တွေက ဘယ်သူတွေလဲ၊ ဘယ်လိုရွေးတာလဲ။
  - ရွေးချယ်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်က မျှတတယ်လို့ ထင်ပါသလား။
  - အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ချင်သူတိုင်း ဝင်နိုင်ပါသလား။
  - သူတို့က ရပ်ရွာလူအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလား (မ/ကျား၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ လယ်ရှိ၊ လယ်မဲ့၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးအုပ်စုငယ်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များစသည်)

- ရပ်ရွာထဲက ဘယ်အုပ်စုကို ဒီအဖွဲ့က အကျိုးပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။
- အဖွဲ့ထူထောင်ပြီးကတည်းက အဖွဲ့ဝင်အပြောင်းအလဲရှိသလား။ နဂိုအဖွဲ့ဝင်အားလုံး ရှိသေးရဲ့လား။ အဖွဲ့ဝင်သူတို့က ရပ်ရွာလူအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလား (မ/ကျား၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ လယ်ရှိ၊ လယ်မဲ့၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးအုပ်စုငယ်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များစသည်)
- ရပ်ရွာထဲက ဘယ်အုပ်စုကို ဒီအဖွဲ့က အကျိုးပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။
- အဖွဲ့ထူထောင်ပြီးကတည်းက အဖွဲ့ဝင်အပြောင်းအလဲရှိသလား။ နဂိုအဖွဲ့ဝင်အားလုံး ရှိသေးရဲ့လား။ အဖွဲ့ဝင် အသစ်ဝင်လို့ ရသလား။ အဖွဲ့ဝင်အသစ် ဘယ်လောက်ဝင်ခဲ့ပြီလဲ။ အဖွဲ့ဝင်တိုးလာသလား၊ လျော့သွားသလား၊ နဂိုအတိုင်းပဲလား။

(ခ) ပန်းတိုင်နှင့် ရည်မှန်းချက်များ

- ဒီအဖွဲ့မှာ ပန်းတိုင်နဲ့ ရည်မှန်းချက် ရှိသလား။ ဘာတွေလဲ။ ဒီပန်းတိုင်နဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို အခြားပင်မ သူတို့က ရပ်ရွာလူအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလား (မ/ကျား၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ လယ်ရှိ၊ လယ်မဲ့၊ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးအုပ်စုငယ်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များစသည်)
  - ရပ်ရွာထဲက ဘယ်အုပ်စုကို ဒီအဖွဲ့က အကျိုးပြုတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။
  - အဖွဲ့ထူထောင်ပြီးကတည်းက အဖွဲ့ဝင်အပြောင်းအလဲရှိသလား။ နဂိုအဖွဲ့ဝင်အားလုံး ရှိသေးရဲ့လား။ အဖွဲ့ဝင် ပတ်သက်ဆက်နွယ်သူတို့ကပါ သိကြသလား။ (ဥပမာ။ ဒေသအာဏာပိုင်၊ ရာအိမ်မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ၊ ရပ်ရွာစသည်)
- အဖွဲ့ဝင်အားလုံးက သဘောတူထားသလား၊ အခြား စိတ်ကူးရှိတဲ့သူများ ရှိသလား။
  - ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကပါ သဘောတူထားသလား။
  - ဒီပန်းတိုင်နဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေအတွက် တိကျတဲ့အချိန်ကန့်သတ်ချက်ရှိသလား၊ ဒါတွေကို စာနဲ့ရေးပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားသလား။
  - အဖွဲ့ဝင်တွေ အုပ်ချုပ်သူတွေက ဒီပန်းတိုင်နဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြန်ပြီး သုံးသပ်ထားသလား။
  - ဒီပန်းတိုင်တွေ ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားပါသလား။ ဘယ်အချိန်က နောက်ဆုံး လုပ်ထားသလဲ။ ဒါတွေကို တခြားပတ်သက်ဆက်နွယ်သူတွေကိုကော အသိပေးထားသလား။ (ဥပမာ - ဒေသအာဏာပိုင်၊ ရာအိမ်မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ၊ ရပ်ရွာစသည်)
  - နောက်နှစ်နည်းနည်းကြာရင် ဒီအဖွဲ့နဲ့ ဘာတွေကို ရယူနိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ထားသလဲ။

(ဂ) အဖွဲ့၏ထိရောက်မှု (ပန်းတိုင် ရည်မှန်းချက်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍)

- ဒီကျေးရွာမှာ ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ရဲ့ ပင်မလုပ်ဆောင်မှုတွေက ဘာတွေလဲ။
- အဖွဲ့ထူထောင်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ဒီလုပ်ဆောင်မှုတွေကို ပြောင်းလဲတာရှိသေးသလား၊ ဘာတွေလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။
- အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေက အသုံးဝင်သလား၊ ဘာက အသုံးအဝင်ဆုံးလဲ၊ အသုံးဝင်ရင် ဘယ်လို အသုံးဝင်သလဲ၊ မဝင်ရင် ဘာကြောင့် မဝင်တာလဲ။
- ဒီလုပ်ဆောင်မှုတွေက အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဘာသက်ရောက်မှုပေးသလဲ၊ ရပ်ရွာကိုကော။
- အဖွဲ့ဝင်အားလုံး အကျိုးခံစားခွင့် တူတူရကြသလား၊ ရပ်ရွာတစ်ခုလုံးကကော အတူတူရကြသလား။
- ဘယ်သူတွေက အများဆုံးရသလဲ၊ အနည်းဆုံးရသလဲ၊ ဒါတွေကြောင့် အဖွဲ့ဝင်တွေ ရပ်ရွာတွေထဲမှာ မသင့်မတင့်ဖြစ်တာတွေ ရှိသလား (တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ ကျန်နေသလား၊ အကျိုးမရဘဲနေသလား၊ ဆွေးနွေးပါ။ ဒီလိုမညီမျှ တာတွေကို ဒီလိုမြင်နေတာတွေကို အဖွဲ့ကကရစိုက်ရဲ့လား၊ ဒီလိုမညီမျှတာတွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ လို့ စီမံစိတ်ကူးထားတာ ရှိမရှိ ဆွေးနွေးပါ။)
- စီမံထားပေးမယ့်လည်း မဆောင်ရွက်ဖြစ်သေးတဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေက ဘာတွေလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ မစီမံထား ပေးမယ့် ဆောင်ရွက်ဖြစ်တာတွေများကော ရှိသလား။
- မိန်းမတွေ၊ မသန်မစွမ်းတွေ၊ မိန်းမတွေဦးစီးတဲ့အိမ်ထောင်စုတွေ၊ မြေမဲ့ယာမဲ့တွေ၊ လူမျိုးစုတွေ၊ ဘာသာကွဲတွေရော အဖွဲ့မှာ ဝင်ကြသလား အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေမှာကော ဝင်ပါကြသလား (စီမံခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း)
- ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ကြသလဲ၊ ဘယ်သူတွေဝင်ပြီး ဆုံးဖြတ်ကြသလဲ။
- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ရဲ့ အားသာချက်က ဘာလို့ထင်သလဲ။
- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ရဲ့ အခက်အခဲတွေ အကန့်အသတ်တွေကကော ဘာလဲ။
- ဘာပြဿနာတွေ တွေ့ခဲ့သလဲ၊ ဘယ်လို ဖြေရှင်းခဲ့သလဲ။
- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့က ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ပေးသလား၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးမှာ အဖွဲ့က အသုံးဝင် ထိရောက်ရဲ့ လား။ ဒီအဖွဲ့ဟာ ရွာထဲမှာ တရားဝင်ဖြစ်ဖြစ် တရားမဝင်ဖြစ်ဖြစ် အရေးကြီးဆုံးအဖွဲ့လား၊ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘာကြောင့်မို့ မဟုတ်တာလဲ။

(ဃ) အစည်းအဝေးများ၊ မှတ်တမ်းများ

- အရင် ၁၂လထဲမှာ အစည်းအဝေးဘယ်လိုကျင်းပခဲ့လဲ။ (ပုံမှန်၊ ပုံမမှန်၊ အပတ်စဉ်၊ လစဉ်၊ သုံးလပတ် စသည်)၊ အစည်းအဝေးတွေက သီးခြားကိစ္စတို့၊ အစီအစဉ်တို့ရှိသလား။ အစည်းအဝေးကို မှတ်တမ်းကော တင်ထားသလား။ တက်ရောက်တဲ့သူ စာရင်းကောရှိသလား။ ရှိရင် ဘယ်လိုရေးထားလဲ (တိတိကျကျ မှတ်တမ်းတင်မတင်)

- အဖွဲ့မှာ အဖွဲ့ဝင်မှတ်တမ်းတွေရှိသလား။ ငွေကြေးစာရင်းတွေရှိသလား။ လုပ်ဆောင်မှုမှတ်တမ်းကော ရှိသလား။ ရပ်ရွာရော၊ အဖွဲ့ဝင်တွေကိုရော ဒီမှတ်တမ်းတွေကို အသိပေးသလား။ ရပ်ရွာကကော သိရဲ့လား။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့သိကြတာလဲ။

(င) စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကော ရှိရဲ့လား။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ ရေးထားတာရှိသလား။ အဖွဲ့ဝင်တွေ နဲ့ ဆွေးနွေးထားသလား။ အားလုံးက လက်ခံကြရဲ့လား။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဘာကြောင့် လက်မခံတာလဲ။

(စ) ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းသို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ကထောက်ပံ့မှု

- NGOတွေ အခြားအဖွဲ့အစည်းတွေက အဖွဲ့ထူထောင်ရာမှာ အင်အားတိုးတက်အောင်လုပ်ရာမှာ ကူညီထောက်ပံ့တာတွေများရှိသလား။ ဘယ် NGO၊ ဘယ်အဖွဲ့အစည်း၊ ဘယ်အစိုးရဌာနကလဲ (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေးဌာန)၊ ဘယ်လို အထောက်အပံ့မျိုးလဲ။
- သင်တန်းတွေတက်ရတာ ရှိသလား။ ဘာသင်တန်းတွေလဲ။ အဖွဲ့ဝင်တွေထဲက ဘယ်သူတွေ အထောက်အပံ့သင်တန်းတက်ရသလဲ။
- အဲဒါက ထိရောက်ရဲ့လား။ အဖွဲ့နဲ့ အဖွဲ့အလုပ်မှာ ဘာပိုထူးသွားသလဲ။

(ဆ) စီမံခြင်း၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း

- အဖွဲ့က အလုပ်ကို တရားဝင်စီမံချက်ချပြီးလုပ်သလား။
- ဒီလိုစီမံချက်ချရာမှာ ဘယ်သူတွေပါသလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။
- ၂၀၁၃ခုနှစ်က စီမံချက်ရှိခဲ့သလား။ ၂၀၁၄ခုနှစ်အတွက်ကော စီမံချက်ဘယ်လိုပြုစုသလဲ။ အဖွဲ့ဝင်တို့ ရပ်ရွာတို့ကိုကော တင်ပြသလား။ စာနဲ့ရေးထားသလား။ ကျေးရွာအာဏာပိုင်တွေကိုကော အသိပေးသလား။ ရာအိမ်မှူးတွေကိုကော၊ ဆယ်အိမ်မှူးတွေကိုကော။
- ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ် ပြန်သုံးသပ်သလား။ အလုပ်အောင်မြင်မှုကို ဘယ်လို တိုင်းတာသလဲ။
- အဖွဲ့က ဒေသခံအာဏာပိုင်တွေ၊ ပါတီတွေနဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိသလား။ အဖွဲ့က ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် တွေရေးဆွဲရာမှာ ဝင်ပါသလား။ ဘယ်လောက်ကော ထိရောက်ခဲ့သလဲ။
- ရပ်ရွာကတို့ပြန်သံကို နားလည်ရဲ့လား။ အဲဒါကိုကော တောင်းခံရဲ့လား။ အဲဒါကကော ထိရောက်ရဲ့လား။ အသုံးဝင်နေတုန်းပဲလား။

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းအလိုက် သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့ကိုသာရွေးပါ

- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်း (FFS)၊ တိုးချဲ့လယ်သမားအုပ်စု (FEG)
- ကျေးရွာငွေစုငွေချေးအသင်း (VLSA) ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စု (SHG) ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးအုပ်စု (SRG)
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (ပစ္စည်း) အုပ်စု (RF)
- သစ်တောလုပ်အားအုပ်စု (FLG) သစ်တောအသုံးပြုသူအုပ်စု (FUG)
- မျိုးစေ့ဘဏ်အုပ်စု/စပါးဘဏ်အုပ်စု
- အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသောအုပ်စု

(ဇ) လယ်သမားအုပ်စု

- ဘယ်အုပ်စုမျိုးလဲ။ (FFSလား၊ FEGလား၊ တခြားလား)
- ဘယ်လိုဆောင်ရွက်သလဲ။
- ဘယ်လိုလုပ်ငန်းတွေဆောင်ရွက်သလဲ။ ဘယ်သူက စီမံခန့်ခွဲသလဲ။
- ဘယ်စိုက်နည်းစနစ် နည်းပညာတွေကိုစမ်းဖို့ ပြန်ပွားအောင်လုပ်ဖို့ ဘယ်သူတွေက ဆုံးဖြတ်သလဲ။
- ဘယ်သူတွေကထူထောင်တာလဲ။ ဘယ်တုန်းကလဲ။ လူ့ဘယ်လောက်ဝင်ပါပြီးပြီလဲ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကိုဘယ်လိုရွေးသလဲ။ ဘယ်သူတွေ အရွေးခံရသလဲ။ မျှတရဲ့လား။ လူတွေထပ်ဝင်ခွင့်ပေးသင့် တယ်ထင်သလား။ ထင်ရင် ဘယ်သူတွေ ဖြစ်သင့်လဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေက ရွာက သူလိုကိုယ်လို လယ်သမားတွေပဲလား။ (ပိုချမ်းသာသလား၊ ပိုဆင်းရဲသလား၊ ပိုအသက်ငယ်လား၊ ပိုပညာတတ်သလား၊ ယောက်ျားတွေပိုများသလားစသည်) လူတိုင်းဝင်ပါခွင့်ရရဲ့လား (အဆင်းရဲဆုံးအကူအညီအလိုဆုံးလယ်သမား များ၊ လူမျိုးစုဝင်၊ မသန်မစွမ်း၊ အမျိုးသမီးဦးစီးအိမ်ထောင်စု များကကော) ဘယ်သူတွေ ကျန်နေသလဲ။ ဒါက တမင်ချန်ထားတာလား။ ဘာလို့လဲ။ မပါရလို့ စိတ်ဆိုး တဲ့သူရှိသလား။ ဒီလိုဖြစ်လာရင် အဖွဲ့က ဘယ်လိုကိုင်တွယ်သလဲ။
- အုပ်စုကို ဘာသင်တန်းတွေပေးသလဲ။ ဘယ်သူကပေးတာလဲ။ ဒီသင်တန်းက အဖွဲ့ဝင်တွေသက်သက် အတွက်ပဲလား။ စိတ်ဝင်စားတဲ့ လယ်သမားတွေအတွက်လား။ ဘာသင်တန်းမျိုးပေးသလဲ (ဥပမာ - စိုက်ပျိုး ရေးနည်းပညာ၊ စမ်းသပ်စိုက်ကွက်၊ စိုက်နည်းအလိုက် ငွေကြေးအရ သုံးသပ်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းကို စီမံခန့်ခွဲ ခြင်းစသည်) သင်တန်းတက်ပြီးတဲ့အဖွဲ့ဝင်တွေ အချိုးကဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ ကျန်တဲ့သူတွေကော သင်တန်းတက်စရာမလိုဘူးလား။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေဆီက သင်တန်းအပြင် အခြားဘာအထောက်အပံ့တွေ ရကြသလဲ။ ဖော်ပြပါ။ လူတိုင်းကော ဒီအထောက်အပံ့ရသလား။ ဘယ်သူတွေပဲ အရွေးခံရသလဲ။
- စီမံချက်ပြီးသွားရင် အဖွဲ့ကဆက်ပြီးအလုပ်လုပ်မှာလား။ ဘာကြောင့်လုပ်သလဲ။ မလုပ်သလဲ။ လုပ်မည်ဆိုရင် ဘာလုပ်မှာလဲ။
- အဖွဲ့ကဆက်ပြီး နည်းပညာအကူအညီလိုနေဦးမှာလား။ ဒီအကူအညီရဖို့ အဖွဲ့ဝင်တွေဘယ်မှာ သွားတောင်းရမှာလဲ။

(ဈ) ငွေစုငွေချေးအုပ်စု

- ဘယ်လိုငွေစုငွေချေးအုပ်စုမျိုးလဲ။ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလား၊ ချေးငွေလုပ်ငန်းလား။
- ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ။ ငွေမချေးခင် အရင်စုရသလား။ အပေါင်ပစ္စည်းပေးရသလား။
- ဘယ်သူကစီမံသလဲ။ ဘယ်သူက ဆုံးဖြတ်သလဲ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့က ဘယ်လိုနေရာက ဝင်ပါသလဲ။ ရွာမှာ အဖွဲ့ဝင်တွေမှာ ဘယ်လောက်ထိ လုပ်သာကိုင်သာရှိသလဲ။ ချေးငွေစနစ်ကဘယ်လိုလဲ။ ဘယ်သူတွေ အကျိုးဝင်သလဲ။ ဘယ်လောက်ထိ ချေးနိုင်သလဲ။ စည်းကမ်းချက်တွေကဘာ ဘယ်လိုလဲ။ (ဥပမာ။ အတိုးနှုန်း၊ ချေးငွေဆပ်ချိန်၊ နောက်ကျဆပ်ငွေ၊ ကြေးဆုံးငွေဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ)
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ဝင်တွေ၊ အဖွဲ့အုပ်ချုပ်သူတွေ၊ အဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ တာဝန်တွေက ဘာကွာခြားသလဲ။
- အဖွဲ့ကို ဘယ်သူထောင်တာလဲ။ ဘယ်တုန်းကလဲ။ ဘယ်သူတွေပါခဲ့တာလဲ။
- (၁) စု/ချေးလုပ်ငန်းတွေဆောင်ရွက်ဖို့အတွက် (၂) စီးပွားရေးစီမံချက် လုပ်ငန်းစီမံချက်တွေရေးဆွဲဖို့ အတွက် အကဲဖြတ်ဖို့အတွက် (၃) နည်းပညာဆိုင်ရာကိစ္စရပ်တွေအတွက် (ဥပမာ။စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စသည်)(၄) အခြားကိစ္စရပ်များအတွက် သင်တန်းပေးသေးသလား။ ဘယ်သူကပေးသလဲ။ စီမံချက်ပြီးသွားရင် သင်တန်းတွေ နည်းပညာအကြံဉာဏ်တွေအတွက် အဖွဲ့က ဘယ်သူ့ဆီသွားမလဲ။
- သင်တန်းထပ်ပေးဖို့လို နေသေးသလား။ ဘာတွေလိုအပ်နေလဲ။ ဘာ အထောက်အပံ့ ဆက်ပေးရမလဲ။ အားနည်းချက်တွေ ဘာကျန်သေးသလဲ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဘယ်လိုရွေးပြီး လက်ခံသလဲ။ ဘယ်သူတွေကို ရွေးသလဲ။ မျှတရဲ့လား၊ လူတိုင်းဝင်ခွင့် ရရဲ့လား(အဆင်းရဲဆုံး၊ အလိုအပ်ဆုံး၊ မသန်မစွမ်း၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူနည်းစုများစသည်)။ မပါရလို့ စိတ်ဆိုးတဲ့သူတွေရှိသလား။ ဒီလိုကိစ္စတွေကို အဖွဲ့က ဘယ်လိုဖြေရှင်းသလဲ။ ယောက်ျားရော မိန်းမပါ အကျိုးခံစားခွင့်ညီမျှရဲ့လား။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဘာကြောင့်မညီမျှတာလဲ။
- ခင်ပျားတို့ကော ချေးငွေယူဖူးသလား။ အဖွဲ့ဝင်အိမ်ထောင်စုအားလုံး ညီတူညီမျှချေးငွေရနိုင်ခွင့် ညီတူညီမျှ ရှိကြရဲ့လား။ ဘာအတွက် ချေးတာလဲ။ ဒီချေးငွေအသစ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေနဲ့ အရင်က ငွေချေးတာတွေနဲ့ ဘာကွာသလဲ(အခြားချေးငွေများ၊ ငွေချေးစားသူများစသည်)
- ဒီချေးငွေအသစ် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေက အိမ်ထောင်စုတွေကို ဘာအကြောင်းထူးစေသလဲ။ ဘယ်လိုလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။ အိမ်ထောင်စုတချို့မှာ ပြဿနာတက် စေသလား။ အကြွေးတင်တာတွေ တိုးလာသလား။ လျော့သွားသလား။
- ရပ်ရွာကိုရော ဘယ်လိုသက်ရောက်လဲ (အပေါင်းလား၊ အနှုတ်လား)။ အသုံးဝင်သလား (မဝင်ရင် ဘာ ကြောင့်လဲ)။ အဓိကပြောင်းလဲသွားတာ ဘာလဲ (စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအငယ်စားများ၊ ရင်းနှီးမှုများ၊ ငွေချေးဖို့ စိတ်ချရမှုစသည်)
- ခုထိ လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေတုန်းပဲလား။ ဘယ်လိုလည်ပတ်လဲ။ မလည်ပတ်တော့ပါက ဘာကြောင့်လဲ။
- ငွေထုတ်ချေးတာတွေတိုးလာသလား။ လျော့သွားသလား။ ဖော်ပြပါ။ အဖွဲ့ဝင်တိုးလာသလား။ လျော့ သွားသလား။ ဖော်ပြပါ။
- ကျေးရွာကိုထုတ်ချေးနိုင်တဲ့ငွေ တိုးလာသလား။ လျော့သွားသလား။ ဖော်ပြပါ။

(ည) လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ(ပစ္စည်း)

- ဘယ်လို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်တာလဲ(မျိုးစေ့၊ ကွဲ/နွား၊ ဝက်/ဘဲ၊ ဆိတ်/အခြားသွင်းအားစုများ၊ စည်းကမ်းချက်၊ အချိန်သတ်မှတ်ချက်၊ ကြွေးမဆပ်နိုင်ပါက စည်းမျဉ်းများစသည်)
- စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစု/မွေးကောင်/ငါးသားပေါက်စသည် လက်ခံရတဲ့သူ စုစုပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။
- သင်တန်းကော ပေးသေးသလား။ ဘယ်သူကပေးသလဲ။ စီမံချက်ပြီးသွားရင် သင်တန်းတို့ နည်းပညာ အထောက်အပံ့တို့ကို ဘယ်သူ့ဆီမှာ သွားတောင်းခံရမလဲ။
- ပစ္စည်းတွေကိုလက်ခံရမယ့်သူကို ဘယ်လိုရွေးသလဲ။ ဘယ်သူတွေအရွေးခံရသလဲ(အဆင်းရဲဆုံး၊ အလိုအပ် ဆုံး စသည်)
- လက်ခံတဲ့သူတွေ လိုအပ်နေတာနဲ့ အထောက်အပံ့ပစ္စည်းတွေ ဘယ်လောက်ဆက်စပ်မိသလဲ။ ဘာတွေရယူင် ပိုအသုံးတည့်မလဲ။ လိုချင်တဲ့အတိုင်းရအောင်လို့ ဘယ်လိုပြုပြင်နိုင်မလဲ။
- ပစ္စည်းတွေထောက်ပံ့လို့ အသက်မွေးမှု/ဝင်ငွေ ပိုတိုးလာသလား။ ဘယ်လိုတိုးသလဲ။ ပစ္စည်းအထောက် အပံ့နဲ့ပတ်သက်လို့ ဘာပြဿနာရှိသလဲ။ (ဥပမာ-မွေးကောင်များအစာစရိတ်၊ ရောဂါစသည်)။ ဒါတွေကို လက်ခံရတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေမှာ ရေရှည်အကျိုးရှိရဲ့လား။ မွေးကောင်တွေက ဆက်ပြီး ကလေးမွေးနေ သေးသလား။ အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေ ဆက်တိုးနေသလား။ ဘာကြောင့် တိုးသလဲ။ မတိုးသလဲ။
- လက်ရှိလည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ တိုးနေသလား။ လျော့နေသလား။ ဒီအတိုင်းပဲလား။
- အသင်းဝင်တိုးနေသလား။ လျော့နေသလား။
- ဒီရန်ပုံငွေရဲ့ ရှေ့ အလားအလာကို ဘယ်လိုမြင်သလဲ။ အနာဂတ်စီမံချက်တွေရှိသလား။

(ဋ) သစ်တောလုပ်အားအုပ်စု/သစ်တောအသုံးပြုသူအုပ်စု

- ဘယ်လိုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သလဲ။ လူတွေက သွင်းအားစုတို့ သစ်တောသွင်းအားစုတို့ ငွေအထောက်အပံ့ တို့ကို ဘယ်လိုရကြသလဲ။
- သင်တန်းတွေ(ဥပမာ။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ပျိုးဥယျာဉ်၊ ငါးလုပ်ငန်းသင်တန်းများ၊ ဘုံသစ်တော၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ ပြားတောပြန်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်းစသည်)ကော ပေးသလား။ ဘယ်သူက ပေးသလဲ။ စီမံချက်ပြီးဆုံးရင် သင်တန်းနဲ့ နည်းပညာအထောက်အကူတွေကို ဘယ်သွားတောင်း ရမှာလဲ။
- ဘုံသစ်တောလုပ်ငန်းတွေ အကောင်အထည်ပေါ်ရဲ့လား။ ပေါ်ရင် ဘုံသစ်တောလက်မှတ် လက်မှတ် လျှောက်ပြီးပြီလား။ ဘယ်လို လျှောက်သလဲ။ ဘာကြောင့်ရသလဲ။ မရသလဲ။

- တကယ်လို့ သွင်းအားစုတွေ (ဥပမာ-ငွေကြေးအထောက်အပံ့၊ မျိုးဥယျာဉ်၊ ဘုံသစ်တော၊ ပြားတော စသည်)တို့ကို လက်ခံရရင် လူတွေကို ဘယ်လိုရွေးသလဲ၊ ဘယ်သူတွေအရွေးခံရသလဲ။ (အဆင်းရဲဆုံး အလိုအပ်ဆုံးစသည်)
- လက်ခံတဲ့သူတွေ လိုအပ်နေတာနဲ့ ထောက်ပံ့တဲ့ပစ္စည်းတွေ ဘယ်လောက်ဆက်စပ်သလဲ၊ ဘာတွေကများ ပိုအသုံးတည့်မလဲ။
- ဒီသွင်းအားစုတွေကို ထောက်ပံ့လို့ အသက်မွေးမှု ဝင်ငွေပိုတိုးလာသလား၊ ဘယ်လိုတိုးသလဲ၊ ဒါတွေကို လက်ခံရတဲ့အိမ်ထောင်စုတွေနဲ့ ရပ်ရွာမှာ ရေရှည်အကျိုးရှိရဲ့လား။

(၄) မျိုးစေ့ဘဏ်/စပါးဘဏ်

- မျိုးစေ့ဘဏ်လား၊ စပါးဘဏ်လား။
- ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ။
- အဖွဲ့ဝင်တွေမျိုးစေ့တွေ/စပါးတွေ တိုးနေသလား၊ လျော့နေသလား၊ ဘာကြောင့်လဲ။
- လည်ပတ်နေတုန်းပဲလား၊ ဘယ်လိုလည်ပတ်သလဲ၊ မလည်ပတ်တော့ရင် ဘာကြောင့်လဲ။
- အနာဂတ်မျိုးစေ့ဘဏ် စပါးဘဏ်တွေရဲ့ အနာဂတ်အတွက် ဘာစီမံချက်တွေရှိသလဲ။

(၅) အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်ရန်ဖွဲ့စည်းထားသောအုပ်စု

- ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ။ (ဥပမာ။ လမ်း၊ တံတား၊ ရေကန်ပြန်ဖော်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ လူသွားလမ်း ပြန်ပြင်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ ပြားတောပြန်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်းစသည်)
- အကျိုးခံစားခွင့်ရှိတဲ့သူကို ရွေးတဲ့စံနှုန်းကဘယ်လိုလဲ၊ ဒါက ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စံနှုန်းတွေလား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တွေရဲ့စံနှုန်းတွေလား။
- လူတွေကို ဘယ်လိုရွေးပြီး လက်ခံသလဲ၊ ဘယ်သူတွေအရွေးခံရလဲ (အဆင်းရဲဆုံး၊ အလိုအပ်ဆုံး၊ မသန်မစွမ်း၊ မိန်းမများ၊ လူမျိုးစုများ၊ ကျမ်းအလုပ်သမားများစသည်) ဘယ်သူတွေကို ချန်ထားသလဲ ဘာကြောင့်လဲ။
- ကာယကံရှင်တွေက ဘယ်လောက် ရပ်ရွာက ဘယ်လောက် ငွေဘယ်လောက်ရရမယ်လို့ ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်သလဲ၊ ဒါခင်ဗျားတို့အဆုံးအဖြတ်လား လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်လား။
- ပေးချေမယ့်နှုန်းကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်သလဲ၊ ဘယ်လိုပေးချေသလဲ၊ နေ့စားလား၊ ပုတ်ပြတ်လား (ဥပမာ။ တူး/သယ်သည့်မြေ တောင်းအရေအတွက်) ခင်ဗျားတို့ အဆုံးအဖြတ်လား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရဲ့ အဆုံး အဖြတ်လား။
- မိန်းမတွေကော ယောက်ျားတွေနဲ့ နေ့စားခ အတူတူကြသလား(ကျား/မနေ့စားခ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရန်) ခင်ဗျားတို့အဆုံးအဖြတ်လား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်လား။
- ဘယ်လိုငွေပေးတဲ့စနစ်ကို အသုံးပြုသလဲ၊ ခင်ဗျားတို့ အဆုံးအဖြတ်လား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရဲ့ အဆုံး အဖြတ်လား။
- ဘယ်သူကငွေပေးချေသလဲ၊ ဘယ်သူတွေစာရင်းကိုင်သလဲ။ သင်တန်းပေးထားသလား၊ လုံလောက်ရဲ့လား။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အဖွဲ့ တွေက အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကို မထောက်ပံ့တော့ရင် ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ ဆက်တွေ့ကြဦးမလား၊ ဘာလုပ်ကြမလဲ၊ အနာဂတ်အစီအမံတွေ ဘယ်လိုရှိသလဲ။

ဤအပိုင်းကို အဖွဲ့အမျိုးအစားတိုင်းသို့မေးရန်ဖြစ်သည်

(ပ) ရပ်ရွာအတွင်းနှင့် အခြားကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်းဆက်ဆံရေး

- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့က လက်ရှိအလုပ်လုပ်နေတဲ့ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုနဲ့ ပြိုင်နေသလား။ အစားထိုးဖို့ လုပ်နေသလား။
- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့က ကျေးရွာမှာအလုပ်လုပ်ကိုင်ပုံနဲ့ ကျေးရွာအကာကိုင်အဖွဲ့ကို ဩဇာ သက်ရောက်မှု ရှိသလား။
  - ရိုရင်းအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေ ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့မှာပါသလား၊ ရွာကအခြားအဖွဲ့တွေ၊ အုပ်ချုပ်ရေးတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေးဘယ်လိုရှိသလဲ။ (ဥပမာ။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရာအိမ် မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ အခြားကျေးရွာ လူကြီးများ စသည်)
  - ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ ထူထောင်လိုက်တော့ ရိုရင်းအဖွဲ့အစည်းတွေလူတွေနဲ့ တင်းမာမှုတွေ၊ ထိပ်တိုက် တွေ့မှုတွေဖြစ်လာသလား။
  - ဒါမှမဟုတ် ကျေးရွာထဲမှာရှိတဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ မှုတွေကို ဖြေရှင်းပေးခဲ့သလား။
  - ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့က ကျေးရွာထဲမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာတွေ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာလူကြီး၊ ရာအိမ်မှူး၊ ဆယ်အိမ်မှူးတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေမှာ ဩဇာရှိသလား။
  - ကျေးရွာမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (ဥပမာ-စီမံခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း)တွေမှာ ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ကြောင့် ထူးခြားလာတာရှိသလား၊ ဘယ်လိုထူးသလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။

(က) ရေရှည်တည်တံ့မှု

- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့အင်အားတောင့်တင်းအောင်လုပ်ဖို့ လိုနေသေးတယ်လို့ ထင်သလား၊ ဘယ်နေရာတွေမှာလဲ၊ အဲဒီနေရာတွေမှာ စွမ်းရည်ရှိလာဖို့ စီမံချက်တွေကော ရှိသလား၊ ဘယ်လိုစီမံထားသလဲ၊ တစ်ဦးဦး/ တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့က အထောက်အကူပြုမှာလား။
- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ အနာဂတ်အတွက် စီမံချက်တွေရှိသလား၊ လုပ်ငန်းတွေကို ပြောင်းလဲမှာလား တိုးချဲ့မှာလား၊ အရင်းအတိုင်းပဲလုပ်မှာလား၊ တစ်ချိန်ချိန်မှာ အဖွဲ့တာဝန်ပြီးဆုံးသွားပြီး အဖွဲ့ကို ဆက်မလုပ်တော့မှာလား။

- ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေက ရပ်ရွာကိုမသက်ရောက်တော့ဘူးလို့ ထင်သလား။ ဘယ်လိုလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
  - ဘယ်လုပ်ဆောင်ချက်တွေက ရေရှည်အတည်တံ့ဆုံးဖြစ်မှာလဲ။
  - ဘာကြောင့်လဲ။ တခြားလုပ်ဆောင်ချက်တွေကကော
  - ဘယ်လုပ်ဆောင်ချက်က တည်တံ့မှု အနည်းဆုံးဖြစ်မှာလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ

(တ) နိဂုံး

- အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်တွေအရ အဖွဲ့ကိုအဆင့်ဘယ်လောက် သတ်မှတ်မလဲ။ (အခိုင်အမာ၊ လုံလောက်၊ အားနည်း)
  - မျှော်မှန်းချက်နှင့်ပန်းတိုင်ချမှတ်ခြင်း
  - ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် အုပ်ချုပ်မှု တာဝန်ခံများရွေးချယ်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များသို့ အစီရင်ခံခြင်း၊ စည်းမျဉ်းနှင့် တာဝန်ခံမှု၊ အဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်မှု)
  - စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း။
  - ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု၊ စာရင်းကိုင်
  - လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း
  - စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း
  - ရပ်ရွာသို့အစီရင်ခံခြင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
  - အစိုးရ၊ ဒေသခံအာဏာပိုင်၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ အခြား ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း။
- အခြားရွာတစ်ရွာမှာ ဒီလိုအဖွဲ့မျိုးဖွဲ့ မယ်ဆိုယင် အသုံးဝင်မယ့် ဘာသင်ခန်းစာတွေကို ရခဲ့သလဲ။

(ဂ) အပြင်လူများကို ဆွေးနွေးခြင်းအတွက်လမ်းညွှန်

ဤမေးခွန်းများကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခွင့်မရသော အိမ်ထောင်စုများ၊ မဖြစ်လိုသော အိမ်ထောင်စုများသို့ မမေးသင့်ပါ။

ယင်းတို့တွင်လည်း အဖွဲ့ဝင်များကဲ့သို့ စိတ်ဝင်စားမှုများ အသက်မွေးမှု အခွင့်အလမ်းများရှိသင့်သည်။ ဥပမာ-လယ်သမားအုပ်စုဝင်မဟုတ်သော လယ်သမားများ။

အဖွဲ့တိုင်းအတွက် အပြင်လူများနှင့် FGD ဆွေးနွေးပွဲလုပ်သင့်သည်။

- ကိုယ့်ရွာမှာ ဒီအဖွဲ့(အဖွဲ့အမည်) အလုပ်လုပ်နေတာသိရဲ့လား။
- ဒီအဖွဲ့အလုပ်လုပ်တာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်သလား။ သူ့အဖွဲ့ဝင်တွေကို ကူညီနေသလား။ ရပ်ရွာကိုရော၊ ဘာကြောင့်ကူညီလဲ။ မကူညီလဲ။
- ဒီအဖွဲ့နဲ့ ပတ်သက်ချင်သလား။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ချင်သလား။ ဘာကြောင့်ဖြစ်ချင်လဲ/မဖြစ်ချင်လဲ။
- ဒီအဖွဲ့မှာအဖွဲ့ဝင်တွေကို ဘယ်လိုရွေးသလဲသိလား မျှတရဲ့လား။ ရပ်ရွာထဲကလူတိုင်း ဝင်ခွင့်ပေးရဲ့လား ၊ (ဆင်းရဲခံနိုင်ရည်မဲ့၊ မိန်းမများ၊ မသန်မစွမ်း၊ လူမျိုးစု၊ ဘာသာရေးအုပ်စုကွဲများ)ခင်ဗျားအိမ်သားတွေရော အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ကြိုးစားဖူးသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဘာဖြစ်သွားသလဲ။ ခင်ဗျားလည်း ဖြစ်ချင်ရင် အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နိုင်သလား။
- အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ချင်ဘူးဆိုရင် ဘာကြောင့် မဖြစ်ချင်တာလဲ။ အဖွဲ့ရဲ့လုပ်ဆောင်မှုတွေက အဖွဲ့ဝင်တွေအတွက် ထိရောက်သလား။ သက်ဆိုင်သလား။ ခင်ဗျားတို့ကော ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ။ မဖြစ်တာလဲ။
- အဖွဲ့ပိုကောင်းဖို့ သက်ဆိုင်ဖို့၊ ပိုထိရောက်ဖို့ဘာတွေကို ပြောင်းရင် ကောင်းမယ်လို့ အကြံပေးချင်သလဲ။
  - ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။
  - ဘယ်လိုခေါင်းဆောင်ရမလဲ။ စီမံခန့်ခွဲရမလဲ။
  - ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ရမလဲ။
- ဒီအဖွဲ့ကရပ်ရွာထဲမှာ မညီညွတ်အောင်ပြဿနာပေါ်အောင် ဖန်တီးခဲ့သလား။ အချို့အဖွဲ့တွေ လူတွေ နဲ့ကော အခြားရွာခေါင်းဆောင်တွေအဖွဲ့ အစည်းအတွေ့နဲ့ကော မလိုမုန်းထားတာတို့ကောရှိသလား။ ဖော်ပြပါ။
- ဒီအဖွဲ့ကရပ်ရွာထဲမှာ ညီညွတ်ညွတ်အလုပ်လုပ်အောင် ဆုံးဖြတ်အောင် တိုးတက်အောင်လုပ်ခဲ့သလား။ ဖော်ပြပါ။
- စီမံချက်အထောက်အပံ့မပါဘဲနဲ့ ဒီအဖွဲ့နောင်အချိန်မှာ ဆက်ရှိနေဦးမယ်လို့ ထင်သလား။ ဘာကြောင့် ထင်သလဲ။ မထင်သလဲ။

အလွန်ဆင်းရဲချို့တဲ့သော အိမ်ထောင်စုများမှ ယောက်ျား မိန်းမသီးခြားအုပ်စုများအတွက် မေးခွန်းများ

ဤမေးခွန်းများကို အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်စေ/မဖြစ်စေ မေးသင့်သည်။

- ကိုယ့်ရွာမှာ ဒီအဖွဲ့တွေ(အဖွဲ့အမည်)အလုပ်လုပ်နေတာသိရဲ့လား။
- ဒီအဖွဲ့အလုပ်လုပ်တာကောင်းတယ်လို့ ထင်သလား။ သူ့အဖွဲ့ဝင်တွေကိုကူညီနေသလား။ ရပ်ရွာကိုရော၊ ဘယ်အဖွဲ့တွေလဲ။ ဘာကြောင့်ကူညီလဲ။ မကူညီလဲ။
- ခင်ဗျားတို့က ဒီအဖွဲ့တွေက အဖွဲ့ဝင်တွေလား။ ဘယ်အဖွဲ့တွေလဲ။ ဘာကြောင့်ဝင်သလဲ။ မဝင်သလဲ။
- ဒီအဖွဲ့တွေနဲ့ပတ်သက်ချင်သလား။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ချင်သလား။ ဘာကြောင့်ဖြစ်ချင်သလဲ။ မဖြစ်ချင်သလဲ။
- ဘယ်အဖွဲ့ကကိုယ်နဲ့ အသက်ဆိုင်ဆုံးလို့ထင်သလဲ (ရွာတွင်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့တိုင်းကို မေးရန်)။
- ဒီအဖွဲ့တွေ အသင်းဝင်ကို ဘယ်လိုရွေးသလဲသိသလား။ အဲဒါမျှတရဲ့လား။ ရပ်ရွာထဲကလူတိုင်း ပါခွင့်ရသ လား။ (ဆင်းရဲ၊ ထိခိုက်လွယ်၊ မိန်းမများ၊ မသန်မစွမ်း၊ လူမျိုးစု၊ ဘာသာရေးအုပ်စုကွဲများ) ခင်ဗျားကိုကော ပါဝင်ပတ်သက်ခွင့် အဖွဲ့ဝင်ခွင့် ပေးသလား။
- ခင်ဗျားကရော ခင်ဗျားအိမ်သားတွေရော အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားဖူးသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဘာဖြစ်သွားသလဲ။ ခင်ဗျားလည်း ဖြစ်ချင်ရင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်သလား။
- အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ချင်ဘူးဆိုရင် ဘာကြောင့်မဖြစ်ချင်တာလဲ။ အဖွဲ့ရဲ့လုပ်ဆောင်မှုတွေက အဖွဲ့ဝင်တွေအတွက် ထိရောက်မှုရှိရဲ့လား။ သက်ဆိုင်သလား။ ခင်ဗျားတို့ကော ဘာကြောင့်ဖြစ်လဲ။ မဖြစ်လဲ။ အဖွဲ့ ပိုကောင်းဖို့၊ ပိုသက်ဆိုင်ဖို့၊ ပိုထိရောက်ဖို့ ဘာတွေကိုပြောင်းရင် ကောင်းမယ်လို့ အကြံပေးချင်သလဲ_
  - ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။
  - ဘယ်လိုခေါင်းဆောင်ရမလဲ။ စီမံခန့်ခွဲရမလဲ။
  - ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ရမလဲ။
- ဒီအဖွဲ့တွေက ရပ်ရွာထဲမှာ မညီညွတ်အောင်၊ ပြဿနာပေါ်အောင် ဖန်တီးခဲ့သလား။ အချို့အဖွဲ့တွေ လူတွေနဲ့ကော၊ အခြားရပ်ရွာခေါင်းဆောင်တွေ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ကော မလိုမှန်းထားတာတို့ကော ရှိသလား။ ဖော်ပြပါ။
- ဒီအဖွဲ့တွေက ရပ်ရွာမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွေမှာ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက် ပေးတာရှိသလား။ ဖော်ပြပါ။
(ရွာတွင်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အားလုံးကို မေးမြန်းရန်)

နောက်ဆက်တွဲ(ဃ)စစ်တမ်းအတွက်စည်းကမ်းချက်များ

LIFTအစီအစဉ်ရှိ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့်ထိရောက်မှုကို အကဲဖြတ်ခြင်း။

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ(LIFT)သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ ကွာမဖူလုံမှုနှင့် ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်းကိုဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သော အလှူရှင်များပါဝင်သည့် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ဤအလှူရှင်တို့တွင် ဆွစ်ဇာလန်၊ ဒိန်းမတ်၊ နယူးဇီလန်၊ နယ်သာလန်၊ ပြင်သစ်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီတလီ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဩစတြေးလျတို့ပါဝင်သည်။ LIFTကို ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ခုနှစ်ထိ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမည်ဖြစ်သည်။

LIFT၏ပန်းတိုင်မှာ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်(၁)၊ (အလွန်အမင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းနှင့် ငတ်မွတ်ခြင်းကို ဖျောက်ပစ် ရန်)ကိုရောက်ရှိရန် ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေရာတွင် LIFT၏ရည်မှန်းတာဝန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသရှိ ဦးတည်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ လူနစ်သန်းကို စားနပ်ရိက္ခာနှင့် ဝင်ငွေ ပိုမိုရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။

LIFT၏ရည်မှန်းတာဝန်ကို ထမြောက်ရန်အတွက် အောက်ပါအစီအစဉ်ရလဒ်များကို ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် အကောင် အထည်ဖော်မည်

- ၁။ ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေပြီး သွင်းအားစုနှင့် ဈေးကွက်များကိုပိုမိုလက်လှမ်းမီစေခြင်း။
- ၂။ ရည်မှန်းအိမ်ထောင်စုများကို လယ်ယာပြင်ပအသက်မွေးမှုများ လုပ်ကိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးခြင်း နှင့်/သို့မဟုတ် အလုပ်အကိုင် ရရှိရေးအတွက် အသက်မွေးမှုအတတ်ပညာများ သင်ကြားပေးခြင်း။
- ၃။ သယံဇာတများကို ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်ရန်စီမံခန့်ခွဲခြင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြန်လည်ပြုစုခြင်းဖြင့် ဒေသခံ အသက်မွေးမှုတို့ကို ကာကွယ်ခြင်း။
- ၄။ ကာလကြာရှည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးခဲ့သော အိမ်ထောင်စုများ၏ အသက်မွေးမှု အခွင့်အလမ်းများကို ကာကွယ်ပေးမည့်၊ အသက်မွေးမှု အခွင့်အလမ်းများကိုမြှင့်တင်ပေးမည့်၊ ဝင်ငွေတိုးစေမည့် ထိရောက်သော လူမှုအကာအကွယ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
- ၅။ ဆင်းရဲသားများ၏ အသက်မွေးမှုနှင့်ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ထောက်ပံ့ပေးမည့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းရည် ကိုမြှင့်တင်ပေးခြင်း။
- ၆။ အစီအစဉ်များနှင့် မူဝါဒရေးဆွဲရာတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးနိုင်ရန် အထောက်အထားများကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် စစ်တမ်းများကို ကောက်ယူစေခြင်း။

LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် လုပ်ငန်းကိုအကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ ယင်းတို့သည် LIFT၏ ရည်မှန်းတာဝန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် စီမံချက်များကို ဦးတည်နယ်မြေတွင်ဆောင်ရွက်ရန် အဆိုတင်သွင်းပြီး အောင်မြင်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ UNOPSကို LIFT၏ ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲသူအဖြစ် အလှူရှင်များက ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ဤကိစ္စအတွက် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးရုံး(FMO)တခုကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ် LIFTသည် ဤတိုင်းပြည်၏ အပူပိုင်းဇုန်၊ တောင်ပေါ်ဒေသ(ကာချင်ပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်)၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဟူသော စိုက်ပျိုး-ဂေဟဗေဒဇုန်၂ခုတွင် စီမံချက်များကို ငွေကြေးထောက်ပံ့နေသည်။

ယခုအခါ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်နေသည်မှာ ခရီးတစ်ဝက်ခန့်ရောက်လာပြီဖြစ်သောကြောင့် LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှတစ်ဆင့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ (ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ)သို့ ပေးအပ်နေသော အထောက်အပံ့များကို အကဲဖြတ်လိုလာသည်။ အထူးသဖြင့် LIFT၏ အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှု ဆောင်ရွက်ချက် များတွင် ယင်းကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း (အဖွဲ့)များ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ထိရောက်မှုတို့ကို စိစစ်ရန်ရည်ရွယ်သည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ် နှစ်လယ်တွင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ၇၅၄၆အဖွဲ့ကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ခဲ့သည်ဟု တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် ယခင်ကမရှိခဲ့ဘဲ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက စည်းရုံးထူထောင်ခဲ့သော အဖွဲ့များပါဝင်သကဲ့ သို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အထောက်အပံ့ပေးကာ အင်အားဖြည့်ရန်ရည်ရွယ်သော ရှိရင်းအဖွဲ့များလည်း ပါဝင် သည်။ အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာတစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ(VDC)များ မှသည် အသက်မွေးမှုအတွက် ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောင်ရွက်နေသော လည်ပတ်ရန်ပုံငွေလုပ်ငန်းများ၊ စု/ချေးလုပ်ငန်း များစသည့် အဖွဲ့ငယ်များအထိ ပါဝင်ကြသည်။ ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းများ မတူညီသကဲ့သို့ ရရှိသောအထောက်အပံ့ များမှာလည်း မတူညီကြပေ။

အထောက်အပံ့များကို အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစားခွဲနိုင်သည် -

- ခေါင်းဆောင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ထွန်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း (ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှု)။
- အဖွဲ့ဝင်များကို သက်ဆိုင်ရာ အသက်မွေးမှုသင်တန်းများပေးခြင်း။
- အုပ်စုအချင်းချင်း၊ စီမံချက်အချင်းချင်း၊ အပြန်အလှန်လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ၊ အစိုးရဌာနများသို့ လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ။
- ငွေနှင့်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ခြင်း (သာမန်စာရေးကိရိယာများ၊ အာမခံသေတ္တာများ မှသည် မတည်ငွေများ၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ လက်သုံးကိရိယာများအထိ)။

၂၀၁၃ခုနှစ် နှစ်လယ်တွင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း ၇၅၀၀မှ အဖွဲ့ဝင် ၆၂၄၀၀တို့သည် အဖွဲ့အစည်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး သို့မဟုတ် နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကို အင်အားဖြည့်ပေးသော သင်တန်းများကို တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင် ၃၀၀၀လည်းပါဝင်သည်။

LIFTသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ အဖွဲ့အမျိုးအစားများနှင့် အရေအတွက်၊ သင်တန်းတက်ပြီး အဖွဲ့ဝင် အရေအတွက် စသည်တို့ကို ပုံမှန်ရရှိနေသော်လည်း ဤထောက်ပံ့မှု၏ ထိရောက်ပုံကိုမူ ရှင်းလင်းစွာ မသိရပေ။ ဥပမာ အောက်ပါကိစ္စများကို သုံးသပ်နိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက်များကို LIFTက မရရှိပေ။

- အုပ်ချုပ်သူများနှင့်အဖွဲ့ဝင်တို့၏ စီမံခန့်ခွဲရေးသို့မဟုတ် စွမ်းဆောင်ရည် ပြောင်းလဲလာမှုရှိမရှိ။
- သင်တန်းနှင့် အခြားစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုတို့ကြောင့် စွမ်းဆောင်ရည် ပြောင်းလဲလာမှု ရှိမရှိ။
- အဖွဲ့ဝင်တို့၏အသက်မွေးမှု၊ ရိက္ခာဖူလုံမှုကို ဤအဖွဲ့များက တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ရှိမရှိ။
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် ဤအဖွဲ့များရေရှည်တည်တံ့နိုင်မှု ရှိမရှိ။

စီမံချက်များက ကျေးရွာရှိအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများထံသို့ အထောက်အပံ့ပေးအပ်ရာတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်သာ အဖွဲ့များကိုထောက်ပံ့ခဲ့ခြင်း လည်းရှိသည်။ အဖွဲ့များကို အင်အားဖြည့်ပေးခြင်းသည်သာ အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ဖြင့် ကျေးရွာများကို ယင်းတို့ဘာသာ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်စေသည်လည်းရှိသည်။

အဖွဲ့အစည်းများကိုတည်ထောင်သည်ဖြစ်စေ ရှိရင်းအဖွဲ့အစည်းများကို အင်အားဖြည့်ပေးသည်ဖြစ်စေ ကျေးရွာ အတွင်းရှိ လူမှုရေးအရင်းအနှီးနှင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့တို့ကို သက်ရောက်မှုများရှိသည်သာဖြစ်၏။ ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရှိရင်းကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့များ၊ ခေါင်းဆောင်များသည် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းတို့ကို ရလွယ် သောအဖွဲ့များကြောင့် တခါတရံတွင် ဩဇာကျဆင်းရှိတတ်သည်။ အချို့ကျေးရွာများတွင် အသင်းအဖွဲ့များပြားခြင်း အပြိုင်အဆိုင်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် တခါတရံ တင်းမာမှုများရှိသည်ကို LIFT၏ အရည်အသွေးဆိုင်ရာနှင့် လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်အဖွဲ့များက တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ထောက်ပံ့ထားသောအဖွဲ့များသည် အိမ်ထောင်စုများ လူတဦးချင်းထံသို့ အကျိုးခံစားခွင့် ရောက်ရှိရေးတွင် ပတ်မှတ်ရွေးချယ်ခြင်း၊ အချိန်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့တွင် မလွှဲမရှောင်သာ ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု၊ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲခွဲတေထိခိုက်လွယ်သူများ၊ လူမျိုးစုများ၊ ဘာသာရေးလူနည်းစုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မျှတမှု ရှိမရှိ ဆိုသည်ကို LIFTက နားလည်ရန် အရေးကြီးသည်။

ကျေးရွာအခြေပြအဖွဲ့အစည်းများသို့ ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များ ချို့တဲ့ခြင်းသည် အထူးအရေးကြီးသည်။ အပူပိုင်းဖုန်း၊ တောင်တန်းဒေသ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတို့တွင် LIFTကဆောင်ရွက် နေသော အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံရေးစီမံချက်များသည် ၂၀၁၄ခုနှစ်အတွင်းတွင် ပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဤသုံးသပ်ချက်မှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများသည် ၂၀၁၈ခုနှစ်နှစ်ကုန်အထိ ကျန်ရှိနေစိတ် အစီအစဉ်အတွက် ဒီဇိုင်းထုတ်လုပ်ရာတွင် အခရာကျသည်။

ဤပြန်လည်သုံးသပ်ချက်ဖြင့်တွေ့ရှိချက်နှင့် သုံးသပ်ချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားမည်ဖြစ်ပြီး နောင်တွင် LIFTက အထောက်အပံ့ပေးရာတွင် ဆောင်ရွက်ရမည်ကို လမ်းညွှန်မည်ဖြစ်သည်။ ဤပြန်လည်သုံးသပ်ချက်ကို ပတ်သက် ဆက်နွယ်နေသူတိုင်းသို့ မျှဝေမည်ဖြစ်သည်။

ဤစစ်တမ်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံရှိအဖွဲ့များသို့ LIFTက ထောက်ပံ့မှု၏ရလဒ်များကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်သုံးသပ်ရန် ဤစစ်တမ်းက ရည်ရွယ်သည်။ အောက်ပါတို့ကို နားလည်ရန်ကြိုးပမ်းအားထုတ်မည် -

- အဖွဲ့များကိုထူထောင်ရန် သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့ရန် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသို့ လှုံ့ဆော်နေသော အဓိက အကြောင်းရင်းများ၊
- လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက အသုံးပြုသော ချဉ်းကပ်နည်းများနှင့် အထောက်အပံ့အမျိုးအစားများ၊
- ဤအထောက်အပံ့များ၏သက်ဆိုင်မှုနှင့် ထိရောက်မှု၊
- မြန်မာနိုင်ငံ၏အဖွဲ့များ၏ အကူအညီဖြင့် သို့မဟုတ် အဖွဲ့များမှတစ်ဆင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် အနာဂတ် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များက တွေ့ကြုံရမည့်အခက်အခဲနှင့်အခွင့်အလမ်းများ

ဤစစ်တမ်း၏အဓိကရည်မှန်းချက်များမှာ -

- အဖွဲ့များကို စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရမည့် ယေဘုယျမူဝါဒများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုများကို နားလည်စေရန်၊
- ဆင်းရဲသားများအတွက် ရည်မှန်းသောထိရောက်ရေရှည်တည်တံ့သည့် အဖွဲ့များဖြစ်စေရန်အတွက် လိုအပ်မည့် အထောက်အပံ့များနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ခွင့်ရှိသည့်အခြေအနေ တို့ကို ပိုမိုနားလည်စေရန်၊
- ကျေးရွာအဆင့်တွင် အဖွဲ့များမှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကောင်အထည် ဖော်မည့် အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံရေးစီမံချက်များကို လမ်းညွှန်မည့် အကြံပြုချက်များနှင့် သင်ခန်းစာ များကို ပြုစုဖော်ထုတ်ရန်၊

ဤစစ်တမ်းသည် အောက်ပါသုတေသနဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်မည် -

- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ရာတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မည်သည့်ချဉ်းကပ်နည်းများကို အသုံးပြုခဲ့သလဲ။
- ထိုချဉ်းကပ်နည်းများတွင် မည်သည့်တို့က အများဆုံး/အနည်းဆုံးအလုပ်ဖြစ်ခဲ့သလဲ၊ ယင်းတို့အသီးသီးက ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အောင်မြင်မှုနှင့် အကန့်အသတ်တို့မှာ မည်သည့်တို့ဖြစ်ကြသလဲ။
- LIFTကဲ့သို့သော အသက်မွေးမှုနှင့် ရိက္ခာဖူလုံမှုစီမံချက်များ ကြုံတွေ့ နေသောအခြေအနေတွင် အဖွဲ့များကိုထောက်ပံ့ရာတွင် အသုံးပြုသော အလေ့အကျင့်များမှာ မည်သည့်တို့ဖြစ်ကြသလဲ။
- စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်သက်သက်အတွက်သာ အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ခြင်း၏အကျိုးအပြစ်တို့မှာ မည်သည့်တို့ဖြစ်ကြသလဲ။ ထိုအထောက်အပံ့မျိုးသည် အချို့အခြေအနေတွင် သင့်လျော်ပါသလား။
- ဤအဖွဲ့အစည်းများသည် မည်မျှလောက်ကိုယ်စားပြုပါသလဲ၊ အမျိုးသမီးများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခံနိုင်ရည်မရှိသူ များနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် မည်မျှမျှတမှုရှိသလဲ။

- အဖွဲ့များသို့ ထောက်ပံ့မှုသည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးအရင်းအနှီးများ အာဏာပိုင်အဖွဲ့များတို့သို့ မည်သို့ သက်ရောက်ကြသလဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းရင်းများသည် ရှိရင်းအဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေသလဲ၊ သို့မဟုတ် တင်းမာမှုကို ဖြေရှင်းရာတွင် ကူညီသလဲ။

သုတေသန၏လုပ်နည်း

ဤစစ်တမ်းသည် LIFT၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသို့ ရိုးရှင်းသောမေးခွန်းလွှာတစ်ခုကို မေးမြန်းခြင်းဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင် မေးခွန်းလွှာတွင် ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အမျိုးအစား၊ အမျိုးအစားလိုက်အရေအတွက် (ရှိရင်းစွဲရော အသစ်ပါ)၊ ထိုအဖွဲ့များသို့ ပေးနေသည့်အထောက်အပံ့အမျိုးအစားများ ပါဝင်သည်။ ဤစစ်တမ်းငယ်၏ ရလဒ်များကို နောက်ဆက်တွဲ (က) တွင် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသည်။

ဤစစ်တမ်းအတွက် ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းကို အဆင့် ၂ဆင့်ခွဲထားသည် -

- ကနဦးအဆင့်တွင် LIFTကျေးရွာ၅၀သို့ စစ်တမ်းအဖွဲ့များက သွားရောက်ကာ အောက်ပါတို့ကို သုံးသပ်ရန် FGDနှင့် KIIဆွေးနွေးပွဲများကို ပြုလုပ်မည်။
- အဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ရာတွင်ထားရှိသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ ယုတ္တိဗေဒနှင့် အထောက်အပံ့ ဒီဇိုင်းများ၏သက်ဆိုင်မှု၊
- ယင်းအထောက်အပံ့တို့၏ အချိန်တိုအတွင်း အကျိုးရှိမှု၊
- အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရပ်ရွာ၏အသက်မွေးမှု၊ ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ အဖွဲ့တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ဖြစ်ထွန်းမှုစသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အပံ့တို့၏ ထိရောက်မှု၊ ရလဒ်၊ သက်ရောက်မှု၊
- အဖွဲ့နှင့်အုပ်ချုပ်သူများ၏ ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ရာတွင်မျှတမှု၊
- ဒုတိယနှင့် နောက်ဆုံးအဆင့် ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းအဖွဲ့များသည် မူလကျေးရွာ၅၀သို့ ပြန်လည်သွားရောက်ကာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ စီမံချက်ပြီးဆုံးချိန်တွင် အဖွဲ့များ၊ ယင်းတို့ရရှိထားသော အကျိုးကျေးဇူးများ၊ ယင်းတို့ ဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်းများ၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုရှိမရှိနှင့် အဖွဲ့၏ထိရောက်မှု၊ အဖွဲ့၏ ကိုယ်စားပြုမှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်မျှတမှု တို့ ပြောင်းလဲခြင်းရှိမရှိကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြမည်ဖြစ်သည်။

ဤလက်ရှိစည်းကမ်းချက်သည် စစ်တမ်း၏ပထမအဆင့်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။

ဤကျေးရွာ၅၀ကို LIFTစနစ်ကျသော ကျားစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်မည်။ စီမံချက်ကျေးရွာအားလုံးကို အဆင့်သတ်မှတ် မည်ဖြစ်ပြီး ရွာများကို နမူနာကောက်ယူသည့်စံတစ်ခုဖြင့် ရွေးချယ်မည်။ သို့ဖြင့် ကျေးရွာအများဆုံးရှိသော လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်အဖွဲ့သည် ဤစစ်တမ်းတွင် ကျေးရွာပါဝင်ခွင့်အများဆုံးရှိသည်။

ကွင်းဆင်းသုတေသနတွင် အရည်အသွေးဆိုင်ရာရော အရေအတွက်ဆိုင်ရာပါ သုတေသနများပါဝင်ဖြစ်သည်။ ရွာတိုင်းတွင် ပင်မသတင်းပေးတွေ့ဆုံမှု (KII)တို့ကိုကျင်းပကာ အဖွဲ့တို့၏လုပ်ငန်းသဘာဝ၊ အဖွဲ့ဝင် (ကျား/မ)၊ ထူထောင်သည့်ရက်စွဲ၊ ရရှိသောအထောက်အပံ့အမျိုးအစား၊ လက်ရှိလုပ်ဆောင်မှုတို့ကို သတင်းရယူမည်ဖြစ်၍ အသေးစိတ်ကျသောစစ်တမ်းအတွက် တစ်ရွာလျှင်အများဆုံးအဖွဲ့ ၃ဖွဲ့ကိုရွေးကာ FGDများကျင်းပရမည်ဖြစ်သည်။⁵⁸

ရွာရှိသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များ နှင့်FGDများ ကျင်းပရမည်။ အောက်ပါတို့ပါဝင်နိုင်မည်

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (VDC)၊ ဆပ်ကော်မတီများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းများ၊ တိုးချဲ့လယ်သမားအုပ်စုများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ (ပစ္စည်း)တို့ကိုစီမံခန့်ခွဲနေသောအုပ်စုများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- ကျေးရွာငွေစုငွေချေးအသင်းများ၊ (စု/ချေး) ကိုယ်ထူကိုယ်ထအုပ်စုများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- သစ်တောအုပ်စုများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- အလုပ်နှင့်ငွေဖလှယ်သည့်အုပ်စုများ (ကျားမရောရာ၊ အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- အခြားစိတ်ဝင်စားသောအဖွဲ့များ (အဖွဲ့ဝင်၊ အပြင်လူ)
- အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်စေ မဖြစ်စေ၊ အဆင်းရဲဆုံး အထိခိုက်လွယ်ဆုံးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ (ကျား၊ မသီးသန့်စီ)။

KIIအတွက်မေးခွန်းများနှင့် FGDအတွက် တိုက်ကြည့်စာရင်းများကို LIFT၏စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ဌာနက ပြုစုပေးမည်။ ကန်ထရိုက်ရရှိသူက အသုံးပြုရမည်။

58 ပါဝင်ရမည့်အဖွဲ့များကို ရွေးချယ်ရာတွင် ထိရောက်ရမည်။ အဖွဲ့ဝင်အများဆုံးရှိသော အဖွဲ့များ ပါဝင်ရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ သီးခြားနမူနာပြုအဖွဲ့များလည်း ပါဝင်အောင် အမျိုးအမည်စုံလင်စွာ ရွေးချယ်သင့်သည်။

အတိုင်ပင်ခံအလုပ်၏ရလဒ်များ

လုပ်ငန်းအစပျိုးအစီရင်ခံစာ

ဤအစီရင်ခံစာတွင် စာရင်းကောက်များကို သင်တန်းပေးခြင်း၊ KIIနှင့် FGDဆိုင်ရာမေးခွန်းများ တိုက်ကြည့်စာရင်း များကို အစမ်းစစ်ဆေးခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းတွင်အောက်ပါတို့ ပါဝင်နိုင်မည်

- စာရင်းကောက်သင်တန်းအကြောင်းဖော်ပြချက် (ဖြန့်ဝေမည့်မှတ်စုများ၊ ပြသမည့်ဆလိုက်များအပါအဝင်)
- KIIနှင့် FGDဆိုင်ရာမေးခွန်းများ တိုက်ကြည့်စာရင်းများကို အစမ်းစစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ၊
- ကျေးရွာများကွင်းဆင်းမည့်အစီအစဉ် အသေးစိတ်၊ တစ်ရွာစီ တစ်ဖွဲ့စီ၏ ခန့်မှန်းရက်စွဲအပါအဝင်၊
- ထိုက်သင့်သော ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အရည်အသွေးကိုအာမခံမည့်၊ လူနှင့်ပစ္စည်းကို အထိရောက်ဆုံးအသုံးချမည့် အုပ်ချုပ်စီမံမှုစီမံချက်။

ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်းအစီရင်ခံစာ

FGDများကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ရန် အချိန်ပတ်မှ ၅ပတ်ခန့် ယူမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ (အသုံးပြုမည့် စာရင်း ကောက်ဦးရေကို မူတည်မည်။ သွင်းအားစုနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်တွင်ကြည့်ပါ)။ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာကို နောက် ၂ပတ်အကြာတွင်တင်ပြရမည်။ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ရမည်

- ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကျဉ်းချုပ် (ဥပမာ - ရွာအမည်များ၊ အဖွဲ့အမျိုးအစားအလိုက်၊ ရပ်ရွာအုပ်စုခွဲအလိုက် ကျင်းပခဲ့သော FGDအရေအတွက်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နည်းလမ်း (အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ကြီးကြပ်ပုံ၊ အုပ်ချုပ်စီမံပုံစသည့်) ကြုံတွေ့ခဲ့သောကိစ္စများ၊ အရေးယူဆောင်ရွက်ပုံ၊ နောက် အသက်မွေးမှု ရိက္ခာဖူလုံမှု ဆိုင်ရာFGDများအတွက် အကြံပြုချက်များ၊ သင်ခန်းစာများ၊
- ရွာအလိုက်ကောက်ယူခဲ့သော KII မေးခွန်းလွှာများတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော သတင်းအချက်အလက်များ (အဖွဲ့အမျိုးအစား၊ အဖွဲ့ဝင်၊ ကျား/မ၊ ရိုရင်းအဖွဲ့ သို့မဟုတ် LIFTက ထူထောင်သည် စသဖြင့်)

ကျင်းပခဲ့သော KIIများနှင့် FGDများ၏ ရေးမှတ်ချက်များနှင့် အကျဉ်းချုပ်

KIIများနှင့် FGDများကို အကျဉ်းချုပ်ကာ ဘာသာပြန်ဆိုပေးရမည်။ KIIသတင်းအချက်အလက်များကို ရှင်းလင်းသော ကွန်ပျူတာဇယား၊ ဒေတာဘေ့စ်တို့တွင် ဖြည့်သွင်းရမည်။ FGDတို့ကို အဓိကခေါင်းစဉ်အလိုက် အင်္ဂလိပ်စာဖြင့် အကျဉ်းချုပ်ရေးသားရမည်။ အပြည့်အစုံကိုမူ မြန်မာစာဖြင့် ရေးသားပေးရမည်။

လုပ်ဆောင်ချက်များ

အောက်ပါတို့လည်းပါဝင်ရမည်

ပြင်ဆင်မှုများ

- KII နှင့် FGDမေးခွန်းလွှာတို့ကို စစ်တမ်း၏လိုအပ်မှုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ ကြည့်ရှုပြင်ဆင်ခြင်း (LIFTနည်းပညာ အဖွဲ့မှပေးအပ်သည့် သွင်းအားစုနှင့်အတူ)
- အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မေးခွန်းမူကြမ်းများကို စစ်တမ်းအကောက်ခံလူမျိုး၊ စကားအုပ်စုအလိုက် ဘာသာပြန်ခြင်း၊
- စစ်တမ်းကောက်အဖွဲ့များကို အရည်အသွေးဆိုင်ရာသုတေသန နည်းစနစ်များကို သင်ကြားပေးခြင်း၊ အထူးသဖြင့် FGDများကို ထိရောက်စွာ ကျင်းပမှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။
- KIIများ FGDများကို ကွင်းဆင်းစမ်းသပ်ခြင်း (စကားအုပ်စုတိုင်းပါဝင်ရမည်)နှင့် လိုအပ်သလို မွမ်းမံပြင်ဆင် ခြင်း၊
- KIIများ FGDများကို ဆောင်ရွက်မည့်အသေးစိတ်စီမံချက်၊ ကျေးရွာ ၅၀လုံးကို ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ဇယား၊ ဆိုင်ရာရွာမှ မထွက်ခွာမီ KIIနှင့် FGDများကို အဆင့်မီပြီးစီးအောင် စီမံမည့်ကြီးကြပ်မှု အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

KIIနှင့် FGDကွင်းဆင်းလုပ်ငန်း

- ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုကို စီမံချက်နှင့်ချိန်ထိုးသုံးသပ်ကာ လိုအပ်သလိုစီမံချက်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း (ထိုသို့ အပြောင်း အလဲရှိက LIFTသို့ အကြောင်းကြားရန်)
- အရေးကြီးကိစ္စများပြဿနာများရှိပါက LIFTသို့တင်ပြခြင်း၊ ယင်းတို့ကို လိုအပ်သလို ဖြေရှင်းခြင်း၊
- KIIများ FGDများအားလုံးပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းပြီးစီးကြောင်း အစီရင်ခံစာပြုစုခြင်း၊ တင်သွင်းခြင်း၊
- ၂ရက်ကြာ FGDအတွေ့အကြုံရှင်းလင်းပွဲကိုကျင်းပ၍ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များနှင့် စစ်တမ်းကောက်ယူချက်များကို သုံးသပ်ခြင်း အကျဉ်းချုပ်ပြုစုခြင်း။

ရေးမှတ်ချက်များနှင့်အကျဉ်းချုပ်

- ကျေးရွာ၅၀၏ KIIရေးသွင်းချက်ကို ရွာအလိုက်ပြီးစီးအောင်ရေးသွင်းခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း
- ကျင်းပသော FGDတိုင်းကို တိကျစွာမှတ်တမ်းတင်ရေးသားခြင်း (ဤရေးမှတ်ချက်အပြည့်အစုံတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားနိုင်သည်)၊ FGDအကျဉ်းချုပ်ကို အင်္ဂလိပ်စာဖြင့် ရေးသားပြုစုခြင်း။

သွင်းအားစုများ

ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းကို FGD လုပ်ငန်းနှင့် မှတ်စုရေးခြင်းတို့တွင် ကျွမ်းကျင်သူ ဦးပါသော အဖွဲ့၅ဖွဲ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုပါသည်။ အသင်းတိုင်းသည် ရွာတစ်ရွာတွင် တညအိပ်နစ်ရက် နေထိုင်ကာ တစ်ပတ်လျှင် ရွာ ၂ ရွာ သို့မဟုတ် ၃ ရွာတွင် အလုပ်ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု မျှော်လင့်သည်။ အဖွဲ့၅ဖွဲ့က ပျမ်းမျှတစ်ပတ်လျှင် ၂-၅ ရွာပြီးစီးပါက ဤစစ်တမ်းသည် ၄ပတ်နှင့် ပြီးစီးမည်ဖြစ်သည်။

ကွင်းဆင်းလုပ်ငန်းများပြီးနောက် အဖွဲ့သည် ၂ရက်တာ FGD အကျဉ်းချုပ်တင်ပြမှု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် အဖွဲ့များ နှင့် ကျင်းပရမည်ဖြစ်ပြီး စစ်တမ်းမှ တွေ့ရှိချက်များကို အကျဉ်းချုပ်သုံးသပ်တင်ပြရမည်။

ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း LIFT မှ KII နှင့် FGD မေးခွန်းများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြင်ဆင်ပေးပြီး စစ်တမ်းကောက်ယူမည့် ကျေးရွာ ၅၀ ကို ကျပန်းရွေးချယ်ပေးမည်။ စစ်တမ်းအဖွဲ့များသင်တန်းပေးရာတွင်လည်း LIFT ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ရမည်။ LIFT M&E မှ KII နှင့် FGD အချက်အလက်များကို အသေးစိတ်သုံးသပ်ပြီး စစ်တမ်းပထမအဆင့်အတွက် အစီရင်ခံစာ (မူကြမ်း) နှင့် နောက်ဆုံးအစီရင်ခံစာကို တင်ပြမည်။

စစ်တမ်းဆောင်ရွက်မည့် ကန်ထရိုက်တာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံ

ကန်ထရိုက်တာသည် သတ်မှတ်သည့်အချိန်အတွင်း အကြံပေးဆောင်ရွက်မှုအကောင်းဆုံးပြုနိုင်မည့် လိုအပ်သည့် အဖွဲ့အရေအတွက်ကို အဆိုပြုနိုင်သည်။ ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများသည် FGD များမှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် FGD များနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများတွင် ကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်ရမည်။ သင်တန်းကာလအတွင်း ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်နေမည်ဖြစ်ပြီး အရည်အချင်းမပြည့်ဝသည့်သူများအားချန်ထားပြီး အစားထိုးဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများတွင် အောက်ပါအရည်အချင်းများရှိရန် အကြံပြုထားသည်။

- တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူများ (သို့) အရည်အသွေးဆိုင်ရာ သုတေသနဆောင်ရွက်မှုအတွေ့အကြုံရှိထားသည့် ဘွဲ့ရများ
- အချက်အလက်များကို ရေးသားပြီးဖြစ်စေ အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပြည့်စုံစွာ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရမည်။
- ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ဆိုင်သော ဗဟုသုတရှိပြီး ကောင်းစွာနားလည်ရမည်။
- ရွာသူ/သားများ၏ ဖြေကြားချက်များကို ကောင်းစွာနားထောင်ပြီး မေးမြန်းမှု၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။
- ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို လေးစားရန်လိုပြီး ယင်းတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် ပြုမူနေထိုင်နိုင်ရမည်။

၎င်းတို့အပြင် ကန်ထရိုက်တာသည် ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များအတွက် နည်းပြများနှင့် ကြီးကြပ်သူများကို နေရာချထားပေးရန်လိုပြီး FGD ရေးမှတ်ချက်များမှ အဓိကတွေ့ရှိချက်များကို အကျဉ်းချုပ်တင်ပြနိုင်ရမည်။

အခြားလိုအပ်ချက်များ

ကန်ထရိုက်တာသည် စစ်တမ်းအတွက် အဖွဲ့များကို ရွေးချယ်ထားသည့် မြို့နယ်များနှင့် ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်နိုင်ရန် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (လေကြောင်း/ကုန်းကြောင်း) ကို စီစဉ်ပေးရမည်။ ကျေးရွာများမှာ ဧရာဝတီမှစပြီး ကချင်၊ ရှမ်း၊ ချင်းပြည်နယ်များအထိ ပါဝင်နိုင်သည်။

ကွင်းဆင်းသူများအား နေရေးထိုင်ရေးစားရေးသောက်ရေးကုန်ကျစရိတ်များကို ကာမိစေမည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးမည်။ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက် နေစဉ်အတွင်း တစ်ပတ်တွင် တစ်ရက်နားရမည်။ အလျဉ်းသင့်ပါက ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် မတော်တဆမှုဆိုင်ရာ အာမခံများရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့မဟုတ်ပါက ကွင်းဆင်းကာလအတွင်း မကျန်းမမာဖြစ်ခြင်းနှင့် မတော်တဆမှုများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို ပေးနိုင်ရန် ကန်ထရိုက်တာမှ ဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားအာမခံများ (ယာဉ် စသည်) တို့အတွက်မူ ကန်ထရိုက်တာမှ တာဝန်ယူရမည်။

အစီရင်ခံ တင်ပြမှု၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ မေးခွန်းများကို ပုံနှိပ်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းဘုတ်များ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ စသည်တို့အားလုံးအတွက်လည်း ကန်ထရိုက်တာမှ တာဝန်ယူရမည်။ သင်တန်းများနှင့် အစီရင်ခံစာပြုစုခြင်းများအတွက် ကန်ထရိုက်တာမှ ၎င်းကိုယ်ပိုင် ကွန်ပျူတာများ၊ ရုံခန်းနေရာများကို အသုံးပြုရန်လိုလိမ့်မည်။

အချိန်

ခုစာတမ်းအတွက် ၂၀၁၄ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ စတင်မည်ဖြစ်ပြီး ကွင်းဆင်းမှုများကို ၂၀၁၄ခုနှစ် မတ်လကုန် (လေးပတ်အတွင်း) တွင် ပြီးစီးရမည်။ မှတ်တမ်းများနှင့် အကျဉ်းချုပ်များကို ၂၀၁၄ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပြီးစီးရမည်။ ဖော်ပြပါရက်များသည် ခန့်မှန်းချက်များသာဖြစ်သည်။

THE LIVELIHOODS AND FOOD SECURITY TRUST FUND

UNOPS Fund Management Office

12 (O) Pyi Thu Lane, 7 Mile, Mayangone Township, Yangon, Myanmar

Phone: +95 1 657280-87, Fax: + 95 1 657279

Email: lift@unops.org

lift-fund.org | facebook.com/liftfund | twitter.com/liftfund

LIFT is managed by the United Nations Office for Project Services